UCHWAŁA NR XXII/220/20
RADY POWIATU W WADOWICACH

z dnia 29 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027

Na podstawie art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 920) w związku z art. 3 pkt 3 i art. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1295 oraz Dz.U. z 2020 r. poz. 1378) Rada Powiatu w Wadowicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Wadowicach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Powiatu:
Z. Kaczyńska

Załącznik do uchwały Nr XXII/220/20
Rady Powiatu w Wadowicach
z dnia 29 grudnia 2020 r.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WADOWICKIEGO NA LATA 2021-2027

WADOWICE 2020

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie ... 3
1. Misja i wizja rozwoju Powiatu Wadowickiego ... 8
2. Obszary interwencji i cele strategiczne ... 9
I Kapitał ludzki i społeczny ... 43
II Edukacja, gospodarka lokalna, rynek pracy ... 48
III Bezpieczeństwo publiczne ... 55
IV Administracja publiczna ... 65
Wartości bazowe i referencyjne mierników ... 67
3. Powiązanie strategii z innymi dokumentami strategicznymi ... 89
4. Potencjalne źródła finansowania działań określonych w ramach Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 ... 93
5. Monitoring i ewaluacja Strategii ... 96
Załącznik nr 1. Diagnoza społeczno–gospodarcza powiatu wadowickiego ... 99
Społeczeństwo ... 100
Edukacja ... 112
Ochrona zdrowia ... 119
Pomoc społeczna ... 129
Sport, kultura i turystyka ... 143
Gospodarka ... 152
Zasoby mieszkaniowe ... 161
Finanse publiczne ... 166
Stan i ochrona środowiska ... 173
Transport i infrastruktura drogowa ... 188
Bezpieczeństwo publiczne ... 194
Załącznik nr 2 Analiza SWOT ... 198
Załącznik nr 3. Raport z badania ankietowego ... 208
Badania przeprowadzone na grupie mieszkańców powiatu wadowickiego ... 209
Badania przeprowadzone na grupie organizacji pozarządowych powiatu wadowickiego ... 227
Badania przeprowadzone na grupie przedsiębiorców powiatu wadowickiego ... 236
Spis tabel ... 248
Spis ilustracji ... 251
Spis schematów ... 252

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 to jeden z kluczowych dokumentów jednostki samorządu terytorialnego, pozwalających określać najistotniejsze kierunki rozwoju powiatu w średnio- i długoterminowej perspektywie. Stanowi narzędzie kompleksowej polityki rozwoju ujętej w strukturze dokumentu strategicznego. Mając na uwadze uzyskanie pozytywnych odpowiedzi na wyzwania rozwojowe, ujęto w niej najważniejsze zagadnienia z zakresu społecznego, gospodarczego i środowiskowego, przedstawiając jednocześnie drogę konieczną do pokonania w celu stawienia czoła przeszkodom.

Niniejszy dokument stanowi odpowiedź samorządu powiatowego na zmiany społeczno-gospodarcze wymagające nowego, rzeczowego spojrzenia na aspiracje, zasoby i perspektywy rozwoju. Jest również odpowiedzią na postulaty formułowane przez aktywnych mieszkańców i przedsiębiorców, zauważających potrzebę określenia nowej wizji rozwoju obszaru. Nie bez znaczenia są także nowe uwarunkowania prawne, determinujące dysponowanie strategią, gdy poprzednia traci aktualność.

Podstawowym założeniem w okresie budowania Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego oraz jej wdrażania jest odniesienie do całości obszaru powiatu, do różnorodności lokalnych podmiotów życia gospodarczego i społecznego, do jednostek samorządów terytorialnych i ich wielokierunkowej współpracy. Jest to podejście charakterystyczne dla obszarowego myślenia strategicznego, tj. ukierunkowanego na realizację projektów zintegrowanych i partnerskich, generujących wartość dodaną wspólnej pracy, w którym za rozwój powiatu odpowiedzialność ponoszą nie tylko władze samorządowe, ale także inne podmioty, w tym przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe i mieszkańcy.

W procesie zarządzania rozwojem strategia odgrywa rolę istotnego dokumentu kierunkowego, do którego odwołują się władze samorządowe, instytucje lokalne, partnerzy gospodarczy i społeczni dla realizacji zbieżnych inicjatyw, w tym pozyskiwania środków zewnętrznych.

Opracowanie i realizacja strategii to procesy nieustające. Od pierwszych miesięcy jej wdrażania prowadzony jest monitoring, który skutkuje zazwyczaj jej aktualizacją i dostosowaniem do zmieniającej się sytuacji.

Obszar objęty Strategią

Powiat wadowicki, którego siedzibą są Wadowice, położony jest w północno-zachodniej części województwa małopolskiego, w dorzeczu Skawy. Graniczy z siedmioma powiatami, z czego pięć położonych jest na terenie województwa małopolskiego: oświęcimski, chrzanowski, krakowski ziemski, myślenicki, suski, a dwa na terenie województwa śląskiego: żywiecki i bielski ziemski.

Na terenie powiatu znajduje się dziesięć gmin, w tym trzy miejsko-wiejskie: Andrychów, Kalwaria Zebrzydowska i Wadowice oraz siedem wiejskich: Brzeźnica, Lanckorona, Mucharz, Spytkowice, Stryszów, Tomice oraz Wieprz. Jest położony pomiędzy dwiema aglomeracjami: krakowską i górnośląską.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Rysunek 1. Mapa Powiatu Wadowickiego z podziałem na gminy

Powierzchnia Powiatu wynosi 645,88 km^2. Plasuje się on na 5. miejscu pośród powiatów ziemskich województwa małopolskiego pod względem ogólnej liczby mieszkańców tj. 160 006 osób.

Powiat położony jest na terenie Pogórza Karpackiego, od Pogórza Śląskiego na północnym zachodzie przez Beskid Mały na południu, do Pogórza Wielickiego na północnym wschodzie. Południową część powiatu obejmuje Park Krajobrazowy Beskidu Małego, północna jest częścią równinną. Występują tu również stawy rybne, sprzyjające rozwojowi wielu chronionych gatunków flory i fauny. Częściowo obszar ten objęty jest programem „Natura 2000".

Na obszarze powiatu znajdują się liczne atrakcje dziedzictwa kulturowego (w tym obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO), przyrodniczego, jak również o charakterze religijnym oraz parki rozrywki i różnorodne atrakcje turystyczne. Stolica powiatu – Wadowice – rozpoznawalna jest na całym świecie, jako miejsce związane z papieżem Janem Pawłem II a znajdujące się w mieście Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II wpływa na zwiększenie lokalnego ruchu turystycznego. Ponadto obszar dysponuje gęstą siecią szlaków pieszych i bazą turystyczną a na jego terenie znajdują się liczne zabytki architektury świeckiej i sakralnej.

Struktura Strategii

W dokumencie ujęto wizję Powiatu Wadowickiego i sformułowano Misję. W części programowej wskazano rozstrzygnięcia na poziomie Celów Strategicznych, Operacyjnych oraz Działań, które zostały określone na podstawie syntetycznej diagnozy obszaru, analizy SWOT, kwestionariuszy ankiet oraz wskazań bezpośrednich otrzymywanych od mieszkańców w procesie partycypacyjnego budowania Strategii.

Określone w dokumencie Działania zostały doprecyzowane za pomocą mierników pozwalających na skuteczny monitoring oraz ewaluację wdrażanej strategii. System monitoringu i ewaluacji został opisany w odrębnej części dokumentu.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

W rozdziale dotyczącym opisu finansowania odniesiono się do aktualnych informacji na temat faktycznych i potencjalnych źródeł środków w okresie obowiązywania dokumentu.

Do Strategii dołączono wykonane analizy: diagnoza społeczno-ekonomiczna, analiza SWOT oraz raport z badania ankietowego.

Powyższe opracowanie zgodne jest z zasadami przygotowywania dokumentów strategicznych, w których wskazuje się wyłącznie kluczowe obszary interwencji i przedstawia się uogólnione zakresy, które pozwalają w wieloraki sposób zrealizować założone cele. Najlepszy sposób ich realizacji oraz proces wyboru stosownych narzędzi pozostaje do ustalenia pomiędzy partnerami realizującymi dane *Działanie* na etapie wdrażania dokumentu.

Przebieg tworzenia strategii

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 jest elementem systemu zarządzania rozwojem, który powstał w wyniku wielomiesięcznej pracy interdyscyplinarnej grupy – zespołu roboczego złożonego z pracowników Starostwa Powiatowego w Wadowicach, przedstawicieli jednostek organizacyjnych powiatu, a także powiatowych służb, inspekcji i straży oraz ekspertów zewnętrznych. Grupa oparła swoje działania na elementach diagnostycznych, wynikach analiz, informacjach zebranych podczas spotkań tematycznych i konsultacji ze społecznością lokalną. Założenia przyjęte w strategii zostały skorelowane z innymi dokumentami strategicznymi, a także dostosowane do uwarunkowań społeczno-gospodarczych, szeroko rozumianego potencjału obszaru oraz wyzwań wewnętrznych i zewnętrznych, jakie stają przed zarządzającymi rozwojem powiatu.

Prace związane z tworzeniem Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 obejmowały w szczególności następujące działania:

- ✓ Formalne rozpoczęcie prac nad strategią nastąpiło poprzez przyjęcie uchwały nr 425/20 Zarządu Powiatu w Wadowicach z dnia 27.02.2020 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027,
- ✓ Zainicjowanie prac na bazie wstępnie zidentyfikowanych potrzeb,
- ✓ Powołanie zespołu roboczego zarządzeniem NR 45.2020 Starosty Wadowickiego z dnia 25.06.2020 r. w sprawie powołania zespołu roboczego ds. opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027,
- ✓ Określenie składu poszerzonej grupy roboczej w celu bieżącej konsultacji procesu budowania strategii – przedstawiciele jednostek organizacyjnych powiatu, a także powiatowych służb, inspekcji i straży,
- ✓ Zebranie danych diagnozujących stan obecny wraz z retrospekcją w obszarze 3-5 lat,
- ✓ Badania społeczne wśród mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych – analiza danych pozyskanych za pomocą kwestionariusza ankiety oraz zgłaszanych propozycji działań,
- ✓ Analizy strategiczne,

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

- ✓ Spotkania tematyczne:
  - Włodarze gmin z obszaru powiatu – 7 września 2020r.,
  - Jednostki organizacyjne powiatu – 9 września 2020r.,
  - Organizacje pozarządowe – 14 września 2020r.,
  - Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wadowicach – 16 września 2020r.,
  - Mieszkańcy powiatu – podczas IV Pikniku Organizacji Pozarządowych w Wadowicach – 20 września 2020r. oraz spotkanie 21 września 2020r.,
  - Przedsiębiorcy – 8 października 2020r.,
  - Bezpieczeństwo – 29 października 2020r.,
  - Inwestycje, ochrona środowiska, infrastruktura – 29 października 2020r.,
  - Kultura i turystyka 30 października 2020r.,
  - Bieżące spotkania i konsultacje z grupą roboczą, w szczególności z pracownikami Wydziału Promocji i Rozwoju Powiatu odpowiadającymi za koordynację i nadzór procesu opracowania Strategii,
- ✓ Partycypacyjne opracowanie macierzy celów, działań i mierników,
- ✓ Wypracowanie procedur wdrażających i kontrolujących,
- ✓ Konsultacje społeczne,
- ✓ Przyjęcie dokumentu strategicznego.

Proces gromadzenia danych i postulatów prowadzono metodą dyskusji tematycznych na bazie spersonalizowanych grup docelowych, w szczególności w zakresie: wizja Powiatu w 2027 roku, analiza SWOT.

Powstający dokument był na bieżąco konsultowany z Zarządem Powiatu.

Z uwagi na istniejącą sytuację związaną ze stanem epidemii SARS-CoV-2 i ograniczeniami w zakresie organizacji spotkań, część z nich przyjęła formę wideokonferencji.

Zaangażowanie społeczności lokalnej w budowanie dokumentu pozwoliło na syntezę połączonych kierunków rozwoju istotnych dla instytucji publicznych, przedsiębiorców, lokalnych liderów, skutkującą powstaniem międzysektorowego opracowania planów na rozwój całego obszaru powiatu.

Wnioski z przeprowadzanych konsultacji zostały wykorzystane na każdym etapie budowania strategii i wpłynęły bezpośrednio na sformułowanie Celów Strategicznych, Celów Operacyjnych i Działań. Analiza wyników SWOT wykazała zbieżność z Diagnozą społeczno-gospodarczą w wielu obszarach problemowych.

Wyniki analizy SWOT w praktyce tworzenia dokumentów strategicznych pozwalają na formułowanie rozwiązań prowadzących do podbudowania mocnych stron obszaru, wykorzystania jego szans przy jednoczesnym eliminowaniu słabych stron i omijaniu lub minimalizacji zagrożeń.

Zaprezentowana analiza SWOT stanowiła punkt wyjścia do części strategicznej dokumentu, w szczególności określenia założeń strategicznych oraz celów.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Na etapie konsultacji społecznych projekt dokumentu udostępniono na stronie internetowej Powiatu Wadowickiego www.powiatwadowicki.pl , na profilu Powiatu na Facebooku, a także przesłano do radnych powiatowych, komórek organizacyjnych Starostwa, jednostek organizacyjnych powiatu, powiatowych służb, inspekcji i straży, gmin z terenu powiatu, do lokalnych mediów, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych. W celu zebrania danych udostępniono formularz uwag.

Zespół Fundacji Moderato serdecznie dziękuje Zarządowi Powiatu w Wadowicach oraz wszystkim osobom uczestniczącym w pracach dotyczących tworzenia dokumentu za zaangażowanie, poświęcony czas oraz merytoryczne podejście do tak ważnego tematu, jakim było opracowanie Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021 – 2027.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

1. Misja i wizja rozwoju Powiatu Wadowickiego

Wizja Powiatu Wadowickiego stanowi opis idealnego obrazu obszaru w perspektywie roku 2027, jest wyrazem długofalowych dążeń, których osiągnięcie ma zostać zapewnione poprzez realizację celów strategicznych. Została zbudowana na bazie połączenia wyobrażeń, stanów i procesów pożądanych przez lokalną społeczność ze zdiagnozowanymi cechami i zasobami obszaru.

Powiat Wadowicki przyjazny mieszkańcom, bezpieczny, rozwijający się gospodarczo, turystycznie, w zgodzie ze środowiskiem naturalnym dzięki aktywnej, zintegrowanej społeczności wspierającej się w realizacji celów, czerpiącej z dziedzictwa i zasobów lokalnych.

Misja wskazuje ogólny sposób realizacji wizji przez samorząd ze wskazaniem najistotniejszych odniesień.

Misją Powiatu Wadowickiego jest świadczenie najwyższej jakości usług publicznych, stanowiących gwarancję bezpieczeństwa publicznego i socjalnego, w celu dążenia do zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, niosącego realne korzyści społeczności lokalnej.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

2. Obszary interwencji i cele strategiczne

W poniższym rozdziale przedstawiono wyniki przeprowadzonej logiki interwencji opartej na wykonanych analizach: diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej, analizie SWOT, badaniach ankietowych oraz spotkaniach warsztatowych i konsultacyjnych.

Na podstawie powyższego wyodrębniono cztery obszary interwencji najistotniejsze dla dalszego rozwoju Powiatu Wadowickiego.

Schemat 1. Obszary interwencji

Zgodnie ze wskazanymi obszarami określono odpowiednio cztery cele strategiczne, ich cele operacyjne oraz działania.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 1. Macierz celów: Obszary interwencji – Cele strategiczne – Cele operacyjne

Obszar interwencji	Cele strategiczne	Cele operacyjne
Kapitał ludzki i społeczny	SRP.1. Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego mieszkańców	SRP.1.1. Zwiększenie wpływu mieszkańców na życie publiczne
		SRP.1.2. Aktywizacja mieszkańców i integracja międzypokoleniowa
		SRP.1.3. Wzmocnienie integracji międzynarodowej – wymiana dobrych praktyk
		SRP.1.4. Rozwój kultury i dziedzictwa lokalnego
Edukacja, gospodarka lokalna i rynek pracy	SRP.2. Wzmocnienie edukacji, gospodarki lokalnej i rynku pracy	SRP.2.1. Poprawa warunków i jakości kształcenia
		SRP.2.2. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu
		SRP.2.3. Wspieranie aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców
		SRP.2.4. Rozwój turystyki i rekreacji
		SRP.2.5. Wsparcie rolnictwa i przetwórstwa
Bezpieczeństwo mieszkańców	SRP.3. Wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców	SRP.3.1. Poprawa funkcjonowania systemu bezpieczeństwa oraz rozwój infrastruktury służącej bezpieczeństwu publicznemu mieszkańców powiatu
		SRP.3.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego
		SRP.3.3. Wzmocnienie systemu ochrony zdrowia

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych
		SRP.3.5. Rozwój systemu wsparcia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz wsparcie osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych
		SRP.3.6. Wsparcie rozwoju organizacji społecznych i grup nieformalnych działających w obszarze działalności pożytku publicznego
		SRP.3.7. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa
		SRP.3.8. Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej umożliwiającej utrzymanie kondycji fizycznej oraz prowadzenie działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej
		SRP.3.9. Wzmocnienie ochrony dobrostanu zwierząt
Administracja publiczna	SRP.4. Wzmocnienie potencjału i skuteczności administracji publicznej	SRP.4.1. Doskonalenie jakości usług publicznych i sprawności administracyjnej

Planowanie strategiczne stanowi swoiste połączenie stosunkowo ogólnych, szeroko rozumianych celów ze znacznie bardziej konkretnymi działaniami określonymi przez wymierne wskaźniki (mierniki) wskazujące najwęższy zakres możliwy do dalszego pomiaru poziomu realizacji w ramach procesu monitoringu i ewaluacji.

Wskazane mierniki stanowią bazę możliwą do modyfikowania w wyniku prowadzonego monitoringu.

Aby zapewnić realną możliwość prawidłowego wdrożenia strategii, do mierników przypisano *Podmioty realizujące,* których przedstawiciele będą odpowiedzialnymi za rzeczową realizację działań.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 2. Macierz celów: Cele operacyjne - Działania - Mierniki - Podmioty realizujące

Cele operacyjne	Działania	Mierniki realizacji działań	Podmioty realizujące
SRP.1.1. Zwiększenie wpływu mieszkańców na życie publiczne	SRP.1.1.1. Wsparcie mieszkańców w realizacji inicjatyw oddolnych	SRP.1.1.1.1. Liczba przyjętych budżetów obywatelskich	Gminy, Powiat
		SRP.1.1.1.2. Liczba zrealizowanych zadań wskazanych w budżetach obywatelskich	Gminy, Powiat
		SRP.1.1.1.3. Wartość zrealizowanych budżetów obywatelskich [w złotych]	Gminy, Powiat
		SRP.1.1.1.4. Liczba zrealizowanych projektów poza budżetami obywatelskimi	Instytucje kultury, Gminy, Powiat
	SRP.1.1.2. Wsparcie organizacji pozarządowych (NGO)	SRP.1.1.2.1. Liczba zrealizowanych projektów	Instytucje kultury, sportu, Gminy, Powiat
		SRP.1.1.2.2. Liczba wspieranych obszarów	Instytucje kultury, sportu, Gminy, Powiat
		SRP.1.1.2.3. Wartość zrealizowanych projektów [w złotych]	Instytucje kultury, sportu, Gminy, Powiat
	SRP.1.1.3. Wzmocnienie mechanizmu partycypacji społecznej	SRP.1.1.3.1. Liczba samorządów, które opracowały i wdrożyły zasady konsultacji społecznych	Gminy, Powiat

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.1.1.3.2. Liczba dokumentów poddanych konsultacjom społecznym	Gminy, Powiat
	SRP.1.1.4. Wsparcie lokalnych liderów	SRP.1.1.4.1. Liczba inicjatyw (dobrych praktyk) wdrożonych przez lokalnych liderów	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.1.1.4.2. Liczba przedsięwzięć wyróżniających i upowszechniających działalność lokalnych liderów	Powiat, Gminy, NGO
SRP.1.2. Aktywizacja mieszkańców i integracja międzypokoleniowa	SRP.1.2.1. Włączanie społeczne seniorów	SRP.1.2.1.1. Liczba zrealizowanych działań w zakresie włączenia społecznego seniorów	NGO, Instytucje kultury
		SRP.1.2.1.2. Liczba zaktywizowanych seniorów	NGO, Instytucje kultury
		SRP.1.2.1.3. Liczba nowo zaktywizowanych seniorów (dotychczas nie uczestniczących w działaniach/inicjatywach)	NGO, Instytucje kultury
	SRP.1.2.2. Zmniejszenie wykluczenia cyfrowego	SRP.1.2.2.1. Liczba zrealizowanych przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.1.2.2.2. Liczba uczestników przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu	Powiat, Gminy, NGO

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.1.2.3. Integracja międzypokoleniowa - zmniejszenie dystansu pokoleniowego	SRP.1.2.3.1. Liczba przedsięwzięć z zakresu integracji międzypokoleniowej	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.1.2.3.2. Liczba uczestników przedsięwzięć z zakresu integracji międzypokoleniowej	Powiat, Gminy, NGO
	SRP.1.2.4. Rozwój wolontariatu	SRP.1.2.4.1. Liczba przedsięwzięć rozwijających wolontariat	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.1.2.4.2. Liczba wolontariuszy	Powiat, Gminy, NGO
	SRP.1.2.5. Poszerzenie oferty czasu wolnego dla aktywnych mieszkańców w obszarach: kultury, sportu, rekreacji, rozwoju osobistego	SRP.1.2.5.1. Liczba przedsięwzięć skierowanych do osób poniżej 60 roku życia	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
		SRP.1.2.5.2. Liczba uczestników przedsięwzięć skierowanych do osób poniżej 60 roku życia	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
		SRP.1.2.5.3. Liczba przedsięwzięć skierowanych do dzieci i młodzieży	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
		SRP.1.2.5.4. Liczba uczestników przedsięwzięć skierowanych do dzieci i młodzieży	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
	SRP.1.2.6. Wsparcie, rozwój i promocja utalentowanych dzieci i młodzieży	SRP.1.2.6.1. Liczba stypendiów przyznanych utalentowanym dzieciom i młodzieży	Powiat, Gminy, NGO

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.1.2.6.2. Wartość stypendiów przyznanych utalentowanym dzieciom i młodzieży [w złotych]	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.1.2.6.3. Liczba zrealizowanych inicjatyw promujących utalentowane dzieci i młodzież	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury
		SRP.1.2.6.4. Liczba uzdolnionych dzieci i młodzieży biorących udział w realizowanych inicjatywach	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury
	SRP.1.2.7. Wsparcie i promocja lokalnych artystów	SRP.1.2.7.1. Liczba stypendiów przyznanych lokalnym artystom	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.1.2.7.2. Liczba zrealizowanych projektów artystycznych lub z udziałem artystów	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury
		SRP.1.2.7.3. Liczba artystów biorących udział w realizowanych inicjatywach	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury
SRP.1.3. Wzmocnienie integracji międzynarodowej, wymiana dobrych praktyk	SRP.1.3.1. Wymiana kulturowa	SRP.1.3.1.1. Liczba zrealizowanych wizyt studyjnych międzynarodowych	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
		SRP.1.3.1.2. Liczba zrealizowanych wizyt studyjnych krajowych	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
		SRP.1.3.1.3. Liczba wdrożonych dobrych praktyk na terenie powiatu	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.1.3.2. Rozwój oferty edukacyjnej w zakresie nauki języków obcych	SRP.1.3.2.1. Liczba kursów/szkoleń	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, Szkoły
		SRP.1.3.2.2. Liczba uczestników kursów/szkoleń	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, Szkoły
SRP.1.4. Rozwój kultury i dziedzictwa lokalnego	SRP.1.4.1. Rozwój bazy materialnej oraz infrastruktury kultury (instytucji kultury, bibliotek, muzeów, świetlic itp.)	SRP.1.4.1.1. Liczba inwestycji	Powiat, Gminy, Instytucje kultury
		SRP.1.4.1.2. Wartość zrealizowanych inwestycji [w złotych]	Powiat, Gminy, Instytucje kultury
	SRP.1.4.2. Wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców (zachowanie, dokumentowanie, udostępnianie materiałów, danych, artefaktów)	SRP.1.4.2.1. Liczba projektów w zakresie wzmocnienia poczucia tożsamości regionalnej	Powiat, Gminy, Instytucje kultury, NGO, Szkoły
		SRP.1.4.2.2. Wartość zrealizowanych projektów w zakresie wzmocnienia poczucia tożsamości regionalnej [w złotych]	Powiat, Gminy, Instytucje kultury, NGO, Szkoły
		SRP.1.4.2.3. Liczba nowych technologii wykorzystanych w realizacji projektów	Powiat, Gminy, Instytucje kultury, NGO, Szkoły

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.1.4.3. Podnoszenie kwalifikacji kadr kultury	SRP.1.4.3.1. Liczba kursów/szkoleń	Powiat, Gminy, Instytucje kultury, NGO
		SRP.1.4.3.2. Liczba osób, które podniosły kwalifikacje	Powiat, Gminy, Instytucje kultury, NGO
	SRP.1.4.4. Współpraca podmiotów działających w sferze kultury i dziedzictwa	SRP.1.4.4.1. Liczba wspólnych inicjatyw/ projektów	Powiat, Gminy, Instytucje kultury
		SRP.1.4.4.2. Liczba podmiotów zaangażowanych we współpracę	Powiat, Gminy, Instytucje kultury
SRP.2.1. Poprawa warunków i jakości kształcenia	SRP.2.1.1. Rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego zaplecza edukacyjnego, doposażenie szkolnictwa ponadpodstawowego i szkolnictwa specjalnego (szkoły podstawowe, szkoły branżowe i szkoły przysposabiające do pracy)	SRP.2.1.1.1. Liczba zrealizowanych inwestycji	Powiat, Szkoły
		SRP.2.1.1.2. Wartość inwestycji [w złotych]	Powiat, Szkoły

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.2.1.2. Rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego szkolnictwa ponadpodstawowego ukierunkowanego na zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy	SRP.2.1.2.1. Liczba nowych kierunków kształcenia	Powiat, Szkoły
		SRP.2.1.2.2. Liczba spotkań podmiotów realizujących zadania z partnerami celem dostosowywania działań szkolnictwa do oczekiwań rynku pracy	Powiat, szkoły, NGO, Gminy
	SRP.2.1.3. Wzmocnienie doradztwa zawodowego	SRP.2.1.3.1. Liczba uczniów objętych pogłębionym doradztwem zawodowym	PPP
		SRP.2.1.3.2. Liczba projektów wspierających dzieci i młodzież	Gminy, szkoły, PPP, NGO
	SRP.2.1.4. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, rozwój kompetencji kluczowych ukierunkowanych w szczególności na rozwój lokalnego rynku pracy	SRP.2.1.4.1. Liczba zrealizowanych inicjatyw	Powiat, szkoły, NGO
		SRP.2.1.4.2. Liczba uczestników zrealizowanych inicjatyw	Powiat, szkoły, NGO
	SRP.2.1.5. Poszerzenie oferty zajęć dodatkowych	SRP.2.1.5.1. Liczba nowych kierunków zajęć dodatkowych	Powiat, szkoły, NGO

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.2.1.5.2. Liczba uczestników zajęć dodatkowych	Powiat, szkoły, NGO
	SRP.2.1.6. Wyrównywanie szans edukacyjnych, wzmocnienie edukacji nieformalnej	SRP.2.1.6.1. Liczba programów edukacji nieformalnej	NGO
		SRP.2.1.6.2. Liczba osób objętych programami edukacji nieformalnej	NGO
SRP.2.2. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu	SRP.2.2.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych, w tym tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej	SRP.2.2.1.1. Powierzchnia terenów przeznaczonych na działalność inwestycyjną [w hektarach]	Powiat, Gminy
	SRP.2.2.2. Stworzenie systemu informacji i komunikacji dla inwestorów i przedsiębiorców	SRP.2.2.2.1. Liczba zarejestrowanych użytkowników systemu	Powiat, NGO
	SRP.2.2.3. Utworzenie centrów inwestycyjnych	SRP.2.2.3.1. Liczba utworzonych centrów inwestycyjnych	Powiat, Gminy
	SRP.2.2.4. Podejmowanie inicjatyw w zakresie budowy drogi ekspresowej przebiegającej przez teren powiatu	SRP.2.2.4.1. Liczba podjętych inicjatyw	Powiat, Gminy

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.2.2.5. Podejmowanie inicjatyw w zakresie rewitalizacji linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu	SRP.2.2.5.1. Liczba podjętych inicjatyw	Powiat, Gminy
SRP.2.3. Wspieranie aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców	SRP.2.3.1. Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą – w zakresie informacji i szkoleń	SRP.2.3.1.1. Liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia	PUP, COIiWP (Centrum Obsługi Inwestora i Wsparcia Przedsiębiorczości), IOB
	SRP.2.3.2. Wsparcie przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania środków finansowych na rozwój działalności (współpraca z podmiotami/instytucjami oferującymi zwrotne i bezzwrotne instrumenty finansowe)	SRP.2.3.2.1. Liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia	PUP, COIiWP
		SRP.2.3.2.2. Liczba złożonych wniosków o wsparcie	PUP, COIiWP
		SRP.2.3.2.3. Kwota udzielonego wsparcia finansowego [w złotych]	PUP
		SRP.2.3.2.4. Liczba utworzonych miejsc pracy	PUP, COIiWP

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.2.3.3. Stworzenie i prowadzenie Centrum Obsługi Inwestora i Wsparcia Przedsiębiorczości (COIiWP)	SRP.2.3.3.1. Liczba podmiotów indywidualnych, którym udzielono wsparcia	PUP, COIiWP, Powiat
		SRP.2.3.3.2. Liczba grup biznesowych/producenckich, którym udzielono wsparcia	COIiWP
	SRP.2.3.4. Wprowadzanie zachęt i ulg dla przedsiębiorców	SRP.2.3.4.1. Liczba ulg i zachęt	Gminy
	SRP.2.3.5. Powołanie Rady Przedsiębiorczości Powiatu Wadowickiego	SRP.2.3.5.1. Liczba spotkań Rady Przedsiębiorczości	Powiat
		SRP.2.3.5.2. Liczba rekomendacji i propozycji wydanych przez Radę	Powiat
	SRP.2.3.6. Promocja lokalnej przedsiębiorczości oraz społecznej odpowiedzialności biznesu	SRP.2.3.6.1. Liczba zorganizowanych konferencji, spotkań, konkursów	Rada Przedsiębiorczości
	SRP.2.3.7. Wspieranie działań proprzedsiębiorczych mieszkańców	SRP.2.3.7.1. Liczba udzielonych grantów/dofinansowanych działań	Powiat
		SRP.2.3.7.2. Wartość udzielonych grantów/dofinansowanych działań [w złotych]	Powiat

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.2.3.8. Utworzenie systemu informacji i komunikacji w zakresie przedsiębiorczości i edukacji oraz podjęcie działań ukierunkowanych na rozwój lokalnego rynku pracy	SRP.2.3.8.1. Liczba wypracowanych inicjatyw i realizowanych działań w zakresie przedsiębiorczości i edukacji oraz rozwoju lokalnego rynku pracy	Powiat, szkoły, NGO, Gminy
SRP.2.4. Rozwój turystyki i rekreacji	SRP.2.4.1. Utworzenie i prowadzenie podmiotu współpracy w zakresie turystyki lokalnej (PWTL)	SRP.2.4.1.1. Liczba utworzonych podmiotów współpracy w zakresie turystyki lokalnej	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
		SRP.2.4.1.2. Liczba podmiotów współpracujących w zakresie PWTL	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
		SRP.2.4.1.3. Liczba wspólnie zrealizowanych projektów	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
		SRP.2.4.1.4. Liczba podmiotów współpracujących w zakresie powstania unikatowej atrakcji turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze Powiatu	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
		SRP.2.4.1.5. Liczba zrealizowanych działań w zakresie unikatowej atrakcji turystycznej powstałej w oparciu o walory przyrodnicze powiatu.	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
		SRP.2.4.1.6. Liczba osób korzystających z unikatowych atrakcji turystycznych powstałych w oparciu o walory przyrodnicze powiatu	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.2.4.2. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze zagospodarowania czasu wolnego w zakresie pełnego wykorzystania dostępnej infrastruktury i rozwoju przedsiębiorczości	SRP.2.4.2.1. Liczba podmiotów współpracujących	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne,
		SRP.2.4.2.2. Liczba zrealizowanych inicjatyw	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
	SRP.2.4.3. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze zagospodarowania czasu wolnego w zakresie wypracowania kompleksowej oferty oraz wspólnej promocji i informacji	SRP.2.4.3.1. Liczba podmiotów współpracujących	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
		SRP.2.4.3.2. Liczba podjętych inicjatyw w zakresie kompleksowej oferty	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
		SRP.2.4.3.3. Liczba kanałów informacyjnych w zakresie promocji i informacji	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.2.4.4. Rozbudowa infrastruktury zagospodarowania czasu wolnego, w tym wypoczynkowej, noclegowej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	SRP.2.4.4.1. Liczba zrealizowanych inwestycji	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne, LGD
		SRP.2.4.4.2. Długość nowych ścieżek, tras, szlaków itp. [w kilometrach]	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne, LGD
	SRP.2.4.5. Stworzenie bazy ofert turystycznych powiatu	SRP.2.4.5.1. Liczba ofert turystycznych włączonych do bazy	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
		SRP.2.4.5.2. Liczba systemów informujących o ofertach turystycznych	Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne
	SRP.2.4.6. Ponadlokalna promocja ofert spędzania czasu wolnego na terenie powiatu	SRP.2.4.6.1. Liczba zawartych umów o współpracy	Powiat, Informacje turystyczne, PWTL
SRP.2.5. Wsparcie rolnictwa i przetwórstwa	SRP.2.5.1. Rozwój i promocja produktów lokalnych, regionalnych, tradycyjnych i zdrowej żywności, w tym opracowanie spójnej strategii promocji	SRP.2.5.1.1. Liczba działań w zakresie rozwoju i promocji produktów	LGD z terenu Powiatu, koła gospodyń wiejskich, Powiat, Gminy

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.2.5.1.2. Liczba produktów oznaczonych, jako produkty tradycyjne, regionalne	Powiat, Gminy, LGD z terenu Powiatu, ODR
		SRP.2.5.1.3. Liczba produktów ekologicznych	ARiMR
	SRP.2.5.2. Wsparcie rozwoju drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego	SRP.2.5.2.1. Liczba zorganizowanych szkoleń branżowych	Powiat, Gminy, LGD z terenu Powiatu, ARiMR, ODR
		SRP.2.5.2.2. Liczba zorganizowanych targów	Powiat, Gminy, LGD z terenu Powiatu, ARiMR, ODR
		SRP.2.5.2.3. Liczba podmiotów funkcjonujących w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego	ARiMR
	SRP.2.5.3. Organizacja targów lokalnej żywności	SRP.2.5.3.1. Liczba zorganizowanych targów	Powiat, Gminy, LGD z terenu Powiatu, ODR
		SRP.2.5.3.2. Liczba podmiotów biorących udział w targach	Powiat, Gminy, LGD z terenu Powiatu, ODR
		SRP.2.5.3.3. Liczba odwiedzających targi	Powiat, Gminy, LGD z terenu Powiatu, ODR
	SRP.2.5.4. Wsparcie finansowe infrastruktury lokalnych targowisk	SRP.2.5.4.1. Wartość zrealizowanych inwestycji [w złotych]	Powiat, Gminy

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.3.1. Poprawa funkcjonowania systemu bezpieczeństwa oraz rozwój infrastruktury służącej bezpieczeństwu publicznemu mieszkańców powiatu	SRP.3.1.1. Uruchomienie całodobowych posterunków policji w każdej gminie	SRP.3.1.1.1. Liczba utworzonych posterunków policji	Gminy
	SRP.3.1.2. Zwiększenie liczby patroli policji – zwiększenie intensywności patrolowania	SRP.3.1.2.1. Liczba ponadnormatywnych patroli policji finansowanych przez samorządy terytorialne	Gminy
	SRP.3.1.3. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa publicznego	SRP.3.1.3.1. Liczba ćwiczeń dowódczo-sztabowych	Powiat, Gminy, KPP, PSP, SW
		SRP.3.1.3.2. Liczba szkoleń funkcjonariuszy i służb działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego	Policja, Straże Gminne/Miejskie
		SRP.3.1.3.3. Liczba nowych radiowozów	Powiat, Gminy, KPP
		SRP.3.1.3.4. Liczba pozyskanych środków technicznych służących poprawie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz wykorzystywanych w ramach działań profilaktycznych	Powiat, Gminy, KPP

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.1.3.5. Liczba nowo utworzonych systemów monitoringu wizyjnego/miejskiego	Gminy
		SRP.3.1.3.6. Liczba miejscowości objętych monitoringiem wizyjnym	Gminy
	SRP.3.1.4. Podniesienie standardu infrastruktury w zakresie bezpieczeństwa	SRP.3.1.4.1. Długość nowych chodników [w kilometrach]	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.2. Długość nowych ścieżek rowerowych [w kilometrach]	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.3. Długość wyremontowanych dróg [w kilometrach]	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.4. Liczba nowych/zmodernizowanych, doświetlonych przejść dla pieszych oraz nowych/zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.5. Liczba wdrożonych systemów ochrony bezpieczeństwa z wykorzystaniem najnowszych technologii	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.6. Długość wyremontowanych chodników [w kilometrach]	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.7. Długość nowo wybudowanych dróg [w kilometrach]	Powiat, Gminy

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.1.4.8. Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów mostowych	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.9. Liczba wyremontowanych obiektów inżynierskich przepusty	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.10. Powierzchnia zabezpieczonych osuwisk [w hektarach]	Powiat, Gminy
		SRP.3.1.4.11. Długość wyremontowanych linii kolejowych [w kilometrach]	Powiat, Gminy
	SRP.3.1.5. Poprawa standardu publicznego transportu zbiorowego	SRP.3.1.5.1. Liczba opracowanych i wdrożonych planów zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatu wadowickiego	Powiat, Gminy
	SRP.3.1.6. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego	SRP.3.1.6.1. Liczba zrealizowanych szkoleń i kursów dla OSP	PSP
		SRP.3.1.6.2. Liczba absolwentów szkoleń i kursów OSP	PSP
		SRP.3.1.6.3. Liczba ćwiczeń taktyczno-bojowych dla PSP i OSP	PSP i OSP

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.1.6.4. Liczba wybudowanych/przebudowanych siedzib komend Państwowej Straży Pożarnej	Powiat, Gmina Wadowice, PSP
		SRP.3.1.6.5. Liczba wybudowanych/przebudowanych remiz ochotniczych straży pożarnych	Powiat, Gminy, PSP
		SRP.3.1.6.6. Procent pokrycia obszaru powiatu pełnym zasięgiem radiowym w systemie łączności radiowej jednostek ochrony przeciwpożarowej [w %]	PSP, Powiat, Gminy
		SRP.3.1.6.7. Liczba radioprzemienników zbudowanych na terenie powiatu	PSP, Powiat, Gminy
		SRP.3.1.6.8. Liczba pojazdów pożarniczych pozyskanych przez jednostki OSP i PSP	Gminy, PSP, OSP
		SRP.3.1.6.9. Wartość pozyskanego przez jednostki PSP i OSP sprzętu ratowniczego [w złotych]	Gminy, PSP, OSP
	SRP.3.1.7. Zwiększenie liczby jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego	SRP.3.1.7.1. Liczba jednostek OSP włączonych do KSRG	PSP, OSP, Gminy
	SRP.3.1.8. Utworzenie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w nowej formule organizacyjnej - całodobowej stacjonarnej służby dyżurnej	SRP.3.1.8.1. Liczba utworzonych PCZK w nowej formule organizacyjnej	Powiat

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.1.8.2. Liczba osób dyżurnych	Powiat
		SRP.3.1.8.3. Kwota środków finansowych wydatkowanych w zakresie zarzadzania kryzysowego	Powiat
SRP.3.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego	SRP.3.2.1. Wzmocnienie gospodarki niskoemisyjnej	SRP.3.2.1.1. Emisja dwutlenku siarki [Mg/rok]	Gminy
		SRP.3.2.1.2. Emisja tlenku azotu [Mg/rok]	Gminy
		SRP.3.2.1.3. Emisja tlenku węgla [Mg/rok]	Gminy
		SRP.3.2.1.4. Emisja dwutlenku węgla [Mg/rok]	Gminy
		SRP.3.2.1.5. Liczba dofinansowanych zadań z zakresu wymiany źródeł ciepła	Gminy, Powiat
		SRP.3.2.1.6. Kwota nakładów poniesionych na wymianę źródeł ciepła [w złotych]	Gminy, Powiat
	SRP.3.2.2. Głęboka modernizacja energetyczna w sektorze mieszkaniowym i publicznym, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	SRP.3.2.2.1. Liczba inwestycji w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, w tym modernizacja kotłowni miejskich i spółdzielczych	Gminy, Powiat
		SRP.3.2.2.2. Kwota nakładów poniesionych na inwestycje w zakresie efektywności energetycznej budynków, w tym modernizacji kotłowni miejskich i spółdzielczych [w złotych]	Gminy, Powiat

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.2.2.3. Moc energii produkowanej z odnawialnych źródeł energii zainstalowanych w obiektach użyteczności publicznej [MWh]	Gminy, Powiat
	SRP.3.2.3. Rozbudowa mikroretencji – poprawa bilansu wód opadowych w celu niwelowania niekorzystnych skutków okresów suszy	SRP.3.2.3.1. Liczba zbiorników retencyjnych	Gminy, Powiat
	SRP.3.2.4. Zwiększenie współczynnika ilości odpadów zbieranych selektywnie	SRP.3.2.4.1. Odsetek papieru i tektury, metali, szkła i tworzyw sztucznych w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku [%]	Gminy
	SRP.3.2.5. Zwiększenie współczynnika budynków objętych kanalizacją sanitarną	SRP.3.2.5.1. Liczba budynków objętych przyłączem lub wyposażonych w oczyszczalnie przydomową	Gminy
SRP.3.3. Wzmocnienie systemu ochrony zdrowia	SRP.3.3.1. Stworzenie systemu zarządzania ochroną zdrowia w sytuacjach kryzysowych	SRP.3.3.1.1. Liczba przygotowanych i wdrożonych procedur	Gminy, Powiat, ZZOZ, PCPR, PSSE w Wadowicach, OPS, DPS, Środowiskowy Dom Samopomocy
	SRP.3.3.2. Inwestycje i doposażenie w sprzęt jednostek ochrony zdrowia	SRP.3.3.2.1. Liczba inwestycji	ZZOZ, Powiat, Gminy
		SRP.3.3.2.2. Wartość inwestycji [w złotych]	ZZOZ

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.3.2.3. Liczba osób przeszkolonych w zakresie obsługi sprzętu medycznego	ZZOZ
	SRP.3.3.3. Podnoszenie kompetencji, umiejętności personelu	SRP.3.3.3.1. Liczba działań z zakresu podnoszenia kompetencji personelu	ZZOZ
		SRP.3.3.3.2. Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje	ZZOZ
	SRP.3.3.4. Wdrożenie efektywnego systemu zarządzania leczeniem oraz komunikacji z pacjentem	SRP.3.3.4.1. Liczba wdrożonych systemów komunikacji	ZZOZ
		SRP.3.3.4.2. Liczba użytkowników systemu	ZZOZ
	SRP.3.3.5. Wzmocnienie potencjału ZZOZ w Wadowicach	SRP.3.3.5.1. Liczba specjalistów zatrudnionych w ZZOZ	ZZOZ, Powiat
		SRP.3.3.5.2. Liczba poradni specjalistycznych	ZZOZ, Powiat
		SRP.3.3.5.3. Liczba zespołów wysokospecjalistycznych	ZZOZ, Powiat
		SRP.3.3.5.4. Czas oczekiwania na wizytę w poradni specjalistycznej [w tygodniach]	ZZOZ, Powiat
		SRP.3.3.5.5. Liczba średniego personelu medycznego	ZZOZ, Powiat
		SRP.3.3.5.6. Liczba personelu pomocniczego	ZZOZ, Powiat
	SRP.3.3.6. Rozbudowa systemu psychiatrii środowiskowej	SRP.3.3.6.1. Liczba utworzonych centrów psychiatrii środowiskowej	ZZOZ, Powiat, NGO

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.3.6.2. Liczba pacjentów objętych opieką centrum psychiatrii środowiskowej	ZZOZ, NGO
		SRP.3.3.6.3. Czas oczekiwania na wizytę w poradni specjalistycznej [w tygodniach]	ZZOZ
	SRP.3.3.7. Rozbudowa systemu wsparcia psychiatrycznego i psychologicznego dla dzieci	SRP.3.3.7.1. Liczba psychiatrów dziecięcych	ZZOZ, Powiat
		SRP.3.3.7.2. Czas oczekiwania na wizytę w poradni specjalistycznej [w tygodniach]	ZZOZ
	SRP.3.3.8. Utworzenie systemu opieki pacjentów chorych terminalnie	SRP.3.3.8.1. Liczba działających Zakładów Opiekuńczo-Leczniczych	Gminy, Powiat, ZZOZ
	SRP.3.3.9. Profilaktyka i ochrona zdrowia seniorów	SRP.3.3.9.1. Liczba przeprowadzonych działań	ZZOZ, Powiat
		SRP.3.3.9.2. Liczba osób objętych działaniami	ZZOZ, Powiat
SRP.3.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.1.1. Liczba zorganizowanych imprez integracyjnych	NGO, OPS, DPS, WTZ, ŚDS, jednostki oświatowe
		SRP.3.4.1.2. Liczba uczestników imprez integracyjnych	NGO, OPS, DPS, WTZ, ŚDS, jednostki oświatowe

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.4.1.3. Liczba wolontariuszy zaangażowanych w działania	NGO, OPS, jednostki oświatowe, centra wolontariatu
	SRP.3.4.2. Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.2.1. Liczba nowo utworzonych ośrodków wsparcia	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.3.4.2.2. Liczba osób aktywizowanych społecznie	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.3.4.2.3. Liczba programów związanych z aktywizacją społeczną	Powiat, Gminy, NGO
		SRP.3.4.2.4. Liczba osób objętych programami	Powiat, Gminy, NGO
	SRP.3.4.3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.3.1. Liczba osób niepełnosprawnych podejmujących zatrudnienie na otwartym rynku pracy	NGO, PUP
		SRP.3.4.3.2. Liczba kursów i szkoleń skierowanych do osób niepełnosprawnych	NGO, PUP
		SRP.3.4.3.3. Liczba uczestników kursów	NGO, PUP
		SRP.3.4.3.4. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP	PUP
		SRP.3.4.3.5. Liczba utworzonych spółdzielni socjalnych i zakładów aktywności zawodowej	Powiat, Gminy, NGO

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.4.3.6. Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych i zakładach aktywności zawodowej	Powiat, Gminy, NGO
	SRP.3.4.4. Likwidowanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej	SRP.3.4.4.1. Liczba inwestycji prowadzących do niwelowania barier architektonicznych w przestrzeni publicznej	Powiat, Gminy, Spółdzielnie i Wspólnoty Mieszkaniowe, NGO
	SRP.3.4.5. Organizacja wsparcia dla opiekunów osób zależnych	SRP.3.4.5.1. Liczba opiekunów, którzy otrzymali pomoc	NGO, OPS, PCPR
		SRP.3.4.5.2. Kwota pozyskanych środków finansowych [w złotych]	NGO, OPS, PCPR
		SRP.3.4.5.3. Liczba realizowanych programów wsparcia	Powiat, Gminy, NGO, OPS, PCPR
	SRP.3.4.6. Rozwój i promocja idei wolontariatu i włączenie wolontariuszy do pomocy osobom niepełnosprawnym	SRP.3.4.6.1. Liczba wolontariuszy zaangażowanych w działania związane z pomocą osobom niepełnosprawnym	NGO, Powiat, Gminy, jednostki oświatowe
		SRP.3.4.6.2. Liczba osób korzystających z pomocy wolontariuszy	NGO, Powiat, Gminy, jednostki oświatowe

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.3.4.7. Promowanie działań i twórczości osób niepełnosprawnych oraz upowszechnianie wiedzy wśród społeczności lokalnej w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.7.1. Liczba imprez promujących twórczość osób niepełnosprawnych	NGO, DPS, ŚDS, WTZ, Ośrodki kultury
		SRP.3.4.7.2. Liczba uczestników imprez	NGO, DPS, ŚDS, WTZ, Ośrodki kultury
		SRP.3.4.7.3. Liczba publikacji/opracowanych materiałów	NGO, DPS, ŚDS, WTZ, Ośrodki kultury
SRP.3.5. Rozwój systemu wsparcia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz wsparcie osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych	SRP.3.5.1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających wzmacnianiu więzi rodzinnych oraz nauce radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych	SRP.3.5.1.1. Liczba podjętych działań profilaktycznych i edukacyjnych	PCPR, OIK, OPS, NGO, PPP, jednostki oświatowe
		SRP.3.5.1.2. Liczba osób uczestniczących w działaniach profilaktycznych i edukacyjnych	PCPR, OIK, OPS, NGO, PPP, jednostki oświatowe
	SRP.3.5.2. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze interwencji kryzysowej i przemocy w rodzinie	SRP.3.5.2.1. Liczba przeprowadzonych szkoleń i kursów	PCPR, OIK, OPS, NGO, KPP, ZZOZ, POZ, PPP, jednostki oświatowe

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.5.2.2. Liczba uczestników szkoleń i kursów	PCPR, OIK, OPS, NGO,KPP, ZZOZ, POZ, PPP, jednostki oświatowe
	SRP.3.5.3. Pomoc w przezwyciężeniu zjawiska bezdomności poprzez realizację programów wychodzenia z bezdomności, wspieranie działalności schronisk, mieszkań socjalnych	SRP.3.5.3.1. Liczba utworzonych mieszkań socjalnych	Gminy, OPS
		SRP.3.5.3.2. Liczba programów wychodzenia z bezdomności	Gminy, OPS, NGO
		SRP.3.5.3.3. Liczba osób objętych programami wychodzenia z bezdomności	Gminy, OPS, NGO
	SRP.3.5.4. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie	SRP.3.5.4.1. Liczba przeprowadzonych kampanii społecznych, akcji informacyjnych	Gminy, OPS, NGO, OIK, KPP, jednostki oświatowe
	SRP.3.5.5. Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej	SRP.3.5.5.1. Liczba akcji promocyjnych w zakresie promowania rodzinnych form pieczy zastępczej	PCPR, OPS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.5.5.2. Liczba kandydatów przeszkolonych do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej	PCPR
	SRP.3.5.6. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej	SRP.3.5.6.1. Liczba rodzin zastępczych	PCPR
		SRP.3.5.6.2. Liczba podmiotów instytucjonalnej pieczy zastępczej	Powiat
		SRP.3.5.6.3. Liczba wolontariuszy	PCPR, OPS, NGO
	SRP.3.5.7. Rozwój form wsparcia dla dzieci i młodzieży (placówki wsparcia dziennego)	SRP.3.5.7.1. Liczba utworzonych ośrodków	Gminy, NGO, Powiat, jednostki oświatowe
		SRP.3.5.7.2. Liczba dzieci korzystających z form wsparcia	Gminy, NGO, Powiat, jednostki oświatowe
	SRP.3.5.8. Rozwój dziennych ośrodków wsparcia dla seniorów	SRP.3.5.8.1. Liczba utworzonych ośrodków	Gminy, NGO
		SRP.3.5.8.2. Liczba osób korzystających ze wsparcia	Gminy, NGO
SRP.3.6. Wsparcie rozwoju organizacji społecznych i grup nieformalnych działających w obszarze działalności pożytku publicznego	SRP.3.6.1. Wsparcie w tworzeniu i rozwoju organizacji pozarządowych	SRP.3.6.1.1. Liczba utworzonych organizacji pozarządowych (NGO)	Powiat, Gminy

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.6.1.2. Liczba działających organizacji pozarządowych (NGO)	Powiat, Gminy
	SRP.3.6.2. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, koordynacja i wspieranie wspólnych działań	SRP.3.6.2.1. Liczba podjętych wspólnych działań	Powiat, Gminy
		SRP.3.6.2.2. Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	Powiat, Gminy
		SRP.3.6.2.3. Liczba spotkań przedstawicieli środowisk przedsiębiorców z administracją	Powiat, Gminy
	SRP.3.6.3. Wsparcie w powstawaniu podmiotów ekonomii społecznej	SRP.3.6.3.1. Liczba utworzonych podmiotów ekonomii społecznej (PES)	Powiat, Gminy
SRP.3.7. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa	SRP.3.7.1. Działania profilaktyczno-edukacyjne na rzecz poprawy bezpieczeństwa	SRP.3.7.1.1. Liczba zrealizowanych działań w zakresie pierwszej pomocy	Powiat, Gminy, NGO, szkoły, Policja, PSP
		SRP.3.7.1.2. Liczba uczestników działań w zakresie pierwszej pomocy	Powiat, Gminy, NGO, szkoły, Policja, PSP
		SRP.3.7.1.3. Liczba zrealizowanych działań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego	Powiat, Gminy, NGO, szkoły, PSP
		SRP.3.7.1.4. Liczba uczestników działań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego	Powiat, Gminy, NGO, szkoły, PSP
		SRP.3.7.1.5. Liczba zrealizowanych działań w zakresie ochrony środowiska	Powiat, Gminy, NGO, szkoły, PSP, OSP

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		SRP.3.7.1.6. Liczba uczestników działań w zakresie ochrony środowiska	Powiat, Gminy, NGO, szkoły, PSP, OSP
		SRP.3.7.1.7. Liczba pozostałych działań profilaktyczno-edukacyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa	Powiat, Gminy, NGO, szkoły, PSP, OSP Policja
		SRP.3.7.1.8. Liczba uczestników pozostałych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa	Powiat, Gminy, NGO, szkoły, PSP, OSP Policja
	SRP.3.7.2. Profilaktyka prozdrowotna	SRP.3.7.2.1. Liczba działań związanych z profilaktyką uzależnień	OPS, GKRPA, NGO, Szkoły, Policja, PSSE w Wadowicach
		SRP.3.7.2.2. Kwota środków przeznaczonych na profilaktykę uzależnień [w złotych]	OPS, GKRPA, NGO, Szkoły, Policja
		SRP.3.7.2.3. Liczba działań związanych z promocją zdrowego trybu życia	OPS, GKRPA, NGO, Szkoły, Policja, PSSE w Wadowicach
SRP.3.8. Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej umożliwiającej utrzymanie kondycji fizycznej oraz prowadzenie działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej	SRP.3.8.1. Rozbudowa infrastruktury sportowej związanej ze sportem indywidualnym, rodzinnym (np. pumptruck, skatepark, miejsca do jazdy na rolkach)	SRP.3.8.1.1. Liczba inwestycji w zakresie indywidualnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
		SRP.3.8.1.2. Kwota nakładów na rzecz indywidualnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej [w złotych]	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.3.8.2. Rozbudowa infrastruktury sportowej związanej ze sportem zespołowym, rozgrywkami ligowymi	SRP.3.8.2.1. Liczba inwestycji w /zakresie zespołowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
		SRP.3.8.2.2. Kwota nakładów na rzecz zespołowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej [w złotych]	Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu
SRP.3.9. Wzmocnienie ochrony dobrostanu zwierząt	SRP.3.9.1. Wzmocnienie działań na rzecz ochrony zwierząt	SRP.3.9.1.1. Liczba przeprowadzonych kampanii	Gminy, Powiat, NGO
		SRP.3.9.1.2. Liczba przyznanych grantów/dofinansowanych działań	Gminy, Powiat, NGO
		SRP.3.9.1.3. Wartość przyznanych grantów/dofinansowań [w złotych]	Gminy, Powiat, NGO
		SRP.3.9.1.4. Liczba interwencji Powiatowego Inspektora ds. Ochrony Zwierząt	NGO, PIW
SRP.4.1. Doskonalenie jakości usług publicznych i sprawności administracyjnej	SRP.4.1.1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji publicznej poprzez system szkoleń	SRP.4.1.1.1. Liczba przeprowadzonych szkoleń	Powiat, Jednostki organizacyjne
		SRP.4.1.1.2. Liczba uczestników szkoleń	Powiat, Jednostki organizacyjne
	SRP.4.1.2. Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi w celu podniesienia jakości obsługi mieszkańców i przedsiębiorców	SRP.4.1.2.1. Liczba wdrożonych narzędzi	Powiat, Jednostki organizacyjne

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	SRP.4.1.3. Rozwój e-usług publicznych oraz upowszechnianie elektronicznej obsługi ludności	SRP.4.1.3.1. Liczba świadczonych e-usług	Powiat, Jednostki organizacyjne
	SRP.4.1.4. Rozwój systemów informatycznych oraz udostępniania cyfrowych baz danych	SRP.4.1.4.1. Liczba udostępnionych cyfrowych baz danych	Powiat, Jednostki organizacyjne
	SRP.4.1.5. Zwiększenie skuteczności działań wydziałów merytorycznych urzędu poprzez wdrożenie odpowiednich procedur	SRP.4.1.5.1. Liczba skarg na nierozpatrzenie pisma/sprawy	Powiat, Jednostki organizacyjne
	SRP.4.1.6. Wprowadzenie systemu badania opinii publicznej wśród mieszkańców i przedsiębiorców powiatu	SRP.4.1.6.1. Liczba przeprowadzonych badań	Powiat, Jednostki organizacyjne
	SRP.4.1.7. Przejrzysta i dostosowana do odbiorcy komunikacja z klientami urzędu	SRP.4.1.7.1 Liczba osób pozytywnie oceniających komunikację wykazana w badaniach opinii	Powiat, Jednostki organizacyjne
		SRP.4.1.7.2 Liczba wykorzystanych nowoczesnych narzędzi komunikacji	Powiat, Jednostki organizacyjne

Na zdefiniowanie celów najmocniej wpłynęły zarówno znaczący proces starzenia się społeczeństwa, jak i potrzeba wielopoziomowej, wielozakresowej współpracy podmiotów, stanowiących trzon obszaru. Również – potrzeba poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

I KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Celem pierwszego ze wskazanych *obszarów interwencji* są działania kierowane bezpośrednio do mieszkańców, wskazujące na jakość kapitału ludzkiego, budowanie trwałych relacji społecznych, rozwój inicjatyw oddolnych.

Cel strategiczny Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego

SRP. 1. Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego mieszkańców

Teren Powiatu Wadowickiego zamieszkuje 160 006 osób (stan na koniec 2019roku). Od wielu lat zaobserwować można liczne działania społeczne, rozwój organizacji pozarządowych (NGO), które obecnie działają w formie 267 zarejestrowanych podmiotów. Są to zarówno małe organizacje mające na celu integrację lokalną, zapewnienie trwałości tradycji, skupiające się na działalności okolicznościowej, jak i duże podmioty, działające m.in. w długoletnim procesie wsparcia osób wykluczonych. W wyniku przeprowadzonych badań zaobserwowano potrzebę mocniejszego włączenia społeczeństwa w działania na rzecz rozwoju indywidualnego, budowanie wspólnoty oraz współodpowiedzialności za miejsce, w którym żyją m.in. poprzez możliwość współdecydowania o wydatkowaniu środków publicznych na określone cele.

Cele operacyjne

Schemat 2. Cele operacyjne Celu strategicznego SRP1. Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego mieszkańców

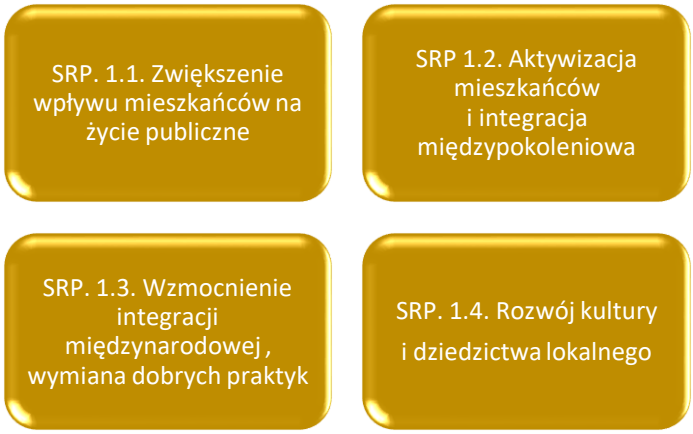

SRP. 1.1. Zwiększenie wpływu mieszkańców na życie publiczne

Tak sformułowany cel operacyjny jest odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę partycypacji społeczności lokalnej w rozwoju obszaru. Wynika z obserwowanych braków dostatecznego wsparcia organizacji pozarządowych w ich działalności pożytku publicznego. Jednocześnie ukazuje konieczność stałego pobudzania środowiska NGO i lokalnych liderów, wskazując na przedstawiane przez nich a możliwe do powielania dobre praktyki. W tym kontekście istotę stanowi zarówno zrealizowane skutecznie wyzwanie, jak i sam lider lokalny, często nie w pełni doceniony.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

W ramach *Działań*:

SRP.1.1.1. Wsparcie mieszkańców w realizacji inicjatyw oddolnych

założono realizację budżetów obywatelskich (przyjęcie ich oraz wdrażanie) oraz innych inicjatyw oddolnych w formie projektów przez Podmioty realizujące: Powiat, Gminy przy współpracy partnerskiej z Instytucjami kultury, NGO, Szkołami (w zakresie mierników: 1.1.1.2., 1.1.1.4.).

SRP.1.1.2. Wsparcie organizacji pozarządowych (NGO)

założono konieczność realizacji projektów wspierających NGO w ich działaniach jednocześnie wskazując wagę zróżnicowania obszarów wsparcia. Cel zaplanowany jest do osiągnięcia przez *Podmioty realizujące:* Instytucje kultury, sportu, Gminy, Powiat.

SRP.1.1.3. Wzmocnienie mechanizmu partycypacji społecznej

założono wzrost partycypacji społecznej poprzez działania samorządów - liczbę samorządów, które opracowały i wdrożyły zasady konsultacji społecznych oraz liczbę samych przeprowadzonych konsultacji.

Podmioty realizujące: Gminy, Powiat.

SRP.1.1.4. Wsparcie lokalnych liderów

założono, iż ukazywanie inicjatyw (dobrych praktyk) wdrożonych przez lokalnych liderów oraz przedsięwzięć wyróżniających i upowszechniających działalność lokalnych liderów zachęci społeczność lokalną do działania, zwiększając tym samym jej wpływ na życie publiczne.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, NGO, przy współpracy partnerskiej z mieszkańcami, szkołami.

SRP.1.2. Aktywizacja mieszkańców i integracja międzypokoleniowa

Działające na terenie powiatu wadowickiego instytucje kultury organizacje pozarządowe oferują różnorodny sposób spędzania wolnego czasu, jednakże efektem badań i konsultacji jest stwierdzona potrzeba dalszego zachęcania mieszkańców do udziału w życiu społecznym. Receptą na zdiagnozowane braki jest wspieranie inicjatyw zgodnych z preferencjami samych zainteresowanych oraz wspieranie jednostek wyróżniających się, będących dobrym przykładem dla pozostałych.

W ramach *Działań*:

SRP.1.2.1. Włączanie społeczne seniorów

założono realizację dowolnych działań skutkujących włączeniem społecznym, przy zwróceniu szczególnej uwagi na aktywizację osób, które do tej pory pozostawały nie objęte powyższymi działaniami. Działanie to wskazuje na większe wyzwanie, które wymaga zdiagnozowania potrzeb i stworzenia systemu zachęt w stosunku do osób biernych. Rezultatem powyższego może być również zmniejszenie liczby innych działań, które musiałyby nastąpić w sytuacjach pogorszenia stanu zdrowotnego, w tym psychicznego seniorów.

Podmioty realizujące: NGO, Instytucje kultury.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.1.2.2. Zmniejszenie wykluczenia cyfrowego

założono realizację różnorodnych przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów. Elementy wykluczenia zgłaszane były również przez osoby w wieku średnim, które aktualnie nie mają wystarczających umiejętności do pełnego korzystania z nowych technologii. Rekomenduje się działania wykorzystujące integrację międzypokoleniową, skierowane również do potrzebujących osób w wieku średnim, które, jeśli nie podniosą swoich kompetencji w tym zakresie, zostaną w przyszłości seniorami wykluczonymi cyfrowo.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, NGO.

SRP.1.2.3. Integracja międzypokoleniowa - zmniejszenie dystansu pokoleniowego

założono kontynuację i rozwój przedsięwzięć zmniejszających dystans pokoleniowy. Na podstawie pozyskanych danych zauważono konieczność zarówno prowadzenia działań związanych z codziennym funkcjonowaniem osób starszych (na przykład na podstawie wolontariatu młodzieży), jak i realizację spfrofilowanych projektów pozwalających na osiągnięcie obustronnych korzyści. Rekomenduje się integrację z wykorzystaniem nowych technologii w zakresie przydatnym seniorom, np. obsługi platform związanych z usługami zdrowotnymi.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, NGO

SRP.1.2.4. Rozwój wolontariatu

założono dalszy rozwój przedsięwzięć w zakresie rozwoju wolontariatu ze szczególnych uwzględnieniem aktywizacji mieszkańców przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, NGO.

SRP.1.2.5. Poszerzenie oferty czasu wolnego dla aktywnych mieszkańców w obszarach: kultury, sportu, rekreacji, rozwoju osobistego

założono rozwój działań realizowanych na obszarze powiatu skierowanych do aktywnych mieszkańców. Rekomenduje się wykonanie diagnozy oraz poszerzenie oferty skierownej do osób pracujących, w wieku produkcyjnym. Potrzeby tej grupy społecznej mogą, zgodnie ze wskazaniami mieszkańców, znacznie odbiegać od oferty przygotowanej dla mieszkańców dysponujących większą ilością wolnego czasu. Przedsięwzięcia te powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych mieszkańców, wzmac-niać ich słabe strony, pozwalać na doskonalenie osobiste.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu.

SRP.1.2.6. Wsparcie, rozwój i promocja utalentowanych dzieci i młodzieży

na terenie powiatu organizowane są działania wspierające utalentowane dzieci, młodzież, w szczególności z zakresu wiedzy szkolnej oraz zdolności artystycznych. Rekomenduje się kontynuację i rozwój powyższych działań z jednoczesnym poszukiwaniem i aktywizowaniem dzieci i młodzieży o rzadszych talentach, które w przyszłości mogą stać się liderami zarówno w zakresie przedsiębiorczości, jak i działań społecznych i samorządowych na obszarze powiatu.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, przy *współpracy partnerskiej* z mieszkańcami i szkołami (w zakresie mierników: 1.2.6.3, 1.2.6.4.).

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.1.2.7.Wsparcie i promocja lokalnych artystów

założono realizację przedsięwzięć związanych z aktywizacją oraz dalszym wspieraniem środowisk artystycznych z terenu powiatu. Rekomenduje się stałe inicjowanie działań proartystycznych zarówno przeznaczonych dla – i realizowanych wśród samych zainteresowanych, jak i projektów otwartych dla mieszkańców z udziałem arystów.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury.

SRP.1.3. Wzmocnienie integracji międzynarodowej – wymiana dobrych praktyk

Uczenie się od innych, szczególnie od osób, które zrealizowały już podobne działania, przynosi wymierne skutki w każdej dziedzinie życia. Korzystanie z dobrych praktyk jest rozwiązaniem rekomendowanym przez Unię Europejską w zakresie realizacji projektów dotyczących rozwoju obszarów. Na terenie powiatu to narzędzie rozwoju wykorzystywane jest w działaniach szczególnie przez NGO, instytucje kultury, szkoły.

W ramach *Działań*:

SRP.1.3.1. Wymiana kulturowa

założono realizację wymiany kulturowej poprzez organizację wizyt studyjnych oraz wdrożenie dobrych praktyk dostosowanych do warunków i potrzeb lokalnych przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu

SRP.1.3.2.Rozwój oferty edukacyjnej w zakresie nauki języków obcych

założono wzmocnienie oferty edukacyjnej w zakresie nauki języków obcych w obszarze kursów/szkoleń z wykorzystaniem integracji międzynarodowej przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, szkoły, przy *współpracy partnerskiej* z przedsiębiorcami.

SRP.1.4. Rozwój kultury i dziedzictwa lokalnego

Tak sformułowany cel operacyjny jest odpowiedzią na zidentyfikowane braki w zakresie kultury i dziedzictwa lokalnego, zarówno od strony inwestycyjnej, jak i współpracy pozwalającej osiągnąć efekt synergii.

W ramach *Działań*:

SRP.1.4.1. Rozwój bazy materialnej oraz infrastruktury kultury (instytucji kultury, bibliotek, muzeów, świetlic itp.)

założono realizację działań wspierających zasoby materialne, inwestycje w zakresie kultury, w szczególności skierowane do instytucji kultury, bibliotek, muzeów, świetlic itp. Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na dostosowanie inwestycji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, Instytucje kultury.*SRP.1.4.2. Wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców (zachowanie, dokumentowanie, udostępnianie materiałów, danych, artefaktów)*

założono realizację działań wspierających poczucie tożsamości regionalnej poprzez projekty oraz wykorzystanie nowych technologii w ramach zachowania, dokumentowania, udostępniania materiałów, danych, artefaktów przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, Instytucje kultury, NGO, szkoły.

SRP.1.4.3. Podnoszenie kwalifikacji kadr kultury

założono uczestnictwo kadr kultury w szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, Instytucje kultury, NGO

SRP.1.4.4. Współpraca podmiotów działających w sferze kultury i dziedzictwa

założono realizację projektów charakteryzujących się współpracą, działań wzmacniających realizację planowanych do osiągnięcia celów przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, Instytucje kultury przy *współpracy partnerskiej* z NGO, szkołami.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

II EDUKACJA, GOSPODARKA LOKALNA, RYNEK PRACY

Celem drugiego ze wskazanych *obszarów interwencji* są działania zogniskowane na rozwoju powiatu poprzez wzmocnienie edukacji, gospodarki lokalnej i rynku pracy oraz łączenie tych zakresów pozwalające na osiągnięcie długoterminowego, trwałego rezultatu.

Cel strategiczny Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego

SRP.2. Wzmocnienie edukacji, gospodarki lokalnej i rynku pracy

Obszar Powiatu Wadowickiego charakteryzuje się licznymi przedsiębiorstwami, ze szczególnym uwzględnieniem mikro- i małych firm, których obecność na rynku stale wzrasta (dominującą klasę firm funkcjonujących na terenie powiatu wadowickiego stanowią mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób). Zgodnie z pozyskanymi danymi – rynek pracy na terenie powiatu wadowickiego daje zatrudnienie w przeważającej większości w sektorach gospodarki związanych z przemysłem i budownictwem. Na ich tle wyróżniają się znaczące dla obszaru, lecz nieliczne duże przedsiębiorstwa. Poziom nauczania w szkołach szczebla ponadpodstawowego powiatu wadowickiego, mierzony wskaźnikiem zdawalności matur, jest najwyższy zarówno w porównaniu do powiatów sąsiednich, jak również do całego obszaru województwa małopolskiego. Jednostki oświatowe, przygotowując dzieci i młodzież do przyszłego życia, realizują również coraz częściej działania skłaniające uczniów do wykorzystywania zdobytej wiedzy w życiu codziennym, rozwijaniu pasji itp. Mimo tego na lokalnym rynku panuje nadal bezrobocie oraz obserwuje się migracje w celu wykonywania pracy. Skorelowane z rynkiem pracy wzmocnienie i wykorzystanie potencjału młodzieży pozwoli na osiągnięcie obopólnych korzyści rozwojowych. W wyniku realizacji celu strategicznego drugiego założono osiągnięcie trwałego, długoterminowego efektu synergii na bazie kooperacji podmiotów edukacji z przedsiębiorcami, przy znaczącym wsparciu samorządów oraz działań organizacji pozarządowych.

Cele operacyjne

Schemat 3. Cele operacyjne celu strategicznego SRP.2 Wzmocnienie edukacji, gospodarki lokalnej i rynku pracy

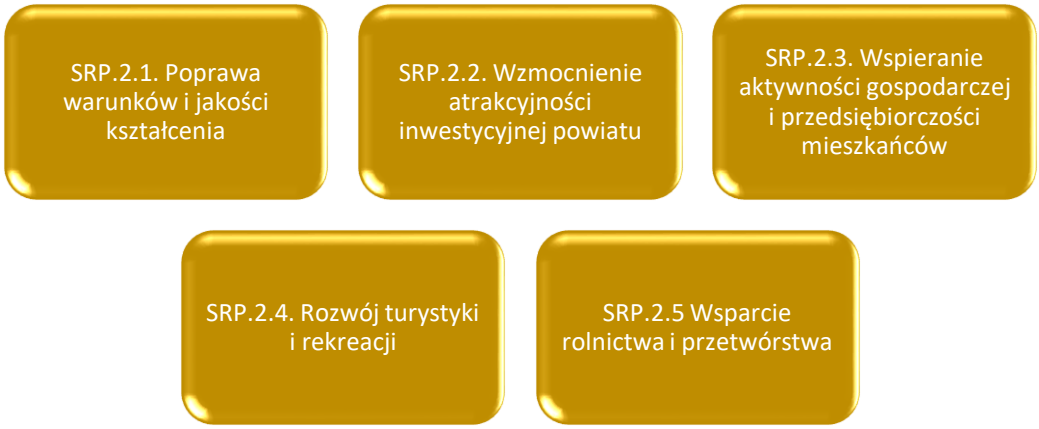

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.2.1 Poprawa warunków i jakości kształcenia

Cel operacyjny 2.1 został sformułowany na bazie zidentyfikowanych potrzeb wsparcia jednostek oświatowych i podmiotów zajmujących się edukacją w dążeniu do kompleksowego przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego i świadomego funkcjonowania w życiu dorosłym zarówno poprzez lepsze i bardziej nowoczesne warunki nauki, jak i zróżnicowaną, dostosowaną do predyspozycji ucznia ofertę edukacyjną.

W ramach *Działań*:

SRP.2.1.1. Rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego zaplecza edukacyjnego, doposażenie szkolnictwa ponadpodstawowego i szkolnictwa specjalnego (szkoły podstawowe, szkoły branżowe i szkoły przysposabiające do pracy)

założono realizację działań inwestycyjnych zarówno w zakresie zaplecza lokalowego, jak i doposażenia szkół w nowoczesne materiały edukacyjne, w tym wykorzystujące nowe technologie. W szczegolności zwrócono uwagę na wyrównanie szans uczniów szkół ogólnokształcących z uczniami techników i szkół branżowych, dysponujących znacznie lepszym wyposażeniem. *Podmioty realizujące:* Powiat, szkoły.

SRP.2.1.2. Rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego szkolnictwa ponadpodstawowego ukierunkowanego na zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy

założono realizację działań w zakresie rozwoju szkół poprzez dostosowanie kierunków kształcenia do rynku pracy oraz wdrożenie innych działań wynikających z konsultacji podmiotów realizujących zadania z partnerami, tak, aby uczniowie kończący szkołę stanowili grupę konkurencyjną na rynku pracy. *Podmioty realizujące:* Powiat, szkoły, NGO, Gminy przy *współpracy partnerskiej* z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) (w zakresie mierników: 2.1.2.1, 2.1.2.2), przedsiębiorcy, NGO (w zakresie miernika: 2.1.2.2.).

SRP.2.1.3. Wzmocnienie doradztwa zawodowego

założono realizację celu poprzez zróżnicowanie i zaktualizowanie form doradztwa zawodowego, w tym realizację nowych projektów wspierających dzieci i młodzież w wyborze kierunku pracy. W ramach badań wskazano na zbyt częstą przypadkowość wyboru szkoły ponadpodstawowej i wiążące się z tym długoterminowe konsekwencje. Rekomenduje się, aby działania wzmacniające doradztwo zawodowe zostały zintensyfikowane wśród uczniów szkół podstawowych oraz prowadzone dalej w szkołach ponadpodstawowych.

Podmioty realizujące: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (PPP), Gminy, szkoły, NGO przy *współpracy partnerskiej* z IOB, przedsiębiorcy, Gminy.

SRP.2.1.4. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, rozwój kompetencji kluczowych ukierunkowanych w szczególności na rozwój lokalnego rynku pracy

założono realizację różnorodnych inicjatyw w zakresie postaw przedsiębiorczych oraz rozwoju kompetencji kluczowych przez *Podmioty realizujące:* Powiat, szkoły, NGO przy *współpracy partnerskiej* z IOB.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.2.1.5. Poszerzenie oferty zajęć dodatkowych

założono realizację zajęć dodatkowych w nowych kierunkach przez *Podmioty realizujące:* Powiat, szkoły, NGO.

SRP.2.1.6. Wyrównywanie szans edukacyjnych, wzmocnienie edukacji nieformalnej

założono realizację działań mających na celu wzmacnianie edukacji dzieci w sposób nieformalny, ukierunkowany na wyrównywanie szans i rozwój osobisty uczniów.

Podmioty realizujące: NGO.

SRP 2.2. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu

Podstawą prężnego rozwoju gospodarczego obszarów jest sprzyjająca przedsiębiorstwom koniunktura, zarówno pod kątem inwestycyjnym, komunikacyjnym, jak i logistycznym. Zapisy Celu 2.2. pozwolą na dokonanie zmiany w tym zakresie na obszarze powiatu.

W ramach *Działań*:

SRP.2.2.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych, w tym tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej.

założono przygotowanie terenów inwestycyjnych do wykorzystania przez inwestorów w celu umożliwienia rozwoju przedsiębiorzości lokalnej.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy przy *współpracy partnerskiej* z IOB.

SRP. 2.2.2. Stworzenie systemu informacji i komunikacji dla inwestorów i przedsiębiorców

założono przygotowanie i wdrożenie systemu pozwalającego na utrzymanie płynnej, bieżącej komunikacji pomiędzy inwestorami, przedsiębiorcami, samorządami oraz mieszkańcami.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, NGO przy *współpracy partnerskiej* z przedsiębiorcami i IOB.

SRP. 2.2.3. Utworzenie centrów inwestycyjnych

założono utworzenie miejsc rozwoju przedsiębiorczości pozwalających na przyjazne, zgodne z potrzebami i innowacyjne wdrażanie nowych przedsięwzięć przez przedsiębiorców, w tym startupów w Powiecie Wadowickim. Rekomenduje się oparcie działalności centrów inwestycyjnych na funkcjonowaniu w jednej lokalizacji przygotowanej oraz zachęcającej do rozwoju technologicznego, jak również prowadzeniu bazy wiedzy, sprzyjającej wymianie doświadczeń, promowaniu udanych przedsięwzięć gospodarczych. *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy przy *współpracy partnerskiej* z przedsiębiorcami, IOB.

SRP. 2.2.4. Podejmowanie inicjatyw w zakresie budowy drogi ekspresowej przebiegającej przez teren powiatu

założono podejmowanie wszelkich możliwych inicjatyw w celu budowy drogi ekspresowej, która usprawniłaaby znacząco komunikację z powiatem.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP. 2.2.5. Podejmowanie inicjatyw w zakresie rewitalizacji linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu

założono podejmowanie wszelkich możliwych inicjatyw w celu rewitalizacji linii kolejowych, która usprawnieniła by znacząco komunikację z powiatem przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy przy *współpracy partnerskiej* z PKP.

SRP.2.3. Wspieranie aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców

Cel SRP 2.3. jest uzupełnieniem celu SRP 2.2. pod kątem wsparcia nieinwestycyjnego działań rozwojowych dla przedsiębiorców. Rekomenduje się współpracę przedsiębiorców z samorządem w zakresie powołanej Rady Przedsiębiorczości, jak również z jednostkami oświatowymi w zakresie działań partnerskich wpływających pozytywnie na lokalny rynek pracy.

W ramach *Działań*:

SRP.2.3.1. Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą – w zakresie informacji i szkoleń

założono realizację działań pozwalajacych zdobyć informacje i umiejętności przez osoby planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz mikro i małych przedsiębiorców.

Podmioty realizujące: Powiatowy Urząd Pracy (PUP), COIiWP (Centrum Obsługi Inwestora i Wsparcia Przedsiębiorczości), IOB.

SRP.2.3.2. Wsparcie przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania środków finansowych na rozwój działalności (współpraca z podmiotami/instytucjami oferującymi zwrotne i bezzwrotne instrumenty finansowe)

założono realizację działań mających na celu rozwój działalności gospodarczej poprzez pozyskanie środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia miejsc pracy.

Podmioty realizujące: PUP, COIiWP przy *współpracy partnerskiej* z IOB.

SRP.2.3.3. Stworzenie i prowadzenie Centrum Obsługi Inwestora i Wsparcia Przedsiębiorczości (COIiWP)

założono utworzenie i funkcjonowanie podmiotu wspierającego Inwestora i Przedsiębiorcę w zakresie realizacji planów rozwoju w kontekście współpracy z samorządem – zarówno na polu koncepcyjnym, jak i działań administracyjnych. Centrum Obsługi – niekonieczcnie o takiej nazwie.

Podmioty realizujące: Powiat, PUP, COIiWP przy *współpracy partnerskie*z IOB.

SRP.2.3.4. Wprowadzanie zachęt i ulg dla przedsiębiorców

założono wprowadzenie systemu zachęt i ulg w celu pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości.

Podmiot realizujący: Gminy.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.2.3.5. Powołanie Rady Przedsiębiorczości Powiatu Wadowickiego

założono powołanie podmiotu wspierającego działalność powiatu, w szczególności w zakresie doradczym, opiniotwórczym, wspierającym rozwój lokalnej przedsiębiorczości przez *Podmioty realizujące:* Powiat przy *współpracy partnerskiej* z przedsiębiorcami, PUP, IOB (w zakresie miernika nr 2.3.5.1.).

SRP. 2.3.6. Promocja lokalnej przedsiębiorczości oraz społecznej odpowiedzialności biznesu

założono przeprowadzanie konferencji, spotkań, konkursów mających na celu promocję lokalnej przedsiębiorczości oraz społecznej odpowiedzialności biznesu.

Podmiot realizujący: Rada Przedsię-biorczości przy *współpracy partnerskiej* z IOB.

SRP.2.3.7. Wspieranie działań proprzedsiębiorczych mieszkańców

założono wsparcie różnorodnych firm działań proprzedsiębiorczych mieszkańców poprzez udzielanie grantów, dotacji przez *Podmiot realizujący:* Powiat.

SRP.2.3.8. Utworzenie systemu informacji i komunikacji w zakresie przedsiębiorczości i edukacji oraz podjęcie działań ukierunkowanych na rozwój lokalnego rynku pracy

założono realizację systemu pozwolającego na stały kontakt oraz wymianę doświadczeń i bieżące konsultacje pomiędzy jednostkami oświatowymi a przedsiębiorcami, pozwalającego na wzmożoną współpracę w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i edukacji oraz lokalnego rynku pracy.

Podmioty realizujące: Powiat, Szkoły, NGO, Gminy przy *współpracy partnerskiej* z Przedsiębiorcy, IOB.

SRP 2.4. Rozwój turystyki i rekreacji

Powiat Wadowicki charakteryzuje się zróżnicowaną ofertą zagospodarowania czasu wolnego, w tym w zakresie turystyki poznawczej, religijnej, wypoczynkowej. Każda z gmin Powiatu posiada liczne walory bazujące zarówno na zasobach lokalnych, dziedzictwie kulturowym, przyrodniczym, jak i specjalnie utworzonych atrakcjach turystycznych. Nie bez znaczenia pozostaje rozwój przetwórstwa lokalnego, który określa turystykę kulinarną – mieszcząca się w dziale turystyki kulturowej – i stanowi znaczący i wciąż wzrastający aspekt wyboru miejsca wypoczynku turystów na całym świecie, a szczególnie – w Europie.

Tak sformułowany cel operacyjny jest odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę rozwoju turystyki i rekreacji, a w szczególności wzmocnienia działań partnerskich i współpracy w tym obszarze.

W ramach *Działań*:

SRP.2.4.1. Utworzenie i prowadzenie podmiotu współpracy w zakresie turystyki lokalnej

założono utworzenie podmiotu współpracy jednostek samorządu terytorialnego i lokalnej branży turystycznej, mającego na celu ich integrację oraz tworzenie i rozwój produktu turystycznego wokół lokalnych atrakcji turystycznych, promocję lokalnych produktów i atrakcji turystycznych, gromadzenie informacji o atrakcjach i produktach turystycznych całego Powiatu. Podmiot ten występuje pod proponowaną nazwą PWLT (podmiot współpracy turystyki lokalnej).

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, podmiot współpracy turystyki lokalnej (PWTL), informacje turystyczne przy *współpracy partnerskiej* z podmiotami branży turystycznej.

SRP.2.4.2. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze zagospodarowania czasu wolnego w zakresie pełnego wykorzystania dostępnej infrastruktury i rozwoju przedsiębiorczości

założono prowadzenie inicjatyw pozwalających na rozwój współpracy w obrębie zagospodarowania czasu wolnego pod kątem pełnego wykorzystania infrastruktury i rozwoju przedsiębiorczości przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne przy *współpracy partnerskiej* z podmiotami branży turystycznej.

SRP.2.4.3. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze zagospodarowania czasu wolnego w zakresie wypracowania kompleksowej oferty oraz wspólnej promocji i informacji

założono prowadzenie inicjatyw pozwalających na rozwój współpracy w obrębie zagospodarowania czasu wolnego pod kątem wypracowania kompleksowej oferty oraz wspólnej promocji i informacji przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne przy *współpracy partnerskiej* z podmiotami branży turystycznej.

SRP.2.4.4. Rozbudowa infrastruktury zagospodarowania czasu wolnego, w tym wypoczynkowej, noclegowej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej

założono rozbudowę infrastruktury zagospodarowania czasu wolnego w ramach różnorodnych inwestycji, również ścieżek, tras, szlaków przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne, LGD przy *współpracy partnerskiej* z NGO.

SRP.2.4.5. Stworzenie bazy ofert turystycznych powiatu

założono stworzenie bazy ofert z całego powiatu wadowickiego przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, PWTL, informacje turystyczne przy *współpracy partnerskiej* z podmiotami branży turystycznej.

SRP.2.4.6. Ponadlokalna promocja ofert spędzania czasu wolnego na terenie powiatu

założono podjęcie współpracy ponadlokalnej w celu szerszej promocji ofert turystycznych powiatu przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Informacje turystyczne, PWTL przy *współpracy partnerskiej*z Małopolską Organizacją Turystyczną (MOT), Polską Organizacją Turystyczną (POT), Województwem Małopolskim.

SRP.2.5. Wsparcie rolnictwa i przetwórstwa

Powiat Wadowicki charakteryzuje się występowaniem niewielkich gospodarstw rolnych, sadów. Obszar wiejski w latach poprzedzających tworzenie Strategii został znacznie dofinansowany dzięki możliwości pozyskania środków z funduszy unijnych, co powodowało również odejście od rolnictwa. Na obszarze powiatu funkcjonuje ogólnodostępny Inkubator Kuchenny (przetwórstwa lokalnego) oraz prywatne przetwórnie, tłocznie.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

W ramach *Działań*:

SRP.2.5.1. Rozwój i promocja produktów lokalnych, regionalnych, tradycyjnych i zdrowej żywności, w tym opracowanie spójnej strategii promocji

założono realizację działań w zakresie rozwoju i promocji zidentyfikowanych produktów lokalnych, ich rejestrację oraz opracowanie spójnej strategii promocji przez *Podmioty realizujące:* Lokalne Grupy Działania (LGD) z terenu powiatu, koła gospodyń wiejskich, Powiat, Gminy, ARiMR przy *współpracy partnerskiej* z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego (ODR), Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

SRP.2.5.2. Wsparcie rozwoju drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego

założono realizację celu poprzez organizację szkoleń, targów oraz promocję Rolniczego Handlu Detalicznego przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, LGD z terenu powiatu, ARiMR, ODR przy *współpracy partnerskiej* z lokalnymi przedsiębiorcami i przetwórcami, Kołami Gospodyń Wiejskich, LGD (w zakresie mierników: 2.5.2.1., 2.5.2.2.), rolnikami (w zakresie mierników: 2.5.2.1., 2.5.2.2., 2.5.2.3.).

SRP.2.5.3. Organizacja targów lokalnej żywności

założono realizację celu poprzez organizację targów lokalnej żywności przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, LGD z terenu Powiatu, ODR przy *współpracy partnerskiej* z ARiMR, lokalni przedsiębiorcy i przetwórcy, rolnicy, Koła Gospodyń Wiejskich (w zakresie mierników: 2.5.3.1., 2.5.3.2.), LGD (w zakresie miernika: 2.5.3.1.).

SRP.2.5.4. Wsparcie finansowe infrastruktury lokalnych targowisk

założono rozwój lokalnych targowisk poprzez wsparcie finansowe przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

III BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Celem trzeciego ze wskazanych *obszarów interwencji* jest zwiększenie bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu wadowickiego. Obowiązek ochrony bezpieczeństwa publicznego spoczywa na wszystkich organach państwa, na całym społeczeństwie i obywatelach. Z zebranych danych ankietowych oraz spotkań konsultacyjnych wynika wniosek, że mieszkańcy czują się stosunkowo bezpiecznie na terenie powiatu, przy czym najwyżej oceniona w tym kontekście została działalność Straży Pożarnej. Uwidoczniona natomiast została konieczność wprowadzenia zmian przede wszystkim w sferach ochrony środowiska naturalnego oraz ochrony zdrowia.

Cel strategiczny Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego

SRP 3. Wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców

Jednym z podstawowych zadań wdrażanej strategii będzie zapewnienie poprawy poziomu bezpieczeństwa mieszkańców we wszystkich zakresach wskazanych w przedstawionych poniżej celach strategicznych.

Schemat 4. Cele operacyjne Celu strategicznego SRP 3. Wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców

SRP.3.1. Poprawa funkcjonowania systemu bezpieczeństwa oraz rozwój infrastruktury służącej bezpieczeństwu publicznemu mieszkańców powiatu

Tak sformułowany cel operacyjny jest odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę wsparcia instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w powiecie, jak również poprawę jakości infrastruktury drogowej, publicznego transportu zbiorowego oraz poprawy jakości środowiska naturalnego.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

W ramach *Działań*:

SRP.3.1.1. Uruchomienie całodobowych posterunków policji w każdej gminie

założono uruchomienie całodobowych posterunków policji w każdej gminie przez *Podmioty realizujące:* Gminy przy *współpracy partnerskiej* z Komendą Powiatową Policji (KPP).

SRP.3.1.2. Zwiększenie liczby patroli policji - zwiększenie intensywności patrolowania

założono zwiększenie liczby patroli policji oraz intensywności patrolowania.

Podmioty realizujące: Gminy przy *współpracy partnerskiej* z Komendą Powiatową Policji (KPP).

SRP.3.1.3. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa publicznego

założono działania wpierające funkcjonariuszy służb działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego w zakresie – szkoleń, ćwiczeń dowódczo-sztabowych, polepszenia wyposażenia o nowe radiowozy i środki techniczne służące poprawie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz wykorzystywanych w ramach działań profilaktycznych; jak również funkcjonowanie nowych systemów monitoringu wizyjnego/miejskiego.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, Policja, Komenda Powiatowa Policji (KPP), Państwowa Straż Pożarna (PSP), Służba Więzienna (SW), Straże Gminne/Miejskie przy *współpracy partnerskiej* z Gminami (w zakresie miernika: 3.1.3.2.).

SRP.3.1.4. Podniesienie standardu infrastruktury w zakresie bezpieczeństwa

założono budowę oraz remont chodników, ścieżek rowerowych, obiektów mostowych, obiektów inżynierskich – przepusty, linii kolejowych, jak również zmodernizowanych, doświetlonych przejść dla pieszych oraz nowych/zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego, zabezpieczonych osuwisk, systemów ochrony bezpieczeństwa z wykorzystaniem najnowszych technologii przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy przy *współpracy partnerskiej* z PKP (w zakresie miernika: 3.1.4.11).

SRP.3.1.5. Poprawa standardu publicznego transportu zbiorowego

założono opracowanie i wdrożonie planów zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatu wadowickiego. Rekomenduje się dostosowanie taboru i infrastruktury do osób niepełnosprawnych, na wózkach inwalidzkich.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy przy *współpracy partnerskiej* z przewoźnikami.

SRP.3.1.6. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego

założono realizację szkoleń, kursów, ćwieczeń taktyczno-bojowych, wybudowanie/przebudowanie: siedziby Komendy Państwowej Straży Pożarnej, remiz ochotniczych straży pożarnych, radioprzemienników, a także jak najpełniejsze pokrycie obszaru powiatu pełnym zasięgiem radiowym w systemie łączności radiowej jednostek ochrony przeciwpożarowej [w %] oraz pozyskanie pojazdów pożarniczych przez jednostki OSP i PSP przez *Podmioty realizujące:* PSP, Gminy, OSP, w szczególności: PSP przy *współpracy partnerskiej* z OSP (w zakresie mierników: 3.1.6.1., 3.1.6.2) oraz Podmioty realizujące: PSP, OSP (w zakresie miernika: 3.1.6.3.); Podmioty realizujące: Powiat, Gmina Wadowice, PSP przy współpracy partnerskiej Skarbu Państwa (w zakresie miernika: 3.1.6.4.), Podmioty realizujące: Gminy, PSP, OSP przy współpracy partnerskiej z Powiatem (w zakresie mierników: 3.1.6.8., 3.1.6.9.).

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.3.1.7. Zwiększenie liczby jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego

założono zwiększenie liczby jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Podmioty realizujące: Gminy, PSP, OSP przy współpracy partnerskiej z Powiatem.

SRP.3.1.8. Utworzenie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w nowej formule organizacyjnej – całodobowej stacjonarnej służby dyżurnej

założono utworzenie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w nowej formule organizacyjnej jako całodobowej stacjonarnej służby dyżurnej.

Podmiot realizujący: Powiat przy *współpracy part-nerskiej* z powiatowymi służbami inspekcji PSP, KPP, Policja, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemio-logiczna (PSSE) w Wadowicach, Powiatowy Inspektorat Weterynarii (PIW), Gminy i dostawcy energii.

SRP.3.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego

Stan środowiska naturalnego i ekologia to jedne z podstawowych czynników determinujących lokalny rozwój i wpływających na standard życia mieszkańców. Działania realizowane w ramach celu 3.2 powinny skupiać się na dążeniu do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako sposób gospodarowania, w którym zaspokojenie potrzeb obecnego pokolenia nie zmniejszy szans zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń.

Tak sformułowany cel operacyjny jest odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska (w szczególności powietrza atmosferycznego, wód i gleby) oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

W ramach *Działań*:

SRP.3.2.1 Wzmocnienie gospodarki niskoemisyjnej

zaplanowano działania z zakresu wymiany źródeł ciepła realizowane przez *Podmioty realizujące:* Gminy oraz Powiat.

SRP.3.2.2 Głęboka modernizacja energetyczna w sektorze mieszkaniowym i publicznym, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

założono realizację inwestycji w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, w tym modernizacje kotłowni miejskich i spółdzielczych oraz zwiększenie udziału energii produkowanej z OZE przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy.

SRP.3.2.3 Rozbudowa mikroretencji – poprawa bilansu wód opadowych w celu niwelowania niekorzystnych skutków okresów suszy

założono realizację działań z zakresu budowy zbiorników retencyjnych, umożliwiających zatrzymanie i gromadzenie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości w wyniku wdrożenia mikroretencji. *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.3.2.4 Zwiększenie współczynnika ilości odpadów zbieranych selektywnie

założono realizację działań mających na celu zwiększenie odsetka zebranych odpadów poddawanych recyklingowi (papier i tektura, metale, szkło i tworzywa sztuczne) w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku.

Podmioty realizujące: Gminy.

SRP.3.2.5 Zwiększenie współczynnika budynków objętych kanalizacją sanitarną

założono realizację działań mających na celu rozbudowę kanalizacji sanitarnej, skutkujących osiągnięciem wzrostu liczby mieszkańców i innych użytkowników korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej lub posiadających przydomową oczyszczalnię ścieków.

Podmioty realizujące: Gminy.

SRP.3.3. Wzmocnienie systemu ochrony zdrowia

Niniejsza Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego powstała w trakcie obowiązywania stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, w związku z czym konsultacje społeczne dotyczące systemu ochrony zdrowia na terenie powiatu wadowickiego miały charakter ożywionej dyskusji i pozwoliły na wyciągnięcie licznych wniosków. Część nawiązująca do aktualnej sytuacji zagrożenia została ujęta w jednym z *Działań*, natomiast pozostałe dotyczą sytuacji i stanu służb ochrony zdrowia, niezależnie od pandemii.

W ramach *Działań*:

SRP.3.3.1. Stworzenie systemu zarządzania ochroną zdrowia w sytuacjach kryzysowych

założono przygotowanie nowych procedur zarządzania ochroną zdrowia w sytuacjach kryzysowych przez *Podmioty realizujące:* Gminy, Powiat, Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej (ZZOZ), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), PSSE w Wadowicach, Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS), Domy Pomocy Społecznej (DPS), Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) przy *współpracy partnerskiej* z NGO, przedsiębiorcami w tym portalami lokalnymi.

SRP.3.3.2. Inwestycje i doposażenie w sprzęt jednostek ochrony zdrowia

założono realizację inwestycji i doposażenie w sprzęt jednostek ochrony zdrowia wraz z przeszkoleniem pracowników w zakresie jego obsługi przez *Podmioty realizujące:* ZZOZ, Powiat, Gminy.

SRP.3.3.3. Podnoszenie kompetencji, umiejętności personelu

założono uczestnictwo personelu ochrony zdrowia w działaniach z zakresu podnoszenia kompetencji przez *Podmiot realizujący:* ZZOZ

SRP.3.3.4. Wdrożenie efektywnego systemu zarządzania leczeniem oraz komunikacji z pacjentem

założono zbudowanie oraz wdrożenie nowego efektywnego systemu zarządzania leczeniem oraz komunikacji z pacjentem przez *Podmiot realizujący:* ZZOZ.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.3.3.5. Wzmocnienie potencjału ZZOZ w Wadowicach

założono zatrudnienie w ZZOZ w Wadowicach specjalistów, wzmocnienie poradni specjalistycznych, działanie zespołów wysokospecjalistycznych, skrócenie okresu oczekiwania na wizytę w poradni specjalistycznej, podwyższenie liczby personelu przez *Podmioty realizujące:* ZZOZ, Powiat.

SRP.3.3.6. Rozbudowa systemu psychiatrii środowiskowej

założono utworzenie centrów psychiatrii środowiskowej przez *Podmioty realizujące:* ZZOZ, NGO.

SRP.3.3.7. Rozbudowa systemu wsparcia psychiatrycznego i psychologicznego dla dzieci

założono rozbudowę systemu wsparcia psychiatrycznego i psychologicznego dla dzieci poprzez podwyższenie liczby psychiatrów dziecięcych oraz skrócenie czasu oczekiwania na wizytę.

Podmioty realizujące: ZZOZ, Powiat.

SRP.3.3.8. Utworzenie systemu opieki pacjentów chorych terminalnie

założono działalność Zakładów Opiekuńczo-Leczniczych na terenie powiatu.

Podmioty realizujące: Gminy, ZZOZ, Powiat.

SRP.3.3.9. Profilaktyka i ochrona zdrowia seniorów

założono realizację działań w zaktresie profilaktyki i ochrony zdrowia seniorów przez *Podmioty realizujące:* ZZOZ, Powiat.

SRP.3.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych

Pomimo znaczących działań w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, ta dziedzina życia wymaga stałego wspierania i konstruktywnej dyskusji połączonej z konkretnymi działaniami. Powodów wykluczenia jest wiele, jednakże zarówno w powiecie wadowickim, jak i w całym kraju, można przede wszystkim zaobserwować brak wystarczającego wsparcia, pomocy w najbliższym środowisku, jak i nie w pełni dostosowane akty prawne.

Tak sformułowany cel operacyjny jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby środowiska, zarówno w zakresie aktywizacji i integracji, rozwoju wolontariatu oraz wspierania opiekunów osób zależnych, jak i likwidowania nadal istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.

W ramach *Działań*:

SRP.3.4.1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych

założono realizację imprez integracyjnych ze wsparciem przez wolontariuszy.

Podmioty realizujące: NGO, OPS, DPS, WTZ, ŚDS, jednostki oświatowe, centra wolontariatu przy współpracy partnerskiej z Powiatem, Gminami, przedsiębiorcami, portalami lokalnymi.

SRP.3.4.2. Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

założono powołanie nowych ośrodków wsparcia oraz realizację programów związanych z aktywizacją społeczną przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, NGO przy *współpracy partnerskiej* z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej, dysponentami funduszy celowych.

SRP.3.4.3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

założono realizację kursów i szkoleń dla osób niepełnosprawnych, monitoring liczby osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP jak również podejmujących zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Istotne jest również funkcjonowanie spółdzielni socjalnych i zakładów aktywności zawodowej, w których znajdą zatrudnienie osoby niepełnosprawne.

Podmioty realizujące: NGO, PUP, Powiat, Gminy.

SRP.3.4.4. Likwidowanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej

założono realizację inwestycji prowadzących do niwelowania barier architektonicznych w przestrzeni publicznej, w tym w szczególności dostosowanie do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich –domów kultury, szkoły muzycznej, poczty, muzeów.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, Spółdzielnie i Wspólnoty Mieszkaniowe, NGO przy *współpracy partnerskiej* z Samorządem Wojewódzkim, PFRON-em, jednostkami pośredniczącymi.

SRP.3.4.5. Organizacja wsparcia dla opiekunów osób zależnych

założono realizację programów wsparcia dla opiekunów osób zależnych przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gmina, NGO, OPS, PCPR przy *współpracy partnerskiej* z MRiPS, Samorządem Wojewódzkim, PFRON-em, Dysponentami funduszy celowych (w zakresie miernika: 3.4.5.3.).

SRP.3.4.6. Rozwój i promocja idei wolontariatu i włączenie wolontariuszy do pomocy osobom niepełnosprawnym

założono włączenie wolontariuszy do działań wspierających przeciwdziałanie wykluczeniu osób niepełnosprawnych.

Podmioty realizujące: NGO, Powiat, Gminy, jednostki oświatowe przy *współpracy partnerskiej* z portalami i mediami lokalnymi.

SRP.3.4.7. Promowanie działań i twórczości osób niepełnosprawnych oraz upowszechnianie wiedzy wśród społeczności lokalnej w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych

założono realizację imprez, wydanie publikacji, materiałów promujących twórczość osób niepełnosprawnych, przy jednoczesnym upowszechnianiu wiedzy w zakresie funkcjonowania tych osób. *Podmioty realizujące:* NGO, DPS, ŚDS, WTZ, Ośrodki kultury przy *współpracy partnerskiej* z Powiatem, Gminami, portalami i mediami lokalnymi.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP3.5. Rozwój systemu wsparcia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz wsparcie osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych

Obecnie rodzina i jej stabilizacja narażone są na wiele zagrożeń i sytuacji kryzysowych, stąd konieczność podejmowania działań skierowanych na zapewnienie jej profesjonalnej pomocy. Pozwalają one na utrzymanie prawidłowych relacji w rodzinie i właściwych wzorców wychowawczych. Wsparciu rodziny pomagają również świetlice dla dzieci i młodzieży oraz dzienne ośrodki wsparcia dla dorosłych członków rodzin, wymagających opieki.

W związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa to na dzieciach – osobach dorosłych, ciąży obowiązek opieki nad rodzicami – osobami starszymi. Dlatego rozwój sieci dziennych ośrodków wsparcia dla osób starszych pozwoli na pogodzenie realizacji ról społecznych i zawodowych z jednoczesną opieką nad rodzicami.

Tak sformułowany cel operacyjny jest ukierunkowany na tworzenie adekwatnej i odpowiadającej na potrzeby społeczne struktury jednostek działających w systemie pomocy społecznej.

W ramach *Działań*:

SRP.3.5.1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających wzmacnianiu więzi rodzinnych oraz nauce radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych

założono realizację powyższego celu poprzez różnorodne działania profilaktyczne i edukacyjne sprzyjających wzmacnianiu więzi rodzinnych oraz nauce radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. *Podmioty realizujące:* PCPR, Ośrodki Interwencji Kryzysowej (OIK), OPS, NGO, PPP, jednostki oświatowe.

SRP3.5.2. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze interwencji kryzysowej i przemocy w rodzinie

założono uczestnictwo osób pracujących w obszarze interwencji kryzysowej i przemocy w rodzinie w kursach, szkoleniach podnoszących kompetencje.

Podmioty realizujące: PCPR, OIK, OPS, NGO, PPP, jednostki oświatowe.

SRP3.5.3. Pomoc w przezwyciężeniu zjawiska bezdomności poprzez realizację programów wychodzenia z bezdomności, wspieranie działalności schronisk, mieszkań socjalnych

założono pomoc w zakresie bezdomności przez utworzenie mieszkań socjalnych i objęcie programami wychodzenia z bezdomności osób bezdomnych przez *Podmioty realizujące:* Gminy, OPS, NGO.

SRP3.5.4. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie

założono realizację kampanii społecznych i akcji informacyjnych w tym zakresie przez *Podmioty realizujące:* Gminy, OPS, NGO, OIK, KPP, jednostki oświatowe.

SRP3.5.5. Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

założono realizację akcji promocyjnych oraz przeszkolenie kandydatów do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej przez *Podmioty realizujące:* PCPR, OPS przy *współpracy partnerskiej* z Powiatem, portalami lokalnymi i innymi mediami, parafiami, NGO.

SRP3.5.6. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej

założono działalność rodzin zastępczych oraz podmiotów instytucjonalnej pieczy zastępczej wraz zaangażowaniem wolontariuszy przez *Podmioty realizujące:* PCPR, Powiat, OPS, NGO.

SRP3.5.7 Rozwój form wsparcia dla dzieci i młodzieży (placówki wsparcia dziennego)

założono rozwój form wsparcia poprzez utworzenie ośrodka wsparcia przez *Podmioty realizujące:* Gminy, NGO, Powiat, jednostki oświatowe.

SRP3.5.8 Rozwój dziennych ośrodków wsparcia dla seniorów

założono rozwój form wsparcia poprzez utworzenie ośrodka wsparcia przez *Podmioty realizujące:* Gminy, NGO.

SRP.3.6. Wsparcie rozwoju organizacji społecznych i grup nieformalnych działających w obszarze działalności pożytku publicznego

Tak ujęty cel operacyjny wskazuje na konieczność wsparcia organizacji społecznych i grup nieformalnych działających na obszarze powiatu wadowickiego. NGO realizują szereg zadań pożytku publicznego, w tym działania związane z zakresem celu strategicznego – Wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców. Zgodnie z założeniem celu 3.6, powinno nastąpić wsparcie organizacji społecznych już istniejących, jak i powoływanie do życia nowych, w szczególności w niezagospodarowanych obszarach pożytku publicznego. Wskazana również została do realizacji współpraca samorządów z NGO oraz ich wspólne dzialania.

W ramach *Działań*:

SRP.3.6.1 Wsparcie w tworzeniu i rozwoju organizacji pozarządowych

założono wpieranie organizacji społecznych i grup nieformalnych w tworzeniu NGO oraz ich rozwoju. *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy.

SRP.3.6.2. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, koordynacja i wspieranie wspólnych działań

założono współpracę NGO z samorządami, również NGO związanych z przedsiębiorcami, w tym poprzez włączanie NGO w realizację części zakresów realizowanych kompleksowo zadań Powiatu. *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy przy *współpracy partnerskiej* z IOB (w zakresie mierników: 3.6.2.1., 3.6.2.2.), NGO (w zakresie miernika: 3.6.2.2.).

SRP.3.6.3. Wsparcie w powstawaniu podmiotów ekonomii społecznej

założono wsparie osób wykluczonych z różnych przyczyn poprzez powołanie do życia podmiotów ekonomii społecznej przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SRP.3.7. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa

W ramach *Działań*:

SRP.3.7.1. Działania profilaktyczno-edukacyjne na rzecz poprawy bezpieczeństwa

założono realizację działań profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie pierwszej pomocy, bezpieczeństwa pożarowego, ochrony środowiska oraz wszelkich pozostałych realizowanych w tym celu zadań przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, NGO, szkoły, Policja, PSP, OSP.

SRP.3.7.2. Profilaktyka prozdrowotna

założono realizację działań związanych z profilaktyką uzależnień oraz promocją zdrowego trybu życia przez *Podmioty realizujące:* OPS, GKRPA, NGO, szkoły, Policja, PSSE w Wadowicach.

SRP.3.8. Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej umożliwiającej utrzymanie kondycji fizycznej oraz prowadzenie działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej

Analiza wyników badania „Uczestnictwo w sporcie i rekreacji ruchowej w 2016 r." (GUS 2017) pokazuje, że głównym motywem uczestnictwa mieszkańców Polski w sporcie i rekracji ruchowej jest przyjemność i rozrywka (59% ogółu badanych), chęć utrzymania kondycji fizycznej i zachowania właściwej sylwetki (24%) oraz poprawa zdrowia (11%). Istotnym elementem analizy sytuacji jest diagnoza wydatków poniesionych na te cele. I choć w ramach przytoczonego badania odnotowano wzrost o 6 punktów proentowych odsetka gospodarstw domowych wydatkujących środki na sport i rekreację, to wciąż tylko wśród 47% domowych budżetów odnotowywane są jakiekolwiek nakłady w tym obszarze. Oznacza to konieczność dostępu do niedopłatnej infrastruktury i zajęć, a także prowadzenie szeroko zakrojonych bezpłatnych akcji profilaktycznych.

W ramach *Działań*:

SRP.3.8.1. Rozbudowa infrastruktury sportowej związanej ze sportem indywidualnym, rodzinnym (np. pumptruck, skatepark, miejsca do jazdy na rolkach)

założono realizację inwestycji w zakresie indywidualnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu przy *współpracy partnerskiej* z NGO, Klubami, Szkołami.

SRP.3.8.2. Rozbudowa infrastruktury sportowej związanej ze sportem zespołowym, rozgrywkami ligowymi

założono realizację inwestycji w zakresie zespołowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu przy *współpracy partnerskiej* z NGO, Klubami, Szkołami.

SRP.3.9 Wzmocnienie ochrony dobrostanu zwierząt

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Dobrostan zwierząt to stan, w którym zwierzę jest w stanie sprostać presji środowiska. Dobrostan powinien pozwalać na realizację pięciu wolności zwierząt**,** tj. od głodu i pragnienia, od dyskomfortu (zapewnienie miejsca schronienia i odpoczynku), od bólu i chorób (ważne jest zapewnienie odpowiedniej opieki, zgodnie z gatunkiem utrzymywanego zwierzęcia, a także możliwie szybkiej diagnozy i skutecznego leczenia), od stresu (umożliwienie zwierzęciu naturalnego zachowania zgodnego z cechami osobniczymi, ale także zapewnienie wystarczającej przestrzeni, wyposażenia, kontaktów społecznych).

Według definicji zapewnienie dobrostanu to zapewnienie komfortu behawioralnego i fizycznego zwierząt, które bytują w określonych środowisku. Od kilkunastu lat obserwuje się wyraźny wzrost zainteresowania tematyką dobrostanu zwierząt. Przejawem tego zjawiska było wprowadzenie odpowiedniej legislacji w Unii Europejskiej. Szczególnie optymistyczne nastraja fakt, że świadomość dotycząca problemu i nastawienie na podwyższenie norm i standardów w zakresie ochrony zwierząt obserwowana jest wśród młodych ludzi, co daje nadzieję nie tylko na dalsze upowszechnienie wiedzy na ten temat, ale również na trwałą zmianę postaw przyszłych pokoleń.

W ramach *Działania*:

SRP.3.9.1 Wzmocnienie ochrony dobrostanu zwierząt

założono realizację kampanii społecznych oraz możliwość pozyskiwania grantów na rzecz ochrony zwierząt oraz interwencje Powiatowego Inspektora ds. Ochrony Zwierząt przez *Podmioty realizujące:* Gmina, Powiat, NGO, PIW.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

IV ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Celem czwartego ze wskazanych obszarów interwencji jest osiągnięcie skutecznej i profesjonalnie działającej administracji publicznej.

Cel strategiczny Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego

SRP 4. Wzmocnienie potencjału i skuteczności administracji publicznej

Odpowiedni potencjał instytucjonalny pozwala jednostkom samorządu terytorialnego świadczyć usługi publiczne wysokiej jakości oraz efektywnie wspierać rozwój społeczno-gospodarczy wspólnot lokalnych. Aby samorządy mogły wypełniać zadania w tym zakresie na miarę istniejących i pojawiających się potrzeb, konieczne jest wzmocnienie ich potencjału instytucjonalnego. Pod pojęciem tym rozumie się odpowiednie struktury organizacyjne i decyzyjne, kompetentnych i sprawnych urzędników, procedury działania, mechanizmy zapewniające właściwe wykorzystanie zasobów, korzystanie z mechanizmów partnerstwa oraz udział społeczności lokalnej w zarządzaniu sprawami publicznymi. To właśnie główne założenia metody Planowania Rozwoju Instytucjonalnego, u podstaw której leży przekonanie, że jednym z kluczowych czynników służących rozwojowi wspólnot lokalnych jest sprawna i efektywna administracja samorządowa, inicjująca i wspierająca działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju lokalnego.

Cel operacyjny

Schemat 5. Cel operacyjny celu strategicznego SRP4.
Wzmocnienie potencjału i skuteczności administracji publicznej

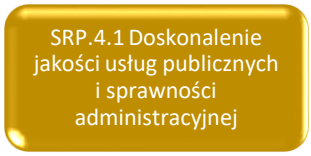

SRP.4.1. Doskonalenie jakości usług publicznych i sprawności administracyjnej

Dzięki swemu profesjonalizmowi administracja powinna przyczynić się do wzrostu zaufania obywateli, natomiast w przypadku administracji samorządowej – wspierać społeczność lokalną poprzez budowę jej przewagi konkurencyjnej (np. przyciąganie inwestorów, pozyskiwanie środków pomocowych, wzrost świadomości prawnej obywateli). Od 2011 roku Starostwo Powiatowe w Wadowicach posiada System Zarządzania Jakością ISO 9001:2015, który jest systematycznie certyfikowany. Celem jest skuteczna realizacja zadań publicznych, zapewnienie profesjonalnej i przyjaznej obsługi klienta, a także stałe podnoszenie standardu świadczonych usług. Misją Starostwa jest m. in. ciągłe doskonalenie komunikacji z klientami, podnoszenie kwalifikacji i kompetencji wszystkich pracowników zatrudnionych w urzędzie, a także sprawne i kompetentne załatwianie spraw w terminach i trybach określonych przepisami prawa. Starostwo Powiatowe w Wadowicach realizuje wiele działań, które mają na celu ulepszanie pracy urzędu i wychodzenie naprzeciw oczekiwaniom klientów. Dalsze działania w tym kierunku pozwolą na wzmocnienie potencjału i skuteczności administracji publicznej.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Stawiane współcześnie przed administracją cele, to przede wszystkim odejście od koncepcji „załatwiania spraw" w kierunku rozwiązywania problemów. To jedne z głównych zdiagnozowanych wyzwań, których spełnienie założono dzięki realizacji *Działań*:

SRP.4.1.1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji publicznej poprzez system szkoleń założono realizację przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Jednostki organizacyjne.

SRP.4.1.2. *Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi w celu podniesienia jakości obsługi mieszkańców i przedsiębiorców*

założono wykonywanie usług publicznych z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi pozwalających na poprawę sprawności administracyjnej przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Jednostki organizacyjne.

SRP.4.1.3. Rozwój e-usług publicznych oraz upowszechnianie elektronicznej obsługi ludności

założono wykonywanie usług publicznych poprzez świadczenie e-usług publicznych oraz upowszechnianie elektronicznej obsługi ludności, pozwalających na poprawę sprawności administracyjnej przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Jednostki organizacyjne.

SRP.4.1.4. Rozwój systemów informatycznych oraz udostępniania cyfrowych baz danych

założono rozwój systemów informatycznych oraz udostępniania cyfrowych baz danych przez *Podmioty realizujące:* Powiat, Jednostki organizacyjne.

SRP.4.1.5. Zwiększenie skuteczności działań wydziałów merytorycznych urzędu poprzez wdrożenie odpowiednich procedur

założono wdrożenie procedur mających na celu zwiększenie skuteczności działań wydziałów merytorycznych.

Podmioty realizujące: Powiat, Jednostki organizacyjne.

SRP.4.1.6. Wprowadzenie systemu badania opinii publicznej wśród mieszkańców i przedsiębiorców powiatu

założono wprowadzenie systemu badania opinii publicznej wśród mieszkańców i przedsiębiorców powiatu w zakresie jakości usług publicznych i sprawności administracyjnej.

Podmioty realizujące: Powiat, Jednostki organizacyjne.

SRP.4.1.7. Przejrzysta i dostosowana do odbiorcy komunikacja z klientami urzędu

założono działania prowadzące do ulepszenia sposobu i doboru narzędzi komunikacji względem odbiorcy.

Podmioty realizujące: Powiat, Jednostki organizacyjne.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

WARTOŚCI BAZOWE I REFERENCYJNE MIERNIKÓW

Mierniki przyjęte w Strategii będą w kolejnych latach jej obowiązywania służyły ocenie skuteczności podejmowanych działań. Dla zapewnienia efektywności wdrażanych rozwiązań opracowana została tabela wartości bazowych i referencyjnych. Wartości bazowe mierników będą wyznaczone na podstawie ich odczytów za rok 2020 w terminie do końca lutego 2021 roku. Wprowadzona zostanie również wartość referencyjna, która określi kierunek zmian lub wartość graniczną ich odczytów. Wartości referencyjne wyrażane są odrębnie dla każdego miernika i przyjmują jedną z następujących postaci: rosnący, malejący, maksimum lub minimum. Należy je odczytywać jako wartości pożądane w trakcie realizacji procesów będących pochodnymi celów i działań przyjętych w Strategii. Poniższa tabela służyła będzie jako narzędzie do analizy wyników badań monitoringu w kolejnych latach.

Tabela 3. Wartości bazowe i referencyjne mierników.

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.1.1.1. Wsparcie mieszkańców w realizacji inicjatyw oddolnych	SRP.1.1.1.1. Liczba przyjętych budżetów obywatelskich			
	SRP.1.1.1.2. Liczba zrealizowanych zadań wskazanych w budżetach obywatelskich			
	SRP.1.1.1.3. Wartość zrealizowanych budżetów obywatelskich [w złotych]			
	SRP.1.1.1.4. Liczba zrealizowanych projektów poza budżetami obywatelskimi			
SRP.1.1.2. Wsparcie organizacji pozarządowych (NGO)	SRP.1.1.2.1. Liczba zrealizowanych projektów			
	SRP.1.1.2.2. Liczba wspieranych obszarów			
	SRP.1.1.2.3. Wartość zrealizowanych projektów [w złotych]			
SRP.1.1.3. Wzmocnienie mechanizmu partycypacji społecznej	SRP.1.1.3.1. Liczba samorządów, które opracowały i wdrożyły zasady konsultacji społecznych			
	SRP.1.1.3.2. Liczba dokumentów poddanych konsultacjom społecznym			
SRP.1.1.4. Wsparcie lokalnych liderów	SRP.1.1.4.1. Liczba inicjatyw (dobrych praktyk) wdrożonych przez lokalnych liderów			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.1.1.4.2. Liczba przedsięwzięć wyróżniających i upowszechniających działalność lokalnych liderów			
SRP.1.2.1. Włączanie społeczne seniorów	SRP.1.2.1.1. Liczba zrealizowanych działań w zakresie włączenia społecznego seniorów			
	SRP.1.2.1.2. Liczba zaktywizowanych seniorów			
	SRP.1.2.1.3. Liczba nowo zaktywizowanych seniorów (dotychczas nie uczestniczących w działaniach/inicjatywach)			
SRP.1.2.2. Zmniejszenie wykluczenia cyfrowego	SRP.1.2.2.1. Liczba zrealizowanych przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu			
	SRP.1.2.2.2. Liczba uczestników przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu			
SRP.1.2.3. Integracja międzypokoleniowa - zmniejszenie dystansu pokoleniowego	SRP.1.2.3.1. Liczba przedsięwzięć z zakresu integracji międzypokoleniowej			
	SRP.1.2.3.2. Liczba uczestników przedsięwzięć z zakresu integracji międzypokoleniowej			
SRP.1.2.4. Rozwój wolontariatu	SRP.1.2.4.1. Liczba przedsięwzięć rozwijających wolontariat			
	SRP.1.2.4.2. Liczba wolontariuszy			
SRP.1.2.5. Poszerzenie oferty czasu wolnego dla aktywnych mieszkańców w obszarach: kultury, sportu, rekreacji, rozwoju osobistego	SRP.1.2.5.1. Liczba przedsięwzięć skierowanych do osób poniżej 60 roku życia			
	SRP.1.2.5.2. Liczba uczestników przedsięwzięć skierowanych do osób poniżej 60 roku życia			
	SRP.1.2.5.3. Liczba przedsięwzięć skierowanych do dzieci i młodzieży			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.1.2.5.4. Liczba uczestników przedsięwzięć skierowanych do dzieci i młodzieży			
SRP.1.2.6. Wsparcie, rozwój i promocja utalentowanych dzieci i młodzieży	SRP.1.2.6.1. Liczba stypendiów przyznanych utalentowanym dzieciom i młodzieży			
	SRP.1.2.6.2. Wartość stypendiów przyznanych utalentowanym dzieciom i młodzieży [w złotych]			
	SRP.1.2.6.3. Liczba zrealizowanych inicjatyw promujących utalentowane dzieci i młodzież			
	SRP.1.2.6.4. Liczba uzdolnionych dzieci i młodzieży biorących udział w realizowanych inicjatywach			
SRP.1.2.7. Wsparcie i promocja lokalnych artystów	SRP.1.2.7.1. Liczba stypendiów przyznanych lokalnym artystom			
	SRP.1.2.7.2. Liczba zrealizowanych projektów artystycznych lub z udziałem artystów			
	SRP.1.2.7.3. Liczba artystów biorących udział w realizowanych inicjatywach			
SRP.1.3.1. Wymiana kulturowa	SRP.1.3.1.1. Liczba zrealizowanych wizyt studyjnych międzynarodowych			
	SRP.1.3.1.2. Liczba zrealizowanych wizyt studyjnych krajowych			
	SRP.1.3.1.3. Liczba wdrożonych dobrych praktyk na terenie powiatu			
SRP.1.3.2. Rozwój oferty edukacyjnej w zakresie nauki języków obcych	SRP.1.3.2.1. Liczba kursów/szkoleń			
	SRP.1.3.2.2. Liczba uczestników kursów/szkoleń			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.1.4.1. Rozwój bazy materialnej oraz infrastruktury kultury (instytucji kultury, bibliotek, muzeów, świetlic itp.)	SRP.1.4.1.1. Liczba inwestycji			
	SRP.1.4.1.2. Wartość zrealizowanych inwestycji [w złotych]			
SRP.1.4.2. Wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców (zachowanie, dokumentowanie, udostępnianie materiałów, danych, artefaktów)	SRP.1.4.2.1. Liczba projektów w zakresie wzmocnienia poczucia tożsamości regionalnej			
	SRP.1.4.2.2. Wartość zrealizowanych projektów w zakresie wzmocnienia poczucia tożsamości regionalnej [w złotych]			
	SRP.1.4.2.3. Liczba nowych technologii wykorzystanych w realizacji projektów			
SRP.1.4.3. Podnoszenie kwalifikacji kadr kultury	SRP.1.4.3.1. Liczba kursów/szkoleń			
	SRP.1.4.3.2. Liczba osób, które podniosły kwalifikacje			
SRP.1.4.4. Współpraca podmiotów działających w sferze kultury i dziedzictwa	SRP.1.4.4.1. Liczba wspólnych inicjatyw/ projektów			
	SRP.1.4.4.2. Liczba podmiotów zaangażowanych we współpracę			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.2.1.1. Rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego zaplecza edukacyjnego, doposażenie szkolnictwa ponadpodstawowego i szkolnictwa specjalnego (szkoły podstawowe, szkoły branżowe i szkoły przysposabiające do pracy)	SRP.2.1.1.1. Liczba zrealizowanych inwestycji			
	SRP.2.1.1.2. Wartość inwestycji [w złotych]			
SRP.2.1.2. Rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego szkolnictwa ponadpodstawowego ukierunkowanego na zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy	SRP.2.1.2.1. Liczba nowych kierunków kształcenia			
	SRP.2.1.2.2. Liczba spotkań podmiotów realizujących zadania z partnerami celem dostosowywania działań szkolnictwa do oczekiwań rynku pracy			
SRP.2.1.3. Wzmocnienie doradztwa zawodowego	SRP.2.1.3.1. Liczba uczniów objętych pogłębionym doradztwem zawodowym			
	SRP.2.1.3.2. Liczba projektów wspierających dzieci i młodzież			
SRP.2.1.4. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, rozwój kompetencji kluczowych ukierunkowanych w szczególności na rozwój lokalnego rynku pracy	SRP.2.1.4.1. Liczba zrealizowanych inicjatyw			
	SRP.2.1.4.2. Liczba uczestników zrealizowanych inicjatyw			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.2.1.5. Poszerzenie oferty zajęć dodatkowych	SRP.2.1.5.1. Liczba nowych kierunków zajęć dodatkowych			
	SRP.2.1.5.2. Liczba uczestników zajęć dodatkowych			
SRP.2.1.6. Wyrównywanie szans edukacyjnych, wzmocnienie edukacji nieformalnej	SRP.2.1.6.1. Liczba programów edukacji nieformalnej			
	SRP.2.1.6.2. Liczba osób objętych programami edukacji nieformalnej			
SRP.2.2.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych, w tym tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej	SRP.2.2.1.1. Powierzchnia terenów przeznaczonych na działalność inwestycyjną [w hektarach]			
SRP.2.2.2. Stworzenie systemu informacji i komunikacji dla inwestorów i przedsiębiorców	SRP.2.2.2.1. Liczba zarejestrowanych użytkowników systemu			
SRP.2.2.3. Utworzenie centrów inwestycyjnych	SRP.2.2.3.1. Liczba utworzonych centrów			
SRP.2.2.4. Podejmowanie inicjatyw w zakresie budowy drogi ekspresowej przebiegającej przez teren powiatu	SRP.2.2.4.1. Liczba podjętych inicjatyw			
SRP.2.2.5. Podejmowanie inicjatyw w zakresie rewitalizacji linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu	SRP.2.2.5.1. Liczba podjętych inicjatyw			
SRP.2.3.1. Wsparcie mikro i małych przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą – w zakresie informacji i szkoleń	SRP.2.3.1.1. Liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.2.3.2. Wsparcie przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania środków finansowych na rozwój działalności (współpraca z podmiotami /instytucjami oferującymi zwrotne i bezzwrotne instrumenty finansowe)	SRP.2.3.2.1. Liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia			
	SRP.2.3.2.2. Liczba złożonych wniosków o wsparcie			
	SRP.2.3.2.3. Kwota udzielonego wsparcia finansowego [w złotych]			
	SRP.2.3.2.4. Liczba utworzonych miejsc pracy			
SRP.2.3.3. Stworzenie i prowadzenie Centrum Obsługi Inwestora i Wsparcia Przedsiębiorczości (COIiWP)	SRP.2.3.3.1. Liczba podmiotów indywidualnych, którym udzielono wsparcia			
	SRP.2.3.3.2. Liczba grup biznesowych/producenckich, którym udzielono wsparcia			
SRP.2.3.4. Wprowadzanie zachęt i ulg dla przedsiębiorców	SRP.2.3.4.1. Liczba ulg i zachęt			
SRP.2.3.5. Powołanie Rady Przedsiębiorczości Powiatu Wadowickiego	SRP.2.3.5.1. Liczba spotkań Rady Przedsiębiorczości			
	SRP.2.3.5.2. Liczba rekomendacji i propozycji wydanych przez Radę			
SRP.2.3.6. Promocja lokalnej przedsiębiorczości oraz społecznej odpowiedzialności biznesu	SRP.2.3.6.1. Liczba zorganizowanych konferencji, spotkań, konkursów			
SRP.2.3.7. Wspieranie działań proprzedsiębiorczych mieszkańców	SRP.2.3.7.1. Liczba udzielonych grantów/dofinansowanych działań			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.2.3.7.2. Wartość udzielonych grantów/dofinansowanych działań [w złotych]			
SRP.2.3.8. Utworzenie systemu informacji i komunikacji w zakresie przedsiębiorczości i edukacji oraz podjęcie działań ukierunkowanych na rozwój lokalnego rynku pracy	SRP.2.3.8.1. Liczba wypracowanych inicjatyw i realizowanych działań w zakresie przedsiębiorczości i edukacji oraz rozwoju lokalnego rynku pracy			
SRP.2.4.1. Utworzenie i prowadzenie podmiotu współpracy w zakresie turystyki lokalnej (PWTL)	SRP.2.4.1.1. Liczba utworzonych podmiotów współpracy w zakresie turystyki lokalnej			
	SRP.2.4.1.2. Liczba podmiotów współpracujących w zakresie PWTL			
	SRP.2.4.1.3. Liczba wspólnie zrealizowanych projektów			
	SRP.2.4.1.4. Liczba podmiotów współpracujących w zakresie powstania unikatowej atrakcji turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze Powiatu			
	SRP.2.4.1.5. Liczba zrealizowanych działań w zakresie unikatowej atrakcji turystycznej powstałej w oparciu o walory przyrodnicze powiatu.			
	SRP.2.4.1.6. Liczba osób korzystających z unikatowych atrakcji turystycznych powstałych w oparciu o walory przyrodnicze powiatu			
SRP.2.4.2. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze zagospodarowania czasu wolnego w zakresie pełnego wykorzystania dostępnej infrastruktury i rozwoju przedsiębiorczości	SRP.2.4.2.1. Liczba podmiotów współpracujących			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.2.4.2.2. Liczba zrealizowanych inicjatyw			
SRP.2.4.3. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze zagospodarowania czasu wolnego w zakresie wypracowania kompleksowej oferty oraz wspólnej promocji i informacji	SRP.2.4.3.1. Liczba podmiotów współpracujących			
	SRP.2.4.3.2. Liczba podjętych inicjatyw w zakresie kompleksowej oferty			
	SRP.2.4.3.3. Liczba kanałów informacyjnych w zakresie promocji i informacji			
SRP.2.4.4. Rozbudowa infrastruktury zagospodarowania czasu wolnego, w tym wypoczynkowej, noclegowej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	SRP.2.4.4.1. Liczba zrealizowanych inwestycji			
	SRP.2.4.4.2. Długość nowych ścieżek, tras, szlaków itp. [w kilometrach]			
SRP.2.4.5. Stworzenie bazy ofert turystycznych powiatu	SRP.2.4.5.1. Liczba ofert turystycznych włączonych do bazy			
	SRP.2.4.5.2. Liczba systemów informujących o ofertach turystycznych			
SRP.2.4.6. Ponadlokalna promocja ofert spędzania czasu wolnego na terenie powiatu	SRP.2.4.6.1. Liczba zawartych umów o współpracy			
SRP.2.5.1. Rozwój i promocja produktów lokalnych, regionalnych, tradycyjnych i zdrowej żywności, w tym opracowanie	SRP.2.5.1.1. Liczba działań w zakresie rozwoju i promocji produktów			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
spójnej strategii promocji				
	SRP.2.5.1.2. Liczba produktów oznaczonych jako produkty tradycyjne, regionalne			
	SRP.2.5.1.3. Liczba produktów ekologicznych			
SRP.2.5.2. Wsparcie rozwoju drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego	SRP.2.5.2.1. Liczba zorganizowanych szkoleń branżowych			
	SRP.2.5.2.2. Liczba zorganizowanych targów			
	SRP.2.5.2.3. Liczba podmiotów funkcjonujących w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego			
SRP.2.5.3. Organizacja targów lokalnej żywności	SRP.2.5.3.1. Liczba zorganizowanych targów			
	SRP.2.5.3.2. Liczba podmiotów biorących udział w targach			
	SRP.2.5.3.3. Liczba odwiedzających targi			
SRP.2.5.4. Wsparcie finansowe infrastruktury lokalnych targowisk	SRP.2.5.4.1. Wartość zrealizowanych inwestycji [w złotych]			
SRP.3.1.1. Uruchomienie całodobowych posterunków policji w każdej gminie	SRP.3.1.1.1. Liczba utworzonych posterunków policji			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.3.1.2. Zwiększenie liczby patroli policji –zwiększenie intensywności patrolowania	SRP.3.1.2.1. Liczba ponadnormatywnych patroli policji finansowanych przez samorządy terytorialne			
SRP.3.1.3. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa publicznego	SRP.3.1.3.1. Liczba ćwiczeń dowódczo-sztabowych			
	SRP.3.1.3.2. Liczba szkoleń funkcjonariuszy i służb działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego			
	SRP.3.1.3.3. Liczba nowych radiowozów			
	SRP.3.1.3.4. Liczba pozyskanych środków technicznych służących poprawie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz wykorzystywanych w ramach działań profilaktycznych			
	SRP.3.1.3.5. Liczba nowo utworzonych systemów monitoringu wizyjnego/ miejskiego			
	SRP.3.1.3.6. Liczba miejscowości objętych monitoringiem wizyjnym			
SRP.3.1.4. Podniesienie standardu infrastruktury w zakresie bezpieczeństwa	SRP.3.1.4.1. Długość nowych chodników [w kilometrach]			
	SRP.3.1.4.2. Długość nowych ścieżek rowerowych [w kilometrach]			
	SRP.3.1.4.3. Długość wyremontowanych dróg [w kilometrach]			
	SRP.3.1.4.4. Liczba nowych/zmodernizowanych, doświetlonych przejść dla pieszych oraz nowych/zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego			
	SRP.3.1.4.5. Liczba wdrożonych systemów ochrony bezpieczeństwa z wykorzystaniem najnowszych technologii			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.3.1.4.6. Długość wyremontowanych chodników [w kilometrach]			
	SRP.3.1.4.7. Długość nowo wybudowanych dróg [w kilometrach]			
	SRP.3.1.4.8. Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów mostowych			
	SRP.3.1.4.9. Liczba wyremontowanych obiektów inżynierskich – przepusty			
	SRP.3.1.4.10. Powierzchnia zabezpieczonych osuwisk [w hektarach]			
	SRP.3.1.4.11. Długość wyremontowanych linii kolejowych [w kilometrach]			
SRP.3.1.5. Poprawa standardu publicznego transportu zbiorowego	SRP.3.1.5.1. Liczba opracowanych i wdrożonych planów zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatu wadowickiego			
SRP.3.1.6. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego	SRP.3.1.6.1. Liczba zrealizowanych szkoleń i kursów dla OSP			
	SRP.3.1.6.2. Liczba absolwentów szkoleń i kursów OSP			
	SRP.3.1.6.3. Liczba ćwiczeń taktyczno-bojowych dla PSP i OSP			
	SRP.3.1.6.4. Liczba wybudowanych/przebudowanych siedzib komend Państwowej Straży Pożarnej			
	SRP.3.1.6.5. Liczba wybudowanych/przebudowanych remiz ochotniczych straży pożarnych			
	SRP.3.1.6.6. Procent pokrycia obszaru powiatu pełnym zasięgiem radiowym w systemie łączności radiowej jednostek ochrony przeciwpożarowej [w %]			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.3.1.6.7. Liczba radioprzemienników zbudowanych na terenie powiatu			
	SRP.3.1.6.8. Liczba pojazdów pożarniczych pozyskanych przez jednostki OSP i PSP			
	SRP.3.1.6.9. Wartość pozyskanego przez jednostki PSP i OSP sprzętu ratowniczego [w złotych]			
SRP.3.1.7. Zwiększenie liczby jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego	SRP.3.1.7.1. Liczba jednostek OSP włączonych do KSRG			
SRP.3.1.8. Utworzenie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w nowej formule organizacyjnej – całodobowej stacjonarnej służby dyżurnej	SRP.3.1.8.1. Liczba utworzonych PCZK w nowej formule organizacyjnej			
	SRP.3.1.8.2. Liczba osób dyżurnych			
	SRP.3.1.8.3. Kwota środków finansowych wydatkowanych w zakresie zarzadzania kryzysowego			
SRP.3.2.1. Wzmocnienie gospodarki niskoemisyjnej	SRP.3.2.1.1. Emisja dwutlenku siarki [Mg/rok]			
	SRP.3.2.1.2. Emisja tlenku azotu [Mg/rok]			
	SRP.3.2.1.3. Emisja tlenku węgla [Mg/rok]			
	SRP.3.2.1.4. Emisja dwutlenku węgla [Mg/rok]			
	SRP.3.2.1.5. Liczba dofinansowanych zadań z zakresu wymiany źródeł ciepła			
	SRP.3.2.1.6. Kwota nakładów poniesionych na wymianę źródeł ciepła [w złotych]			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.3.2.2. Głęboka modernizacja energetyczna w sektorze mieszkaniowym i publicznym, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	SRP.3.2.2.1. Liczba inwestycji w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, w tym modernizacja kotłowni miejskich i spółdzielczych			
	SRP.3.2.2.2. Kwota nakładów poniesionych na inwestycje w zakresie efektywności energetycznej budynków, w tym modernizacji kotłowni miejskich i spółdzielczych [w złotych]			
	SRP.3.2.2.3. Moc energii produkowanej z odnawialnych źródeł energii zainstalowanych w obiektach użyteczności publicznej [MWh]			
SRP.3.2.3. Rozbudowa mikroretencji - poprawa bilansu wód opadowych w celu niwelowania niekorzystnych skutków okresów suszy	SRP.3.2.3.1. Liczba zbiorników retencyjnych			
SRP.3.2.4. Zwiększenie współczynnika ilości odpadów zbieranych selektywnie	SRP.3.2.4.1. Odsetek papieru i tektury, metali, szkła i tworzyw sztucznych w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku [%]			
SRP.3.2.5. Zwiększenie współczynnika budynków objętych kanalizacją sanitarną	SRP.3.2.5.1. Liczba budynków objętych przyłączem lub wyposażonych w oczyszczalnie przydomową			
SRP.3.3.1. Stworzenie systemu zarządzania ochroną zdrowia w sytuacjach kryzysowych	SRP.3.3.1.1. Liczba przygotowanych i wdrożonych procedur			
SRP.3.3.2. Inwestycje i doposażenie w sprzęt jednostek ochrony zdrowia	SRP.3.3.2.1. Liczba inwestycji			
	SRP.3.3.2.2. Wartość inwestycji [w złotych]			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.3.3.2.3. Liczba osób przeszkolonych w zakresie obsługi sprzętu medycznego			
SRP.3.3.3. Podnoszenie kompetencji, umiejętności personelu	SRP.3.3.3.1. Liczba działań z zakresu podnoszenia kompetencji personelu			
	SRP.3.3.3.2. Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje			
SRP.3.3.4. Wdrożenie efektywnego systemu zarządzania leczeniem oraz komunikacji z pacjentem	SRP.3.3.4.1. Liczba wdrożonych systemów komunikacji			
	SRP.3.3.4.2. Liczba użytkowników systemu			
SRP.3.3.5. Wzmocnienie potencjału ZZOZ w Wadowicach	SRP.3.3.5.1. Liczba specjalistów zatrudnionych w ZZOZ			
	SRP.3.3.5.2. Liczba poradni specjalistycznych			
	SRP.3.3.5.3. Liczba zespołów wysokospecjalistycznych			
	SRP.3.3.5.4. Czas oczekiwania na wizytę w poradni specjalistycznej [w tygodniach]			
	SRP.3.3.5.5. Liczba średniego personelu medycznego			
	SRP.3.3.5.6. Liczba personelu pomocniczego			
SRP.3.3.6. Rozbudowa systemu psychiatrii środowiskowej	SRP.3.3.6.1. Liczba utworzonych centrów psychiatrii środowiskowej			
	SRP.3.3.6.2. Liczba pacjentów objętych opieką centrum psychiatrii środowiskowej			
	SRP.3.3.6.3. Czas oczekiwania na wizytę w poradni specjalistycznej [w tygodniach]			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.3.3.7. Rozbudowa systemu wsparcia psychiatrycznego i psychologicznego dla dzieci	SRP.3.3.7.1. Liczba psychiatrów dziecięcych			
	SRP.3.3.7.2. Czas oczekiwania na wizytę w poradni specjalistycznej [w tygodniach]			
SRP.3.3.8. Utworzenie systemu opieki pacjentów chorych terminalnie	SRP.3.3.8.1. Liczba działających Zakładów Opiekuńczo-Leczniczych			
SRP.3.3.9. Profilaktyka i ochrona zdrowia seniorów	SRP.3.3.9.1. Liczba przeprowadzonych działań			
	SRP.3.3.9.2. Liczba osób objętych działaniami			
SRP.3.4.1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.1.1. Liczba zorganizowanych imprez integracyjnych			
	SRP.3.4.1.2. Liczba uczestników imprez integracyjnych			
	SRP.3.4.1.3. Liczba wolontariuszy zaangażowanych w działania			
SRP.3.4.2. Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.2.1. Liczba nowo utworzonych ośrodków wsparcia			
	SRP.3.4.2.2. Liczba osób aktywizowanych społecznie			
	SRP.3.4.2.3. Liczba programów związanych z aktywizacją społeczną			
	SRP.3.4.2.4. Liczba osób objętych programami			
SRP.3.4.3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.3.1. Liczba osób niepełnosprawnych podejmujących zatrudnienie na otwartym rynku pracy			
	SRP.3.4.3.2. Liczba kursów i szkoleń skierowanych do osób niepełnosprawnych			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.3.4.3.3. Liczba uczestników kursów			
	SRP.3.4.3.4. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP			
	SRP.3.4.3.5. Liczba utworzonych spółdzielni socjalnych i zakładów aktywności zawodowej			
	SRP.3.4.3.6. Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych i zakładach aktywności zawodowej			
SRP.3.4.4. Likwidowanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej	SRP.3.4.4.1. Liczba inwestycji prowadzących do niwelowania barier architektonicznych w przestrzeni publicznej			
SRP.3.4.5. Organizacja wsparcia dla opiekunów osób zależnych	SRP.3.4.5.1. Liczba opiekunów, którzy otrzymali pomoc			
	SRP.3.4.5.2. Kwota pozyskanych środków finansowych [w złotych]			
	SRP.3.4.5.3. Liczba realizowanych programów wsparcia			
SRP.3.4.6. Rozwój i promocja idei wolontariatu i włączenie wolontariuszy do pomocy osobom niepełnosprawnym	SRP.3.4.6.1. Liczba wolontariuszy zaangażowanych w działania związane z pomocą osobom niepełnosprawnym			
	SRP.3.4.6.2. Liczba osób korzystających z pomocy wolontariuszy			
SRP.3.4.7. Promowanie działań i twórczości osób niepełnosprawnych oraz upowszechnianie wiedzy wśród społeczności lokalnej w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych	SRP.3.4.7.1. Liczba imprez promujących twórczość osób niepełnosprawnych			
	SRP.3.4.7.2. Liczba uczestników imprez			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
	SRP.3.4.7.3. Liczba publikacji/opracowanych materiałów			
SRP.3.5.1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających wzmacnianiu więzi rodzinnych oraz nauce radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych	SRP.3.5.1.1. Liczba podjętych działań profilaktycznych i edukacyjnych			
	SRP.3.5.1.2. Liczba osób uczestniczących w działaniach profilaktycznych i edukacyjnych			
SRP.3.5.2. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze interwencji kryzysowej i przemocy w rodzinie	SRP.3.5.2.1. Liczba przeprowadzonych szkoleń i kursów			
	SRP.3.5.2.2. Liczba uczestników szkoleń i kursów			
SRP.3.5.3. Pomoc w przezwyciężeniu zjawiska bezdomności poprzez realizację programów wychodzenia z bezdomności, wspieranie działalności schronisk, mieszkań socjalnych	SRP.3.5.3.1. Liczba utworzonych mieszkań socjalnych			
	SRP.3.5.3.2. Liczba programów wychodzenia z bezdomności			
	SRP.3.5.3.3. Liczba osób objętych programami wychodzenia z bezdomności			
SRP.3.5.4. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie	SRP.3.5.4.1. Liczba przeprowadzonych kampanii społecznych, akcji informacyjnych			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.3.5.5. Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej	SRP.3.5.5.1. Liczba akcji promocyjnych w zakresie promowania rodzinnych form pieczy zastępczej			
	SRP.3.5.5.2. Liczba kandydatów przeszkolonych do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej			
SRP.3.5.6. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej	SRP.3.5.6.1. Liczba rodzin zastępczych			
	SRP.3.5.6.2. Liczba podmiotów instytucjonalnej pieczy zastępczej			
	SRP.3.5.6.3. Liczba wolontariuszy			
SRP.3.5.7. Rozwój form wsparcia dla dzieci i młodzieży (placówki wsparcia dziennego)	SRP.3.5.7.1. Liczba utworzonych ośrodków			
	SRP.3.5.7.2. Liczba dzieci korzystających z form wsparcia			
SRP.3.5.8. Rozwój dziennych ośrodków wsparcia dla seniorów	SRP.3.5.8.1. Liczba utworzonych ośrodków			
	SRP.3.5.8.2. Liczba osób korzystających ze wsparcia			
SRP.3.6.1. Wsparcie w tworzeniu i rozwoju organizacji pozarządowych	SRP.3.6.1.1. Liczba utworzonych organizacji pozarządowych (NGO)			
	SRP.3.6.1.2. Liczba działających organizacji pozarządowych (NGO)			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.3.6.2. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, koordynacja i wspieranie wspólnych działań	SRP.3.6.2.1. Liczba podjętych wspólnych działań			
	SRP.3.6.2.2. Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych			
	SRP.3.6.2.3. Liczba spotkań przedstawicieli środowisk przedsiębiorców z administracją			
SRP.3.6.3. Wsparcie w powstawaniu podmiotów ekonomii społecznej	SRP.3.6.3.1. Liczba utworzonych podmiotów ekonomii społecznej (PES)			
SRP.3.7.1. Działania profilaktyczno-edukacyjne na rzecz poprawy bezpieczeństwa	SRP.3.7.1.1. Liczba zrealizowanych działań w zakresie pierwszej pomocy			
	SRP.3.7.1.2. Liczba uczestników działań w zakresie pierwszej pomocy			
	SRP.3.7.1.3. Liczba zrealizowanych działań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego			
	SRP.3.7.1.4. Liczba uczestników działań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego			
	SRP.3.7.1.5. Liczba zrealizowanych działań w zakresie ochrony środowiska			
	SRP.3.7.1.6. Liczba uczestników działań w zakresie ochrony środowiska			
	SRP.3.7.1.7. Liczba pozostałych działań profilaktyczno-edukacyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa			
	SRP.3.7.1.8. Liczba uczestników pozostałych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.3.7.2. Profilaktyka prozdrowotna	SRP.3.7.2.1. Liczba działań związanych z profilaktyką uzależnień			
	SRP.3.7.2.2. Kwota środków przeznaczonych na profilaktykę uzależnień [w złotych]			
	SRP.3.7.2.3. Liczba działań związanych z promocją zdrowego trybu życia			
SRP.3.8.1. Rozbudowa infrastruktury sportowej związanej ze sportem indywidualnym, rodzinnym (np. pumptruck, skatepark, miejsca do jazdy na rolkach)	SRP.3.8.1.1. Liczba inwestycji w zakresie indywidualnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej			
	SRP.3.8.1.2. Kwota nakładów na rzecz indywidualnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej [w złotych]			
SRP.3.8.2. Rozbudowa infrastruktury sportowej związanej ze sportem zespołowym, rozgrywkami ligowymi	SRP.3.8.2.1. Liczba inwestycji w zakresie zespołowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej			
	SRP.3.8.2.2. Kwota nakładów na rzecz zespołowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej [w złotych]			
SRP.3.9.1. Wzmocnienie działań na rzecz ochrony zwierząt	SRP.3.9.1.1. Liczba przeprowadzonych kampanii			
	SRP.3.9.1.2. Liczba przyznanych grantów/dofinansowanych działań			
	SRP.3.9.1.3. Wartość przyznanych grantów/dofinansowań [w złotych]			
	SRP.3.9.1.4. Liczba interwencji Powiatowego Inspektora ds. Ochrony Zwierząt			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania	Mierniki realizacji działań	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres
SRP.4.1.1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji publicznej poprzez system szkoleń	SRP.4.1.1.1. Liczba przeprowadzonych szkoleń			
	SRP.4.1.1.2. Liczba uczestników szkoleń			
SRP.4.1.2. Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi w celu podniesienia jakości obsługi mieszkańców i przedsiębiorców	SRP.4.1.2.1. Liczba wdrożonych narzędzi			
SRP.4.1.3. Rozwój e-usług publicznych oraz upowszechnianie elektronicznej obsługi ludności	SRP.4.1.3.1. Liczba świadczonych e-usług			
SRP.4.1.4. Rozwój systemów informatycznych oraz udostępniania cyfrowych baz danych	SRP.4.1.4.1. Liczba udostępnionych cyfrowych baz danych			
SRP.4.1.5. Zwiększenie skuteczności działań wydziałów merytorycznych urzędu poprzez wdrożenie odpowiednich procedur	SRP.4.1.5.1. Liczba skarg na nierozpatrzenie pisma/sprawy			
SRP.4.1.6. Wprowadzenie systemu badania opinii publicznej wśród mieszkańców i przedsiębiorców powiatu	SRP.4.1.6.1. Liczba przeprowadzonych badań			
SRP.4.1.7. Przejrzysta i dostosowana do odbiorcy komunikacja z klientami urzędu	SRP.4.1.7.1 Liczba osób pozytywnie oceniających komunikację wykazana w badaniach opinii			
	SRP.4.1.7.2 Liczba wykorzystanych nowoczesnych narzędzi komunikacji			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

3. POWIĄZANIE STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, w tym:

4.1 Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);

4.2 Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030;

4.3 Strategią Rozwoju Województwa „Małopolska 2030" (projekt wg stanu prac w listopadzie 2020).

1. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020

(z perspektywą do 2030 r.)[1]

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjęta przez Radę Ministrów w 2017 r., jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej.

Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. Przedstawia **nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony.** Jest on oparty o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty. Nowy model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki.

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 wpisuje się w logikę interwencji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) na poziomie następujących celów i obszarów interwencji:

Cele główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Cel Szczegółowy I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.

Obszar: Reindustrializacja

Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa

[1] https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Cel Szczegółowy II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.

Obszar: Spójność społeczna

Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie

Cel Szczegółowy III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Obszar: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce

Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem

Obszar: E-państwo

2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)[2]

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalnej.

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 wpisuje się w logikę interwencji **Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030** na poziomie następujących celów i kierunków interwencji:

Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

1.4 Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych.

1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.

Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.

2.2 Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym.

2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

3.1 Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem.

[2] https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.

3.3 Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.

3. Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”[3]

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” (projekt wg stanu prac w listopadzie 2020 roku) to dokument wzmacniający pozycję samorządu województwa, jako koordynatora i animatora działań rozwojowych podejmowanych w przestrzeni regionalnej. Kierunki polityki w nim opisane składają się na interwencję publiczną, która zakłada harmonijny rozwój, zarówno w sferze społecznej, gospodarczej i środowiskowej całej Małopolski, przy wykorzystaniu potencjałów terytorialnych i likwidacji barier rozwojowych jej poszczególnych obszarów (rozwój terytorialnie zrównoważony). Beneficjentami tak rozumianego rozwoju będą wszyscy mieszkańcy Małopolski, zaś jego priorytetem będzie zagwarantowanie jak najlepszej jakości życia małopolskich rodzin (rozwój społecznie wrażliwy).

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 wpisuje się w logikę interwencji **Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030** na poziomie następujących celów i kierunków polityki rozwoju:

Cel: Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie

Kierunek działań 1: Małopolskie rodziny.

Kierunek działań 2: Opieka zdrowotna.

Kierunek działań 3: Edukacja.

Kierunek działań 4: Ochrona dziedzictwa i uczestnictwo w kulturze.

Kierunek działań 5: Wspieranie aktywności zawodowej.

Kierunek działań 6: Bezpieczeństwo mieszkańców.

Cel: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Małopolski

Kierunek działań 2: Konkurencyjność i przedsiębiorczość.

Kierunek działań 3: Turystyka, sport i przemysły czasu wolnego.

Kierunek działań 4: Zintegrowany i zrównoważony transport.

Kierunek działań 5: Cyfrowa Małopolska.

Cel: Wysoka jakość środowiska przyrodniczego, krajobrazu i przestrzeni zamieszkania oraz świadomi ekologicznie Małopolanie

Kierunek działań 1: Poprawa jakości powietrza.

[3] https://www.malopolska.pl/strategia-2030/konsultacje-spoleczne

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Kierunek działań 2: Zrównoważone gospodarowanie wodą i łagodzenie skutków ekstremalnych zjawisk przyrodniczych.

Kierunek działań 3: Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna.

Cel: System zarządzania strategicznego rozwojem w województwie dostosowany do wyzwań dekady 2020-2030

Kierunek działań 2: Współpraca i partnerstwo.

Kierunek działań 3: Promocja Małopolski.

Cel: Zrównoważony i trwały rozwój województwa w oparciu o endogeniczne potencjały poszczególnych obszarów Małopolski

Kierunek działań 2: Wsparcie małopolskich miast.

Kierunek działań 3: Rozwój obszarów wiejskich.

Kierunek działań 4: Spójność wewnątrzregionalna i dostępność.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

4. Potencjalne źródła finansowania działań określonych w ramach Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 jest dokumentem systematyzującym kierunki rozwoju obszaru w perspektywie najbliższych lat. Osiągnięcie celów określonych w Strategii będzie wiązało się z zabezpieczeniem środków finansowych zarówno w budżecie powiatu, jak i partnerów realizujących poszczególne przedsięwzięcia.

Budżet powiatu, z uwagi na stale rosnącą ilość zadań własnych, nie wystarcza na realizację wszystkich zakładanych celów i osiągnięcie zamierzonych standardów. W związku z tym koniecznością staje się sięgnięcie do innych, zewnętrznych źródeł finansowania.

Zaangażowanie zróżnicowanych instrumentów finansowych, w połączeniu z posiadanymi zasobami ludzkimi i rzeczowymi oraz możliwościami organizacyjnymi, umożliwi sprawną, racjonalną, celową i terminową realizację przedsięwzięć określonych w Strategii, co z kolei wpłynie na harmonijny i zgodny z wytyczonymi kierunkami rozwój Powiatu Wadowickiego.

Biorąc pod uwagę zakładany okres obowiązywania Strategii, można wskazać następujące potencjalne źródła finansowania działań:

1. **Krajowe i zagraniczne mechanizmy finansowe, w tym:**

- ✓ środki własne powiatu, a także pochodzące od innych jednostek samorządu terytorialnego (województwa, gmin wchodzących w skład powiatu);
- ✓ środki budżetu państwa;
- ✓ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w ramach Perspektywy Finansowej na lata 2021–2027;
- ✓ środki finansowe transferowane w ramach Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

2. **Komercyjne instrumenty finansowe, w tym:**

- ✓ pożyczki i kredyty bankowe,
- ✓ leasing finansowy,
- ✓ inne.

3. **Fundusze innych uczestników procesu wdrażania strategii, w tym sektora prywatnego.**

Środki budżetu państwa

Środki budżetu państwa, dystrybuowane czy to bezpośrednio ze wskazanych resortów, czy za pośrednictwem urzędów wojewódzkich, charakteryzują się większą dostępnością a ich zaplanowanie, pozyskanie, wydatkowanie i rozliczenie, zamykające się zazwyczaj w ramach danego roku budżetowego, jest stosunkowo łatwiejsze, szybsze i bardziej elastyczne, niż ma to miejsce przy wdrażaniu programów unijnych.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Środki budżetu państwa, dostępne w nadchodzących latach, to m. in.

- ✓ rządowe fundusze celowe, m. in. Fundusz Dróg Samorządowych (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, Fundusz Inwestycji Samorządowych;
- ✓ Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Sportu (Program Sportowa Polska, Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu), Ministerstwa Rodziny
  i Polityki Społecznej (Program „Aktywni plus", Program Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023, Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych);
- ✓ Programy celowe realizowane przez Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym programy: Czyste powietrze i STOP SMOG;
- ✓ Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030.

Środki budżetu UE

W połowie 2020 roku przywódcy Unii Europejskiej uzgodnili nowy unijny budżet o łącznej wartości ok. **1 824,3 mld EUR.** Wieloletnie ramy finansowe 2021-2027 zaplanowano na **poziomie 1 047,3 mld EUR, natomiast** nadzwyczajny instrument **Next Generation EU, który** pomoże odbudować UE po pandemii Covid-19, **to kolejne ok. 750 mld EUR. Zakłada się, że znaczące wsparcie z tego funduszu przeznaczone będzie na** inwestycje w transformację cyfrową i ekologiczną. Ta ostatnia ma otrzymać łącznie ok. 30% wydatków ze wszystkich programów.[4] Niestety wciąż jeszcze brak jest ostatecznych rozstrzygnięć. Planowane zakończenie prac na poziomie unijnym nad wszystkimi rozporządzeniami to koniec 2020 roku.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej potwierdziło, że w nowej perspektywie także funkcjonować będzie 16 programów regionalnych. Choć nie jest jeszcze znana alokacja na poszczególne regiony[5], trwają już prace nad założeniami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego (RPO WM) na lata 2021-2027.[6]

Wstępnie wypracowane ramowe obszary wsparcia obejmują sześć osi:

1. Oś priorytetowa: Inteligentny region
2. Oś priorytetowa: Energetyka i środowisko
3. Oś priorytetowa: Mobilna Małopolska
4. Oś priorytetowa: Społeczna Małopolska
5. Oś priorytetowa: Rynek pracy i edukacja
6. Oś priorytetowa: Małopolska bliżej mieszkańców

---

[4] https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/the-eu-budget/long-term-eu-budget-2021-2027/

[5] https://samorzad.pap.pl/kategoria/aktualnosci/minister-funduszy-mamy-wstepne-projekty-programow-operacyjnych

[6] https://www.rpo.malopolska.pl/wiadomosci/fundusze-europejskie-dla-malopolski-nowe-rozdanie

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Orientacyjny harmonogram prac nad RPO WM 2021-2027 zakłada jego przyjęcie przez Zarząd Województwa Małopolskiego w połowie 2021 roku.

Należy podkreślić, że rozpoczęcie realizacji okresu programowania Unii Europejskiej na lata 2021 -2027 i przyjęcie do realizacji Regionalnego Programu Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027, jako głównego instrumentu finansowania, stanowić może powody podjęcia prac aktualizacyjnych Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027, szczególnie w kontekście analiz możliwości i dostępności programów dla wybranych grup beneficjentów, warunków formalnych przygotowania i realizacji inwestycji, harmonogramu realizacji przedsięwzięć oraz wysokości koniecznego do zabezpieczenia wkładu własnego.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

5. Monitoring i ewaluacja Strategii

Zapewnienie realizacji Strategii w sposób gwarantujący osiągnięcie zakładanych rezultatów możliwe jest tylko w sytuacji, kiedy na etapie wykonywania przyjętych zadań badamy ich postępy i efekty. Strategia Rozwoju Powiatu jest dokumentem o charakterze długookresowym, z tego też powodu mogą wystąpić w trakcie jej realizacji trudności, których nie można było przewidzieć w momencie jej budowania. Nierzadko zdarza się też, że czynniki płynące z otoczenia uległy zmianie, co może powodować zakłócenia w realizacji Strategii. Występowanie tzw. czynników ryzyka jest jedną z istotnych przyczyn wpływających na niepowodzenie w osiąganiu zakładanych celów. Dlatego na każdym etapie realizacji Strategii należy brać pod uwagę wszystkie czynniki ryzyka i odpowiednio reagować na niedopasowania wewnętrzne i zewnętrzne, zakłócające osiąganie spodziewanych rezultatów.

Mechanizmem, którego zadaniem jest zapewnienie osiągnięcia celów strategicznych oraz operacyjnych i odpowiednio wczesne reagowanie na wewnętrzne i zewnętrzne czynniki ryzyka jest **ewaluacja**. Jej głównym zadaniem jest polepszenie efektywności i wydajności wdrażanych działań, co bezpośrednio przyczynia się do zapewnienia realizacji celów przyjętych w Strategii. Ponadto wyszczególnia się inne, bardziej specyficzne cele ewaluacji, wśród których można wymienić m.in.:

- ✓ określenie efektów podjętych działań,
- ✓ zapewnienie lepszego zaspokojenia oczekiwań odbiorców końcowych programów lub działań,
- ✓ poprawa jakości programów,
- ✓ podniesienie kompetencji zawodowych osób realizujących programy lub zadania,
- ✓ dostarczenie informacji koniecznych do podejmowania decyzji i oceny skutków,
- ✓ pogłębienie odpowiedzialności za realizację programów i zadań wśród wszystkich podmiotów realizujących,
- ✓ poprawa procedur i eliminowanie działań nieefektywnych.

Ewaluacja jest mechanizmem, który zapewnia utrzymanie jakości podejmowanych działań i przyczynia się do skutecznego osiągania zakładanych celów. Każda organizacja dostarczająca produkty czy usługi musi pracować nad swoją konkurencyjnością w otaczającej ją rzeczywistości. Zagadnienie konkurencyjności nie dotyczy tylko podmiotów komercyjnych. Organizacje publiczne, wśród których należy wymienić: starostwa powiatowe, urzędy gmin, szkoły, szpitale i inne jednostki organizacyjne nieustannie stają przed koniecznością wprowadzania strategicznych zmian w organizacji, co nazywane jest zarządzaniem konkurencyjnością. W przypadku starostw czy urzędów gmin również mamy do czynienia z koniecznością zarządzania konkurencyjnością. Jednak konkurencyjność tę należy pojmować w sposób odmienny, niż ma to miejsce w przypadku podmiotów komercyjnych. Instytucje tego typu świadczą usługi, jednak z uwagi na uregulowania prawne i podział administracyjny w sposób naturalny nie posiadają konkurentów w pełnym tego słowa znaczeniu. Jak twierdzi P. Drucker „[...] każda instytucja potrzebuje przemyślenia, w czym jest mocna. Czy jest mocna w tym, czego naprawdę potrzeba temu właśnie biznesowi (przedsięwzięciu - przyp. aut.)? I czy wystarczająco [...] rozmieszcza swoje siły

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

tam, gdzie przyniosą wyniki? I co dokładnie jest „rynkiem" dla tego konkretnego biznesu, teraz i na najbliższe lata?"[7]

Przenosząc te rozważania na grunt Strategii Rozwoju Powiatu, należy jednoznacznie stwierdzić, że właściwie przeprowadzona ewaluacja zapewnia odpowiedni dobór środków i działań, których efektem będzie osiągnięcie zakładanych rezultatów rozumianych jako skuteczne i efektywne, realizowane z zachowaniem zasady celowości, gospodarności i racjonalności wydatkowania środków publicznych, świadczenie usług publicznych i wykonywanie zadań, wynikających z ustawy o samorządzie powiatowym.

Chcąc zobrazować proces ewaluacji podejmowanych działań lub wdrażanych programów, posłużono się poniższą grafiką, która umiejscawia go w przebiegu realizacji Strategii.

Schemat 6. Etapy realizacji strategii

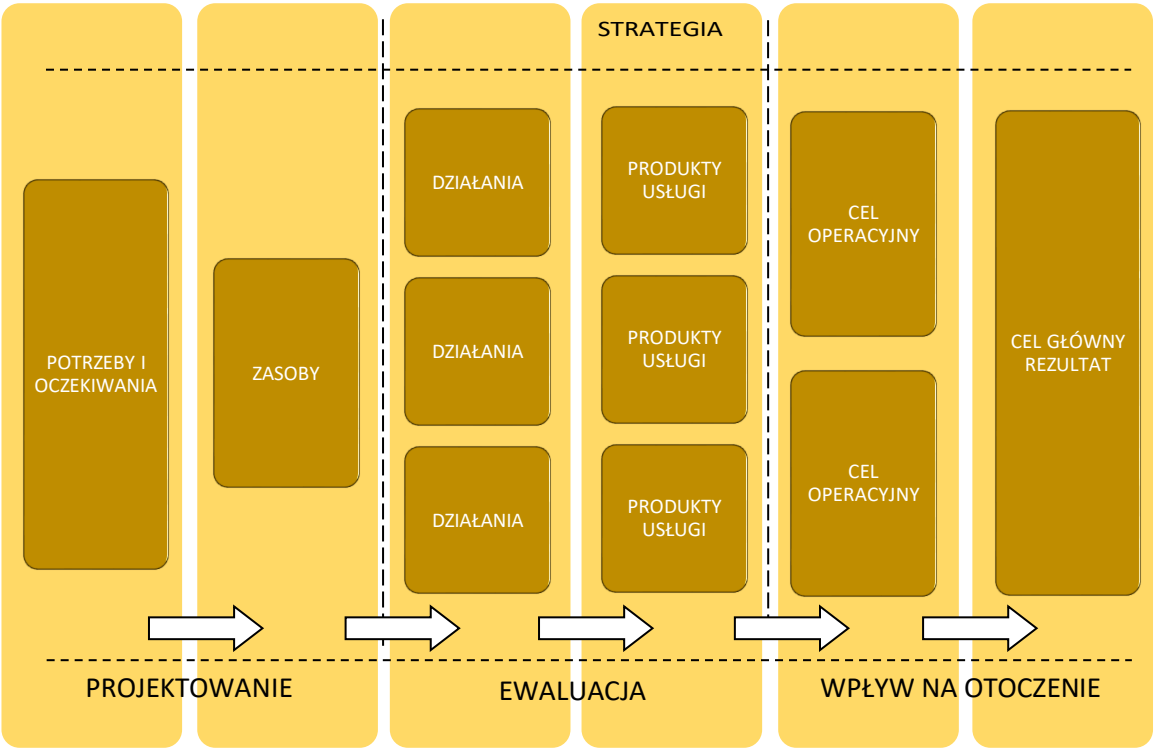

Źródło: opracowanie własne

Projektując proces ewaluacji należy określić jej podstawowy zakres, tzn. dokładnie wskazać obszary obejmowane badaniem ewaluacyjnym. Ważnym na tym etapie jest wybór istotnych elementów z punktu widzenia realizacji Strategii. Ewaluacja musi skupić się na czynnikach zewnętrznych oraz wewnętrznych, które decydują o powodzeniu w osiąganiu przyjętych celów i rezultatów. Nie wydaje się zasadnym prowadzenie ewaluacji na elementach i obszarach, które z punktu widzenia realizacji Strategii są mało znaczące lub nie wpływają istotnie w bezpośredni sposób na osiągane cele. Ważną kwe-

[7] M. Bednarczyk, *Organizacje publiczne – zarządzanie konkurencyjnością,* Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa – Kraków 2001, s. 181

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

stią jest również częstotliwość prowadzenia badań ewaluacyjnych. Odnosząc to zagadnienie do Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego przyjęto, że badania takie będą prowadzone w następujących okresach: po upływie trzech lat obowiązywania Strategii – ewaluacja częściowa oraz po zakończeniu okresu obowiązywania Strategii – ewaluacja końcowa.

W ramach ewaluacji zostaną wykonane następujące czynności:

- ✓ określenie przedmiotu badań,
- ✓ wybór metodologii i przeprowadzenie badań,
- ✓ analiza wyników badań,
- ✓ przyjęcie wniosków i rekomendacji.

Na etapie projektowania ewaluacji **osoby kluczowe dla realizacji Strategii** określą, w jaki sposób przyjęte zostaną dane bazowe, które będą stanowiły punkt odniesienia dla prowadzonych badań ewaluacyjnych. Naturalnym w tej sytuacji jest posłużenie się przyjętymi miernikami (wskaźnikami), określonymi w Strategii, jednak dla zapewnienia elastyczności i właściwego reagowania na zmieniające się otoczenie dopuszczalnym jest skonstruowanie nowego benchmark'u, który w ramach realizowanych zadań będzie lepiej opisywał rezultaty i ich wpływ na otoczenie.

Całość prac związanych z procesem ewaluacji podsumowana zostanie w **raporcie ewaluacyjnym**, stanowiącym dokument oceniający rezultaty podejmowanych dotychczas działań oraz wskazujący czynniki ryzyka i działania korygujące w sytuacji, gdy osiągniecie celów strategicznych może być zagrożone. Raport ewaluacyjny sporządzany jest i przedkładany Radzie Powiatu w Wadowicach w terminie do końca maja roku następującego po badanym okresie.

W celu bieżącego badania czy realizacja Strategii przebiega we właściwy sposób oraz czy nie występują zakłócenia zmniejszające szanse osiągnięcia zakładanych rezultatów, co roku prowadzony będzie jej monitoring.

Zakres badania monitoringowego obejmuje zespół mierników (wskaźników) opisanych w Strategii. Okresowy monitoring kończy się raportem zawierającym: wnioski i podsumowanie. Raport z monitoringu przygotowywany jest przez zespół odpowiedzialny za realizację Strategii i w terminie do końca kwietnia następującego po badanym roku przedkładany jest Zarządowi Powiatu w Wadowicach. Kluczowym pytaniem, na które musi znaleźć odpowiedź niniejszy zespół brzmi: czy działania realizowane w roku poprzednim przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych celów? W roku kalendarzowym, w którym realizowane są badania ewaluacyjne odstępuje się od sporządzenia raportu z monitoringu, jednakże dla zachowania ciągłości łańcucha danych koniecznym jest przeprowadzenie badań w zakresie przyjętych mierników.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

ZAŁĄCZNIK NR 1. DIAGNOZA SPOŁECZNO–GOSPODARCZA POWIATU WADOWICKIEGO

Dokument poświęcony diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu wadowickiego w głównej strukturze obejmuje obszary z zakresu: demografii, edukacji, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki, gospodarki, finansów jednostek samorządu terytorialnego, transportu i infrastruktury drogowej, bezpieczeństwa publicznego, współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz ochrony środowiska.

W ramach wyżej wskazanych obszarów, dla zbadania ich aktualnego stanu zostały wykorzystane grupy wskaźników, których zakres i ogólną pojemność opisano w dalszej części niniejszego dokumentu.

W procesie opracowywania diagnozy wykorzystane zostały dwojakie źródła danych: dane zastane (wtórne) – baza danych GUS, oraz dane wywołane (pierwotne), w tym znajdujące się w posiadaniu poszczególnych wydziałów Starostwa Powiatowego w Wadowicach i jednostek organizacyjnych powiatu, gmin i jednostek organizacyjnych gmin a także uzyskane z badań własnych przeprowadzonych w trakcie diagnozy (badania ankietowe wśród mieszkańców powiatu, podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu).

Analiza została przeprowadzona w oparciu o dane za okres ostatnich 3-5 lat. Dobór przedziału czasowego dla diagnozowanych obszarów został uzależniony od istotności i skali występowania danego zagadnienia. Głównym celem prowadzonej diagnozy było ukazanie występujących trendów zjawisk społeczno-gospodarczych, co pozwoliło na określenie celów i zadań strategicznych na kolejne lata.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SPOŁECZEŃSTWO

Demografia

Powiat wadowicki plasuje się na 5. miejscu pośród powiatów ziemskich województwa małopolskiego pod względem ogólnej liczby mieszkańców. Według stanu na koniec 2019 roku liczba mieszkańców powiatu wadowickiego wyniosła 160 006 osób, co stanowi 4,7% ogółu populacji Województwa Małopolskiego. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 4. Rozkład ludności Województwa Małopolskiego wg stanu na koniec 2019 roku

Wyszczególnienie	Ludność ogółem	Udział ludności powiatów w ogólnej liczbie mieszkańców Województwa Małopolskiego
MAŁOPOLSKIE	3 410 901	100,0%
Powiaty	**2 439 522**	**71,5%**
Powiat bocheński	106 858	3,1%
Powiat brzeski	93 201	2,7%
Powiat chrzanowski	124 536	3,7%
Powiat dąbrowski	59 174	1,7%
Powiat gorlicki	108 886	3,2%
Powiat krakowski	279 239	8,2%
Powiat limanowski	131 764	3,9%
Powiat miechowski	48 818	1,4%
Powiat myślenicki	127 600	3,7%
Powiat nowosądecki	216 796	6,4%
Powiat nowotarski	191 782	5,6%
Powiat olkuski	111 217	3,3%
Powiat oświęcimski	153 486	4,5%
Powiat proszowicki	43 222	1,3%
Powiat suski	84 232	2,5%
Powiat tarnowski	201 497	5,9%
Powiat tatrzański	68 072	2,0%
Powiat wadowicki	**160 006**	**4,7%**
Powiat wielicki	129 136	3,8%

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wyszczególnienie	Ludność ogółem	Udział ludności powiatów w ogólnej liczbie mieszkańców Województwa Małopolskiego
Miasta na prawach powiatu	**971 379**	**28,5%**
Powiat m. Kraków	779 115	22,8%
Powiat m. Nowy Sącz	83 794	2,5%
Powiat m. Tarnów	108 470	3,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując strukturę demograficzną powiatu wadowickiego, posłużono się wskaźnikiem gęstości zaludnienia w przeliczeniu na jeden kilometr kwadratowy. Porównując powiat wadowicki do obszarów Polski i Województwa Małopolskiego, należy zauważyć, że gęstość zaludnienia powiatu wadowickiego jest dwukrotnie większa…) Równocześnie w stosunku do województwa dostrzec można podobną zależność, jednak w mniejszej skali, bowiem na terenie powiatu wadowickiego statystycznie zamieszkuje tylko o 23 oso-by więcej w przeliczeniu na kilometr kwadratowy, niż ma to miejsce na obszarze województwa.

Najbardziej zaludnioną gminą na terenie powiatu wadowickiego w latach 2015-2019 była gmina Andrychów. Maksymalne poziomy zaludnienia w tej gminie występowały zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. Natomiast najmniej zaludnionym obszarem terenu powiatu wadowickiego była gmina Mucharz, w której w badanym okresie średnio zamieszkiwało 109 mieszkańców w przeliczeniu na jeden kilometr kwadratowy. Należy również zauważyć, że w latach 2015-2019 dostrzegalna była tendencja zmniejszania się wskaźnika gęstości zaludnienia na terenach miejskich przy jednoczesnym jego wzroście na terenach wiejskich. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 5. Wskaźnik gęstości zaludnienia na terenie powiatu wadowickiego

obszar terytorialny	ludność na 1 km^2				
	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	123	123	123	123	123
MAŁOPOLSKIE	222	223	223	224	225
Powiat wadowicki	248	248	248	248	248
Andrychów	438	437	437	435	433
Andrychów - miasto	2 027	2 007	1 991	1 961	1 938
Andrychów - obszar wiejski	256	257	258	260	261
Brzeźnica	153	153	155	156	157
Kalwaria Zebrzydowska	264	266	266	266	266
Kalwaria Zebrzydowska - miasto	837	837	827	821	817

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

obszar terytorialny	ludność na 1 km²				
	2015	2016	2017	2018	2019
Kalwaria Zebrzydowska - obszar wiejski	219	220	222	223	222
Lanckorona	152	153	154	154	154
Mucharz	108	109	110	110	110
Spytkowice	205	205	201	202	202
Stryszów	149	149	150	149	150
Tomice	191	193	195	197	197
Wadowice	338	337	336	336	336
Wadowice - miasto	1 820	1 808	1 789	1 781	1 773
Wadowice - obszar wiejski	185	186	187	187	188
Wieprz	164	164	165	166	167

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura ludności powiatu wadowickiego na przestrzeni ostatnich 5 lat, biorąc pod uwagę udział kobiet i mężczyzn, wykazuje się stabilnością. Niedostrzegalne są znaczące odchylenia w rozkładzie tych grup populacji. Średnia wielkość udziału mężczyzn w populacji mieszkańców powiatu w badanym okresie wyniosła 49% a kobiet – 51%. Szczegółowe dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 6. Stan ludności wg miejsca zamieszkania i płci (stan na koniec roku)

wyszczególnienie	Powiat wadowicki									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
Ogółem	159 538	100,0%	159 673	100,0%	159 938	100,0%	160 130	100,0%	160 006	100,0%
Mężczyźni	78 161	49,0%	78 235	49,0%	78 398	49,0%	78 506	49,0%	78 527	49,1%
Kobiety	81 377	51,0%	81 438	51,0%	81 540	51,0%	81 624	51,0%	81 479	50,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując strukturę mieszkańców powiatu wadowickiego na przestrzeni lat 2017-2019, należy stwierdzić, że nie zachodzą znaczące zmiany w zakresie ogólnej liczby mieszkańców. Badając rozmieszczenie miejsca zamieszkania w gminach powiatu wadowickiego należy stwierdzić, że ich udział pod względem liczby mieszkańców wykazuje się stabilnością. W badanym okresie nie zachodziły w liczbie mieszkańców istotne zmiany o dynamicznym charakterze. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 7. Liczba mieszkańców powiatu wadowickiego wg miejsca zamieszkania w podziale

powiat / gmina	Rok					
	2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
Powiat wadowicki	159 938	100,0%	160 130	100,0%	160 006	100,0%
Andrychów	43 834	27,4%	43 654	27,3%	43 477	27,2%
Brzeźnica	10 285	6,4%	10 345	6,5%	10 426	6,5%
Kalwaria Zebrzydowska	20 052	12,5%	20 045	12,5%	20 012	12,5%
Lanckorona	6 208	3,9%	6 235	3,9%	6 245	3,9%
Mucharz	4 086	2,6%	4 122	2,6%	4 122	2,6%
Spytkowice	10 304	6,4%	10 379	6,5%	10 365	6,5%
Stryszów	6 863	4,3%	6 856	4,3%	6 865	4,3%
Tomice	8 085	5,1%	8 171	5,1%	8 174	5,1%
Wadowice	37 933	23,7%	37 934	23,7%	37 888	23,7%
Wieprz	12 288	7,7%	12 389	7,7%	12 432	7,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Badając dynamikę zmian liczby mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu wadowickiego, można stwierdzić, że na wyróżnienie zasługują pod tym względem gminy Brzeźnica, Tomice i Wieprz. W latach 2017-2019 wymienione gminy wykazały się dodatnią dynamiką przyrostu liczby mieszkańców – przekraczającą 1% – wyraźnie wyprzedzając tempo przyrostu liczby mieszkańców wyliczone dla całego powiatu, które w analizowanym okresie przyjęło wielkość 0,04%. Jednocześnie dla gmin: Andrychów, Kalwaria Zebrzydowska i Wadowice odnotowana została ujemna dynamika przyrostu liczby mieszkańców, co może sugerować migrację mieszkańców z terenów miejskich do obszarów wiejskich, zważywszy, że najbardziej zaludniona gmina Andrychów w tym czasie zanotowała prawie 1% dynamikę spadku liczby mieszkańców. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 8. Dynamika zmian liczby mieszkańców w poszczególnych gminach

powiat/gmina	Rok				
	2017	2018		2019	
	liczba ogółem	liczba ogółem	zmian [%] [2017 = 100]	liczba ogółem	zmian [%] [2017 = 100]
Powiat wadowicki	159 938	160 130	0,12%	160 006	0,04%
Andrychów	43 834	43 654	-0,41%	43 477	-0,81%
Brzeźnica	**10 285**	**10 345**	**0,58%**	**10 426**	**1,37%**

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Kalwaria Zebrzydowska	20 052	20 045	-0,03%	20 012	-0,20%
Lanckorona	6 208	6 235	0,43%	6 245	0,60%
Mucharz	4 086	4 122	0,88%	4 122	0,88%
Spytkowice	10 304	10 379	0,73%	10 365	0,59%
Stryszów	6 863	6 856	-0,10%	6 865	0,03%
Tomice	**8 085**	**8 171**	**1,06%**	**8 174**	**1,10%**
Wadowice	37 933	37 934	0,00%	37 888	-0,12%
Wieprz	**12 288**	**12 389**	**0,82%**	**12 432**	**1,17%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Istotną z punktu widzenie problemów społecznych jest struktura wiekowa mieszkańców powiatu. Skupiając się na grupie wiekowej powyżej 65 roku życia, która stanowi jeden z podstawowych obszarów oddziaływania jednostek pomocy społecznej oraz ochrony zdrowia, należy stwierdzić, że grupa ta z upływem lat ma coraz większy udział w populacji mieszkańców powiatu. We wszystkich gminach występuje jednoznacznie widoczny trend wzrostowy, co pokazują dane z lat 2017-2019, zaprezentowane w poniższej tabeli. Należy zwrócić uwagę na fakt, że średni udział mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu wynosi 15,8% (według stanu na koniec 2019 roku). Na terenie dwóch gmin, tj. Wadowice i Andrychów powyższy wskaźnik wyraźnie przekracza poziomy, które możemy obserwować na obszarze całego powiatu wadowickiego. **Uwzględniając stałe tempo przyrostu liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia oraz ponadprzeciętny udział tej grupy wiekowej w ogóle populacji na terenie ww. gmin, należy w okresie obowiązywania niniejszej Strategii podjąć szereg działań, skierowanych do tej właśnie grupy społecznej.**

Tabela 9. Liczba mieszkańców powiatu wadowickiego, z podziałem na gminy,

powiat / gmina	Funkcjonalne grupy wieku	Rok					
		2017		2018		2019	
		liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
Powiat wadowicki	Ogółem	159 938	100,0%	160 130	100,0%	160 006	100,0%
	65 i więcej	**23 951**	**15,0%**	**24 591**	**15,4%**	**25 299**	**15,8%**
Andrychów	Ogółem	43 834	100,0%	43 654	100,0%	43 477	100,0%
	65 i więcej	**6 948**	**15,9%**	**7 121**	**16,3%**	**7 312**	**16,8%**
Brzeźnica	Ogółem	10 285	100,0%	10 345	100,0%	10 426	100,0%
	65 i więcej	1 436	14,0%	1 473	14,2%	1 503	14,4%
Kalwaria Zebrzydowska	Ogółem	20 052	100,0%	20 045	100,0%	20 012	100,0%
	65 i więcej	**2 925**	**14,6%**	**3 044**	**15,2%**	**3 130**	**15,6%**
Lanckorona	Ogółem	6 208	100,0%	6 235	100,0%	6 245	100,0%

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

powiat / gmina	Funkcjonalne grupy wieku	Rok					
		2017		2018		2019	
		liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
	65 i więcej	799	12,9%	825	13,2%	863	13,8%
Mucharz	Ogółem	4 086	100,0%	4 122	100,0%	4 122	100,0%
	65 i więcej	575	14,1%	593	14,4%	608	14,8%
Spytkowice	Ogółem	10 304	100,0%	10 379	100,0%	10 365	100,0%
	65 i więcej	1 420	13,8%	1 418	13,7%	1 441	13,9%
Stryszów	Ogółem	6 863	100,0%	6 856	100,0%	6 865	100,0%
	65 i więcej	939	13,7%	955	13,9%	976	14,2%
Tomice	Ogółem	8 085	100,0%	8 171	100,0%	8 174	100,0%
	65 i więcej	1 009	12,5%	1 039	12,7%	1 084	13,3%
Wadowice	Ogółem	37 933	100,0%	37 934	100,0%	37 888	100,0%
	65 i więcej	**6 254**	**16,5%**	**6 446**	**17,0%**	**6 665**	**17,6%**
Wieprz	Ogółem	12 288	100,0%	12 389	100,0%	12 432	100,0%
	65 i więcej	1 646	13,4%	1 677	13,5%	1 717	13,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Badając strukturę wiekową grupy mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia, przeprowadzono analizę dynamiki jej przyrostu. Jako bazowy przyjęto 2017 rok i w odniesieniu do niego zaprezentowano tempo przyrostu mieszkańców w tej grupie wiekowej. Analiza zaprezentowana w poniższej tabeli pokazuje, że z upływem czasu wzrasta również w zdecydowanie większym tempie liczba mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia. Wzrost ten na przestrzeni trzech lat (2017-2019) wyniósł prawie 6%. Odnosząc tę zmianę do przyrostu mieszkańców ogółem, która w latach 2017-2019 osiągnęła wartość 0,04%, należy stwierdzić, że skala tej zmiany jest kilkaset razy większa w porównaniu do przyrostu mieszkańców ogółem. W najbliższej przyszłości będzie to miało ogromne znaczenie dla obciążenia powiatu oraz gmin w zakresie świadczeń socjalnych dla grupy seniorów. Jednakże wyżej opisywane zjawisko nie jest jednorodne dla wszystkich gmin powiatu wadowickiego. Szczególną uwagę należy zwrócić na gminy: Lanckorona, Tomice, Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice i Mucharz. Charakteryzują się one bowiem tym, że dynamika przyrostu liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia jest znacznie większa w porównaniu z obszarem całego powiatu. W pozostałych gminach tempo przyrostu liczby mieszkańców w analizowanej grupie wiekowej oscyluje w przedziale 1,5-5,2%. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Biorąc pod uwagę niewielkie tempo przyrostu mieszkańców ogółem należy uznać, że sytuacja demograficzna powiatu wadowickiego jednoznacznie wskazuje na rosnące wyzwania dla systemu pomocy społecznej w zakresie oddziaływań na rzecz seniorów, jak również działań w obszarze ochrony zdrowia.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 10. Dynamika przyrostu mieszkańców w wieku 65 lat i więcej w ujęciu terytorialnym powiatu wadowickiego

powiat / gmina	Funkcjonalne grupy wieku	Rok				
		2017	2018		2019	
		liczba	liczba	zmiana [2017 = 100]	liczba	zmiana [2017 = 100]
Powiat wadowicki	65 lat i więcej	23 951	24 591	2,7%	25 299	5,6%
Andrychów		6 948	7 121	2,5%	7 312	5,2%
Brzeźnica		1 436	1 473	2,6%	1 503	4,7%
Kalwaria Zebrzydowska		**2 925**	**3 044**	**4,1%**	**3 130**	**7,0%**
Lanckorona		**799**	**825**	**3,3%**	**863**	**8,0%**
Mucharz		**575**	**593**	**3,1%**	**608**	**5,7%**
Spytkowice		1 420	1 418	-0,1%	1 441	1,5%
Stryszów		939	955	1,7%	976	3,9%
Tomice		**1 009**	**1 039**	**3,0%**	**1 084**	**7,4%**
Wadowice		**6 254**	**6 446**	**3,1%**	**6 665**	**6,6%**
Wieprz		1 646	1 677	1,9%	1 717	4,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Problem postępującego starzenia się społeczeństwa powiatu wadowickiego dostrzegalny jest również w aspekcie podziału mieszkańców na grupy w wieku: przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Dodatkowo dla potrzeb prowadzonej analizy zostało wprowadzone rozróżnienie na kategorie wieku produkcyjnego mobilnego i niemobilnego. Kluczową kategorią obrazującą potencjał populacji jest udział w niej osób w wieku produkcyjnym, czyli ludności wykonującej pracę, która przynosi dochód lub bezrobotnych. Przedziały wiekowe opisujące wiek produkcyjny, przyjęte w statystyce dla potrzeb ekonomii, klasyfikują:

- ✓ mężczyzn pomiędzy 18 a 64 rokiem życia,
- ✓ kobiety pomiędzy 18 a 59 rokiem życia.
- ✓ Jak już wcześniej wspomniano, kategoria wieku produkcyjnego została dodatkowo opisana podkategoriami:
- ✓ wieku produkcyjnego mobilnego – 18-44 lata mężczyźni i kobiety,
- ✓ wieku produkcyjnego niemobilnego – 45-64 lata mężczyźni i 45-59 lat kobiety.

Zaprezentowane w poniższej tabeli dane pokazują bardzo wyraźną tendencję, utrzymującą się na przestrzeni lat 2017-2019, **charakteryzującą się stałym spadkiem udziału mieszkańców powiatu wadowickiego w wieku produkcyjnym.** Jednocześnie w przyjętym przedziale czasowym odnotowywany jest stale rosnący udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, co potwierdza wcześniej wysnute

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

wnioski na temat postępującego starzenia się populacji mieszkańców powiatu wadowickiego. Utrzymujący się na stałym poziomie udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym oznacza, że nie powiększa się baza osób nowo wchodzących na rynek pracy w miejsce tych, którzy go opuszczają.

Tabela 11. Ludność powiatu wadowickiego w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny

Ludność w podziale na wiek	Powiat wadowicki					
	2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
ogółem	159938	100,0%	160 130	100,0%	160 006	100,0%
w wieku przedprodukcyjnym	31 639	19,8%	31 644	19,8%	31 655	19,8%
w wieku produkcyjnym	99 043	61,9%	98 521	61,5%	97 651	61,0%
w wieku produkcyjnym mobilnym	63 041	39,4%	62 520	39,0%	61 457	38,4%
w wieku produkcyjnym niemobilnym	36 002	22,5%	36 001	22,5%	36 194	22,6%
w wieku poprodukcyjnym	29 256	18,3%	29 965	18,7%	30 700	19,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższe rozważania potwierdzają dane płynące z analizy wskaźnika obciążenia demograficznego. Liczba mieszkańców powiatu wadowickiego w wieku poprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym wykazuje tendencję rosnącą od roku 2014. Wartość tego wskaźnika na koniec roku 2019 osiągnęła poziom 31,4. Oznacza to, że na każdą osobę w wieku powyżej 65. roku życia w przypadku mężczyzn i 60. w przypadku kobiet, przypadały niespełna trzy osoby w wieku produkcyjnym. Należy jednak stwierdzić, że sytuacja demograficzna na terenie powiatu wadowickiego, analizowana przez pryzmat niniejszego wskaźnika, prezentuje się najbardziej korzystnie w stosunku do pozostałych jednostek terytorialnych – województwa i kraju.

Niepokojąco kształtuje się liczba mieszkańców powiatu w wieku poprodukcyjnym, przypadająca na sto osób w wieku przedprodukcyjnym. Odwołując się do poniższych danych, można stwierdzić, że w 2019 roku na każdych 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadało ponad 97 osób w wieku poprodukcyjnym. Zwracając uwagę na tempo zachodzących zmian, można dojść do wniosku, że na terenie powiatu wadowickiego zmiany te zachodzą w zdecydowanie szybszym tempie, niż ma to miejsce na terenie województwa małopolskiego. Od roku 2014 opisywana wielkość zwiększyła się o prawie 15% na terenie powiatu, w porównaniu do obszarów kraju i województwa, w których zmiany zachodziły w tempie 12-15% w badanym okresie. **Taki rozkład danych wskazuje na stosunkowo szybkie tempo starzenia się społeczeństwa na terenie powiatu wadowickiego.**

Niepokojący jest również rosnący udział mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym, czyli osób w wieku 0-17 lat lub tych, którzy już wyszli z rynku pracy, w stosunku do osób w wieku produkcyjnym. W powiecie wadowickim na koniec roku 2019 na jedną osobę w wieku nieprodukcyjnym przypadały niespełna dwie osoby w wieku produkcyjnym. Wielkość ta stale maleje od roku 2014, jednak dynamika tych zmian nie jest wysoka.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Korzystnym zjawiskiem charakterystycznym dla powiatu wadowickiego jest to, że w porównaniu do obszarów kraju i województwa, wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu przyjmują, w wartościach nominalnych, lepsze odczyty. **Jednak ich poziomy i tempo zmian wskazują na konieczność podejmowania zintensyfikowanych działań w kierunku budowania sieci wsparcia dla seniorów. Potwierdzają to dane zobrazowane w postaci wskaźników: obciążenia demograficznego osobami starszymi oraz starości społeczeństwa.** Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 12. Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2014-2019

Jednostka terytorialna	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym						
POLSKA	58,8	60,1	61,7	63,4	65,1	66,7
MAŁOPOLSKIE	59,2	60,1	61,3	62,6	63,9	65,1
Powiat wadowicki	58,9	59,7	60,5	61,5	62,5	63,9
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym						
POLSKA	105,2	109,1	112,7	115,5	118,3	121,0
MAŁOPOLSKIE	95,4	98,3	101,0	103,2	105,4	107,3
Powiat wadowicki	84,5	87,3	90,4	92,5	94,7	97,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym						
POLSKA	30,2	31,4	32,7	34,0	35,3	36,5
MAŁOPOLSKIE	28,9	29,8	30,8	31,8	32,8	33,7
Powiat wadowicki	27,0	27,8	28,7	29,5	30,4	31,4
współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi						
POLSKA	21,9	22,8	23,9	25,0	26,1	27,2
MAŁOPOLSKIE	21,5	22,1	23,0	23,8	24,6	25,5
Powiat wadowicki	19,9	20,5	21,2	21,9	22,6	23,4
odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem						
POLSKA	15,3	15,8	16,4	17,0	17,5	18,1
MAŁOPOLSKIE	14,9	15,3	15,7	16,2	16,6	17,0
Powiat wadowicki	13,8	14,2	14,6	15,0	15,4	15,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Analizując strukturę ludności powiatu wadowickiego przez pryzmat przyrostu naturalnego, należy stwierdzić, że charakterystyka w tym zakresie wykazuje pozytywne tendencje.

Saldo przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2013-2019 dla powiatu ma wartość dodatnią i zamyka się w przedziale od 0,9 do 2,4 dla wartości ogółem. Porównując tę wielkość z danymi opisującymi obszar województwa małopolskiego, zauważamy, że odczyt ten, pomimo wyższej górnej wartości granicznej, jest nieco mniej korzystny, bowiem województwo małopolskie wykazuje w badanym okresie saldo przyrostu naturalnego mieszczące się w przedziale od 1 do 1,9. Patrząc jednak na dane z roku 2019, można dostrzec, że obszar województwa opisywany był lepszymi odczytami przyrostu naturalnego, niż miało to miejsce na terenie powiatu wadowickiego. Natomiast podobna analiza wykonana dla obszaru Polski pokazuje, że przedział ten zamyka się pomiędzy zero a minus 0,9, co wyraźnie pokazuje trudną sytuację demograficzną na terenie całego kraju. Dostrzegalne jest również zjawisko występowania większego przyrostu naturalnego na terenach wiejskich w stosunku do miejskich, co jest charakterystyczne dla wszystkich analizowanych obszarów. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 13. Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania w latach 2013-2019

Region	Lokalizacje	Rok						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	ogółem	-0,5	0,0	-0,7	-0,1	0,0	-0,7	-0,9
	w miastach	-0,9	-0,5	-1,1	-0,5	-0,5	-1,2	-1,4
	na wsi	0,2	0,7	-0,1	0,3	0,7	0,0	-0,1
MAŁOPOLSKIE	ogółem	1,2	1,4	1,0	1,7	1,9	1,6	1,2
	w miastach	0,2	0,3	0,1	1,2	1,1	0,7	0,4
	na wsi	2,1	2,5	1,9	2,1	2,6	2,4	1,9
Powiat wadowicki	ogółem	1,5	2,4	1,6	1,3	1,7	0,9	0,9
	w miastach	0,7	-0,3	0,0	-0,2	-1,2	-2,0	-1,1
	na wsi	1,9	3,4	2,2	1,9	2,9	2,0	1,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W celu graficznego zobrazowania tendencji występujących w zakresie kształtowania się przyrostu naturalnego przedstawiono poniższy schemat, na którym pokazane zostały trendy występujące w wartościach ogółem dla poszczególnych obszarów. Charakterystyczny jest fakt, że spośród badanych obszarów w analizowanym okresie odnotowuje się wyraźnie wzrostowy trend przyrostu naturalnego jedynie dla województwa małopolskiego. Natomiast dla obszarów Polski i powiatu trendy te przyjmują kierunek spadkowy, wyraźnie bardziej dynamiczny dla obszaru powiatu wadowickiego. Podkreślić należy, że w przypadku danych powiatowych wciąż mamy do czynienia z dodatnimi odczytami, czego niestety nie można powiedzieć o krajowej charakterystyce przyrostu naturalnego, w której występują wyraźne odczyty ujemne, co jest bardzo niekorzystne z punktu widzenia demograficznego.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Schemat 7. Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania w latach 2013-2019

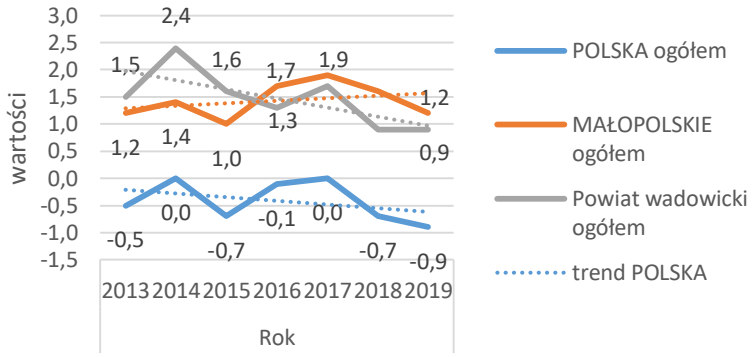

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GU

Kolejnym czynnikiem wpływającym na sytuację demograficzną terenu powiatu wadowickiego jest zjawisko migracji wewnętrznych. **Analiza salda migracji w latach 2016-2019 pokazuje, że z roku na rok coraz mniej osób decyduje się na osiedlenie w powiecie.** Tendencja ta rośnie i pozostaje w kontraście do danych opisujących obszar województwa małopolskiego. Szczególnie widoczne jest ujemne saldo migracji w gminach: Andrychów, Wadowice, Spytkowice i Kalwaria Zebrzydowska. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 14. Migracja wewnętrzna ludności powiatu wadowickiego w latach

Jednostka terytorialna	saldo migracji wewnętrznych			
	rok			
	2016	2017	2018	2019
MAŁOPOLSKIE	3376	3760	4842	5914
Powiat wadowicki	32	-19	-187	-160
Andrychów	-91	-122	-218	-130
Brzeźnica	29	40	67	68
Kalwaria Zebrzydowska	49	22	-53	-37
Lanckorona	16	-3	2	-9
Mucharz	18	12	41	2
Spytkowice	-3	35	-13	-31
Stryszów	35	9	-2	24
Tomice	35	28	41	-12
Wadowice	-63	-77	-122	-75
Wieprz	7	37	70	40

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Badając zjawisko migracji, należy odnieść się również do migracji zagranicznej, która jednak dla obszaru powiatu wadowickiego nie ma szczególnie znaczącego wpływu na sytuację demograficzną. Należy zauważyć, że odczyty salda migracji zagranicznej w poszczególnych gminach przyjmują jednostkowe wartości. Zestawiając je z ogólną liczbą mieszkańców, należy uznać, że nie są one istotne z demograficznego punktu widzenia. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 15. Migracja zagraniczna mieszkańców powiatu wadowickiego w latach 2016-2019

Jednostka terytorialna	saldo migracji zagranicznych			
	rok			
	2016	2017	2018	2019
MAŁOPOLSKIE	296	346	679	958
Powiat wadowicki	-57	-27	4	-3
Andrychów	-42	-20	-21	-14
Brzeźnica	-7	-2	3	4
Kalwaria Zebrzydowska	2	-2	2	0
Lanckorona	0	0	-1	3
Mucharz	0	0	2	0
Spytkowice	0	1	1	-1
Stryszów	-3	0	5	2
Tomice	1	1	0	1
Wadowice	-4	2	10	-1
Wieprz	-4	-7	3	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

EDUKACJA

Szkolnictwo ogólnokształcące

W okresie od2014 roku na terenie powiatu wadowickiego liczba szkół ogólnokształcących zmniejszyła się z 11 do 9 z końcem pierwszego półrocza 2020 roku. W tego typu szkołach na terenie powiatu kształconych było w analizowanym okresie średnio 25 uczniów w przeliczeniu na jeden oddział. Największa liczba szkół o profilu ogólnokształcącym znajdowała się na terenie gminy Wadowice, dysponowały one łącznie 36 oddziałami według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku. Na terenie całego powiatu w 2020 roku w szkołach ogólnokształcących pobierało naukę łącznie 1856 uczniów. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 16. Liczba ogólnokształcących na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2020

powiat / gmina	wyszczególnienie	Rok						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 I półrocze
Powiat wadowicki	szkoły ogólnokształcące	11	10	9	8	9	9	9
	liczba oddziałów	78	74	69	69	71	77	77
	liczba uczniów	2 155	1 997	1 813	1 829	1 855	1856	1856
Andrychów	szkoły ogólnokształcące	3	3	2	2	3	3	3
	liczba oddziałów	23	20	16	17	19	23	23
	liczba uczniów	629	503	415	457	503	541	541
Kalwaria Zebrzydowska	szkoły ogólnokształcące	2	1	1	1	1	1	1
	liczba oddziałów	18	16	15	14	13	13	13
	liczba uczniów	507	436	403	384	350	351	351
Mucharz	szkoły ogólnokształcące	1	1	1	1	1	1	1
	liczba oddziałów	3	3	3	3	3	6	6
	liczba uczniów	88	60	64	77	82	75	75
Wadowice	szkoły ogólnokształcące	5	5	5	4	4	4	4
	liczba oddziałów	34	35	35	35	36	36	36
	liczba uczniów	931	998	931	911	920	889	889

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS/Starostwa Powiatowego

Szkoły zawodowe i branżowe

System kształcenia zawodowego do 2016 roku zakładał funkcjonowanie zasadniczych szkół zawodowych, które od 2017 roku zostały stopniowo przekształcane w szkoły branżowe I stopnia. Natomiast od 2020 roku uruchamiane są szkoły branżowe II stopnia, w których absolwenci szkół I stopnia mogą kontynuować naukę zawodu na poziomie średnim, z możliwością zdawania egzaminu maturalnego. Na terenie powiatu wadowickiego z końcem 2019 roku funkcjonowały tylko dwie szkoły zawodowe specjalne – przysposabiające do pracy zawodowej, w których uczyło się łącznie 44

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

uczniów. Szczegółowy przebieg zmian w liczbie szkół zawodowych w okresie przejściowym został ukazany w poniższej tabeli.

Tabela 17. Liczba szkół zawodowych na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

wyszczególnienie	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem						
szkoły specjalne przysposabiające do pracy zawodowej						
liczba szkół	2	2	2	2	2	2
liczba oddziałów	5	6	6	7	8	8
liczba uczniów	39	38	37	38	44	44
zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży - specjalne						
liczba szkół	1	1	1	0	0	0
liczba oddziałów	2	2	2	1	1	0
liczba uczniów	28	21	21	9	6	0
zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży bez specjalnych						
liczba szkół	8	8	9	0	0	0
liczba oddziałów	40	40	40	25	12	0
liczba uczniów	956	906	852	539	236	0
prowadzone przez samorząd powiatowy - powiaty ziemskie						
szkoły specjalne przysposabiające do pracy zawodowej						
liczba szkół	2	2	2	2	2	2
liczba oddziałów	5	6	6	7	8	8
liczba uczniów	39	38	37	38	44	44
zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży specjalne						
liczba szkół	1	1	1	0	0	0
liczba oddziałów	2	2	2	1	1	0
liczba uczniów	28	21	21	9	6	0
zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży - bez specjalnych						
liczba szkół	6	6	7	0	0	0
liczba oddziałów	35	32	29	19	9	0
liczba uczniów	839	722	653	407	183	0
prowadzone przez organizacje społeczne i stowarzyszenia						
zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży bez specjalnych						
liczba szkół	2	2	2	0	0	0
liczba oddziałów	5	8	11	6	3	0
liczba uczniów	117	184	199	132	53	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS / Starostwa Powiatowego

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Od 2017 roku w szkołach branżowych I stopnia na terenie powiatu wadowickiego sukcesywnie wzrastała liczba uczniów kształcących się w tego typu placówkach. Było to naturalną konsekwencją modelu, w którym została wprowadzona reforma szkolnictwa zawodowego. Według stanu na koniec I półrocza 2020 roku na terenie powiatu funkcjonowało łącznie osiem szkół branżowych I stopnia, które kształciły 956 uczniów. Oprócz tego funkcjonowała jedna specjalna szkoła branżowa I stopnia dla młodzieży, w której naukę pobierało 20 uczniów w trzech oddziałach.

Tabela 18. Liczba szkół branżowych I stopnia na terenie powiatu wadowickiego w latach 2017-2020

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki branżowe szkoły I stopnia wg gestora i typu			
	2017	2018	2019	2020 I półrocze
Ogółem				
liczba szkół	9	9	8	8
liczba oddziałów	10	21	35	35
liczba uczniów	263	510	959	959
prowadzone przez samorząd powiatowy				
liczba szkół	7	7	6	6
liczba oddziałów	8	16	25	25
liczba uczniów	223	407	746	746
prowadzone przez organizacje społeczne i stowarzyszenia				
liczba szkół	2	2	2	2
liczba oddziałów	2	5	10	10
liczba uczniów	40	103	213	213

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS/Starostwa Powiatowego

Technika

Szkolnictwo ponadpodstawowe na poziomie średnim w technikach na terenie powiatu wadowickiego realizowane było w sześciu szkołach, według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku. Łącznie na terenie całego powiatu w tym czasie, kształciło się w nich 3014 uczniów w 114 oddziałach. Należy zauważyć, że w okresie od 2014 roku liczba uczniów techników zwiększyła się o 12%. Szczegółowy rozkład szkół tego typu, na terenie całego powiatu, został zaprezentowany w poniższej tabeli.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 19. Liczba techników na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2020

obszar	Technika (wraz z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe)							
	wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 I półrocze
Powiat wadowicki	liczba szkół	7	7	7	6	6	6	6
	liczba oddziałów	112	114	115	112	109	113	114
	liczba uczniów	2674	2706	2755	2698	2637	2920	3014
Andrychów	liczba szkół	2	2	2	2	2	2	2
	liczba oddziałów	36	37	38	35	33	36	36
	liczba uczniów	875	880	918	878	844	930	970
Kalwaria Zebrzydowska	liczba szkół	1	1	1	1	1	1	1
	liczba oddziałów	10	10	10	10	9	12	12
	liczba uczniów	227	222	217	215	202	291	309
Tomice	liczba szkół	1	1	1	1	1	1	1
	liczba oddziałów	12	11	10	10	9	11	11
	liczba uczniów	277	256	251	236	224	284	300
Wadowice	liczba szkół	3	3	3	2	2	2	2
	liczba oddziałów	54	56	57	57	58	54	55
	liczba uczniów	1295	1348	1369	1369	1367	1415	1435

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS/Starostwa Powiatowego

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami

Powiat wadowicki na przestrzeni analizowanego okresu zapewniał dostęp do edukacji dla uczniów wykazujących potrzeby specjalne. Z końcem 2019 roku na terenie powiatu było takich uczniów łącznie 54. Ich liczba na przestrzeni lat od 2012 roku zwiększyła się pięciokrotnie. Szczegółowe dane w tym zakresie zostały zawarta w poniższej tabeli.

Tabela 20. Liczba uczniów w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych na terenie powiatu wadowickiego w latach 2012-2019

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
uczniowie w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych								
zasadnicze szkoły zawodowe bez specjalnych	1	5	5	5	5	5	3	0
licea ogólnokształcące bez specjalnych	7	6	7	14	12	11	15	20

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
uczniowie w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych								
technika (łącznie ze szkołami ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) bez specjalnych	4	5	6	6	5	8	8	16
branżowe szkoły I stopnia bez specjalnych	0	0	0	0	0	1	6	18
Suma końcowa	**12**	**16**	**18**	**25**	**22**	**25**	**32**	**54**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS/Starostwa Powiatowego

Analizując jakość edukacji szczebla ponadpodstawowego na terenie powiatu wadowickiego, posłużono się wskaźnikiem zdawalności matur. Dodatkowo porównano go do wyników osiąganych w tym zakresie na terenie powiatów ościennych oraz całego województwa. Badania w tym zakresie zostały przeprowadzone w oparciu o dane z lat 2014-2018. **Zgromadzony materiał pokazuje, że powiat wadowicki mógł w analizowanym okresie pochwalić się najwyższym wskaźnikiem zdawalności matur spośród wszystkich powiatów z nim sąsiadujących.** Średnia zdawalność matur w szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych w latach 2014-2018 na terenie powiatu wadowickiego wyniosła 82,3%, natomiast w liceach ogólnokształcących 94,8%. Były to wyniki najwyższe w porównaniu do powiatów sąsiednich, jak również do całego obszaru województwa małopolskiego. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 21. Wskaźnik zdawalności matur na terenie powiatu wadowickiego oraz powiatów sąsiednich w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
	[%]				
szkoły ponadgimnazjalne zawodowe					
MAŁOPOLSKIE	71,5	75,2	78,9	80,9	82,9
Powiat chrzanowski	68,5	74,1	76,3	73,9	81,4
Powiat krakowski	64,5	62,1	62,9	74,0	71,9
Powiat myślenicki	63,2	72,9	67,1	71,3	77,1
Powiat oświęcimski	67,8	74,9	79,6	83,1	89,2
Powiat suski	76,2	81,5	77,9	78,5	74,8
Powiat wadowicki	**80,9**	**80,8**	**85,1**	**79,6**	**84,9**
licea ogólnokształcące					
MAŁOPOLSKIE	88,6	85,8	90,2	91,3	91,8
Powiat chrzanowski	91,5	90,7	93,2	90,1	94,7

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wyszczególnienie	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
	[%]				
Powiat krakowski	86,0	82,2	91,0	88,9	87,5
Powiat myślenicki	92,3	89,2	88,9	91,4	93,7
Powiat oświęcimski	84,4	83,9	83,3	88,9	88,7
Powiat suski	87,6	93,5	85,4	94,9	91,7
Powiat wadowicki	**94,3**	**94,0**	**95,9**	**93,2**	**96,5**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przedstawiając szczegółowo wyniki w zakresie zdawalności matur na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018, posłużono się danymi zaprezentowanymi w poniższej tabeli. Wynika z nich, że do końca 2018 roku najwyższą zdawalnością matur mogły pochwalić się andrychowskie szkoły ogólnokształcące.

Tabela 22. Wskaźnik zdawalności matur na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

powiat / gmina	Rodzaj szkół	Rok					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
		[%]					
Powiat wadowicki	szkoły ponadgimnazjalne zawodowe	80,9	80,8	85,1	79,6	84,9	65,86
	licea ogólnokształcące	94,3	94	95,9	93,2	96,5	65,22
Andrychów	szkoły ponadgimnazjalne zawodowe	71,5	78,4	77,9	71,8	87,7	69,08
	licea ogólnokształcące	95,1	98,1	96,3	100	99,3	63,98
Kalwaria Zebrzydowska	szkoły ponadgimnazjalne zawodowe	81,4	71,1	85,7	80	77,3	33,33
	licea ogólnokształcące	94,7	95,4	95,5	94,1	98,4	87
Mucharz	licea ogólnokształcące	7,7	25	40	11,1	15,4	10
Tomice	szkoły ponadgimnazjalne zawodowe	79,4	65,2	75,5	73,8	68,5	54,72
	licea ogólnokształcące	85,7	0	0	0	0	0
Wadowice	szkoły ponadgimnazjalne zawodowe	86,2	87,2	89,9	85,1	88,5	74,37
	licea ogólnokształcące	97,9	92,7	96,9	92,3	98,1	74,02

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS / Starostwa Powiatowego

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Placówki oświatowe i zatrudnienie nauczycieli

Na terenie powiatu wadowickiego funkcjonują następujące placówki oświatowe, dla których powiat jest organem prowadzącym:

- ✓ Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1 w Wadowicach
- ✓ Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 2 w Wadowicach
- ✓ Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Andrychowie
- ✓ Zespół i Szkół i Placówek Oświatowych w Kalwarii Zebrzydowskiej
- ✓ Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. św. Jana Pawła II w Radoczy
- ✓ I Liceum Ogólnokształcące im. M. Wadowity w Wadowicach
- ✓ I Liceum Ogólnokształcące im. M. Skłodowskiej-Curie w Andrychowie
- ✓ Zespół Szkół im. KEN w Kalwarii Zebrzydowskiej
- ✓ Zespół Szkół Nr 2 im. św. Jadwigi Królowej w Andrychowie
- ✓ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kaczynie
- ✓ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kalwarii Zebrzydowskiej
- ✓ Zespół Szkół Specjalnych w Wadowicach
- ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Andrychowie
- ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wadowicach

We wszystkich powyżej wskazanych placówkach na przestrzeni analizowanego okresu zatrudnionych było średnio 573 nauczycieli każdego roku, z czego 70% posiadało stopień nauczyciela dyplomowanego. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 23. Liczba nauczycieli szkół i placówek oświatowych wg stopnia awansu zawodowego na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2020

Zatrudnienie nauczycieli	Rok szkolny	Ogółem	Stopnie awansu zawodowego				
			Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
		[etat]					
Razem etaty w roku szkolnym	2014/2015	573,28	5,63	13,01	64,62	119,41	370,61
	2015/2016	573,91	2,19	15,75	63,17	104,51	388,29
	2016/2017	563,08	4,23	13,02	62,87	85,5	397,46
	2017/2018	571,67	2,82	19,25	60,02	85,45	404,13
	2018/2019	561,26	2,11	6,2	69,43	66,9	416,62
	2019/2020	597,54	1,98	27,96	66,26	61,52	439,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

OCHRONA ZDROWIA

Ambulatoryjna opieka zdrowotna

W trakcie diagnozy przeprowadzono analizę obszaru ochrony zdrowia na terenie powiatu wadowickiego przez pryzmat ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Według stanu na koniec 2019 roku na terenie powiatu funkcjonowało łącznie 55 przychodni lekarskich. W porównaniu z końcem 2014 roku liczba ta wzrosła o 10%. Największy wzrost liczby przychodni został zaobserwowany na terenie obszaru miejskiego gminy Wadowice. W analizowanym okresie wzrost ten sięgnął 27%. Patrząc na powiatową strukturę ambulatoryjnej opieki medycznej zauważamy, że zmiany w zakresie liczby tego typu placówek zachodziły głównie na terenie dwóch gmin: Andrychów i Wadowice. Charakterystycznym jest również to, że zmiana ich liczby występowała tylko na terenach miejskich, natomiast na obszarach wiejskich całego powiatu struktura nie uległa zmianie od 2014 roku. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 24. Liczba przychodni lekarskich na terenie powiatu wadowickiego

Obszar	przychodnie ogółem					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat wadowicki	50	51	52	54	57	55
Andrychów	14	15	16	17	18	16
Andrychów – miasto	10	11	12	13	14	12
Andrychów – obszar wiejski	4	4	4	4	4	4
Brzeźnica	4	4	4	4	4	4
Kalwaria Zebrzydowska	6	6	6	6	6	6
Kalwaria Zebrzydowska – miasto	4	4	4	4	4	4
Kalwaria Zebrzydowska – obszar wiejski	2	2	2	2	2	2
Lanckorona	2	2	2	2	2	2
Mucharz	1	1	1	1	1	1
Spytkowice	3	3	3	3	3	3
Stryszów	2	2	2	2	2	2
Wadowice	14	14	14	15	17	17
Wadowice – miasto	11	11	11	12	14	14
Wadowice – obszar wiejski	3	3	3	3	3	3
Wieprz	4	4	4	4	4	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Oceniając dostępność ambulatoryjnej opieki medycznej na terenie powiatu wadowickiego, należy stwierdzić, że w porównaniu do obszaru Polski oraz województwa małopolskiego, jest ona o połowę mniejsza. Świadczą o tym dane zaprezentowane w poniższej tabeli. Do jej zbadania został wykorzystany wskaźnik liczby przychodni przypadających na 10 000 mieszkańców. Według stanu na koniec roku 2019, wskaźnik ten wyniósł zaledwie 3, gdy w tym samym czasie na terenie kraju i województwa osiągnął on wartość 6 przychodni przypadających na 10 000 mieszkańców. Badając poszczególne gminy wchodzące w skład powiatu, należy wyróżnić Kalwarię Zebrzydowska (obszar miejski) oraz Wadowice (obszar miejski). W obydwu przypadkach przywoływany wskaźnik jest większy i w 2019 roku wyniósł odpowiednio 9 oraz 7. Tylko na terenie miasta Andrychów przyjmuje on wartość identyczną, jaką można było zaobserwować na obszarach kraju i województwa. W pozostałych gminach średnia wartość miernika w 2019 roku wyniosła 2,85, co sugeruje występowanie większych ograniczeń w dostępie do ambulatoryjnej opieki medycznej w porównaniu do obszarów miejskich Andrychowa, Kalwarii Zebrzydowskiej oraz Wadowic.

Tabela 25. Liczba przychodni lekarskich w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców, na terenie powiatu w dowickiego w latach 2014-2019

Obszar	przychodnie na 10 tys. ludności					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	5	5	6	6	6	6
MAŁOPOLSKIE	5	5	6	6	6	6
Powiat wadowicki	3	3	3	3	4	3
Andrychów	3	3	4	4	4	4
Andrychów – miasto	5	5	6	6	7	6
Andrychów – obszar wiejski	2	2	2	2	2	2
Brzeźnica	4	4	4	4	4	4
Kalwaria Zebrzydowska	3	3	3	3	3	3
Kalwaria Zebrzydowska – miasto	9	9	9	9	9	9
Kalwaria Zebrzydowska – obszar wiejski	1	1	1	1	1	1
Lanckorona	3	3	3	3	3	3
Mucharz	2	2	2	2	2	2
Spytkowice	3	3	3	3	3	3
Stryszów	3	3	3	3	3	3
Wadowice	4	4	4	4	4	4
Wadowice – miasto	6	6	6	6	7	7
Wadowice – obszar wiejski	2	2	2	2	2	2
Wieprz	3	3	3	3	3	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Apteki i punkty apteczne

Analizując dostępność mieszkańców powiatu wadowickiego do aptek ogólnodostępnych, należy zauważyć, że według stanu na koniec 2019 roku, była ona nieco mniejsza, niż na terenie kraju i województwa. Jak wskazano bowiem w poniższej tabeli, w powiecie wadowickim w roku 2019 jedna apteka przypadała na 3 637 mieszkańców. Dla porównania w Polsce było to 3 124 a w województwie małopolskim – 3 212 mieszkańców. Jednocześnie warto podkreślić, że na obszarze województwa dostępność do aptek ogólnodostępnych od 2014 roku systematycznie spada, bowiem zmniejszyła się ona o 7% w badanym okresie. Najmniejszą dostępnością do aptek na terenie powiatu wadowickiego charakteryzują się gminy: Andrychów – obszar wiejski, Brzeźnica, Wadowice – obszar wiejski, Kalwaria Zebrzydowska – obszar wiejski i Stryszów. Na terenach gmin Tomice i Mucharz nie funkcjonują żadne apteki ogólnodostępne, natomiast największą siecią aptek ogólnodostępnych cieszą się mieszkańcy gmin Wadowice, Kalwaria Zebrzydowska i Andrychów, wszystkie w obszarach miejskich.

Tabela 26. Liczba ludności w przeliczeniu na aptekę ogólnodostępną, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	ludność /na aptekę ogólnodostępną					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	3 094	3 017	2 933	2 882	2 978	3 124
MAŁOPOLSKIE	2 978	2 958	2 969	2 931	3 044	3 212
Powiat wadowicki	3 619	3 710	3 713	3 477	3 639	3 637
Andrychów	3 130	2 930	3 373	3 372	3 358	3 106
Andrychów – miasto	1 615	1 496	1 728	1 714	1 688	1 540
Andrychów – obszar wiejski	22 832	23 017	23 122	23 267	23 394	23 461
Brzeźnica	10 124	10 188	10 196	10 285	10 345	10 426
Kalwaria Zebrzydowska	3 317	3 316	3 331	3 342	4 009	4 002
Kalwaria Zebrzydowska – miasto	1 151	1 150	1 152	1 138	1 505	1 498
Kalwaria Zebrzydowska – obszar wiejski	7 648	7 648	7 691	7 751	7 765	7 760
Lanckorona	6 137	6 148	6 180	6 208	6 235	6 245
Mucharz	-	-	-	-	-	-
Spytkowice	10 212	-	5 125	3 435	3 460	5 183
Stryszów	6 823	6 824	6 858	6 863	6 856	6 865
Tomice	-	-	-	-	-	-
Wadowice	2 121	2 242	2 238	1 996	2 107	2 105
Wadowice – miasto	1 203	1 279	1 270	1 109	1 173	1 168
Wadowice – obszar wiejski	9 459	9 470	9 493	9 541	9 580	9 598

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar	ludność /na aptekę ogólnodostępną					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wieprz	6 066	6 100	6 120	6 144	6 195	6 216

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Równolegle do aptek ogólnodostępnych funkcjonują na terenie powiatu punkty apteczne. Niektóre z nich, zatrudniając magistrów farmacji, poszerzają ofertę o substancje bardzo silnie działające, określone w Urzędowym Wykazie Produktów Leczniczych, substancje odurzające oraz psychotropowe grupy I-P oraz II-P. Na terenie powiatu wadowickiego z końcem 2019 roku funkcjonowało łącznie 12 punktów aptecznych, które zatrudniały czterech magistrów farmacji. Szczegółowe zestawienie zawiera poniższa tabela.

Tabela 27. Liczba punktów aptecznych, na terenie powiatu wadowickiego

Obszar	Wykaz	Rok					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat wadowicki	punkty apteczne	11	11	12	12	11	12
	mgr farmacji	4	2	3	2	3	4
Andrychów – obszar wiejski	punkty apteczne	1	2	2	2	1	2
	mgr farmacji	0	1	1	0	0	2
Brzeźnica	punkty apteczne	1	1	2	2	2	2
	mgr farmacji	0	0	1	0	0	0
Kalwaria Zebrzydowska - obszar wiejski	punkty apteczne	2	1	2	2	2	2
	mgr farmacji	0	0	0	1	1	1
Lanckorona	punkty apteczne	1	1	1	1	1	1
	mgr farmacji	0	0	0	0	0	0
Mucharz	punkty apteczne	1	1	1	1	1	1
	mgr farmacji	2	1	0	1	1	0
Spytkowice	punkty apteczne	2	2	1	1	1	1
	mgr farmacji	1	0	0	0	0	0
Wadowice - obszar wiejski	punkty apteczne	1	1	1	1	1	1
	mgr farmacji	0	0	0	0	1	1
Wieprz	punkty apteczne	2	2	2	2	2	2
	mgr farmacji	1	0	1	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Kadra medyczna

W Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wadowicach, świadczącym usługi medyczne dla mieszkańców powiatu wadowickiego, na koniec pierwszego półrocza 2020 roku zatrudnionych było łącznie 155 lekarzy, w tym 50 na podstawie umowy o pracę. Zatrudnienie personelu pielęgniarskiego wyniosło 304 pielęgniarki, w tym 257 na podstawie umowy o pracę. Należy zauważyć, że latach 2014-2020 zatrudnienie w grupie lekarzy ZOZZ Wadowice zostało zredukowane o 18%, jednocześnie w tym samym czasie grupa pomocniczego personelu medycznego została zwiększona o 9%. Charakterystycznym było również to, że w przypadku obydwu grup zawodowych można było zaobserwować zwiększanie liczby osób zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych, przy jednoczesnej redukcji zatrudnienia na podstawie umów o pracę. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 28. Zatrudnienie lekarzy i pielęgniarek, na terenie powiatu wadowickiego

Forma zatrudnienia	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 I półrocze
	[osoby]						
Lekarze pracujący na podstawie umowy o pracę	66	67	68	66	59	50	50
Lekarze pracujący ogółem (umowa o pracę, umowa cywilno-prawna, umowa zlecenie)	188	187	195	200	181	154	155
Pielęgniarki i położne pracujące na podstawie umowy o pracę	269	275	273	282	269	257	257
Pielęgniarki i położne pracujące ogółem (umowa o pracę, umowa cywilno-prawna, umowa zlecenie)	278	285	284	293	303	307	304

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZOZZ

Szpitale

Powiat wadowicki w obszarze szpitalnej opieki medycznej jest obsługiwany przez Szpital Powiatowy w Wadowicach. Jego działalność była realizowana w ramach dziesięciu oddziałów według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku. Ich szczegółowe zestawienie zawiera poniższa tabela. W okresie od 2014 roku liczba oddziałów szpitalnych została zredukowana w 2018 roku o jeden oddział obserwacyjno-zakaźny. Oprócz powiatowej lecznicy na terenie powiatu wadowickiego funkcjonuje Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie, świadczący usługi w zakresie leczenia psychiatrycznego i odwykowego.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 29. Liczba i rodzaje oddziałów Szpitala Powiatowego w Wadowicach

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 I półrocze
Oddziały							
ogółem	11	11	11	11	10	10	10
chirurgiczne razem	2	2	2	2	2	2	2
chirurgiczne ogólne	1	1	1	1	1	1	1
chirurgii urazowo-ortopedycznej	1	1	1	1	1	1	1
chorób wewnętrznych	2	2	2	2	2	2	2
zakaźne razem	1	1	1	1	-	-	-
obserwacyjno-zakaźne	1	1	1	1	-	-	-
geriatryczne	1	1	1	1	1	1	1
ginekologiczno-położnicze	1	1	1	1	1	1	1
intensywnej terapii	1	1	1	1	1	1	1
neonatologiczne	1	1	1	1	1	1	1
pediatryczne	1	1	1	1	1	1	1
Szpitalny Oddział Ratunkowy	1	1	1	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZOZZ

Szpital w Wadowicach według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku dysponował 244 łóżkami ogółem, co w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców odpowiada wielkości 15,25 łóżka. Średnia wartość tego wskaźnika w przypadku szpitali ogólnych dla obszaru Polski w latach 2014-2018 wyniosła 48,32 łóżka a dla województwa małopolskiego – 44,1. W związku z powyższym należy ocenić, że baza szpitalna na terenie powiatu wadowickiego jest nieadekwatna w stosunku do potrzeb. Ponadto od roku 2014 liczba łóżek została zredukowana o 14%. Szczegółowe zostawienie łóżek dostępnych na oddziałach Szpitala w Wadowicach zawiera poniższa tabela.

Tabela 30. Liczba łóżek szpitalach ogólnych na terenie powiatu wadowickiego

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 I półrocze
łóżka w oddziałach							
ogółem	**285**	**287**	**291**	**306**	**283**	**259**	**244**
chirurgiczne razem	55	55	50	50	50	50	50
chirurgiczne ogólne	35	35	29	29	29	29	29

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 I półrocze
łóżka w oddziałach							
chirurgii urazowo-ortopedycznej	20	20	21	21	21	21	21
chorób wewnętrznych	78	78	78	83	99	86	79
zakaźne razem	20	20	20	20	-	-	-
obserwacyjno-zakaźne	20	20	20	20	-	-	-
geriatryczne	22	22	31	31	31	27	25
ginekologiczno-położnicze	36	38	38	41	41	35	31
intensywnej terapii	6	6	6	6	6	6	6
neonatologiczne	16	16	16	23	24	23	21
pediatryczne	26	26	26	26	26	26	26
Szpitalny Oddział Ratunkowy	6	6	6	6	6	6	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZOZ

Analizując umieralność mieszkańców powiatu wadowickiego w porównaniu do obszarów Polski oraz województwa małopolskiego, należy zauważyć, że w latach 2014-2018 była ona większa na terenie powiatu w porównaniu do obszaru województwa. Średnio każdego roku w powiecie umierało 941 osób w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców. Wielkość ta dla obszarów kraju i województwa kształtowała się odpowiednio na poziomach: 1 028 i 924 osób. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 31. Liczba zgonów w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Obszar	Zgony ogółem	Rok				
		2014	2015	2016	2017	2018
		[liczba]				
POLSKA	zgony ogółem na 100 tys. osób	978	1 027	1 010	1 049	1 078
MAŁOPOLSKIE		880	931	910	941	956
Powiat wadowicki		859	908	929	982	1 029

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najczęstszymi przyczynami zgonów na terenie powiatu wadowickiego w analizowanym okresie były choroby układu krążenia oraz nowotwory. Umieralność z powodu chorób układu krążenia na terenie powiatu była większa w porównaniu do obszarów kraju i województwa. Średnio każdego roku co drugi zgon powodowany był tego typu schorzeniem. Umieralność z powodu chorób nowotworowych na terenie powiatu charakteryzowała się zbliżonymi statystykami do tych, które można było zaobserwować na terenach stanowiących punt odniesienia w niniejszej analizie. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 32.Liczba zgonów według przyczyn na terenie powiatu wadowickiego

Obszar	Przyczyny zgonów	Rok				
		2014	2015	2016	2017	2018
		[%]				
POLSKA	choroby układu krążenia ogółem	45,1	45,7	43,3	41,5	40,5
	nowotwory ogółem	26,6	26,7	27,3	26,5	26,4
	choroby układu oddechowego ogółem	5,4	6,1	5,9	6,5	6,7
MAŁOPOLSKIE	choroby układu krążenia ogółem	50,1	50,2	49,0	46,9	47,2
	nowotwory ogółem	27,4	28,1	28,1	26,6	26,9
	choroby układu oddechowego ogółem	4,2	4,6	4,6	6,5	6,4
Powiat wadowicki	choroby układu krążenia ogółem	53,1	51,2	50,9	52,1	51,1
	nowotwory ogółem	25,8	29,0	26,2	26,5	26,6
	choroby układu oddechowego ogółem	3,2	4,2	4,9	5,0	4,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poradnie specjalistyczne

System ochrony zdrowia na terenie powiatu działający w ramach ambulatoryjnego poradnictwa specjalistycznego, według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku, opierał się o 24 poniżej wymienione poradnie:

- ✓ Okulistyczna,
- ✓ Neurologiczna,
- ✓ Chorób Płuc i Gruźlicy,
- ✓ Endokrynologiczna,
- ✓ Ortopedyczna
- ✓ Laryngologiczna,
- ✓ Diabetologiczna,
- ✓ Urologiczna,
- ✓ Leczenia Uzależnień,
- ✓ Zdrowia Psychicznego,
- ✓ Psychologiczna,
- ✓ Chirurgiczna,
- ✓ Kardiologiczna,
- ✓ Rehabilitacji Leczniczej,
- ✓ Dla Kobiet,
- ✓ Chorób Zakaźnych,
- ✓ Neonatologiczna,
- ✓ Chorób Naczyń,

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

- ✓ Gastroenterologiczna,
- ✓ Leczenia Zeza,
- ✓ Medycyny Pracy,
- ✓ Logopedyczna,
- ✓ Onkologiczna,
- ✓ Zespół Leczenia Środowiskowego.

Wszystkie powyżej wymienione poradnie funkcjonowały nieprzerwalnie od 2014 roku. W 2018 roku została zlikwidowana poradnia dermatologiczna a w 2019 – reumatologiczna.

Zakłady opieki długoterminowej

Na terenie powiatu wadowickiego nie funkcjonują żadne zakłady długoterminowej opieki medycznej. Jedynym działającym w tym obszarze podmiotem jest Hospicjum Domowe/Zespół Domowej Opieki Paliatywnej Medi Kompleks Spółka z o. o. w Andrychowie. W świetle postępującego procesu starzenia się społeczeństwa i utrzymującej się na stałym poziomie liczby osób z niepełnosprawnościami, stanowi to czynnik, który niekorzystnie wpływa na ocenę struktury systemu ochrony zdrowia na terenie powiatu.

System ratownictwa medycznego

Opisując system ratownictwa medycznego, należy wskazać, że od 2014 roku na terenie powiatu funkcjonowało łącznie pięć zespołów ratownictwa medycznego. Według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku tworzyły go cztery zespoły podstawowe oraz jeden specjalistyczny. Ponadto na zintegrowany system ratownictwa medycznego na terenie powiatu składały się również: szpitalny oddział ratunkowy oraz izba przyjęć. Pełny kształt systemu na przestrzeni analizowanego okresu został zaprezentowany w poniższej tabeli.

Tabela 33. System ratownictwa medycznego, na terenie powiatu wadowickiego

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki						
	Rok						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 I półrocze
zespoły ratownictwa medycznego – razem	5	5	5	5	5	5	5
zespoły ratownictwa medycznego – specjalistyczne	2	2	2	2	2	1	1
zespoły ratownictwa medycznego – podstawowe	3	3	3	3	3	4	4
szpitalne oddziały ratunkowe	1	1	1	1	1	1	1
izby przyjęć	2	2	2	2	1	1	1

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki						
	Rok						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 I półrocze
liczba osób przypadająca na szpitalny oddział ratunkowy[8]	159 233	159 538	159 673	159 938	160 130	160 006	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZOZZ

[8] Zestawienie na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

POMOC SPOŁECZNA

Na terenie powiatu wadowickiego, w obszarze pomocy społecznej, funkcjonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach, które realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W skład systemu pomocy społecznej na obszarze powiatu wchodzą również miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, prowadzone przez poszczególne gminy.

Diagnoza sytuacji osób korzystających z pomocy społecznej w powiecie wadowickim została przeprowadzona przez pryzmat powodów jej przyznania. Szczegółowe zestawienie wszystkich zidentyfikowanych powodów na terenie gmin leżących na obszarze powiatu wadowickiego za okres sześciu pełnych lat tj. 2014-2019, zawiera poniższa tabela. Wskazano w niej liczbę rodzin, które w poszczególnych latach otrzymały pomoc.

Analizując te kategorie, zostało wyszczególnionych łącznie siedem problemów, które najintensywniej występują na obszarze powiatu. Wśród nich należy wymienić: ubóstwo, długotrwałą lub ciężką chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzebę ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm. Należy zwrócić szczególną uwagę na dwie spośród wymienionych kategorii powodów przyznawania pomocy, są nimi długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. Jak łatwo zauważyć, charakteryzują się one tym, że w przypadku pierwszej występuje bardzo wyraźna tendencja wzrostowa, druga zaś nie ulega znaczącej zmianie. Ich cechą wspólną jest fakt, że na przestrzeni lat 2014-2019 opisywane są bardzo wysokimi wartościami nominalnymi. Niewątpliwie zarówno problem długotrwałej i ciężkiej choroby, jak i niepełnosprawność nierozerwalnie łączą się z opisywanymi wcześniej zagadnieniami demograficznymi, dotyczącymi postępującego procesu starzenia się społeczeństwa powiatu wadowickiego.

Tabela 34. Liczba rodzin, którym na podstawie decyzji przyznano pomoc wg przyczyn na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Powody przyznania pomocy	Powiat wadowicki					
	Liczba rodzin, którym na podstawie decyzji przyznano pomoc wg przyczyn					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ubóstwo	1879	1770	1659	1544	1338	1205
długotrwała lub ciężka choroba	1234	1321	1356	1473	1516	1544
Niepełnosprawność	1232	1202	1195	1223	1211	1203
bezrobocie	1462	1281	1105	913	761	660
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	869	881	789	701	629	555
potrzeba ochrony macierzyństwa	569	595	484	373	340	311
alkoholizm	385	361	355	383	369	364
bezdomność	83	75	81	97	101	102
przemoc w rodzinie	102	94	96	77	59	41

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Powody przyznania pomocy	Powiat wadowicki					
	Liczba rodzin, którym na podstawie decyzji przyznano pomoc wg przyczyn					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	42	44	36	41	30	36
zdarzenie losowe	70	38	16	18	10	66
sytuacja kryzysowa	88	13	24	7	8	7
klęska żywiołowa lub ekologiczna	46	0	0	0	0	30
narkomania	5	3	6	8	9	10
sieroctwo	1	0	1	0	0	0
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	1	0	0	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jednostki pomocy społecznej

Powiat wadowicki dysponował według stanu na koniec czerwca 2020 roku rozbudowaną strukturą jednostek organizacyjnych działających w ramach systemu pomocy społecznej. W jej skład wchodziło: pięć domów pomocy społecznej, ośrodek wsparcia – środowiskowy dom samopomocy i ośrodek interwencji kryzysowej. Ponadto powiat prowadził działania w zakresie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego i prawnego w ramach wspomnianego wcześniej Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Radoczy oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach. Łącznie na terenie powiatu funkcjonuje dziewięć jednostek organizacyjnych, zapewniających 491 miejsc w różny sposób sprofilowanych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 35. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowane ze środków na pomoc społeczną na terenie powiatu wadowickiego według stanu na 30 czerwca 2020.

Podmiot	Wyszczególnienie	liczba jednostek	liczba miejsc	liczba osób korzystających
Podmiot prowadzący - powiat wadowicki	Domy Pomocy Społecznej	3	284	298
	Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - środowiskowe domy samopomocy	1	70	80
	Ośrodki interwencji kryzysowej	1	-	-
	Placówki specjalistycznego poradnictwa	2	-	360

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Podmiot	Wyszczególnienie	liczba jednostek	liczba miejsc	liczba osób korzystających
Inny podmiot prowadzący	Domy pomocy społecznej	2	137	138
Suma		**8**	**491**	**876**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Analiza struktury powiatowych jednostek organizacyjnych wskazuje, że jest ona adekwatna do aktualnych potrzeb. Funkcjonujące na terenie powiatu wadowickiego podmioty, świadczące usługi w obszarach pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej, tworzą koherentny system wsparcia dla mieszkańców powiatu. Szczegółowe zestawienie jednostek prowadzonych, dofinansowywanych lub działających na zlecenie powiatu wadowickiego zostało zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 36. Jednostki pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej prowadzone przez powiat wadowicki w latach 2017-2020

Typ jednostki	Nazwa jednostki	Adres	Liczba miejsc
dom pomocy społecznej	Dom Pomocy Społecznej	34-100 Wadowice, ul. Parkowa 1	85
	Dom Pomocy Społecznej im. św. O. Rafała Kalinowskiego	34-100 Wadowice, ul. Pułaskiego 5	114
	Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Izdebniku	34-144 Izdebnik, ul. Dworska 150	78
	Dom Pomocy Społecznej Konwentu Bonifratrów w Zebrzydowicach	34-130 Kalwaria Zebrzydowska, Zebrzydowice 1	67
	Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, Prowincja Krakowska	34-100 Wadowice, ul. Lwowska 31	70
ośrodek interwencji kryzysowej	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radoczy	34-100 Tomice, Radocza ul. Dworska 9	6 miejsc hostelowych
placówka opiekuńczo - wychowawcza	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Radoczy	34-100 Tomice, Radocza ul. Dworska 9	26
środowiskowy dom samopomocy	Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Matki Teresy z Kalkuty w Wadowicach	34-100 Wadowice, ul. E. i K. Wojtyłów 16	70

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Typ jednostki	Nazwa jednostki	Adres	Liczba miejsc
warsztat terapii zajęciowej	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej	34-116 Spytkowice, ul. Górki 28a	55
	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej Zakonu Bonifratrów w Zebrzydowicach	34-130 Kalwaria Zebrzydowska, Zebrzydowice 1	35

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

W odniesieniu do jednostek organizacyjnych powiatu, działających w obszarze pomocy społecznej, zaprezentowano poniżej dane o zatrudnieniu. Badając lata 2017-2019 należy stwierdzić, że wielkość zatrudnienia w przeliczeniu na etaty w tychże jednostkach nie uległa istotnej zmianie. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela

Tabela 37. Zatrudnienie w jednostkach pomocy społecznej prowadzonych przez powiat wadowicki w latach 2017-2020

Wyszczególnienie	Rok			
	2017	2018	2019	2020 I półrocze
	liczba etatów			
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	299,42	301,91	303,06	306,74
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	3,5	3,5	3,7	3,7
OŚRODKI WSPARCIA	15,25	15,5	15,38	15,25
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	26	25	25,25	21,25
Suma końcowa	**344,17**	**345,91**	**347,39**	**346,94**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Struktura systemu pieczy zastępczej

W powiecie wadowickim funkcjonuje system pieczy zastępczej, na który składają się rodziny zastępcze: spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Szczegółowe zestawienie i liczbę rodzin dla obszaru powiatu za lata 2017-2019 zawiera poniższa tabela. Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny spokrewnione i niezawodowe. Dostrzegalna jest tendencja spadającej liczby rodzin spokrewnionych i niezawodowych na przestrzeni analizowanego okresu przy jednoczesnym braku wyraźnych zmian liczby rodzin zawodowych. Spadła natomiast liczba rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz rodzinnych domów dziecka.

Natomiast biorąc pod uwagę system instytucjonalnej pieczy zastępczej, według stanu na koniec 2019 roku, na terenie powiatu wadowickiego funkcjonowała jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza. Pełniła ona funkcje socjalizacyjne i dysponowała w tym czasie 26 miejscami.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 38.Informacja statystyczna na temat rodzinnej pieczy zastępczej

Wyszczególnienie	Rok					
	2017		2018		2019	
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze
Rodziny zastępcze spokrewnione, z tego:	58	56	53	49	49	49
z 1 przyjętym dzieckiem	43	42	39	34	33	33
z 2 przyjętych dzieci	10	11	10	10	11	11
z 3 i więcej przyjętych dzieci	5	3	4	5	5	5
Rodziny zastępcze niezawodowe, z tego:	39	41	38	34	37	36
z 1 przyjętym dzieckiem	26	29	26	25	26	26
z 2 przyjętych dzieci	10	9	9	6	9	7
z 3 przyjętych dzieci	2	2	2	2	1	2
z 4 i więcej przyjętych dzieci	1	1	1	1	1	1
Rodziny zastępcze zawodowe, z tego:	5	6	6	7	6	6
z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	2	2	0	0
z 2 przyjętych dzieci	0	1	0	1	1	2
z 3 przyjętych dzieci	2	0	0	0	0	0
z 4 i więcej przyjętych dzieci	3	5	4	4	5	4
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, z tego:	2	2	2	2	1	1
z 1 przyjętym dzieckiem	0	1	0	1	0	0
z 3 przyjętych dzieci	1	0	1	1	1	1
z 4 i więcej przyjętych dzieci	1	1	1	0	0	0
Rodzinne domy dziecka, z tego:	4	3	3	2	2	2
z 1 – 3 przebywających dzieci	0	1	1	0	0	0
z 4 – 8 przebywających dzieci	4	2	2	2	2	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Analizując strukturę pieczy zastępczej w powiecie wadowickim, patrząc z perspektywy liczby dzieci, należy stwierdzić, że najwięcej dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Średnio co trzecie dziecko trafiało do tego właśnie typu rodzin na przestrzeni lat 2017-2019. Najczęściej były to dzieci w wieku 14 – 17 lat.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Kolejną pod względem liczebności jest grupa dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych niezawodowych. Statystycznie prawie co czwarte dziecko w wieku 14 – 17 lat umieszczane było w tego typu rodzinach na przestrzeni analizowanego okresu.

Na trzecim miejscu pod względem liczby umieszczanych dzieci jest forma pieczy zastępczej realizowana przez rodziny zawodowe i placówki opiekuńczo-wychowawcze. W tego typu formach pieczy zastępczej umieszczanych było średnio 11 – 15% dzieci na przestrzeni badanych lat. Najczęściej występującą grupą wiekową pojawiającą się w rodzinach zawodowych były dzieci w wieku 7 – 13 lat, natomiast w placówkach był to przedział wiekowy 14 – 17 lat.

Natomiast w rodzinnych domach dziecka umieszczanych było w analizowanym okresie statystycznie jedno na dziesięć dzieci, najczęściej w bardzo szerokim przedziale wiekowym, mieszczącym się pomiędzy 7. a 24. rokiem życia.

Należy ponadto zauważyć, że w okresie 2017-2019 średnia liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej spadła o 6%. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 39. Liczba dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem grup wiekowych - wartości uśrednione

Wiek dziecka	Rok		
	2017	2018	2019
	średnia liczba dzieci		
w rodzinach zastępczych spokrewnionych			
Dzieci w pieczy zastępczej w wieku	77	72	72
od 1 roku do 3 lat	6	5	2
4 – 6 lat	1	3	6
7 – 13 lat	29	28	23
14 – 17 lat	29	31	33
18 – 24 lat	12	6	9
w rodzinach zastępczych niezawodowych			
Dzieci w pieczy zastępczej w wieku	57	50	51
od 1 roku do 3 lat	2	2	1
4 – 6 lat	2	0	1
7 – 13 lat	18	17	16
14 – 17 lat	19	16	20
18 – 24 lat	17	16	13
w rodzinach zastępczych zawodowych			
Dzieci w pieczy zastępczej w wieku	31	29	28
poniżej 1 roku	2	0	1
od 1 roku do 3 lat	6	4	2
4 – 6 lat	3	3	5
7 – 13 lat	13	13	11

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wiek dziecka	Rok		
	2017	2018	2019
	średnia liczba dzieci		
14 – 17 lat	7	8	8
18 – 24 lat	1	2	3
w rodzinnych domach dziecka			
Dzieci w pieczy zastępczej w wieku	20	12	13
poniżej 1 roku	1	1	0
od 1 roku do 3 lat	4	1	2
4 – 6 lat	1	1	1
7 – 13 lat	5	4	2
14 – 17 lat	6	2	3
18 – 24 lat	5	5	6
w placówkach opiekuńczo-wychowawczych			
Dzieci w pieczy zastępczej w wieku	13	27	24
poniżej 1 roku	0	0	1
7 – 13 lat	2	4	3
14 –17 lat	18	15	16
18 – 24 lat	7	9	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej podyktowane jest najczęściej zewnętrznymi czynnikami społecznymi, które powodują, że rodziny biologiczne tracą okresowo lub na stałe zdolności opiekuńcze i wychowawcze. Szczegółowe zestawienie przyczyn umieszczania dzieci w pieczy zastępczej dla obszaru powiatu wadowickiego za okres 2017-2019 roku zawiera poniższa tabela.

Tabela 40. Liczba dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem przyczyn umieszczenia – wartości uśrednione

Wyszczególnienie	Rok		
	2017	2018	2019
	średnia liczba dzieci		
w rodzinach zastępczych spokrewnionych			
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	77	72	72
Sieroctwa	3	5	6
Półsieroctwa	7	10	5
uzależnienia rodziców, w tym:	49	35	36
od alkoholu	49	35	36

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wyszczególnienie	Rok		
	2017	2018	2019
	średnia liczba dzieci		
przemocy w rodzinie	0	0	1
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	7	9	10
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	4	4	3
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	2	1	5
inne	7	9	8
w rodzinach zastępczych niezawodowych			
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	57	50	51
sieroctwa	5	4	4
półsieroctwa	7	7	4
uzależnienia rodziców, w tym:	35	32	33
od alkoholu	35	32	33
przemocy w rodzinie	0	0	1
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	5	4	6
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	2	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	3	2	2
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1	0	0
inne	1	1	2
w rodzinach zastępczych zawodowych			
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	31	29	28
półsieroctwa	0	0	1
uzależnienia rodziców, w tym:	25	23	22
od alkoholu	25	23	22
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	5	6	4
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	1	1	1
inne	1	1	1
w rodzinnych domach dziecka			
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	20	12	13
uzależnienia rodziców, w tym:	17	11	13
od alkoholu	17	11	13
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	1	1	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	1	0	0
inne	2	1	0
w placówkach opiekuńczo-wychowawczych			
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	27	27	23

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wyszczególnienie	Rok		
	2017	2018	2019
	średnia liczba dzieci		
uzależnienia rodziców, w tym:	6	4	3
od alkoholu	6	4	3
przemocy w rodzinie	1	4	3
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	16	15	14
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	3	2	2
inne	2	2	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Wśród głównych przyczyn umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu wadowickiego w latach 2017-2019 należy wymienić uzależnienie rodziców oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W pierwszym przypadku co drugie dziecko było umieszczane w pieczy zastępczej z powodu uzależnienia rodziców. We wszystkich przypadkach było to uzależnienie od alkoholu. W jednym na pięć przypadków dziecko umieszczane było w pieczy zastępczej z uwagi na występującą bezradność rodziców biologicznych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 41. Główne przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej

Przyczyna umieszczenia w pieczy zastępczej	udział procentowy w całości
uzależnienia rodziców	58%
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	17%
półsieroctwa	7%
sieroctwa	4%
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	4%
przemocy w rodzinie	2%
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1%
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	1%
inne	6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Rehabilitacja zawodowa i społeczna

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Działania w zakresie rehabilitacji zawodowej na terenie powiatu wadowickiego realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych tworzy dla tej grupy osób warunki do ułatwienia im uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

W ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy pracodawcy, którzy chcą zatrudnić osoby niepełnosprawne, mogą ubiegać się o:

- ✓ zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej,
- ✓ zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
- ✓ zwrot kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy,
- ✓ zwrot kosztów szkolenia pracownika niepełnosprawnego,
- ✓ miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej.

Ponadto pracodawca zatrudniający osoby niepełnosprawne może uzyskać zwolnienie z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej obejmuje m.in:

- ✓ adaptację pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności związanych z przystosowaniem stanowisk pracy dla tych osób, adekwatnie do ich niepełnosprawności;
- ✓ adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy;
- ✓ zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych, jak również urządzeń i technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności.

Wiodącą rolę na terenie powiatu wadowickiego w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych odgrywa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach. Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym. Realizowana jest głównie poprzez:

- ✓ budowanie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej;
- ✓ wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych;
- ✓ likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji;
- ✓ kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Biorąc pod uwagę liczbę osób niepełnosprawnych, najczęściej realizowanym zadaniem w obszarze rehabilitacji społecznej na terenie powiatu wadowickiego jest dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Należą do nich m. in. aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie,

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

buty ortopedyczne, protezy kończyn dolnych i górnych, gorsety ortopedyczne, balkoniki, kule, laski, materace i poduszki przeciwodleżynowe, cewniki, pieluchomajtki, szkła korekcyjne itp.

W okresie od 2016 roku do końca 2019 roku średnio każdego roku z tej formy wsparcia korzystało 839 osób niepełnosprawnych, jednocześnie co dziesiąta osoba zaliczała się do grupy dzieci i młodzieży. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 42. Liczba osób i podmiotów, które skorzystały ze wsparcia w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej na terenie powiatu wadowickiego w latach 2017-2019

Nazwa zadania	wielkość	Rok				Suma końcowa
		2016	2017	2018	2019	
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu art. 11	Liczba osób	-	-	3	3	6
Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej art. 12a	Liczba osób	1	-	1	-	2
Razem rehabilitacja zawodowa		**1**	**-**	**4**	**3**	**8**
Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a	Liczba osób	-	-	-	34	34
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna wraz z opiekunami	Liczba osób	-	-	-	14	14
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d	Liczba osób	126	139	138	121	524
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	Liczba osób	4	13	11	7	35
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c	Liczba osób	24	37	37	22	120
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	Liczba osób	6	3	9	6	24
Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c	Liczba osób	764	877	929	785	3 355
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	Liczba osób	89	93	105	79	366
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b	Liczba osób	127	142	262	136	667

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Nazwa zadania	wielkość	Rok				Suma końcowa
		2016	2017	2018	2019	
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	Liczba osób	-	-	10	-	10
Koszty działania warsztatów terapii zajęciowej art. 35a ust. 1 pkt 8 - ogółem	Liczba WTZ	2	2	2	2	8
w tym: dofinansowanie ze środków PFRON	Liczba WTZ	2	2	2	2	8
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej art. 35a ust. 4	Liczba podmiotów	1	1	1	-	3
w tym: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Liczba podmiotów	-	1	1	-	2
Zadania zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym art. 36 ust.2	Liczba podmiotów	4	6	5	3	18
Razem rehabilitacja społeczna		**1 048**	**1 204**	**1 374**	**1 103**	**4 729**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PFRON

Powyżej została zaprezentowana skala realizacji zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, opisana przez pryzmat liczby osób i podmiotów z niej korzystających. Należy spojrzeć na to zagadnienie również od strony finansowej. Jak widać w poniżej zaprezentowanej tabeli, znaczna część środków finansowych przeznaczana była w latach 2016-2019 na rehabilitację społeczną. Średnio powiat wadowicki w analizowanym okresie przeznaczał na ten cel 2 783 769 złotych każdego roku. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 43. Wysokość środków finansowych przeznaczanych na rehabilitację zawodową i społeczną na terenie powiatu wadowickiego w latach 2017-2019

Nazwa zadania	Rok				Suma końcowa
	2016	2017	2018	2019	
	wydatki w złotych				
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu art. 11	-	-	23 037	20 332	43 369
Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej art. 12a	30 000	-	30 000	-	60 000
Razem rehabilitacja zawodowa	**30 000**	**-**	**53 037**	**20 332**	**103 369**

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Nazwa zadania	Rok				Suma końcowa
	2016	2017	2018	2019	
Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a	-	-	-	33 524	33 524
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna wraz z opiekunami	-	-	-	13 615	13 615
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d	352 458	354 454	374 467	368 858	1 450 237
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	6 224	39 097	35 598	21 712	102 631
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c	25 455	26 850	27 946	31 279	111 530
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	13 279	4 682	11 057	16 019	45 037
Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c	645 183	618 102	673 578	794 105	2 730 968
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	121 362	155 854	177 045	198 857	653 118
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b	9 962	10 000	14 407	11 142	45 511
w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna	-	-	143	-	143
Koszty działania warsztatów terapii zajęciowej art. 35a ust. 1 pkt 8 –ogółem	1 515 734	1 510 734	1 576 400	1 725 180	6 328 048
w tym: dofinansowanie ze środków PFRON	1 359 660	1 359 660	1 410 660	1 548 160	5 678 140
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej art. 35a ust.4	4 400	3 150	4 200	-	11 750
w tym: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	-	3 150	4 200	-	7 350

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Nazwa zadania	Rok				Suma końcowa
	2016	2017	2018	2019	
Zadania zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym art. 36 ust. 2	105 000	100 000	108 508	110 000	423 508
Razem rehabilitacja społeczna	**2658 192**	**2 623 290**	**2 779 506**	**3 074 088**	**11 135 076**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PFRON

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SPORT, KULTURA I TURYSTYKA

Na terenie powiatu wadowickiego z końcem 2019 roku funkcjonowało tylko 10 obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, posiadających jednocześnie udogodnienia wewnątrz budynku. Ponadto funkcjonowało 18 instytucji dysponujących salą widowiskową, które łącznie miały 4 547 standardowych miejsc. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 44. Infrastruktura centrów, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych	9	6	8	-	-	-
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich	-	-	-	9	12	16
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: wejście do budynku	9	6	8	9	12	16
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: udogodnienia wewnątrz budynku	3	4	4	4	7	10
instytucje użytkujące odrębny budynek	13	12	12	9	10	12
instytucje użytkujące lokal w budynku współużytkowanym z innymi instytucjami/firmami	15	16	16	20	18	27
instytucje posiadające salę widowiskową	20	20	21	19	19	18
liczba standardowych miejsc w sali widowiskowej	3 377	4 447	4 417	3 857	3 937	4 547

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie powiatu wadowickiego z końcem 2019 roku funkcjonowało jedno muzeum, którego współudziałowcem była Gmina Wadowice. W okresie całego roku 2019 odwiedziło go ponad 12 000 gości. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 45. Liczba muzeów w gestii samorządu terytorialnego na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

powiat / gmina	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
muzea łącznie z oddziałami						
Powiat wadowicki	2	2	2	1	1	1
Lanckorona	1	1	1	-	-	-
Wadowice	1	1	1	1	1	1
zwiedzający muzea i oddziały						
Powiat wadowicki	24 624	18 200	21 298	14 309	15 300	12 380
Lanckorona	2 145	3 000	4 200	-	-	-
Wadowice	22 479	15 200	17 098	14 309	15 300	12 380

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najistotniejszą kwestią z punktu widzenia turystyki wydaje się wyposażenie w bazę noclegową powiatu wadowickiego. Patrząc na dane zaprezentowane w poniższej tabeli, można zauważyć, że na przestrzeni od 2014 roku ogólna baza noclegowa powiatu powiększyła się o 9%. Najbardziej dynamiczny wzrost w tym obszarze został zanotowany na terenie miasta Wadowice, gdzie w analizowanym okresie baza noclegowała zwiększyła się ponad trzykrotnie.

Tabela 46. Baza noclegowa na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	Turystyczne obiekty noclegowe	Baza noclegowa - ogółem					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat wadowicki	obiekty ogółem	22	21	21	23	24	24
	obiekty całoroczne	20	19	19	21	22	22
	miejsca noclegowe ogółem	1 898	1 920	1 989	2 207	2 512	2 521
	miejsca noclegowe całoroczne	1 820	1 842	1 911	2 129	2 423	2 443
Andrychów	obiekty ogółem	6	6	5	6	6	6
	obiekty całoroczne	6	6	5	6	6	6
	miejsca noclegowe ogółem	596	596	555	673	667	687
	miejsca noclegowe całoroczne	596	596	555	673	667	687
Andrychów – miasto	obiekty ogółem	1	1	-	-	-	-
	obiekty całoroczne	1	1	-	-	-	-
	miejsca noclegowe ogółem	49	49	-	-	-	-
	miejsca noclegowe całoroczne	49	49	-	-	-	-

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Andrychów –obszar wiejski	obiekty ogółem	5	5	5	6	6	6
	obiekty całoroczne	5	5	5	6	6	6
	miejsca noclegowe ogółem	547	547	555	673	667	687
	miejsca noclegowe całoroczne	547	547	555	673	667	687
Brzeźnica	obiekty ogółem	1	-	1	1	1	1
	obiekty całoroczne	1	-	1	1	1	1
	miejsca noclegowe ogółem	69	-	30	78	76	76
	miejsca noclegowe całoroczne	69	-	30	78	76	76
Kalwaria Zebrzydowska	obiekty ogółem	5	4	5	5	5	5
	obiekty całoroczne	5	4	5	5	5	5
	miejsca noclegowe ogółem	579	529	569	563	568	557
	miejsca noclegowe całoroczne	579	529	569	563	557	557
Kalwaria Zebrzydowska -miasto	obiekty ogółem	3	3	4	4	4	4
	obiekty całoroczne	3	3	4	4	4	4
	miejsca noclegowe ogółem	479	479	519	513	518	507
	miejsca noclegowe całoroczne	479	479	519	513	507	507
Kalwaria Zebrzydowska - obszar wiejski	obiekty ogółem	2	1	1	1	1	1
	obiekty całoroczne	2	1	1	1	1	1
	miejsca noclegowe ogółem	100	50	50	50	50	50
	miejsca noclegowe całoroczne	100	50	50	50	50	50
Lanckorona	obiekty ogółem	4	4	4	4	4	4
	obiekty całoroczne	3	3	3	3	3	3
	miejsca noclegowe ogółem	172	172	172	172	185	185
	miejsca noclegowe całoroczne	144	144	144	144	157	157
Stryszów	obiekty ogółem	2	2	2	2	2	2
	obiekty całoroczne	2	2	2	2	2	2
	miejsca noclegowe ogółem	209	209	209	211	209	209

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

	miejsca noclegowe całoroczne	209	209	209	211	209	209
Tomice	obiekty ogółem	1	1	1	1	1	1
	obiekty całoroczne	1	1	1	1	1	1
	miejsca noclegowe ogółem	99	100	200	200	200	200
	miejsca noclegowe całoroczne	99	100	200	200	200	200
Wadowice	obiekty ogółem	3	4	3	4	5	5
	obiekty całoroczne	2	3	2	3	4	4
	miejsca noclegowe ogółem	174	314	254	310	607	607
	miejsca noclegowe całoroczne	124	264	204	260	557	557
Wadowice – miasto	obiekty ogółem	1	1	1	1	2	2
	obiekty całoroczne	1	1	1	1	2	2
	miejsca noclegowe ogółem	64	74	74	65	357	357
	miejsca noclegowe całoroczne	64	74	74	65	357	357
Wadowice – obszar wiejski	obiekty ogółem	2	3	2	3	3	3
	obiekty całoroczne	1	2	1	2	2	2
	miejsca noclegowe ogółem	110	240	180	245	250	250
	miejsca noclegowe całoroczne	60	190	130	195	200	200

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując bazę noclegową od strony segmentu hotelowego można wyciągnąć wniosek, że był on w znacznej części odpowiedzialny za wzrost dostępnej bazy na terenie powiatu wadowickiego. W latach 2014-2019 aż 68% wygenerowanych nowych miejsc noclegowych stanowiło ofertę obiektów hotelowych. Biorąc pod uwagę tylko hotelowe miejsca noclegowe, najwięcej przybyło ich na terenie całej gminy Wadowice. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 47.Hotelowe miejsca noclegowe na terenie powiatu wadowickiego

rodzaj / powiat / gmina	miejsca noclegowe całoroczne					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
hotele						
Powiat wadowicki	910	982	1 152	1 304	1 319	1 339
Andrychów	522	522	522	620	620	640

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

rodzaj / powiat / gmina	miejsca noclegowe całoroczne					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Andrychów – obszar wiejski	522	522	522	620	620	640
Brzeźnica	69	-	30	78	76	76
Kalwaria Zebrzydowska	35	35	75	83	83	83
Kalwaria Zebrzydowska – miasto	35	35	75	83	83	83
Lanckorona	72	72	72	72	72	72
Stryszów	49	49	49	51	49	49
Tomice	99	100	200	200	200	200
Wadowice	64	204	204	200	219	219
Wadowice – miasto	64	74	74	65	79	79
Wadowice – obszar wiejski	-	130	130	135	140	140
inne obiekty hotelowe						
Powiat wadowicki	-	-	-	28	300	300
Andrychów	-	-	-	28	22	22
Andrychów – obszar wiejski	-	-	-	28	22	22
Wadowice	-	-	-	-	278	278
Wadowice - miasto	-	-	-	-	278	278

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Opisując tempo zmian zachodzących w poszerzaniu się bazy noclegowej na terenie powiatu wadowickiego, należy stwierdzić, że najszybciej proces ten postępował na terenie miasta Wadowice. Przypadający na 2018 rok skokowy a zarazem największy wzrost liczby miejsc noclegowych został zaobserwowany właśnie na terenie Wadowic. Dzięki temu w okresie 2014-2019 średnioroczny wzrost liczby miejsc noclegowych wyniósł prawie 175%. Dla porównania na terenie całego powiatu było to niespełna 104%. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 48. Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach noclegowych, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach noclegowych (rok poprzedni = 100)					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	103,08	102,31	106,50	102,00	105,40	103,10
MAŁOPOLSKIE	103,37	103,38	108,30	103,60	102,80	104,20
Powiat wadowicki	109,90	101,21	103,70	111,40	113,80	100,80
Andrychów	138,93	100,00	93,10	121,30	99,10	103,00
Andrychów – miasto	100,00	100,00	-	-	-	-

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar	Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach noclegowych (rok poprzedni = 100)					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Andrychów – obszar wiejski	143,95	100,00	101,50	121,30	99,10	103,00
Brzeźnica	100,00	-	-	260,00	97,40	100,00
Kalwaria Zebrzydowska	100,00	91,36	107,60	98,90	98,90	100,00
Kalwaria Zebrzydowska – miasto	100,00	100,00	108,40	98,80	98,80	100,00
Kalwaria Zebrzydowska – obszar wiejski	100,00	50,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Lanckorona	100,00	100,00	100,00	100,00	109,00	100,00
Stryszów	100,00	100,00	100,00	101,00	99,10	100,00
Tomice	100,00	101,01	200,00	100,00	100,00	100,00
Wadowice	97,64	212,90	77,30	127,50	214,20	100,00
Wadowice – miasto	95,52	115,63	100,00	87,80	549,20	100,00
Wadowice – obszar wiejski	100,00	316,67	68,40	150,00	102,60	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pogłębiając analizę dostępnych miejsc noclegowych na terenie powiatu wadowickiego przeprowadzono badania w oparciu o informacje, jakimi dysponują urzędy gmin. Wyłączając miejsca hotelowe, z końcem pierwszego półrocza 2020 roku, największa liczba miejsc noclegowych była oferowana w formie pokoi gościnnych i kwater prywatnych. W dalszej kolejności plasowały się usługi noclegowe świadczone przez rolników w formie agroturystyki oraz domy pielgrzyma i domy rekolekcyjne. Szczegółowe zastawienie dostępnych usług noclegowych, świadczonych w innej formie niż hotelowa, zostało zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 49. Rodzaje i liczba miejsc noclegowych innych niż hotelowe, oferowanych na terenie powiatu wadowickiego według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów	Liczba miejsc noclegowych
pokoje gościnne/kwatery prywatne	70	1061
prowadzone przez rolników w formie agroturystyki	32	304
domy pielgrzyma/domy rekolekcyjne	2	229
pola biwakowe	3	162
miejsca noclegowe w ośrodkach wczasowych	2	160
apartamenty	11	111
miejsca noclegowe w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych	3	91

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów	Liczba miejsc noclegowych
Motele	3	89
pensjonaty	3	85
agroturystyka	5	71
hostele	1	58
kempingi (campingi)	3	32
schroniska młodzieżowe	1	24
dom pielęgnacyjny	1	15
domy wycieczkowe	1	0
Suma końcowa	**141**	**2492**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędów gmin

Biorąc pod uwagę nasycenie tego typu usługami noclegowymi na terenie powiatu wadowickiego zauważamy, że największą ich liczbę z końcem pierwszego półrocza 2020 roku oferowały podmioty działające na terenie gminy Wadowice. Niewiele mniej miejsc noclegowych oferowano na terenie gminy Andrychów. W dalszej kolejności można wskazać gminy Stryszów, Lanckorona i Tomice, na terenie których liczba miejsc noclegowych (bez hotelowych) kształtowała się w przedziale 150-226. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 50. Liczba miejsc noclegowych innych niż hotelowe, oferowanych

Gmina	Suma z liczbą podmiotów	Suma z liczbą miejsc
Wadowice	41	894
Andrychów	37	711
Stryszów	5	226
Lanckorona	11	195
Tomice	10	150
Spytkowice	16	118
Brzeźnica	6	58
Mucharz	4	52
Kalwaria Zebrzydowska	7	46
Wieprz	4	42
Suma końcowa	**141**	**2492**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędów gmin

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Zaplecze sportowe na terenie powiatu wadowickiego tworzą stadiony, boiska, sale gimnastyczne, hale sportowe, korty tenisowe i kryte pływalnie. Opisywana baza stanowi obiekty sportowe, które nie są budynkami przyszkolnymi. Opierając się na danych poszczególnych gmin z terenu powiatu wadowickiego, należy stwierdzić, że najlepiej wyposażona pod względem liczby obiektów sportowych z końcem pierwszego półrocza 2020 roku była gmina Spytkowice. Ocena to wynikała głównie ze znaczącej na tle pozostałych gmin liczby boisk i stadionów. Kolejnymi wyróżniającymi się pod tym względem były gminy Brzeźnica i Wadowice. Biorąc natomiast pod uwagę zróżnicowanie oferty obiektów sportowych na terenie powiatu wadowickiego należy uznać, że z końcem pierwszego półrocza 2020 roku największy wybór w tym zakresie oferowała gmina Andrychów. Na drugim miejscu według tego kryterium plasowała się gmina Wadowice. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 51. Obiekty sportowe, na terenie powiatu wadowickiego

Typ obiektu sportowego	Gmina	Liczba		
		Ogó-łem	Mia-sto	Obszar wiejski
boiska	Andrychów	5	0	5
	Brzeźnica	5	0	5
	Gmina	8	2	6
	Lanckorona	3	0	3
	Mucharz	3	0	3
	Spytkowice	10	0	10
	Stryszów	2	0	2
	Tomice	4	0	4
	Wadowice	5	3	2
Suma		**45**	**5**	**40**
boiska trawiaste	Wieprz	5	0	5
Suma		**5**	**0**	**5**
boiska ze sztucznej nawierzchni	Wieprz	1	0	1
Suma		**1**	**0**	**1**
stadiony	Andrychów	1	1	0
	Brzeźnica	7	0	7
	Gmina	1	1	0
	Spytkowice	4	0	4
	Wadowice	7	2	5
Suma		**20**	**4**	**16**
sale gimnastyczne o wymiarach poniżej 36x19 m i sale pomocnicze	Brzeźnica	2	0	2
	Mucharz	3	0	3
Suma		**5**	**0**	**5**
hale sportowe o wymiarach od 36x19 m	Andrychów	1	1	0

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Typ obiektu sportowego	Gmina	Liczba		
		Ogó-łem	Mia-sto	Obszar wiejski
Suma		**1**	**1**	**0**
korty tenisowe	Andrychów	1	1	0
	Gmina	1	1	0
	Lanckorona	1	0	1
	Mucharz	2	0	2
	Spytkowice	1	0	1
	Tomice	1	0	1
	Wadowice	2	2	0
	Wieprz	1	0	1
Suma		**9**	**3**	**6**
pływalnie kryte	Andrychów	1	1	0
	Wadowice	1	1	0
Suma		**2**	**2**	**0**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gmin powiatu wadowickiego

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

GOSPODARKA

Podmioty gospodarcze na terenie powiatu

Obrazując skalę funkcjonowania przedsiębiorstw prywatnych na terenie powiatu wadowickiego posłużono się wskaźnikiem liczby podmiotów według wag i klas ich wielkości, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wagi dla poszczególnych klas wielkości podmiotów gospodarczych ustalone zostały przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, wynoszą one odpowiednio: do 9 osób - 0, 10-49 osób - 1, 50-249 osób - 3, 250-999 osób - 10, od 1000 osób – 30. Zgodnie z przyjętą metodologią liczba podmiotów jest liczona w następujący sposób: liczba przedsiębiorstw (10-49)*1 + liczba przedsiębiorstw (50-249)*3 + liczba przedsiębiorstw (250-999)*10 + liczba przedsiębiorstw powyżej1000*30.

Analiza danych zamieszczonych w poniższej tabeli wskazuje, że na terenie powiatu wadowickiego największą liczbą podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców mogą pochwalić się gminy Wadowice, Kalwaria Zebrzydowska i Andrychów. Wśród tych gmin omawiany wskaźnik przyjmuje wartości większe niż można zaobserwować na terenie całego powiatu. W przypadku gmin: Wadowice i Kalwaria Zebrzydowska parametr ten kształtuje się powyżej wartości opisujących obszary kraju i województwa. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 52. Podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 9 pracowników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców według wag klas wielkości, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	Podmioty na 1000 mieszkańców wg wag klas wielkości					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	7,7	7,7	7,7	7,7	7,4	7,2
MAŁOPOLSKIE	7,4	7,4	7,4	7,3	7	6,8
Powiat wadowicki	6,5	6,5	6,6	6,5	6,4	6,3
Andrychów	7,3	7,3	7	7,3	6,9	6,7
Brzeźnica	2,7	2,6	2,6	3	3	3
Kalwaria Zebrzydowska	7,8	8	8,6	8,6	9,1	9,1
Lanckorona	5,1	5	5,3	5,2	5	5,1
Mucharz	3,5	3,5	3,4	2,9	2,9	2,9
Spytkowice	3	3	3	3	3	2,9
Stryszów	3,5	3,4	3,2	3,2	3,4	2,9
Tomice	2,7	2,8	3	3	2,8	2,7
Wadowice	9,5	9,4	10,3	9,5	9,1	9,2
Wieprz	3,5	3,4	3,3	3,3	2,9	2,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Analizując powyżej zaprezentowane dane w ujęciu dynamicznym należy zauważyć, że gmina Kalwaria Zebrzydowska na przestrzeni badanego okresu zanotowała 17% wzrost liczby podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, liczony według opisanej powyżej metodologii. W tym samym czasie na terenie pozostałych obszarów zauważyć można było spadek ich liczby, co zostało zaprezentowane na poniższym schemacie. Wyjątek stanowi gmina Brzeźnica, na terenie której zanotowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych, jednak pomimo tego w dalszym ciągu ich zagęszczenie jest proporcjonalnie mniejsze w porównaniu do wartości średniej dla całego powiatu.

Schemat 8. Liczba podmiotów gospodarczych zatrudniających powyżej 9 pracowników według wag klas wielkości w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

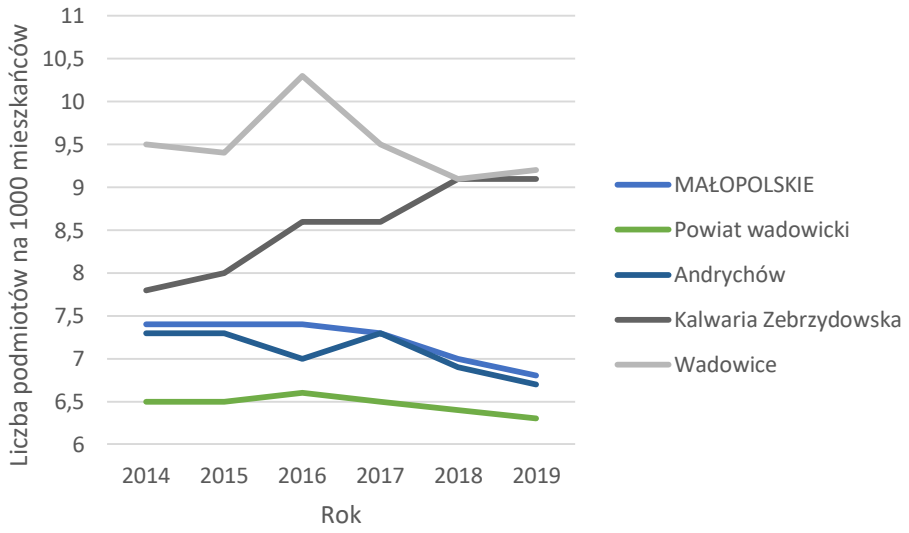

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyżej zaprezentowana analiza, uwzględniając metodologię liczenia omawianego wskaźnika, opisywała zmiany zachodzące w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 pracowników. Jeżeli jednak uwzględnić podmioty gospodarcze zatrudniające 0-9 pracowników, dojdziemy do wniosku, że w latach 2014-2019 dominująca klasą firm funkcjonujących na terenie powiatu wadowickiego były właśnie podmioty tej wielkości. Średnio w skali analizowanego okresu przeszło dziewięć na dziesięć firm zatrudniało do 9 pracowników. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, że w tej grupie podmiotów obserwowaliśmy wzrost ich liczby o prawie 10% w okresie od 2014 roku. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 53. Liczba podmiotów według klas wielkości, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Liczba zatrudnionych	Powiat wadowicki					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	16 139	16 206	16 326	16 496	16 975	17 612
0 – 9	15 481	15 545	15 662	15 825	16 328	16 965

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Liczba zatrudnionych	Powiat wadowicki					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
10 – 49	528	532	535	537	514	517
50 - 249	114	113	112	119	118	116
250 - 999	16	16	16	15	15	14
1000 i więcej	-	-	1	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Opisując szczegółowo grupę podmiotów gospodarczych zatrudniających do 9 pracowników zauważono, że podobnie jak w przypadku większych firm, ich koncentracja ma miejsce na terenach gmin: Wadowice, Andrychów i Kalwaria Zebrzydowska. Z tą jednak różnicą, że na terenie gminy Andrychów częściej niż w Kalwarii Zebrzydowskiej występowały firmy zatrudniające do 9 pracowników. Odwrotnie proporcje te kształtowały się w przypadku większych podmiotów gospodarczych. W badanym okresie największy wzrost liczby podmiotów gospodarczych zatrudniających 0-9 pracowników zanotowały gminy: Brzeźnica, Lanckorona i Stryszów, ich wzrosty wyniosły odpowiednio: 19%, 17% i 16%. Szczegółowe dane zostały zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 54. Liczba podmiotów zatrudniających do 9 pracowników, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

powiat / gmina	Podmioty zatrudniające 0 - 9 pracowników					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat wadowicki	15 481	15 545	15 662	15 825	16 328	16 965
Andrychów	4 163	4 174	4 174	4 176	4 262	4 416
Brzeźnica	775	782	788	812	861	922
Kalwaria Zebrzydowska	2 506	2 526	2 616	2 618	2 696	2 765
Lanckorona	529	536	550	567	586	618
Mucharz	337	326	316	323	336	360
Spytkowice	710	741	735	750	772	806
Stryszów	553	541	550	585	605	640
Tomice	762	770	790	804	819	865
Wadowice	4 312	4 309	4 302	4 338	4 477	4 618
Wieprz	834	840	841	852	914	955

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy na terenie powiatu wadowickiego daje zatrudnienie w przeważającej większości w sektorach gospodarki związanych z przemysłem i budownictwem. W obszarze tym w latach 2014-2018 zatrudnionych było średnio 34% ogółu pracujących. Drugą pod względem liczebności stanowiła grupa osób zatrudnionych w sektorze związanym z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Średnio w badanym okresie było to 28% pozostających w zatrudnieniu. Natomiast na trzecim miejscu wskazać należy osoby pracujące w sektorze usług pozostałych, które w badanym okresie stanowiły średnio 22% ogółu zatrudnionych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 55. Liczba pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki

sektory gospodarki	Powiat wadowicki				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
	[liczba pracujących]				
Ogółem	39 975	40 035	41 528	41 962	41 579
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11 452	11 454	11 476	11 448	11 458
przemysł i budownictwo	13 253	13 410	14 121	14 339	14 129
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	5 667	5 629	6 120	6 311	6 384
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	673	616	641	544	530
pozostałe usługi	8 930	8 926	9 170	9 320	9 078

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza struktury bezrobocia w powiecie wadowickim wykazuje jedną podstawową cechę, która jest właściwa dla większości obszaru Polski. Jest nią dodatnia korelacja stopy bezrobocia w powiecie ze stopą krajową i wojewódzką. Oznacza to, że wzrost i spadek bezrobocia przebiegają w tych samych kierunkach w analizowanej jednostce czasu dla wszystkich obszarów. Charakterystyczny jest fakt, że poziom bezrobocia rejestrowanego na terenie powiatu wadowickiego w całym analizowanym okresie, poza 2016 rokiem, jest wyższy w porównaniu do odczytów tego poziomu dla obszaru województwa. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 56. Stopa bezrobocia rejestrowanego wg stanu na koniec roku w latach 2014-2019

Obszar	stopa bezrobocia rejestrowanego [%]					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	11,4	9,7	8,2	6,6	5,8	5,2
MAŁOPOLSKIE	9,7	8,3	6,6	5,3	4,7	4,1
Powiat wadowicki	10,9	8,7	6,0	5,6	5,3	4,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Reprezentacja bezrobotnych powiatu wadowickiego według płci w latach 2015-2019 została zaprezentowana w poniższej tabeli. Z danych w niej zawartych wynika, że na przestrzeni badanych lat średni udział kobiet w tej grupie wyniósł 56,34% a mężczyzn 43,66%. W okresie do końca 2018 roku zauważalna była tendencja trwale powiększającej się grupy bezrobotnych kobiet w porównaniu do grupy mężczyzn.

Tabela 57. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w latach 2015-2019

Bezrobotni	Powiat wadowicki									
	Rok									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
Ogółem	5 102	100,00%	3 544	100,00%	3 329	100,00%	3 160	100,00%	2 913	100,00%
Mężczyźni	2 360	46,26%	1 629	45,97%	1 430	42,96%	1 290	40,82%	1 232	42,29%
Kobiety	2 742	53,74%	1 915	54,03%	1 899	57,04%	1 870	59,18%	1 681	57,71%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując populację bezrobotnych powiatu wadowickiego pod względem grup wiekowych, dostrzegamy, że najliczniejszą reprezentację stanowią osoby w wieku 25-34, niespełna co trzeci bezrobotny na przestrzeni lat 2015-2019 mieścił się właśnie w tej grupie wiekowej. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela. Charakterystycznym jest również to, że do 2018 roku stale wzrastał udział bezrobotnych w wieku 25-44 lat. Na koniec 2018 roku udział tych osób w ogóle bezrobotnych przekroczył 52%. Kolejną grupę bezrobotnych stanowiły osoby pomiędzy 45. a 54. rokiem życia, dla której w latach 2015-2019 średnia stopa bezrobocia wyniosła 18%. Na zbliżonym poziomie utrzymywało się również bezrobocie w grupie wiekowej powyżej 55. roku życia.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 58. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w latach 2015-2019

Bezrobotni w wieku	Powiat wadowicki									
	Rok									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
ogółem	5 102	100,0%	3 544	100,0%	3 329	100,0%	3 160	100,0%	2 913	100,0%
24 lata i mniej	897	17,6%	555	15,7%	422	12,7%	400	12,7%	398	13,7%
25 i więcej	4 205	82,4%	2 989	84,3%	2 907	87,3%	2 760	87,3%	2 515	86,3%
25-34	**1 388**	**27,2%**	**1 009**	**28,5%**	**954**	**28,7%**	**890**	**28,2%**	**771**	**26,5%**
35-44	**1 019**	**20,0%**	**732**	**20,7%**	**758**	**22,8%**	**773**	**24,5%**	**679**	**23,3%**
45-54	938	18,4%	611	17,2%	612	18,4%	559	17,7%	528	18,1%
55 i więcej	860	16,9%	637	18,0%	583	17,5%	538	17,0%	537	18,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Kolejną charakterystyczną cechą rynku pracy na terenie powiatu wadowickiego jest fakt, że wraz ze wzrostem wieku osoby bezrobotnej proporcjonalnie wzrasta ryzyko długotrwałego pozostawania bez zatrudnienia. Potwierdzają to dane zaprezentowane na poniższym schemacie. Widać bowiem, że w ogólnej grupie bezrobotnych w wieku powyżej 25. roku życia tempo spadku liczby osób bezrobotnych było zdecydowanie szybsze niż wśród osób znajdujących się w starszych grupach wiekowych. Wyraźnie zauważalna jest więc tendencja, na bazie której można sformułować wniosek, że wraz ze wzrostem wieku osoby bezrobotnej maleją jej szanse powrotu na rynek pracy. Cecha te jest charakterystyczna nie tylko dla rynku pracy na terenie powiatu wadowickiego. Godnym podkreślenia w przypadku tego rynku jest to, że pomimo wolniejszego spadku bezrobocia w grupie wiekowej powyżej 55. roku życia, w dalszym ciągu miało ono tendencje spadkową w analizowanym okresie. Dzięki tej właściwości minimalizuje się ryzyko całkowitego wykluczenia osób po 55. roku życia z rynku pracy. Należy zwrócić uwagę, że sytuacja taka występowała pomimo stale poprawiającej się koniunktury na rynku pracy. W chwili obecnej należy wziąć pod uwagę czynniki wpływające na pogarszanie się koniunktury, spowodowane wybuchem kryzysu wywołanego pandemią wirusa COVID-19.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Schemat 9. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie wadowickim

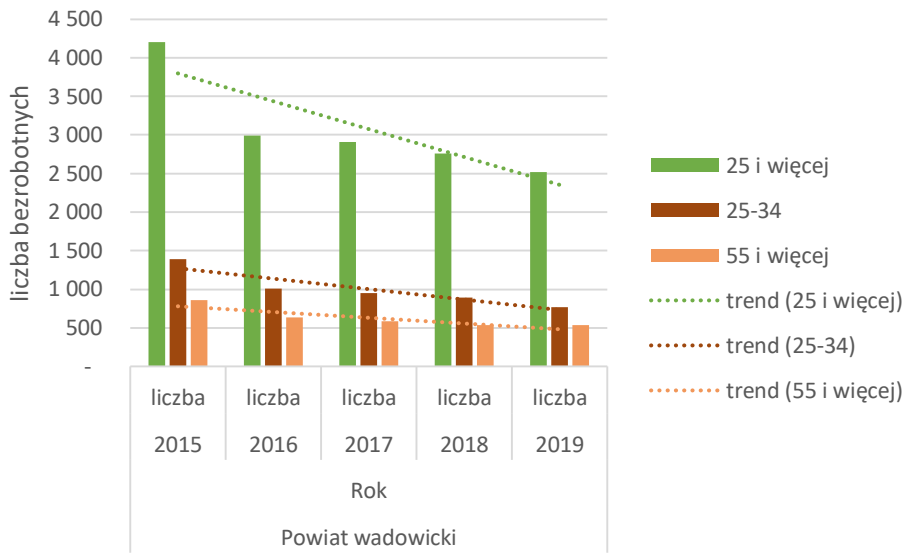

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura bezrobotnych powiatu wadowickiego, analizowana pod kątem poziomu ich wykształcenia na przestrzeni lat 2014-2019, wskazuje na rosnący udział grupy osób z wyższym wykształceniem. W badanym okresie statystycznie jedna na dziesięć osób bezrobotnych legitymowała się wykształceniem wyższym. Spadał natomiast udział bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i zasadniczym, jednak dynamika tego spadku jest mniejsza w porównaniu do dynamiki wzrostu liczby osób bezrobotnych legitymujących się wyższym wykształceniem. Na przestrzeni analizowanego okresu bezrobocie wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i zasadniczym zawodowym spadło o 4,2% w przypadku pierwszego i o 6,4% w przypadku drugiego, gdy tymczasem w grupie osób legitymujących się wykształceniem wyższym zwiększyło się o ponad 18%.

Odrębną grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, wśród której obserwowany jest stały przyrost bezrobocia. Jej udział od 2014 roku wzrósł o 6,1%. Natomiast dostrzec można zmniejszanie się grupy osób bezrobotnych posiadających wykształcenie na poziomie gimnazjalnym lub niższym, której udział spadł o 2,5% w stosunku do 2014 roku. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 59. Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia

Wykształcenie	Powiat wadowicki					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
wyższe	9,6%	9,5%	10,9%	11,4%	10,9%	11,4%
policealne, średnie zawodowe	23,2%	23,0%	23,4%	23,4%	25,3%	24,6%
średnie ogólnokształcące	9,6%	9,2%	8,9%	9,0%	9,7%	9,2%
zasadnicze zawodowe	35,2%	34,5%	33,8%	33,4%	32,6%	33,0%

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Wykształcenie	Powiat wadowicki					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
gimnazjalne i poniżej	22,5%	23,9%	22,9%	22,8%	21,5%	21,9%
ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Osoby długotrwale bezrobotne na terenie powiatu wadowickiego w badanym okresie stanowiły znaczącą grupę, bowiem więcej niż co trzecia osoba pozostawała bez pracy powyżej jednego roku. Proporcje te w rozbiciu na płeć wskazują, że częściej problemem długotrwałego bezrobocia dotknięte były kobiety – prawie co druga osoba. Natomiast w przypadku mężczyzn długotrwale bezrobotnych zjawisko to występowało w ponad 30%.

Szczególnie znamiennym jest, że w grupie bezrobotnych w wieku 55-64 lat w okresie 2014-2019 średnio 49% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Grupa ta wymaga szczególnego zainteresowania ze strony służb rynku pracy, konieczne są działania ukierunkowane na ich aktywizację zawodową. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 60. Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok

udział bezrobotnych, pozostających bez pracy dłużej niż rok, w grupach:	Powiat wadowicki					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	[%]					
ogółem w % bezrobotnych ogółem	41,2	39,3	29,1	33,4	38,9	35,4
mężczyźni w % bezrobotnych mężczyzn	36,4	34,3	23,7	27,8	32,2	29,5
kobiety w % bezrobotnych kobiet	45,5	43,5	33,7	37,6	43,5	39,7
w % ludności aktywnej zawodowo	4,5	3,4	1,8	1,9	2,1	1,7
bezrobotni w wieku 55-64 lat pozostający bez pracy przez okres dłuższy niż 1 rok w bezrobotnych w wieku 55-64 lat ogółem	56,0	54,5	41,4	41,9	50,9	49,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura osób bezrobotnych na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 analizowana z perspektywy niepełnosprawności pokazuje, że udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych sukcesywnie spada. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 61. Niepełnosprawni zarejestrowani w urzędzie pracy wg płci

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
osoby bezrobotne niepełnosprawne						
Ogółem	406	342	261	242	236	232
Mężczyźni	231	205	162	150	129	128
Kobiety	175	137	99	92	107	104
z prawem do zasiłku						
ogółem	58	47	43	39	46	54
mężczyźni	27	28	29	25	29	31
kobiety	31	19	14	14	17	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując strukturę bezrobocia w powiecie wadowickim pod względem stażu pracy, wnioskować należy, że najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni ze stażem pracy 1-5 lat. W badanym okresie prawie co czwarta osoba bezrobotna legitymowała się takim właśnie stażem pracy. Drugą grupą pod względem wielkości udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych są osoby posiadające staż pracy 10-20 lat, średnio jedna na sześć osób wśród bezrobotnych pozostawała bez pracy na przestrzeni lat 2014-2019. Należy jednak zwrócić uwagę, że udział tej grupy osób rośnie, choć w wolnym tempie. Bardzo podobną charakterystykę wykazuje grupa osób bezrobotnych ze stażem pracy 5-10 lat oraz mniej niż jeden rok. Natomiast z około 11% udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych plasują się osoby posiadające staż pracy 20-30 lat oraz osoby bez stażu. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 62. Bezrobotni zarejestrowani wg stażu pracy w okresie 2014-2019

Staż pracy	Powiat wadowicki					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
bez stażu pracy	16,0%	12,9%	11,2%	9,4%	9,2%	8,9%
1 rok i mniej	15,0%	16,2%	16,8%	17,1%	15,5%	15,8%
1 - 5 lat	22,4%	22,8%	22,9%	22,6%	24,5%	26,6%
5 - 10 lat	14,2%	15,1%	16,8%	18,1%	17,8%	16,0%
10 - 20 lat	16,0%	16,5%	15,7%	16,6%	17,8%	16,7%
20 - 30 lat	11,8%	11,8%	11,9%	12,5%	11,2%	11,6%
powyżej 30 lat	4,7%	4,7%	4,6%	3,8%	4,1%	4,4%
ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

ZASOBY MIESZKANIOWE

Bardzo ważnym elementem funkcjonowania mieszkańców powiatu wadowickiego są zasoby mieszkaniowe, stanowiące podstawę prawidłowej egzystencji i rozwoju społecznego. Badając to zagadnienie, został porównany wskaźnik liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności zamieszkującej na danym obszarze. Porównując jego odczyty dla terenu powiatu wadowickiego z obszarami Polski i województwa małopolskiego, należy stwierdzić, że na koniec 2018 roku liczba dostępnych mieszkań na terenie powiatu była mniejsza odpowiednio o 21% i 15%. Ponadto, badając dynamikę przyrostu liczby mieszkań w latach 2014-2018, trzeba stwierdzić, że na terenie powiatu wadowickiego przyrost ten wyniósł 4% w skali pięciu lat, gdy w tym samym czasie na terenach kraju i województwa wyniósł on 5%. Wśród gmin powiatu wadowickiego największą liczbę dostępnych mieszkań w 2018 roku odnotowano w Wadowicach, Mucharzu i Andrychowie. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 63. Liczba mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Obszar	mieszkania na 1000 mieszkańców				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
POLSKA	363	367	371	376	381
MAŁOPOLSKIE	336	340	344	349	353
Powiat wadowicki	288	291	294	298	301
Andrychów	299	301	305	308	311
Brzeźnica	291	293	297	299	302
Kalwaria Zebrzydowska	279	281	283	288	291
Lanckorona	275	277	278	282	283
Mucharz	298	304	308	311	315
Spytkowice	245	248	250	252	253
Stryszów	285	288	291	295	299
Tomice	266	268	268	268	270
Wadowice	313	318	322	326	330
Wieprz	241	244	247	250	252

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując zasoby mieszkaniowe z punktu widzenia ich rozbudowy, zauważamy, że na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 średnio każdego roku oddawanych było nowych 3,5 mieszkania w przeliczeniu na 1000 ludności. Było to tempo prawie o połowę mniejsze niż można było zaobserwować w tym samym okresie na terenie województwa. Największym przyrostem nowych mieszkań

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

w analizowanym okresie mogły pochwalić się gminy Mucharz, Wieprz i Brzeźnica. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 64. Liczba nowych mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	mieszkania na 1000 ludności					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	3,7	3,8	4,3	4,6	4,8	5,4
MAŁOPOLSKIE	4,6	4,3	5,1	5,9	5,4	6,4
Powiat wadowicki	2,9	3,6	3,4	4,1	3,4	3,4
Andrychów	2,3	2,9	3,7	2,7	2,5	3,5
Brzeźnica	3,5	3,7	4,3	5,5	5,0	4,6
Kalwaria Zebrzydowska	3,0	2,8	2,5	6,6	3,1	2,6
Lanckorona	3,2	2,8	2,8	4,7	3,1	3,2
Mucharz	5,0	8,0	6,2	5,9	6,6	4,4
Spytkowice	1,5	3,6	2,4	3,6	2,5	2,2
Stryszów	3,7	3,2	4,7	4,7	3,6	2,9
Tomice	4,2	3,2	3,1	3,0	4,5	3,4
Wadowice	2,7	4,2	3,1	3,8	3,3	3,3
Wieprz	3,9	5,0	3,6	4,7	4,5	4,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Patrząc przez pryzmat powierzchni użytkowej mieszkań na terenie powiatu wadowickiego, zauważamy, że sytuacja pod tym względem jest zdecydowanie lepsza w porównaniu do obszarów kraju i województwa. Przeciętne mieszkanie w 2018 roku na terenie powiatu wadowickiego było prawie o 16 m^2 większe niż porównywalne mieszkanie na terenie kraju oraz o 11 m^2 większe niż na terenie województwa małopolskiego. Najlepsza sytuacja pod tym względem w analizowanym okresie była w gminach Spytkowice, Wieprz i Mucharz. Natomiast biorąc pod uwagę gminy miejsko-wiejskie, niezaprzeczalnym liderem była gmina Kalwaria Zebrzydowska. Szczegółowe dane zawarto w poniższej tabeli.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 65. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Obszar	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
POLSKA	73,4	73,6	73,8	74,0	74,2
MAŁOPOLSKIE	77,6	78,0	78,2	78,4	78,7
Powiat wadowicki	88,0	88,6	89,0	89,6	90,0
Andrychów	78,1	78,6	79,0	79,6	79,9
Brzeźnica	92,1	92,7	93,5	94,3	94,9
Kalwaria Zebrzydowska	97,3	97,9	98,3	98,6	99,2
Lanckorona	86,8	87,3	87,9	88,6	89,0
Mucharz	102,0	102,7	103,1	104,1	104,6
Spytkowice	106,3	107,0	107,3	109,2	109,5
Stryszów	92,2	92,7	93,4	94,1	94,5
Tomice	101,6	102,0	102,4	102,9	103,4
Wadowice	81,5	81,8	82,2	82,6	82,9
Wieprz	104,5	105,1	105,7	106,4	106,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Natomiast zwracając uwagę na wielkość przeciętnej powierzchni mieszkania przypadającej na jedną osobę, można zauważyć, że parametr ten jest dość zbliżony przy porównaniu badanych obszarów. Na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 średnio na jedna osobę przypadało 26,2 m^2. Dla porównania na terenie województwa małopolskiego średnia wyniosła 26,9 m^2. Jednocześnie dla obszaru kraju było to zaledwie 1,2 m^2 więcej niż na terenie powiatu. Najlepszy przelicznik metra kwadratowego przypadającego na jedną osobę w badanym okresie odnotowały gminy Mucharz, Kalwaria Zebrzydowska i Brzeźnica. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 66. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Obszar	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
POLSKA	26,7	27,0	27,4	27,8	28,2
MAŁOPOLSKIE	26,1	26,5	26,9	27,3	27,7
Powiat wadowicki	25,4	25,8	26,2	26,7	27,1

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Andrychów	23,3	23,6	24,1	24,5	24,9
Brzeźnica	26,8	27,1	27,7	28,2	28,6
Kalwaria Zebrzydowska	27,1	27,6	27,8	28,4	28,9
Lanckorona	23,8	24,2	24,5	25,0	25,2
Mucharz	30,4	31,3	31,7	32,4	32,9
Spytkowice	26,0	26,5	26,8	27,5	27,7
Stryszów	26,3	26,7	27,2	27,7	28,2
Tomice	27,1	27,3	27,4	27,6	27,9
Wadowice	25,5	26,0	26,4	26,9	27,3
Wieprz	25,2	25,7	26,1	26,6	27,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Patrząc na przeciętną liczbę pomieszczeń w statystycznym mieszkaniu na terenie powiatu wadowickiego, pamiętając, że wielkości powierzchni na terenach objętych badaniem były dość zbliżone, można wysnuć wniosek, że przeciętne pomieszczenia w mieszkaniach zlokalizowanych w powiecie wadowickim są mniejsze niż np. na terenie całego województwa. Bowiem przy porównywalnej wielkości powierzchni na terenie powiatu notowaliśmy w badanym okresie większą liczbę pomieszczeń w obrębie jednego mieszkania. Biorąc pod uwagę prezentowane dane, można stwierdzić, że stosunkowo najmniejsze pomieszczenia spotyka się w mieszkaniach zlokalizowanych na terenie gminy Spytkowice. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 67. Przeciętna liczba pomieszczeń w jednym mieszkaniu na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Obszar	przeciętna liczba pomieszczeń w 1 mieszkaniu				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
POLSKA	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
MAŁOPOLSKIE	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Powiat wadowicki	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Andrychów	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Brzeźnica	4,4	4,4	4,4	4,5	4,5
Kalwaria Zebrzydowska	4,5	4,6	4,6	4,6	4,6

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar	przeciętna liczba pomieszczeń w 1 mieszkaniu				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Lanckorona	4,3	4,3	4,4	4,4	4,4
Mucharz	4,6	4,6	4,7	4,7	4,7
Spytkowice	4,9	4,9	4,9	5,0	5,0
Stryszów	4,2	4,2	4,2	4,2	4,3
Tomice	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Wadowice	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Wieprz	4,7	4,7	4,7	4,8	4,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Statystycznie na terenie powiatu wadowickiego w badanym okresie w jednym mieszkaniu zamieszkiwały ponad trzy osoby. Dla porównania na obszarach kraju i województwa było to poniżej trzech. Najbardziej zaludnione mieszkania na terenie powiatu wadowickiego były zlokalizowane na ternach gmin Wieprz i Spytkowice. Średnio cztery osoby na jedno mieszkanie, co zostało pokazane w poniższej tabeli.

Tabela 68. Przeciętna liczba osób w jednym mieszkaniu na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Obszar	przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
POLSKA	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6
MAŁOPOLSKIE	3,0	2,9	2,9	2,9	2,8
Powiat wadowicki	3,5	3,4	3,4	3,4	3,3
Andrychów	3,4	3,3	3,3	3,3	3,2
Brzeźnica	3,4	3,4	3,4	3,4	3,3
Kalwaria Zebrzydowska	3,6	3,6	3,5	3,5	3,4
Lanckorona	3,6	3,6	3,6	3,6	3,5
Mucharz	3,4	3,3	3,3	3,2	3,2
Spytkowice	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0
Stryszów	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4
Tomice	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7
Wadowice	3,2	3,2	3,1	3,1	3,0
Wieprz	4,2	4,1	4,1	4,0	4,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Biorąc pod uwagę liczbę osób przypadających na jedno pomieszczenie, można uznać, że dane za lata 2014-2018 w obrębie badanych obszarów są stosunkowo wyrównane. Nie dostrzega się znaczących różnic w liczbie osób przypadających na jedno pomieszczenie.

Tabela 69. Przeciętna liczba osób przypadająca na jedno pomieszczenie na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Obszar	przeciętna liczba osób na 1 pomieszczenie				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
POLSKA	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
MAŁOPOLSKIE	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
Powiat wadowicki	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Andrychów	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Brzeźnica	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7
Kalwaria Zebrzydowska	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Lanckorona	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Mucharz	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Spytkowice	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Stryszów	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Tomice	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Wadowice	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7
Wieprz	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

FINANSE PUBLICZNE

Opisując system finansów publicznych szczebla powiatowego, trzeba zaznaczyć, że składają się na niego dochody i wydatki budżetowe. Ukazując źródła dochodów powiatów, należy powołać się na ustawę z 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, na mocy której zostały one określone. Wobec powyższego dochody powiatów stanowią:

- ✓ wpływy z opłat stanowiących dochody powiatu;
- ✓ dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych;
- ✓ dochody z majątku powiatu;
- ✓ spadki, zapisy i darowizny na rzecz powiatu;
- ✓ dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
- ✓ 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami;

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

- ✓ odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat;
- ✓ odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu;
- ✓ odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych powiatu;
- ✓ dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;

Ponadto powiat posiada udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu w wysokości 10,25% – oraz we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze powiatu, w wysokości 1,4%. Dochodami powiatu są również subwencje i dotacje.

Wydatki powiatu realizowane są w ramach planów finansowych powiatu zgodnie z obowiązującą klasyfikacja budżetową określoną Rozporządzeniem Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Charakteryzując dochody powiatu, posłużono się miarą opisującą ich wielkość w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Analizując okres od 2014 roku, można zauważyć, że z końcem 2019 roku dochody ogółem na jednego mieszkańca wzrosły o 38%. Wzrost dochodów własnych na przestrzeni analizowanego okresu sięgnął 72%, na co złożyły się 67% wzrost udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i 102% udziału w podatku dochodowym od osób prawnych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 70. Wybrane dochody powiatu wadowickiego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2014-2019

Dochody na 1 mieszkańca	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	[zł]					
ogółem	766,64	840,91	845,55	877,79	942,45	1 055,23
dochody własne	248,72	272,77	295,60	310,90	343,19	427,95
dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych	147,85	162,91	174,79	193,21	222,70	246,55
dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych	4,15	4,63	3,97	4,06	6,87	8,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując strukturę dochodów powiatu wadowickiego, łatwo zauważyć, że w latach 2014-2019 największy udział miały dochody pochodzące z podatku dochodowego od osób fizycznych. W badanym okresie średnio rocznie stanowiły one przeszło 60% struktury wszystkich dochodów. Należy jednak zwrócić uwagę, że na przestrzeni badanego okresu udział tego źródła dochodów systematycznie się

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

zmniejszał. Biorąc pod uwagę, że element ten stanowił dotychczas znaczącą pozycję w strukturze dochodów powiatu, oraz uwzględniając pogarszające się perspektywy gospodarcze w związku z pandemią wirusa COVID-19, można spodziewać się w perspektywie kolejnych lat odczuwalnego załamania dochodów powiatu wadowickiego. Szczegółowe dane z lat 2014-2019 opisujące strukturę dochodów powiatu według źródeł ich pochodzenia zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 71. Struktura dochodów powiatu wadowickiego według źródeł ich pochodzenia w latach 2014-2019

Struktura dochodów według źródeł ich pochodzenia	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Razem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
podatek dochodowy od osób fizycznych	59,44%	59,72%	59,13%	62,15%	64,89%	57,61%
podatek dochodowy od osób prawnych	1,67%	1,70%	1,34%	1,31%	2,00%	1,96%
dochody z majątku powiatu	1,45%	3,75%	3,74%	2,86%	0,79%	0,72%
dochody z majątku powiatu - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST oraz innych umów o podobnym charakterze	1,13%	1,03%	0,93%	0,88%	0,70%	0,49%
pozostałe dochody	37,43%	34,83%	35,78%	33,69%	32,32%	39,71%
pozostałe dochody - środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł - razem	0,18%	0,04%	0,21%	0,00%	0,00%	0,00%
pozostałe dochody - środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł - inwestycyjne	0,00%	0,00%	0,21%	0,00%	0,00%	0,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Badając strukturę dochodów powiatu wadowickiego przez pryzmat klasyfikacji budżetowej, dostrzegamy, że znaczącą pozycję stanowiły dochody w dziale 758 – różne rozliczenia. Na pozycję tą składały się przede wszystkim subwencje oświatowe. Kolejnym działem klasyfikacji budżetowej odgrywającym kluczowe znaczenie, o czym już wcześniej wspomniano, są dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej w dziale 756. Znaczące miejsce w tym przypadku przypada dochodom stanowiącym udziały w podatku PIT. Natomiast średnio co dzie-

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

siąta złotówka w strukturze dochodów powiatowych generowana była w obszarze pomocy. Szczegółowa analiza struktury dochodów powiatu według działów klasyfikacji budżetowej za lata 2014-2019 została zawarta w poniższej tabeli.

Tabela 72. Struktura dochodów powiatu wadowickiego według działów klasyfikacji budżetowej

Struktura dochodów według działów klasyfikacji budżetowej	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%	0,02%	0,02%
Dział 600 - Transport i łączność	1,92%	2,70%	3,28%	2,02%	3,36%	6,02%
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	0,77%	1,62%	2,05%	1,78%	0,64%	0,85%
Dział 710 - Działalność usługowa	0,60%	0,59%	0,78%	0,63%	1,29%	1,22%
Dział 750 - Administracja publiczna	0,94%	0,71%	0,56%	0,54%	0,42%	0,41%
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%	0,00%
Dział 752 - Obrona narodowa	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%	0,05%
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	6,53%	5,87%	6,07%	6,20%	6,08%	5,84%
Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	0,00%	0,00%	0,27%	0,27%	0,25%	0,23%
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	23,78%	23,78%	25,12%	26,18%	27,84%	27,36%
Dział 758 - Różne rozliczenia	46,26%	42,80%	43,85%	42,16%	39,86%	40,60%
Dział 801 - Oświata i wychowanie	2,59%	1,52%	1,77%	5,15%	5,23%	3,21%
Dział 851 - Ochrona zdrowia	3,92%	9,56%	3,43%	1,64%	1,46%	1,60%
Dział 852 - Pomoc społeczna	10,86%	9,71%	11,24%	10,45%	10,53%	10,35%
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,28%	0,81%	1,25%	1,10%	1,12%	0,65%
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	0,21%	0,17%	0,18%	0,23%	0,14%	0,15%

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Struktura dochodów według działów klasyfikacji budżetowej	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dział 855 - Rodzina	0,00%	0,00%	0,00%	1,51%	1,49%	1,35%
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,22%	0,15%	0,13%	0,13%	0,15%	0,09%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dochody powiatu wadowickiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych stanowiły w badanym okresie średnio 5% wszystkich dochodów powiatowych. W zależności od realizowanych zadań w poszczególnych latach wahały się one w przedziale 2,5 do 9,3 mln złotych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 73. Dochody powiatu wadowickiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w latach 2014-2019

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	w ml złotych					
dochody razem	2,53	11,32	3,10	6,45	9,30	5,39
środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	0,34	0,36	0,96	1,54	0,68	0,40
środki z budżetu państwa lub inne przekazane, jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	0,12	0,81	0,33	0,15	0,67	0,42
płatności w zakresie budżetu środków europejskich	2,07	10,14	1,81	4,77	7,95	4,57

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wydatki ogółem powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 w przeliczeniu na mieszkańca powiatu z końcem 2019 roku stanowiły przeszło 1.017 złotych. W badanym okresie kwota ta wzrosła o prawie 40%. W zakresie wydatków na oświatę i wychowanie w tym samym okresie mogliśmy mówić o wzroście na poziomie 28%. Bardzo mały udział w przeliczeniu na jednego mieszkańca miały wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego, było to średnio zaledwie 0,65 zł. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 74.Wydatki powiatu wadowickiego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2014-2019

Wydatki na 1 mieszkańca	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	[zł]					
Ogółem	728,91	871,62	821,04	829,96	976,61	1 017,26
w Dziale 801- Oświata i wychowanie	314,70	314,74	317,97	331,34	397,11	401,46
w Dziale 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,54	0,66	0,63	0,64	0,69	0,74

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując strukturę wydatków powiatu wadowickiego, posługując się klasyfikacją budżetową, należy stwierdzić, że w latach 2014-2019 największą pozycją w planie finansowym były wydatki na oświatę i wychowanie. Średni udział w budżecie powiatu z tego tytułu wynosił prawie 40% każdego roku. Drugą pod względem wielkości wydatkowanych środków była pomoc społeczne, średnio prawie 14% rocznie. W dalszej kolejności znalazły się wydatki na transport i łączność oraz administrację publiczną. Szczegółowe prezentację struktury wydatków powiatu wadowickiego za lata 2014-2019 zawiera poniższa tabela.

Tabela 75. Struktura wydatków powiatu wadowickiego według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2014-2019

Struktura wydatków według działów klasyfikacji budżetowej	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,02%	0,02%
Dział 020 – Leśnictwo	0,06%	0,05%	0,06%	0,06%	0,05%	0,05%
Dział 600 - Transport i łączność	8,61%	9,08%	10,86%	13,37%	14,09%	11,16%
Dział 630 – Turystyka	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	0,48%	0,46%	1,27%	0,96%	0,43%	0,76%
Dział 710 - Działalność usługowa	0,62%	1,09%	1,03%	1,01%	1,17%	1,54%
Dział 750 - Administracja publiczna	10,63%	9,22%	10,39%	10,76%	11,70%	12,76%
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%	0,00%
Dział 752 - Obrona narodowa	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%	0,05%

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Struktura wydatków według działów klasyfikacji budżetowej	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	6,86%	5,69%	6,25%	6,56%	5,91%	6,08%
Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	0,00%	0,00%	0,28%	0,28%	0,24%	0,24%
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	0,15%	0,06%	0,07%	0,05%	0,02%	0,10%
Dział 801 - Oświata i wychowanie	43,17%	36,11%	38,73%	39,92%	40,66%	39,46%
Dział 851 - Ochrona zdrowia	4,99%	17,90%	7,56%	2,06%	2,78%	4,49%
Dział 852 - Pomoc społeczna	16,45%	13,81%	15,98%	13,02%	11,78%	12,21%
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3,85%	2,96%	3,54%	3,53%	3,16%	2,80%
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	3,72%	3,40%	3,81%	4,15%	4,13%	4,59%
Dział 855 - Rodzina	0,00%	0,00%	0,00%	4,11%	3,60%	3,53%
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,15%	0,03%	0,02%	0,01%	0,01%	0,01%
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,07%	0,08%	0,08%	0,08%	0,07%	0,07%
Dział 926 - Kultura fizyczna	0,05%	0,04%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Na terenie powiatu wadowickiego średnio każdego roku odprowadzanych jest 2910 dam^3 ścieków komunalnych.[9] W okresie od 2014 roku do końca 2019 roku łączna suma odprowadzanych ścieków wzrosła o 22%, co świadczy o powiększającej się sieci kanalizacyjnej w gminach należących do powiatu wadowickiego. Wśród gmin miejskich największy przyrost odprowadzanych ścieków, na przestrzeni analizowanego okresu, zanotowała gmina Kalwaria Zebrzydowska – wyniósł on 50%. Natomiast na obszarach wiejskich średni przyrost odprowadzanych ścieków do oczyszczalni wyniósł 71%. W okresie od 2014 roku największe postępy w tym zakresie poczyniono na terenach gmin Lanckorona, Spytkowice, Andrychów i Tomice. Godną zwrócenia uwagi jest gmina Wieprz, która od 2017 roku pięciokrotnie zwiększyła ilość ścieków odprowadzanych do oczyszczalni. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 76. Liczba odprowadzonych ścieków ogółem na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	ścieki odprowadzone ogółem [dam^3] Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat wadowicki	2644	2706	2883	2943	3069	3216
Andrychów	979	996	1064	1107	1135	1162
Andrychów - miasto	677	682	666	666	674	693
Andrychów - obszar wiejski	302	314	398	441	461	469
Brzeźnica	39	41	45	46	43	52
Kalwaria Zebrzydowska	62	75	84	86	88	93
Kalwaria Zebrzydowska - miasto	62	75	84	86	88	93
Lanckorona	11	14	18	18	26	37
Mucharz	120	118	123	127	135	162
Spytkowice	42	69	84	86	85	91
Stryszów	206	188	198	199	198	247
Tomice	120	139	148	152	169	171
Wadowice	1065	1066	1119	1100	1119	1098
Wadowice - miasto	854	843	873	835	852	828
Wadowice - obszar wiejski	211	223	246	265	267	270
Wieprz	0	0	0	22	71	103

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

[9] Jednostka objętości [dam^3] – dekametr sześcienny, jest równy 1 000 m^3

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Łączna liczba ścieków odprowadzonych na terenie powiatu wadowickiego w analizowanym okresie w całości została poddana oczyszczeniu. Na terenie żadnej z gmin należących do powiatu wadowickiego nie stosowano oczyszczania mechanicznego i chemicznego. Głównymi metodami oczyszczania ścieków były: biologiczna oraz metoda z podwyższonym usuwaniem biogenów. Należy zwrócić uwagę, że druga z metod zapewnia zwiększoną redukcję azotu i fosforu. Według stanu na koniec 2019 roku jedynie dwie gminy (Wadowice i Stryszów) stosowały wyłącznie metodę z podwyższonym usuwaniem biogenów. Natomiast gminy Tomice i Mucharz wykorzystywały obydwa rodzaje oczyszczania ścieków. W pozostałych gminach powiatu wadowickiego stosowane było wyłącznie oczyszczanie biologiczne. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 77. Skala wykorzystania metod oczyszczania ścieków na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	Rodzaje oczyszczania ścieków	Rok					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
		[dam^3]					
Powiat wadowicki	biologicznie	307	366	413	1536	1633	1750
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	2337	2340	2470	1407	1436	1466
Andrychów	biologicznie	0	0	0	1107	1135	1162
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	979	996	1064	0	0	0
Andrychów - miasto	biologicznie	0	0	0	666	674	693
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	677	682	666	0	0	0
Andrychów - obszar wiejski	biologicznie	0	0	0	441	461	469
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	302	314	398	0	0	0
Brzeźnica	biologicznie	39	41	45	46	43	52
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	0	0	0	0	0	0
Kalwaria Zebrzydowska	biologicznie	62	75	84	86	88	93
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	0	0	0	0	0	0
Kalwaria Zebrzydowska - miasto	biologicznie	62	75	84	86	88	93
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	0	0	0	0	0	0
Lanckorona	biologicznie	11	14	18	18	26	37
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	0	0	0	0	0	0
Mucharz	biologicznie	97	95	99	99	105	132
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	23	23	24	28	30	30

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar	Rodzaje oczyszczania ścieków	Rok 2014	2015	2016	2017	2018	2019
		[dam³]					
Spytkowice	biologicznie	42	69	84	86	85	91
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	0	0	0	0	0	0
Stryszów	biologicznie	0	0	0	0	0	0
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	206	188	198	199	198	247
Tomice	biologicznie	56	72	83	72	80	80
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	64	67	65	80	89	91
Wadowice	biologicznie	0	0	0	0	0	0
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	1065	1066	1119	1100	1119	1098
Wadowice - miasto	biologicznie	0	0	0	0	0	0
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	854	843	873	835	852	828
Wadowice - obszar wiejski	biologicznie	0	0	0	0	0	0
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	211	223	246	265	267	270
Wieprz	biologicznie	0	0	0	22	71	103
	z podwyższonym usuwaniem biogenów	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Badając punktowy system oczyszczania ścieków na terenie powiatu wadowickiego, należy stwierdzić, że od 2014 roku był zauważalny w tym zakresie ogromny postęp. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie całego powiatu powiększyła się prawie dwukrotnie. Wzrost ten głównie zauważalny był na terenach gmin wiejskich należących do powiatu. Absolutnie rekordowy wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków został zanotowany na terenie gminy Lanckorona, gdzie od 2014 roku zwiększyła się ona ponad dwudziestokrotnie. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 78. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	Liczba oczyszczalni przydomowych - stan w dniu 31 XII Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat wadowicki	820	1106	1405	1600	1804	2135
Andrychów	19	19	20	18	24	26
Andrychów - miasto	3	3	3	1	7	18
Andrychów - obszar wiejski	16	16	17	17	17	8
Brzeźnica	241	285	334	384	434	596
Kalwaria Zebrzydowska	30	83	83	90	91	96
Kalwaria Zebrzydowska - miasto	5	7	7	10	10	6
Kalwaria Zebrzydowska - obszar wiejski	25	76	76	80	81	90
Lanckorona	10	12	70	138	180	217
Mucharz	2	2	2	2	1	2
Spytkowice	10	12	16	30	31	31
Stryszów	12	14	16	16	16	17
Tomice	26	56	81	139	141	171
Wadowice	52	134	150	137	196	242
Wadowice - miasto	6	6	6	6	7	13
Wadowice - obszar wiejski	46	128	144	131	189	229
Wieprz	418	489	633	646	690	737

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS / Starostwa Powiatowego

Oceniając ogólną sytuację na terenie powiatu wadowickiego w zakresie skali oczyszczania ścieków komunalnych, posłużono się wskaźnikiem liczby ścieków oczyszczonych w przeliczeniu na 100 km^2. Stosując niniejszą miarę, można zauważyć, że na przestrzeni analizowanego okresu sytuacja uległa zdecydowanej poprawie. Porównując odczyty tego wskaźnika do wielkości odpowiadających obszarom Polski oraz województwa małopolskiego, należy stwierdzić, że sieć oczyszczalni ścieków na terenie powiatu wadowickiego jest proporcjonalnie większa, niż ma to miejsce na terenie kraju. Niestety w porównaniu do obszaru województwa wskaźnik ten w dalszym ciągu jest zbyt niski. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 79. Ścieki komunalne oczyszczane na 100 km² na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	Ścieki komunalne oczyszczane na 100 km² [dam³]					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	395,47	401,12	412,14	420,74	424,90	427,44
MAŁOPOLSKIE	654,89	697,18	715,92	747,13	759,77	757,14
Powiat wadowicki	410,30	419,93	447,39	455,66	475,17	497,93

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przeprowadzenie podobnej analizy w zakresie oczyszczania ścieków przemysłowych na terenie powiatu wadowickiego niestety rodzi wnioski negatywne. Skala oczyszczania ścieków przemysłowych jest dalece niewystraczająca, patrząc przez pryzmat przyjętego wskaźnika. Porównując jego wielkość do parametrów obserwowanych na obszarze kraju i województwa, możemy mówić o stosunkowo niskich wartościach oczyszczania ścieków przemysłowych na terenie powiatu wadowickiego. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że łączne zużycia wody na terenie powiatu wadowickiego w 2019 roku wyniosło 13 694,9 dam³, jednocześnie udział przemysłu w zużycie wody ogółem wyniósł 2,9%. Odpowiada to zużyciu wody na potrzeby przemysłu w wysokości 397,15 dam³ w 2019 roku, natomiast w przeliczeniu na 100 km² powierzchni powiatu daje wielkość 61,48 dam³. Zatem zaledwie 44% zasobów wodnych wykorzystywanych w przemyśle na terenie powiatu wadowickiego jest poddawane procesowi oczyszczania. Jednocześnie należy zaważyć, że w roku 2019 podobne przeliczenie dla zużycia wody na cele komunalne daje wartość tylko 24%, co tym bardziej wydaje się niewystarczające.

Tabela 80. Ścieki przemysłowe oczyszczane na 100 km² na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	Ścieki przemysłowe oczyszczane na 100 km² dam³					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	247,74	243,34	247,09	248,03	241,97	234,67
MAŁOPOLSKIE	1031,02	954,13	903,37	925,87	954,42	922,73
Powiat wadowicki	4,66	4,97	5,74	6,35	29,11	26,94

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Biorąc pod uwagę coraz częściej występujące deficyty w gospodarce wodnej na terenie kraju, poddano analizie wielkość zużycia wody w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W badanym okresie, tj. latach 2014-2019, zauważamy, że zużycie wody na terenie powiatu wadowickiego jest wyraźnie niższe w porównaniu do obszarów Polski i województwa małopolskiego. Jednakże wśród gmin wchodzących w skład powiatu znajdują się takie, w których zużycie wody w przeliczeniu na mieszkańca wielokrotnie przekracza wielkości charakterystyczne dla porównywanych obszarów. Należy tutaj wymienić gminy

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Spytkowice i Tomice, gdzie średnie zużycie wody na przestrzeni badanego okresu wyniosło odpowiednio 489,9 i 186,5 m^3 w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy. Szczegółowe dane zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 81. Zużycie wody na 1 mieszkańca w m3 na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	zużycie wody na 1 mieszkańca [m^3]					
	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	266,2	261,6	263,8	251,3	245,6	229,7
MAŁOPOLSKIE	135,7	139,3	142,9	141,1	139,9	115,3
Powiat wadowicki	68,0	79,4	79,5	84,3	88,9	85,6
Andrychów	27,0	29,7	29,1	29,4	33,1	34,9
Andrychów - miasto	36,5	38,6	39,1	38,6	46,7	49,8
Andrychów - obszar wiejski	18,3	21,6	20,0	21,3	21,2	22,1
Brzeźnica	91,6	93,2	93,3	93,9	94,4	34,6
Kalwaria Zebrzydowska	23,2	24,4	24,6	25,6	26,4	27,2
Kalwaria Zebrzydowska - miasto	34,8	36,0	35,9	37,6	39,5	40,5
Kalwaria Zebrzydowska - obszar wiejski	19,7	20,8	21,2	22,1	22,6	23,3
Lanckorona	13,0	14,0	15,1	14,8	15,7	16,8
Mucharz	17,4	19,8	18,6	19,5	21,7	20,8
Spytkowice	492,4	492,0	491,1	488,9	489,4	485,7
Stryszów	8,2	9,1	9,2	9,8	10,1	7,9
Tomice	36,4	165,5	162,4	194,9	274,6	285,3
Wadowice	42,4	60,4	59,1	71,3	67,4	63,0
Wadowice - miasto	59,6	94,4	91,5	62,1	64,0	61,1
Wadowice - obszar wiejski	24,9	25,9	26,5	80,6	70,9	65,0
Wieprz	92,3	86,0	94,5	94,7	95,7	101,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poniżej zaprezentowano różnice w zużyciu wody w wybranych lokalizacjach w 2019 roku. Jak można zaobserwować, rozpiętość zużycia wody na terenie powiatu wadowickiego w niektórych gminach jest ogromna. W skrajnym przypadku, porównując zużycie wody w gminach Stryszów i Spytkowice, w tej drugiej jest ono sześćdziesięciokrotnie większe. Wydaje się koniecznym podjęcie działań promujących postawy ekologiczne adresowane do mieszkańców gmin powiatu wadowickiego.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Schemat 10. Porównanie zużycia wody na 1 mieszkańca w m3 w wybranych lokalizacjach w 2019 roku

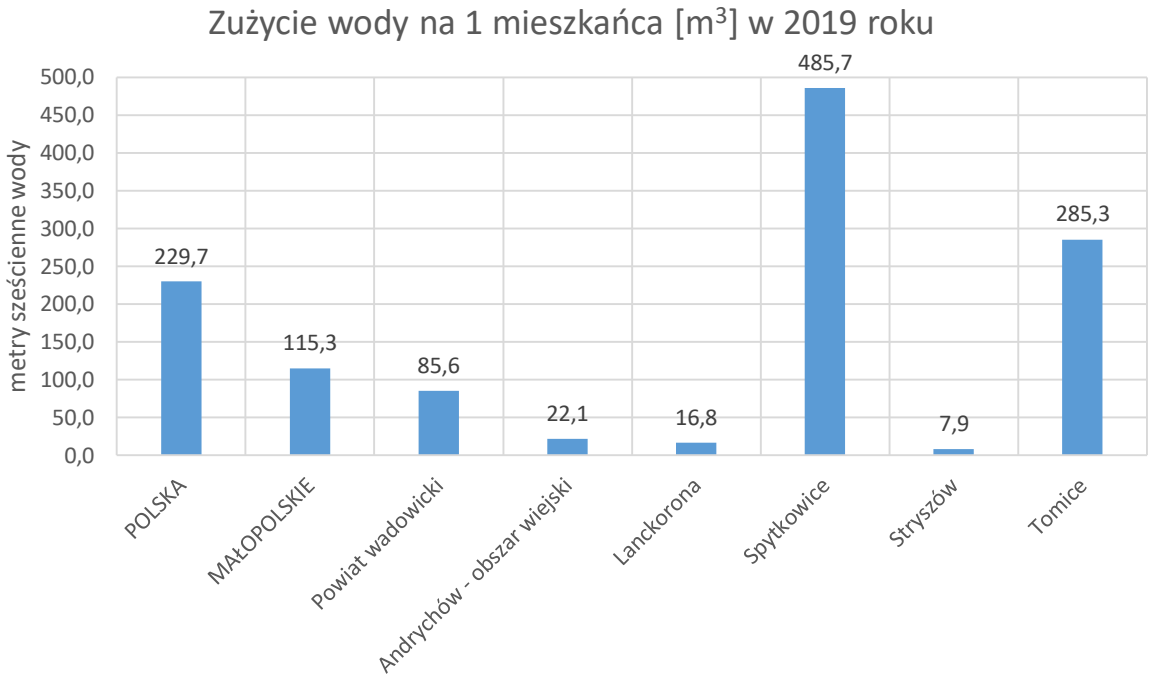

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Należy ponadto zwrócić uwagę, że na terenie powiatu wadowickiego znajdują się gminy, które okresowo doświadczają braków w dostępie do wody pitnej. Należy do nich przede wszystkim gmina Andrychów, w której na terenie Targanic problem ten występuje każdego roku, oraz gmina Lanckorona. Nieodzownym wobec postępujących zmian klimatycznych jest więc rozwój mikro retencji na terenie całego powiatu wadowickiego, ponieważ coraz częściej mieszkańcy powiatu doświadczają braku dostępu do zasobów wodnych lub ograniczeń ich wykorzystania. Mikro retencja stosowana na szeroką skalę może wygospodarować oszczędności w zużyciu wody pitnej, która jest na co dzień przeznaczana do celów użytkowych. Ogromne znaczenie ma również dbałość o poszerzanie terenów zielonych i zalesionych, które tworzą naturalne warunki dla zatrzymania wilgoci w glebie, ograniczając tym samym postępujący proces wysychania naturalnych zasobów wody.

Na przestrzeni analizowanego okresu na terenie powiatu wadowickiego podejmowane były inwestycje komunalne w rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W wyniku realizacji niniejszych zadań w 2014 roku uruchomiona została stacja uzdatniania wody o wydajności 30 m^3 na dobę. Ponadto w latach 2016-2018 uruchomiono ujęcia wody, dzięki czemu zwiększono ich przepustowość o 2078 m^3. Natomiast w latach 2014-2018 sieć wodociągowa została rozbudowana o kolejnych 70 kilometrów. W okresie 2014-2015 podjęto działania w kierunku rozbudowy i zabudowy brzegów rzek i potoków o łącznej długości 1,2 km. Szczegółowe zestawienia efektów rzeczowych inwestycji w gospodarkę wodną zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 82. Efekty rzeczowe inwestycji w gospodarkę wodną na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Gospodarka wodna	Jednostka miary	Powiat wadowicki Rok					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
ujęcia wody - wydajność na dobę	m^3	-	-	91,00	1 987,00	-	-
uzdatnianie wody - wydajność na dobę	m^3	30,00	-	-	-	-	-
sieć wodociągowa	km	21,90	12,20	9,40	11,20	15,60	-
regulacja i zabudowa rzek i potoków łącznie z zabudową potoków górskich	km	0,60	0,60	-	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W wyniku inwestycji w rozbudowę sieci kanalizacyjnych na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 powiększona została długość sieci służącej odprowadzaniu ścieków o kolejne 183 kilometry. Jednocześnie wydłużona została sieć odprowadzająca wody opadowe o 6,5 kilometra, jak ukazano w poniższym zestawieniu.

Tabela 83. Efekty rzeczowe inwestycji w rozbudowę sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Rodzaje sieci kanalizacyj-nych	Jednostka miary	Powiat wadowicki Rok					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
odprowadzająca ścieki	km	19,30	83,50	46,60	9,50	24,20	-
odprowadzająca wody opadowe	km	-	3,20	0,30	0,30	2,70	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie powiatu wadowickiego należy skupić się na skuteczności selektywnej ich zbiórki. W badaniach został wzięty pod uwagę okres 2017-2019, w którym na terenie całego powiatu średnio każdego roku zostało zebranych ponad 30% ogólnej liczby odpadów komunalnych w sposób selektywny. W tej grupie odpadów każdego roku średnio 34% pochodziło z gospodarstw domowych. Spośród odpadów zbieranych selektywnie w badanym okresie udawało się każdego roku odzyskać średnio 16% papieru i tektury, metali, szkła i tworzyw sztucznych. Najbardziej skutecznymi w prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów na terenie powiatu wadowickiego były gminy: Tomice, Spytkowice i Brzeźnica. Na ich terenach odbierano odpady w sposób selektywny średnio w 43,7% ogółu odpadów komunalnych. Z czego 45,7% pochodziło z gospodarstwa domowych. Natomiast największą skutecznością w odzyskiwaniu papieru i tektury, metali, szkła i tworzyw sztucznych, w badanym okresie wykazały się gminy Spytkowice, Brzeźnica, Stryszów i Kalwaria Zebrzydowska.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Na ich terenach każdego roku udawało się odzyskać średnio 23,3% surowców odnawialnych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 84.Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych

Obszar	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku Rok		
	2017	2018	2019
	[%]		
ogółem			
Powiat wadowicki	28,8	29,8	33,3
Andrychów	24,9	25,5	30,7
Brzeźnica	30,6	35,1	37,0
Kalwaria Zebrzydowska	26,0	30,3	33,7
Lanckorona	20,6	21,0	25,8
Mucharz	25,0	14,9	18,1
Spytkowice	49,0	41,7	51,2
Stryszów	29,8	30,0	33,7
Tomice	47,5	49,1	51,8
Wadowice	28,5	31,4	32,9
Wieprz	25,9	28,7	29,8
z gospodarstw domowych			
Powiat wadowicki	31,4	34,4	37,2
Andrychów	29,3	29,7	35,0
Brzeźnica	36,1	39,5	42,7
Kalwaria Zebrzydowska	27,7	35,9	39,0
Lanckorona	22,5	22,0	27,7
Mucharz	25,1	14,8	18,1
Spytkowice	52,7	44,8	54,9
Stryszów	29,8	36,4	37,4
Tomice	50,0	51,7	57,3
Wadowice	29,4	37,8	36,6
Wieprz	28,2	31,2	32,4
papier i tektura, metale, szkło i tworzywa sztuczne			

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku Rok		
	2017	2018	2019
	[%]		
Powiat wadowicki	16,3	15,9	16,1
Andrychów	12,6	12,7	13,9
Brzeźnica	19,7	21,9	22,0
Kalwaria Zebrzydowska	18,2	19,6	21,0
Lanckorona	18,4	18,0	15,5
Mucharz	11,1	7,8	9,2
Spytkowice	40,3	35,7	21,7
Stryszów	19,6	18,6	21,4
Tomice	16,1	15,0	17,3
Wadowice	13,9	13,6	14,2
Wieprz	16,7	15,6	17,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 emitowano do atmosfery średnio każdego roku 63 292 tony zanieczyszczeń gazowych. W ogólnej liczbie tychże zanieczyszczeń 99% stanowił dwutlenek węgla. Od 2016 roku widoczna jest bardzo wyraźna redukcja emisji tego gazu, która wyniosła 37%. Szczegółowe dane zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 85. Emisja zanieczyszczeń gazowych na terenie powiatu wadowickiego

Rodzaj zanieczyszczeń gazowych	Powiat wadowicki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	[t/rok]					
ogółem	40 079	54 563	83 378	80 665	68 260	52 807
w tym: ogółem (bez dwutlenku węgla)	257	381	780	749	753	519
dwutlenek siarki	126	208	342	336	392	153
tlenki azotu	47	82	140	115	77	59
tlenek węgla	61	70	233	223	170	170
dwutlenek węgla	39 822	54 182	82 598	79 916	67 507	52 288

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Przebieg emisji dwutlenku węgla w latach 2014-2019 został zaprezentowany na poniższym schemacie. Zauważyć można, że pomimo znaczących postępów w redukcji emisji tego gazu do atmosfery w ostatnich latach, w dłuższej pespektywie proces ten znajduje się w dalszym ciągu w trendzie wzrostowym.

Schemat 11. Emisja dwutlenku węgla do atmosfery na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

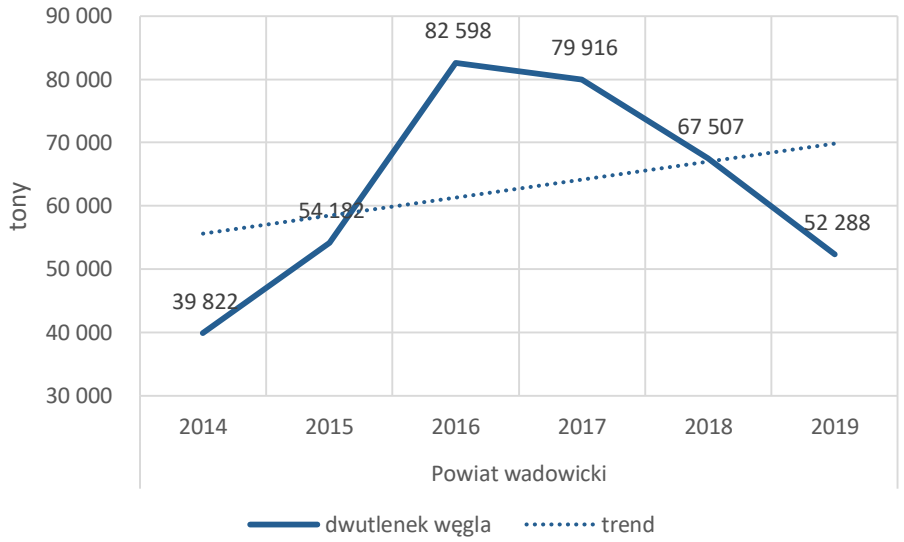

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bardzo podobnie w swoim przebiegu kształtuje się emisja zanieczyszczeń pyłowych na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019. Średnio każdego roku do atmosfery emitowanych było 59,3 tony pyłów, z czego 39,3 tony pochodziły ze spalania paliw. Średnia emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na jeden kilometr kwadratowy wyniosła 0,09 tony w skali roku. Szczegółowe dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 86. Emisja zanieczyszczeń pyłowych na terenie powiatu wadowickiego

Emisja zanieczyszczeń pyłowych	Jednostka miary	Powiat wadowicki					
		Rok					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	t/r	41	60	91	78	46	40
ogółem (Polska = 100)	%	0,09	0,14	0,24	0,22	0,14	0,15
ogółem na 1 km^2 powierzchni	t/r	0,06	0,09	0,14	0,12	0,07	0,06
ze spalania paliw	t/r	24	42	68	56	27	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Znamienne, że bardzo podobnie jak miało to miejsce w przypadku emisji gazów, emisja pyłów od 2016 roku podlegała znaczącej redukcji, wynoszącej 56%. Dzięki temu na terenie całego powiatu wadowickiego w 2019 roku emisja pyłów obniżyła się poniżej poziomu notowanego w 2014 roku. Należy jednak zwrócić uwagę, że pomimo zmniejszenia emisji pyłów poniżej poziomu z 2014 roku, wzrósł udział powiatu wadowickiego w ogólnej sumie emisji pyłów na terenie całego kraju. Oznacza to, że tempo redukcji emisji pyłów na terenie powiatu jest niższe w porównaniu do innych obszarów. Szczegółowy przebieg emisji pyłów w badanym okresie został zaprezentowany na poniższym schemacie.

Schemat 12. Emisja pyłów do atmosfery na terenie powiatu wadowickiego

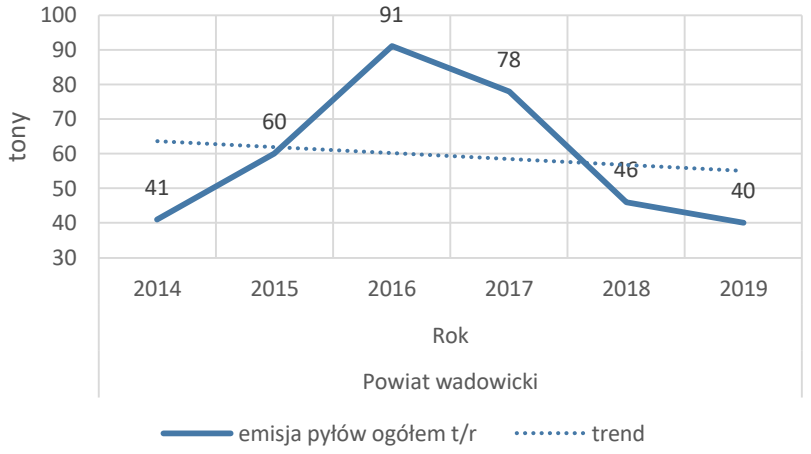

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Opisując tereny zielone na terenie powiatu wadowickiego, należy stwierdzić, że ich poszerzanie następowało w latach 2014-2019 głównie w obrębie parków, zieleńców i zieleni osiedlowej, które były zlokalizowane na terenach miast. W analizowanym okresie ich powierzchnia poszerzyła się o 16%. Zanotowany został również 5% wzrost lasów gminnych lokalizowanych na terenach wiejskich. Widoczna jest tendencja rozbudowy zieleni osiedlowej na terenach miejskich. Jej powierzchnia od 2014 roku poszerzyła się o 20%. Jednocześnie tego typu tereny na obszarach wiejskich podlegają bardzo dynamicznej redukcji, sięgającej 62% w skali badanego okresu. Ma to najpewniej związek z migracją mieszkańców powiatu do wsi, co wymusza redukcję terenów zielonych przeznaczanych na zabudowę mieszkaniową. Szczegółowe zestawienie rodzajów terenów zielonych znajdujących na terenie powiatu wadowickiego zostało zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 87. Tereny zieleni na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Powiat wadowicki									
Rodzaje terenów		Lokalizacje	Jednostka miary	Rok					
				2014	2015	2016	2017	2018	2019
parki spacerowo - wypoczynkowe	obiekty	w miastach	szt.	2	2	2	2	2	2
		na wsi	szt.	1	1	1	1	1	1
	powierzchnia	w miastach	ha	9	9	9	9	9	9
		na wsi	ha	4	4	4	4	4	4

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Powiat wadowicki									
Rodzaje terenów		Lokalizacje	Jed-nostka miary	Rok					
				2014	2015	2016	2017	2018	2019
zieleńce	obiekty	w miastach	szt.	18	19	19	19	20	21
		na wsi	szt.	40	41	41	41	41	41
	powierzchnia	w miastach	ha	15,8	17,6	17,6	17,6	17,7	18,1
		na wsi	ha	26,8	27,8	27,8	27,8	27,8	27,8
zieleń uliczna	powierzchnia	w miastach	ha	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4
		na wsi	ha	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tereny zieleni osiedlowej	powierzchnia	w miastach	ha	34,7	42,3	41,7	41,7	41,8	41,8
		na wsi	ha	1,7	1,7	1,4	1,4	0,6	0,6
parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	powierzchnia	w miastach	ha	59,5	68,9	68,3	68,3	68,4	68,9
		na wsi	ha	32,4	33,5	33,3	33,3	32,5	32,5
lasy gminne	powierzchnia	w miastach	ha	31,5	31,7	31,7	31,5	31,6	31,6
		na wsi	ha	191,5	200,3	200,0	199,8	200,6	200,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie powiatu wadowickiego znajdują się dwa główne typy obszarów szczególnie chronionych pod względem przyrodniczym. Są nimi: Parki Krajobrazowe oraz obszar Natura 2000. Paki Krajobrazowe zlokalizowane są w południowo-zachodniej części powiatu. Natomiast obszar Natura 2000 występuje pod dwoma postaciami, z których pierwszy obejmuje obszary ptasie i jest zlokalizowany północno-zachodniej części powiatu. Drugi to obszar siedliskowy, którego lokalizacja znajduje się w wąskim pasie przebiegającym od wschodniej granicy powiatu wadowickiego. Szczegółowe ich usytuowanie zostało zaprezentowane na poniższym schemacie.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

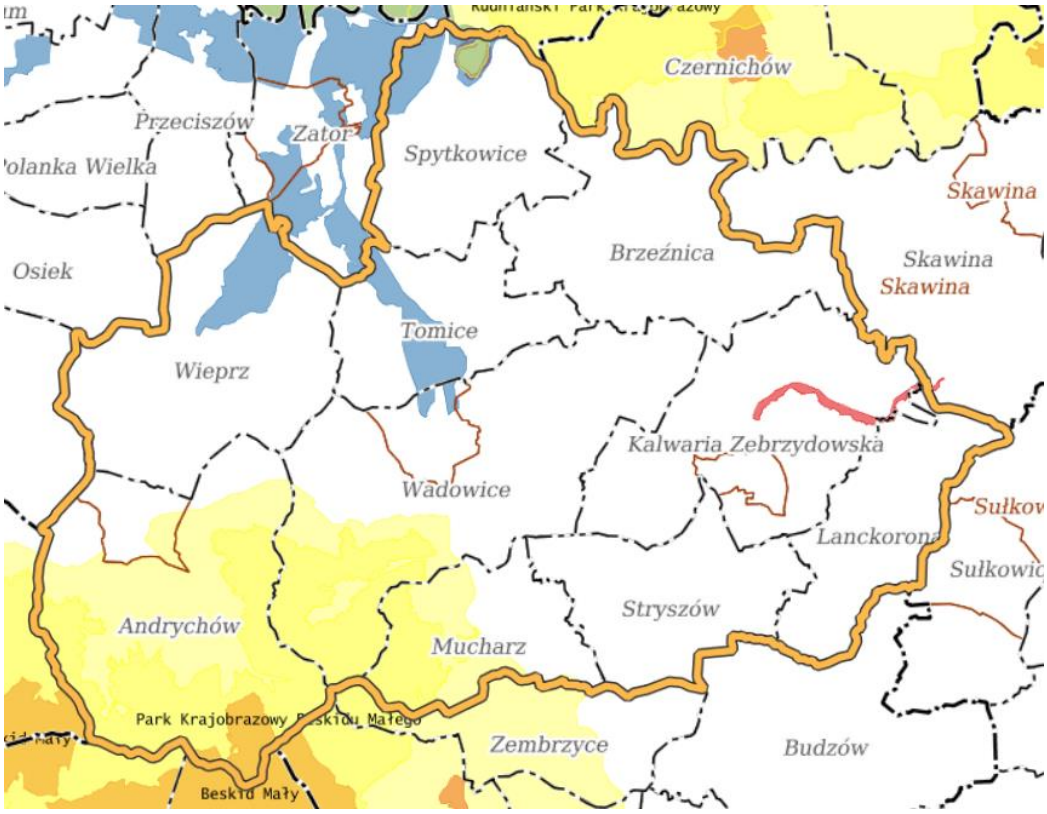

Rysunek 2. Obszary szczególnej ochrony przyrodniczej na terenie powiatu wadowickiego według stanu na 30 sierpnia 2020 roku

Legenda:

- Parki Krajobrazowe
- Natura 2000 – obszary ptasie
- Natura 2000 – obszary siedliskowe

Źródło: https://powiatwadowice.lp-portal.pl/ wg stanu na 30 sierpnia 2020 roku.

Prowadzenie edukacji ekologicznej

Odwołując się do założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wadowickiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, należy zauważyć, że w jego ramach przyjęto m.in. Priorytet 10. Edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego oraz usprawnienie mechanizmów administracyjno-prawnych i ekonomicznych. Główny cel przywoływanego priorytetu ma być osiągnięty m.in. dzięki realizacji poniżej opisanego celu strategicznego i odpowiednio dobranych zadań. Nawołuje on do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu oraz poprawy dostępu do informacji o środowisku. Zadaniami przyjętymi do jego realizacji są:

- ✓ tworzenie publicznych rejestrów i elektronicznych baz danych o środowisku, ułatwiających dostęp obywateli do informacji gromadzonych i przechowywanych przez organy administracji, zgodnie z wymaganiami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko;

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

- ✓ stworzenie uzgodnionych zasad współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi i społecznymi organizacjami ekologicznymi, w tym zapewnienie udziału przedstawicieli pozarządowych organizacji ekologicznych we wszystkich gremiach podejmujących decyzje dotyczące ochrony środowiska;
- ✓ wsparcie finansowe, organizacyjne i techniczne udzielane przez instytucje publiczne działaniom edukacyjnym i promocyjnym prowadzonym przez organizacje ekologiczne;
- ✓ rozwój edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży m.in. przez placówki funkcjonujące przy jednostkach zarządzających cennymi przyrodniczo obszarami chronionymi;
- ✓ wspieranie i prowadzenie kampanii informacyjnych i akcji edukacyjnych dla mieszkańców powiatu z zakresu ochrony i poprawy środowiska oraz zrównoważonego rozwoju.

Odwołując się do Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wadowickiego za lata 2018-2019, należy wspomnieć, że w okresie sprawozdawczym podejmowano szereg inicjatyw w obrębie edukacji ekologicznej. Realizowane były przede wszystkim w ramach zajęć dydaktycznych w większości szkół na terenie powiatu wadowickiego. Również w niniejszym raporcie wspomniano, że „[…] Nadleśnictwa, Urzędy Gminy oraz jednostki organizacyjne Powiatu prowadziły akcje informacyjne i edukacyjne skierowane do mieszkańców z zakresu ochrony przyrody, powietrza, gospodarki odpadami. […]”[10]

[10] Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wadowickiego za lata 2018-2019, s.89

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

TRANSPORT I INFRASTRUKTURA DROGOWA

Drogi powiatowe na terenie powiatu wadowickiego stanowią sieć o łącznej długości 321 km, w tym drogi powiatowe pozamiejskie stanowią 288 km, natomiast drogi powiatowe miejskie (ulice miasta Andrychów, Kalwaria Zebrzydowska oraz Wadowice) stanowią 33 km.

Średnie zagęszczenie dróg gminnych i powiatowych o utwardzonej powierzchni, w latach 2014-2018, wynosiło prawie 182 km na 100 km^2 powierzchni. Natomiast w przypadku dróg publicznych o gruntowej nawierzchni wskaźnik ten wyniósł przeszło 35 km. W badanym okresie w przeliczeniu na 10 tysięcy ludności średni wskaźnik długości dróg gminnych i powiatowych o utwardzonej powierzchni wyniósł przeszło 73 km, natomiast w przypadku dróg o nawierzchni gruntowej było to przeszło 14 km. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 88. Drogi publiczne na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki				
	2014	2015	2016	2017	2018
	km				
drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni					
na 100 km2	177,8	178,4	179,7	186,9	186,9
na 10 tys. ludności	71,9	72,0	72,5	75,5	75,4
drogi gminne i powiatowe o gruntowej nawierzchni					
na 100 km2	34,6	34,3	35,8	36,3	36,2
na 10 tys. ludności	14,0	13,9	14,4	14,6	14,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sieć dróg publicznych na terenie powiatu wadowickiego z podziałem na drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe została zaprezentowana na schemacie poniżej.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

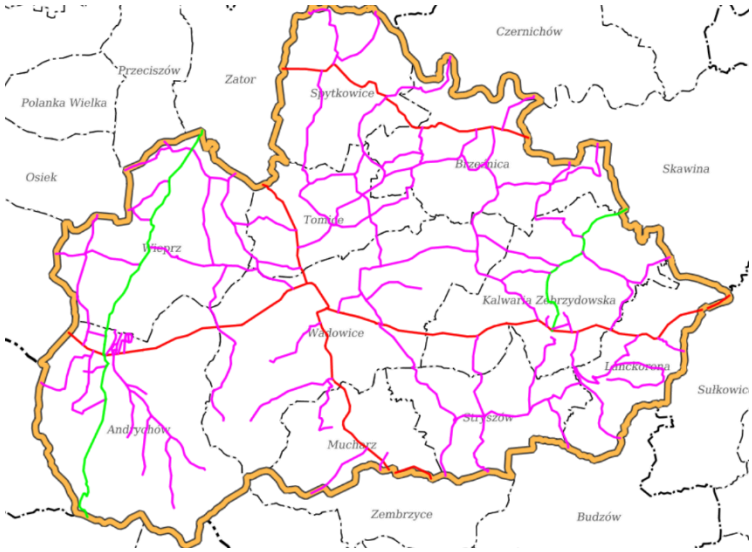

Rysunek 3. Sieć dróg publicznych na terenie powiatu wadowickiego

Legenda:

– drogi krajowe

– drogi wojewódzkie

– drogi powiatowe

Źródło: https://powiatwadowice.lp-portal.pl/ wg stanu na 30 sierpnia 2020 roku.

Na terenie powiatu wadowickiego zlokalizowane są linie kolejowe: nr 94 relacji Kraków Płaszów – Oświęcim, nr 97 relacji Skawina – Żywiec, nr 103 relacji Trzebinia – Skawce oraz nr 117 relacji Kalwaria Zebrzydowska Lanckorona – Bielsko-Biała. Przewóz osobowy prowadzony na terenie powiatu po wskazanych odcinkach jest realizowany w sposób niewykorzystujący potencjału ich możliwości komunikacyjnych.

Ponadto kluczową dla rozwoju powiatu jest budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej, nad którą prace trwają już od 1999 roku. Dzięki realizacji tej inwestycji w zdecydowany sposób zostaną poprawione warunki komunikacyjne wzdłuż drogi krajowej 52 łączącej Bielsko-Białą z Krakowem.

W latach 2018-2020 na terenie powiatu wadowickiego zrealizowano inwestycje drogowe, których zakres został zaprezentowany w poniższej tabeli.

Tabela 89. Inwestycje drogowe na terenie powiatu wadowickiego

Rok	Nazwa inwestycji
2018	budowa chodników dla pieszych o łącznej długości 2,413 km
	montaż 36 separatorów parkingowych w rejonie Szkoły Podstawowej w Witanowicach oraz 16 szt. na ul. Lenartowicza w Andrychowie,
	montaż 666 m.b. barier energochłonnych typu Sp-09/4, 122 m.b. ogrodzenia segmentowego typu U-12, 225szt znaków pionowych
	remont drogi powiatowej nr 1768K Tomice – Brzeźnica na długości 3,2 km (w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019)

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Rok	Nazwa inwestycji
	remonty cząstkowe na długości 15,2 km
	wykonanie nawierzchni na długości 8,62 km w ramach modernizacji dróg
	wykonanie 11248,62 m2 oznakowania poziomego cienkowarstwowego oraz 88,80 m2 oznakowania grubowarstwowego
	wykonanie kładki dla pieszych w m. Brzeźnica w ciągu drogi powiatowej nr 1782K (rezerwa subwencji ogólnej)
	wykonanie kładki pieszo-rowerowej w m. Rzyki-Praciaki w ciągu drogi powiatowej nr 1738K
	zabezpieczenie osuwiska w m. Tomice w ciągu drogi powiatowej nr 1766K (w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020)
2019	budowa chodników dla pieszych o łącznej długości 3,788 km
	montaż 4 progów wyspowych w ciągu al. Jana Pawła II w Kalwarii Zebrzydowskiej (droga powiatowa nr 1796K)
	przebudowa chodników dla pieszych o łącznej długości 1,242 km
	przebudowa drogi powiatowej nr 1707 Brody – Palcza na długości 1,804 km (realizowano w ramach Funduszu Dróg Samorządowych),
	przebudowa drogi powiatowej nr 1769K Spytkowice – Bachowice – Witanowice na długości 2,655 km (realizowano w ramach Funduszu Dróg Samorządowych),
	remont 486 m.b. barier energochłonnych typu Sp-09/4 oraz 20 m.b. ogrodzenia segmentowego typu U-12
	remonty cząstkowe na długości 9,16 km
	wykonanie 5261,39 m^2 oznakowania poziomego cienkowarstwowego oraz 122,40 m^2 oznakowania grubowarstwowego
	wykonanie i drożenie projektów stałej organizacji ruchu na drogach powiatowych nr: 1728K, 1727K, 1756K, 1769K, 1766K, 1774K
	wykonanie nawierzchni na długości 1,75 km w ramach modernizacji dróg
2020	budowa oraz przebudowa drogi powiatowej nr 1743K Andrychów – Nidek – Głębowice w gminach Andrychów i Wieprz – całkowita długość 4 km – w realizacji w ramach programu Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020,
	przebudowa drogi powiatowej nr 1792K ul. Sienkiewicza w Wadowicach – całkowita długość 642 m, inwestycja objęła również dofinansowanie sieci kanalizacji: deszczowej i sanitarnej oraz nowy wodociąg – (prace w trakcie w realizacji) Funduszu Dróg Samorządowych,
	rozbiórka i budowa nowego mostu w Przybradzu – (prace w trakcie w realizacji) w ramach rezerwy subwencji ogólnej,
	budowa chodników dla pieszych o łącznej długości 2,065 km,
	remonty cząstkowe na długości 7,57 km,
	wykonanie nawierzchni na długości 0,524 km w ramach modernizacji dróg,

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Rok	Nazwa inwestycji
	przebudowa drogi powiatowej nr 1707K w m. Brody na długości 2,087 km (realizowano w ramach Funduszu Dróg Samorządowych),
	przebudowa drogi powiatowej nr 1768K Tomice – Brzeźnica w m. Witanowice na długości 0,258 km (rezerwa subwencji ogólnej),
	przebudowa drogi powiatowej nr 1772K w m. Ryczów na długości 0,570 km (realizowano w ramach Funduszu Dróg Samorządowych),
	przebudowa drogi powiatowej nr 1736K w m. Frydrychowice na długości 2,54 km (realizowano w ramach Funduszu Dróg Samorządowych),
	przebudowa drogi powiatowej nr 1741K Sułkowice – Brzezinka – Roczyny – Andrychów (ul. Długa w Targanicach) na długości 0,989 km (prace w trakcie realizacji w ramach Funduszu Dróg Samorządowych),
	rozbudowa drogi powiatowej nr 1782K w m. Kopytówka, Marcyporęba na długości 0,708 km – rozpoczęcie realizacji 2020-2021 w ramach Funduszu Dróg samorządowych,
	przebudowa drogi powiatowej nr 1007K Brody – Palcza w m. Lanckorona i Skawinki na długości 2,343 km – rozpoczęcie realizacji 2020-2021 w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Wadowicach

Powiat wadowicki dysponował bardzo małą liczbą ścieżek rowerowych. W skali całego powiatu w roku 2019 było to zaledwie 2,9 km, w tym 1,9 km pod zarządem Powiatu. Należy zaznaczyć, że chodzi w tym miejscu o ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) - drogi lub jej części przeznaczone do ruchu rowerów jednośladowych, oznaczone odpowiednimi znakami drogowymi zgodnie z ustawą z 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym.

W przeliczeniu na 10 000 ludności długość powiatowych ścieżek rowerowych wyniosła zaledwie 200 m. Wśród gmin należących do powiatu tylko Andrychów mógł pochwalić się posiadaniem ścieżek rowerowych o łącznej długości 1 km. Z punktu widzenia bezpieczeństwa w ruchu rowerowym i pieszym obszar ten wymaga znaczącej uwagi i zaangażowania środków w celu poprawy warunków przemieszczania się. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 90. Ścieżki rowerowe na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019

Obszar	Ścieżki rowerowe	Rok					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
		[km]					
Powiat wadowicki	ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem	1,8	1,8	1,8	1,8	2,3	2,9
	będących pod zarządem gminy	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
	będących pod zarządem Powiatu	0,8	0,8	0,8	0,8	1,3	1,9
	ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar	Ścieżki rowerowe	Rok					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
		[km]					
Andrychów	ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem	1,0	1,0	1,0	1,0	1,5	2,1
	będących pod zarządem gminy	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
	będących pod zarządem Powiatu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	1,1
	ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,5
Brzeźnica	ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
	będących pod zarządem Powiatu	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
	ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Badania pomiaru natężenia ruchu zostały przeprowadzone w 2019 r. w punktach zlokalizowanych na 15 drogach powiatowych. Wnioski z przeprowadzonych badań wskazują, że drogami powiatowymi o największym natężeniu ruchu jest droga nr 1780K relacji Wadowice (ul. Wałowa) – Wysoka oraz 1768K Tomice – Brzeźnica, natomiast najmniejsze natężenie ruchu występuje na drogach powiatowych nr 1727K Lanckorona – Jastrzębia – Kopań – Lanckorona, 1734K Gorzeń Górny – Ponikiew oraz 1736K Frydrychowice – Inwałd – Kaczyna. Szczegółowe wyniki badań zostały zeprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 91. Pomiary natężenia ruchu na terenie powiatu wadowickiego w 2019 roku

Nr drogi	Miejscowość	Data pomiaru	Natężenie ruchu [Pojazd/dobę]
1704K	Mucharz	10-11.07.2019 r.	1457
1727K	Lanckorona	16-17.10.2019 r.	997
1729K	Stronie	08-09.05.2019 r.	2854
1729K	Leśnica	03-04.07.2019 r.	1806
1731K	Klecza D.	18-19.09.2019 r.	3350
1734K	Ponikiew	15-16.05.2019 r.	932
1736K	Frydrychowice	29-30.05.2019 r.	552
1736K	Chocznia	24-25.04.2019 r.	1458
1739K	Sułkowice	26-27.06.2019 r.	1300

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Nr drogi	Miejscowość	Data pomiaru	Natężenie ruchu [Pojazd/dobę]
1768K	Witanowice	05-06.06.2019 r.	8296
1785K	Leńcze	24-25.07.2019 r.	1944
1786K	Leńcze	22-23.05.2019 r.	2172
1788K	Sosnowice	11-12.09.2019 r.	1666
1787K	Paszkówka	27-28.11.2019 r.	1632
1737K	Andrychów	04-05.09.2019 r.	8611
1756K	Andrychów	09-10.10.2019 r.	2529
1780K	Wadowice	02-03.10.2019 r.	8629

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Wadowicach

Badając stan bezpieczeństwa na drogach powiatu wadowickiego, należy stwierdzić, że od 2014 roku sytuacja ta uległa poprawie. Liczba wypadków drogowych w przeliczeniu na 100 000 ludności spadła o 18% według stanu na koniec 2018 roku. Jednocześnie w tym samym okresie o 11% spadła liczba ofiar śmiertelnych i o 16% liczba rannych w przeliczeniu na 100 wypadków. Bardzo wyraźnej redukcji uległa liczba ofiar śmiertelnych i osób rannych w przeliczeniu na 100 000 pojazdów, co może świadczyć o powiększającej się klasie bezpieczeństwa pojazdów poruszających się po drogach powiatowych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 92. Wypadki na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki				
	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
	[osoba]				
wypadki drogowe na 100 tys. ludności	98,7	78,5	43,2	65,7	81,3
ofiary śmiertelne na 100 tys. pojazdów	14,6	9,4	8,1	7,8	9,1
ofiary śmiertelne na 100 tys. ludności	9,4	6,3	5,6	5,6	6,9
ofiary śmiertelne na 100 wypadków	9,6	8,0	13,0	8,6	8,5
ranni na 100 tys. pojazdów	215,9	146,2	65,3	111,2	128,6
ranni na 100 wypadków	141,4	124,8	105,8	122,9	119,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Badając stan ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu wadowickiego, posłużono się danymi GUS dostępnymi za 2018 rok. Na bazie przeprowadzonej analizy należy stwierdzić, że w przeliczeniu na 1000 ludności powiat wadowicki wykazywał się bardzo zbliżonymi charakterystykami do obszaru województwa małopolskiego. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 93. Wskaźniki zdarzeń wymagających udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu wadowickiego vs województwo małopolskie

Obszar	Wskaźniki	Rok 2018
MAŁOPOLSKIE	zdarzenia wymagające udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na 1000 ludności	12
	pożary przypadające na 1000 ludności	3
	miejscowe zagrożenia na 1000 ludności	8
Powiat wadowicki	zdarzenia wymagające udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na 1000 ludności	11
	pożary przypadające na 1000 ludności	3
	miejscowe zagrożenia na 1000 ludności	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Patrząc przez pryzmat rodzajów zdarzeń, jakie miały miejsce na terenie powiatu wadowickiego w 2018 roku można dojść do wniosku, że najczęstszą przyczyną interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej były wypadki komunikacyjne. Prawie co drugi udział tychże jednostek dotyczył tego rodzaju zdarzeń. Na drugim miejscu znalazły się zdarzenia wymagające pomocy medycznej, a na trzecim – zdarzenia spowodowane silnym wiatrem.

Niniejsza informacja dotyczy jednostek ochrony przeciwpożarowej, do których należą jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, zakładowe straże pożarne, zakładowe służby ratownicze, gminne zawodowe straże pożarne, powiatowe (miejskie) zawodowe straże pożarne, terenowe służby ratownicze, ochotnicze straże pożarne, związek ochotniczych straży pożarnych oraz inne jednostki ratownicze. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 94. Rodzaje zdarzeń wymagających udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu wadowickiego w 2018 roku

Miejscowe zagrożenia według rodzaju zagrożenia w 2018 roku	Powiat wadowicki
ogółem	867
silne wiatry	150

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

opady śniegu	4
opady deszczu	29
w komunikacji	377
medyczne	174
inne	133

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Badając szybkość reakcji jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu wadowickiego należy stwierdzić, że w prawie co drugiej interwencji zespoły ratownicze były na miejscu zdarzenia w czasie 6-10 min. Natomiast w co trzecim przypadku docierały na miejsce w czasie krótszym niż 5 min. Jedynie jedna na pięć interwencji podejmowana była w 2018 roku w czasie 11-15 min. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 95. Szybkość reakcji jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu wadowickiego w 2018 roku

Obszar	2018 rok							
	Pora dnia	ogó-łem	do 5 min.	6-10 min.	11-15 min.	16-20 min.	21-30 min.	powyżej 30 min.
Powiat wadowicki	w godz. 6:01 - 20:00	1 220	398	496	231	55	31	9
	w godz. 20:01 - 6:00	385	102	181	75	18	6	3
Andrychów	w godz. 6:01 - 20:00	360	184	130	40	4	1	1
	w godz. 20:01 - 6:00	106	39	55	10	2	-	-
Brzeźnica	w godz. 6:01 - 20:00	126	9	43	46	15	11	2
	w godz. 20:01 - 6:00	39	1	14	14	6	2	2
Kalwaria Zebrzydowska	w godz. 6:01 - 20:00	146	21	69	46	5	4	1
	w godz. 20:01 - 6:00	59	8	26	21	4	-	-
Lanckorona	w godz. 6:01 - 20:00	53	4	23	15	5	4	2
	w godz. 20:01 - 6:00	9	1	3	3	1	1	-
Mucharz	w godz. 6:01 - 20:00	31	5	8	12	4	2	-
	w godz. 20:01 - 6:00	12	2	2	6	1	1	-
Spytkowice	w godz. 6:01 - 20:00	73	16	23	24	6	4	-
	w godz. 20:01 - 6:00	24	4	12	5	3	-	-
Stryszów	w godz. 6:01 - 20:00	42	8	19	8	4	3	-
	w godz. 20:01 - 6:00	14	-	11	2	-	1	-
Tomice	w godz. 6:01 - 20:00	73	27	37	8	1	-	-
	w godz. 20:01 - 6:00	19	8	9	1	-	-	1
Wadowice	w godz. 6:01 - 20:00	225	100	90	21	10	2	2

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar	2018 rok							
	Pora dnia	ogó-łem	do 5 min.	6-10 min.	11-15 min.	16-20 min.	21-30 min.	powyżej 30 min.
	w godz. 20:01 - 6:00	80	37	33	9	1	-	-
Wieprz	w godz. 6:01 - 20:00	91	24	54	11	1	-	1
	w godz. 20:01 - 6:00	23	2	16	4	-	1	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Kolejnym zagadnieniem w obszarze bezpieczeństwa publicznego jest wykrywalność przestępstw. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z roku 1997 – jest to zbrodnia lub występek ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zaś zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe. Liczba przestępstw stwierdzonych prezentowana jest według miejsca popełnienia przestępstwa, z uwzględnieniem podziału administracyjnego Polski. W części postępowań przygotowawczych prowadzonych przez Policję może wystąpić więcej niż jedno przestępstwo. Jest to tzw. „postępowanie wieloczynowe". Konsekwencją tego jest wykazywanie odrębnie każdego czynu zabronionego popełnionego na danym terenie. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Na terenie powiatu wadowickiego w latach 2016-2019 średnio każdego roku stwierdzano 2051 przestępstw ogółem. Do końca 2018 roku liczba stwierdzanych przestępstw wykazywała tendencję wzrostową, natomiast w 2019 roku można było zaobserwować znaczący ich spadek. Największą grupę stanowiły przestępstwa o charakterze kryminalnym. Średnio rocznie było ich 1120 w analizowanym okresie. Istotnie wysoki utrzymywał się udział przestępstw przeciwko mieniu. Średnio każdego roku było ich 865 na terenie całego powiatu. Średni wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w latach 2016-2019 na terenie powiatu kształtował się na poziomie 77,5%. W analizowanym okresie Policja na terenie powiatu mogła wykazać się największą wykrywalnością sprawców w zakresie przestępstw drogowych oraz przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji. Średnie wskaźniki wykrywalności sprawców w niniejszym zakresie oscylowały w przedziale 98-99%. Natomiast najniższa wykrywalność sprawców występowała w obszarze przestępstw przeciwko mieniu. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 96. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na terenie powiatu wadowickiego w latach 2016-2019

Wyszczególnienie	Powiat wadowicki			
	rok			
	2016	2017	2018	2019
przestępstwa stwierdzone	[liczba]			
Ogółem	1 740	2 303	2 349	1 810
o charakterze kryminalnym	1 095	1 153	1 152	1 079
o charakterze gospodarczym	326	862	932	467
drogowe	243	218	207	191
przeciwko życiu i zdrowiu	32	32	43	36
przeciwko mieniu	804	1 243	632	781
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	277	240	220	210
wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych	[%]			
Ogółem	70,9	80,9	82,8	75,5
o charakterze kryminalnym	64,2	70,9	75,3	73,2
o charakterze gospodarczym	66,8	88,6	87,8	68,3
drogowe	98,4	99,1	99,5	99,0
przeciwko życiu i zdrowiu	78,1	100,0	86,0	89,2
przeciwko mieniu	47,5	70,7	46,5	57,7
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	98,2	99,2	98,6	98,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

ZAŁĄCZNIK NR 2 ANALIZA SWOT

Badanie z wykorzystaniem narzędzia, jakim jest analiza SWOT pozwala na określenie najbardziej znaczących elementów określających obszar dyskusji, którym w tym wypadku jest Powiat Wadowicki.

Nazwa SWOT stanowi skrót pierwszych liter angielskich słów:

S - STRENGHTS, mocne strony

W - WEAKNESSES, słabe strony

O - OPPORTUNITIES, okazje, szanse

T - THREATS, zagrożenia

Użycie tych czterech określeń porządkuje czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego. Można podzielić je na:

- ✓ wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ – to mocne i słabe strony
- ✓ zewnętrzne, które umiejscowione są w bliższym lub dalszym otoczeniu, które nie zależą bezpośrednio od działań społeczności lokalnej.

Wyniki analizy SWOT w praktyce tworzenia dokumentów strategicznych pozwalają na formułowanie rozwiązań pozwalających na wzmacnianie mocnych stron obszaru, wykorzystaniu jego szans, przy jednoczesnym eliminowaniu słabych stron i omijaniu lub osłabianiu zagrożeń.

Zaprezentowana poniżej analiza SWOT stanowiła punkt wyjścia do części strategicznej dokumentu, w szczególności określenia założeń strategicznych oraz celów do osiągnięcia.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 97. Analiza SWOT

ANALIZA SWOT POWIAT WADOWICKI

Mocne strony *(Strengths)*		Słabe strony *(Weaknesses)*	
Kapitał ludzki i społeczny			
S 1	Rozwijająca się współpraca organizacji pozarządowych z administracją	W 1	Niewystarczające konsultacje społeczne, w tym programów współpracy, z organizacjami pozarządowymi
S 2	Duży potencjał organizacji pozarządowych w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego	W 2	Niewystarczająca współpraca organizacji pozarządowych (NGO)
S 3	Liczne, aktywne organizacje społeczne, pozarządowe, w tym organizacje mające doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację celów statutowych oraz prężnie działające Lokalne Grupy Działania dysponujące środkami przeznaczonymi na rozwój obszaru	W 3	Ograniczone wsparcie działalności lokalnych liderów oraz organizacji pozarządowych (NGO)
S 4	Prężnie działający lokalni liderzy	W 4	Niewielkie zaangażowanie społeczeństwa, w szczególności młodego pokolenia w życie publiczne w tym inicjatywy lokalne (starzejące się NGO)
S 5	Wysoki potencjał aktywnych mieszkańców, w tym młodzi, wykształceni, ludzie z pasją	W 5	Niewystarczające poczucie tożsamości regionalnej oraz zaangażowanie mieszkańców, w szczególności młodego pokolenia, w podtrzymywanie tradycji, kultury lokalnej wśród społeczeństwa
S 6	Coraz większe zaangażowanie seniorów w życie lokalnej społeczności	W 6	Niewystarczająca liczba organizacji pozarządowych, „białe plamy” na mapie działalności NGO (działalność skupiona na nielicznych branżach/dziedzinach życia)

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

S 7	Aktywnie działające instytucje kultury, rozwijająca się współpraca w zakresie kultury	W 7	Starzejące się społeczeństwo
S 8	Duży potencjał kulturowy mieszkańców – liczni artyści, zespoły etc.	W 8	Niewystarczająca oferta aktywizująca seniorów, ograniczony/zdominowany przez stałych odbiorców dostęp do oferty
S 9	W większości zidentyfikowane i opisane zasoby lokalne, w tym historyczne, przyrodnicze, kulturowe itp.	W 9	Wykluczenie cyfrowe seniorów
S 10	Aktywnie działające punkty Informacji Turystycznej	W 10	Niepełna identyfikacja zasobów lokalnych obszaru
S11	Wykwalifikowane kadry kultury i sportu	W 11	Niepełne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego, turystycznego, produktów lokalnych
S 12	Coraz większe zaangażowanie osób w wieku 50+ w życie lokalnej społeczności	W 12	Niewystarczająca oferta kulturalna i ogólnorozwojowa dla mieszkańców, szczególnie młodzieży i osób poniżej 60 roku życia
S 13	Solidarność społeczna w działaniu	W 13	Niewystarczająca promocja zróżnicowanych talentów z obszaru powiatu
S 14	Aktywnie działające kluby sportowe	W 14	Niedostateczne wyposażenie instytucji kultury, niewystarczająca infrastruktura
S 15	Rozwijająca się współpraca lokalna i międzynarodowa	W 15	Niewystarczająca liczba szkoleń podnoszących kwalifikacje lokalnych kadr kultury
		W 16	Niewystarczająca współpraca pomiędzy sektorami, szczególnie samorządami, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami
		W 17	Niewystarczający przepływ informacji pomiędzy podmiotami publicznymi a mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		W 18	Nie w pełni dostosowana do odbiorcy komunikacja w zakresie działalności przedstawicieli administracji, w tym nie w pełni wykorzystane możliwości techniczne
Edukacja, gospodarka i rynek pracy			
S 16	Duży potencjał szkolnictwa na terenie powiatu, atrakcyjna oferta i nowoczesne wyposażenie szkół branżowych	W 19	Brak wystarczająco zróżnicowanych kierunków szkół średnich, brak szkoły wyższej
S 17	Wysoka jakość nauczania, wysoka zdawalność matur, w szczególności w szkołach ogólnokształcących	W 20	Niewystarczające zaplecze edukacyjne, doposażenie szkolnictwa ponadpodstawowego, w szczególności szkół ogólnokształcących i szkolnictwa specjalnego
S 18	Funkcjonująca współpraca pomiędzy szkołami a przedsiębiorcami	W 21	Brak wystarczającej liczby kadry nauczycielskiej, w szczególności w kierunkach zawodowych
S 19	Dobra lokalizacja obszaru sprzyjająca potencjalnemu rozwojowi gospodarki	W 22	Niedostateczna współpraca w zakresie powiązania realizowanych kierunków kształcenia z potrzebami lokalnego rynku pracy
S 20	Położenie w pobliżu strategicznych szlaków komunikacyjnych	W 23	Słabo zorganizowany publiczny transport zbiorowy
S 21	Znaczący potencjał zasobów oraz potencjał gospodarczy w dziedzinie rozwoju turystyki	W 24	Niewystarczające doradztwo zawodowe, ograniczone możliwości realnego zapoznania się z wykonywaniem opisywanego zawodu
S 22	Dobrze rozpoznane przyrodniczo-turystyczne walory obszaru; rozwijająca się turystyka kulturowa i przyrodnicza	W 25	Mała liczba terenów inwestycyjnych i ograniczenia w zakresie planowania przestrzennego

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

S 23	Zidentyfikowany potencjał turystyczny, w szczególności w zakresie spędzania wolnego czasu w ramach turystyki górskiej, wodnej, związanej z Papieżem Janem Pawłem II, atrakcji i parków rozrywki, walorów przyrodniczych i kulturowych, jak również produktów lokalnych - turystyka kulinarna, znaczący potencjał Jeziora Mucharskiego i jego otoczenia	W 26	Brak systemowego wsparcia w zakresie informacji, komunikacji oraz obsługi inwestorów i wsparcia przedsiębiorczości
S 24	Prężnie funkcjonujące przedsiębiorstwa lokalne, w tym duże podmioty gospodarcze	W 27	Niedostateczna współpraca podmiotów lokalnych wspomagająca rozwój przedsiębiorczości
S 25	Działania lokalnych i ponadlokalnych partnerstw gospodarczych	W 28	Brak odpowiedniej infrastruktury drogowej, w tym drogi ekspresowej oraz infrastruktury kolejowej łączącej powiat z dużymi szlakami komunikacyjnymi
		W 29	Niewystarczające wsparcie działań proprzedsiębiorczych mieszkańców
		W 30	Zniechęcenie części społeczności do aktywności w kierunku rozwoju gospodarczego, słaba motywacja, brak dostatecznych zachęt do zakładania i rozwoju przedsiębiorczości
		W 31	Niewystarczająca liczba wykwalifikowanych pracowników, specjalistów, nie w pełni adekwatne do potrzeb szkolenia dla osób bezrobotnych
		W 32	Nieodpowiednio ukierunkowana aktywizacja osób bezrobotnych w zakresie podnoszenia kwalifikacji
		W 33	Niewystarczająca liczba miejsc pracy, panujące bezrobocie, szczególnie wśród młodzieży, migracja zarobkowa osób młodych

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

		W 34	Słabo wykorzystane nowoczesne rozwiązania, technologie
		W 35	Niewystarczająca lub słabo wykorzystywana infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna
		W 36	Niewystarczające wykorzystanie ukształtowania i walorów przyrodniczych terenu, brak wystarczającej liczby ścieżek, szlaków itp. wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę
		W 37	Niewystarczająca współpraca i promocja w zakresie rozwoju turystyki, w obszarze zagospodarowania czasu wolnego, brak programu rozwoju regionu/powiatu
		W 38	Niewystarczająca liczba zasobów turystycznych, w tym infrastruktury wypoczynkowej, noclegowej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej
		W 39	Niewystarczająco wykorzystany potencjał producentów rolnych
		W 40	Rozdrobnione gospodarstwa rolne, niewielka produkcja rolna na terenie powiatu
Bezpieczeństwo			
S 26	Stosunkowo wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców w zakresie działalności służb mundurowych	W 41	Brak posterunków całodobowych w większości gmin powiatu, niewystarczająca liczba patroli policyjnych
S 27	Nowoczesna Komenda Powiatowa Policji	W 42	Niewystarczające warunki do zapewnienia zadowalającego poziomu bezpieczeństwa publicznego w tym: odpowiedniej liczby szkoleń, wyposażenia jednostek służb mundurowych

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

S 28	Skuteczna współpraca Powiatowej Straży Pożarnej z jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej	W 43	Brak nowoczesnej siedziby Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej
S 29	Wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców	W 44	Niewystarczająca ilość chodników, ścieżek rowerowych, dróg, przejść dla pieszych itp. infrastruktury służącej bezpieczeństwu
S 30	Współpraca jednostek samorządowych z terenu powiatu w zakresie rozbudowy infrastruktury drogowej	W 45	Słabo zorganizowany publiczny transport zbiorowy
S 31	Funkcjonowanie szpitala powiatowego, Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, wyspecjalizowanych przychodni świadczących usług i ochrony zdrowia dla mieszkańców powiatu	W 46	Niepełne wykorzystanie możliwości zarządzania kryzysowego, w tym Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego
S 32	Dobra lokalizacja ZZOZ w Wadowicach	W 47	Niewystarczające wykorzystanie źródeł energii odnawialnej
S 33	Liczne akcje profilaktyczne w zakresie ochrony zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom	W 48	Ogrzewanie nieruchomości oparte na paliwie kopalnym, w szczególności na węglu
S 34	Zabezpieczenie w pozostałą działalność leczniczą i usługową na terenie powiatu poprzez liczne podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz apteki itp.	W 49	Niewystarczająca świadomość społeczna w dziedzinie ekologii oraz produktów i przyrodniczych walorów lokalnych
S 35	Wyposażenie ZZOZ w odpowiedni sprzęt zgodny z zakresem działania	W 50	Zbyt wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza
S 36	Unormowana gospodarka odpadami	W 51	Częste występowanie suszy hydrologicznej w poszczególnych częściach powiatu
S 37	Polepszający się stan infrastruktury technicznej i drogowej (drogi lokalne).	W 52	Niewystarczające wyposażenie i infrastruktura ZZOZ w Wadowicach w kontekście planowanego rozwoju świadczenia usług
S 38	Umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu	W 53	Niedostosowany do potrzeb pacjentów system zarządzania w zakresie ochrony zdrowia

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

S 39	Współpraca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z asystentami rodzin (OPS), sądami	W 54	Niewystarczający dostęp do świadczeń lekarskich, w tym wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego
S 40	Dostępność mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej	W 55	Brak dostatecznej opieki terminalnej
S 41	Zapewnianie szkoleń, organizowanie grup wsparcia, integracja rodzin zastępczych	W 56	Braki w wysokowykwalifikowanej kadrze medycznej oraz pozostałym personelu medycznym
S 42	Podnoszenie kwalifikacji przez kadrę organizatora pieczy zastępczej	W 57	Niewystarczająca liczba szkoleń podnoszących kwalifikacje personelu medycznego
S 43	Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych w każdej gminie	W 58	Niewystarczająca pomoc rehabilitacyjna i pozostałych świadczeń zdrowotnych w stosunku do potrzeb starzejącego się społeczeństwa
S 44	Działający na obszarze Powiatu wyspecjalizowany całodobowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	W 59	Niedofinansowanie usług medycznych w ramach kontraktu z NFZ
S 45	Międzydyscyplinarna współpraca pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy	W 60	Brak specjalistycznych rodzin zastępczych, brak odpowiednich kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
S 46	Działalność NGO w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu, w tym organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych z własną bazą lokalową	W 61	Brak specjalistów dziecięcych: lekarzy pediatrów, psychiatrów, neurologów, terapeutów rodzinnych bezpłatnie udzielających pomocy
S 47	Zorganizowana sieć szkół dla dzieci niepełnosprawnych	W 62	Brak dostatecznej liczby mieszkań socjalnych w gminach dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej
S 48	Funkcjonowanie DPS, ŚDS, WTZ (funkcjonowanie na terenie powiatu pięciu domów pomocy społecznej)	W 63	Brak motywacji u rodziców biologicznych do przejęcia obowiązków rodzicielskich

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

S 49	Realizacja projektów na rzecz osób niepełnosprawnych	W 64	Brak prawidłowych wzorców reagowania na pojawiającą się w środowisku przemoc domową
S 50	Liczne spotkania integracyjne oraz przeciwdziałające wykluczeniu osób starszych w gminach i sołectwach, w tym działalność Uniwersytetu III Wieku	W 65	Brak na terenie powiatu instytucji zajmujących się terapią uzależnień behawioralnych, deficyty w obszarze odpowiedniej diagnozy uzależnień behawioralnych, brak odpowiednich narzędzi
		W 66	Niewystarczające nakłady finansowe na działania z zakresu ochrony zwierząt (profilaktyka oraz interwencja)
		W 67	Brak dostosowania szkół dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej
		W 68	Bariery architektoniczne w instytucjach użyteczności publicznej
		W 69	Niedostateczna liczba miejsc w ośrodkach wsparcia, brak dziennych domów opieki dla osób starszych
		W 70	Niedobór lekarzy przygotowanych do opieki nad osobami niepełnosprawnymi (np. stomatolog)
		W 71	Brak ZAZ, spółdzielni socjalnych
		W 72	Nierównomierny i niewystarczający dostęp do usług pomocowych, w tym ŚDS, WTZ
		W 73	Niewystarczające środki finansowe na zadania realizowane przez NGO na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, w tym niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych w codziennych czynnościach (asystent osoby niepełnosprawnej)

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Szanse *(Opportunities)*		Zagrożenia *(Threats)*	
O 1	Dostępność środków zewnętrznych, w tym w ramach nowych kierunków i mechanizmów finansowania perspektywy 2021-2027	T1	Zmiany demograficzne - starzenie się społeczeństwa, migracja mieszkańców, szczególnie osób młodych, do dużych miast w Polsce i w Europie
O 2	Współpraca regionalna i ponadregionalna instytucji publicznych oraz sektora biznesu	T2	Kryzys gospodarczy i społeczny spowodowany klęskami żywiołowymi, epidemiami
O 3	Rozwój nowoczesnego szkolnictwa, w tym wyspecjalizowanego szkolnictwa branżowego i szkolnictwa wyższego	T3	Niepewna sytuacja na rynku pracy, regres gospodarki spowodowany epidemią SARS-CoV-2
O 4	Polityka państwa ukierunkowana na wsparcie instytucji pomocy społecznej oraz polityki senioralnej	T4	Klęski żywiołowe, zmiany klimatyczne powodujące pogłębianie problemów m. in. z dostępem do wody
O 5	Zwiększony dostęp do środków finansowych oraz wsparcie działań z zakresu walki z niską emisją (rozwój OZE)	T5	Nieprzewidywane zmiany w przepisach, w tym nakładanie na samorządy nowych obowiązków bez wsparcia środkami finansowymi
O 6	Wsparcie rolnictwa ekologicznego, wzrost popytu na żywność wysokiej jakości (produkty lokalne)	T6	Nadmierna biurokracja ograniczająca skuteczne i elastyczne działania rozwojowe
O 7	Wzrastający trend turystyki krajowej, lokalnej, w tym wyjazdów krótkoterminowych (weekendowych)	T7	Zmiany systemowe w służbie zdrowia, niedofinansowanie na poziomie centralnym
O 8	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w upowszechnianiu kultury oraz zwiększaniu dostępności do wydarzeń kulturalnych	T8	Trend osłabienia kontaktów bezpośrednich na rzecz kontaktów poprzez media elektroniczne

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

ZAŁĄCZNIK NR 3. RAPORT Z BADANIA ANKIETOWEGO

Podczas prac nad Strategią Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 zostały przeprowadzone badania ankietowe na trzech grupach respondentów. Pierwszą stanowili mieszkańcy powiatu wadowickiego, którzy w trakcie badań mogli wyrazić swoje opinie na temat warunków funkcjonowania w różnych obszarach życia, związanych między innymi z: edukacją, ochroną zdrowia, bezpieczeństwem, rynkiem pracy oraz szeroko rozumianymi warunkami spędzania wolnego czasu.

Drugą grupę stanowiły organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu wadowickiego. W trakcie badania pytano respondentów o ocenę warunków działania trzeciego sektora w powiecie, biorąc pod uwagę przede wszystkim otoczenie, w jakim funkcjonują i współpracę z samorządem powiatowym.

Badania prowadzone były również na grupie przedsiębiorców, działających na terenie powiatu. Ich głównym celem było zdiagnozowanie warunków stwarzających przestrzeń dla prowadzenia działalności gospodarczej. W trakcie badań wzięte zostały pod uwagę czynniki, które wywierają znaczący wpływ na jakość funkcjonowania przedsiębiorstw. Wśród najistotniejszych należy wymienić: koszty prowadzenia działalności; infrastrukturę techniczną i drogową, dostępność do gruntów inwestycyjnych oraz jakość współpracy z samorządem lokalnym.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

BADANIA PRZEPROWADZONE NA GRUPIE MIESZKAŃCÓW POWIATU WADOWICKIEGO

Badanie zostało przeprowadzone na reprezentatywnej grupie mieszkańców powiatu wadowickiego w wieku powyżej 16 roku życia, która wyniosła 1 326 respondentów. Maksymalny błąd określono na poziomie 3%. Wyliczeń dokonano, przyjmując próg ufności wynoszący 0,95, przy liczbie mieszkańców powiatu w przyjętej grupie wiekowej według stanu na koniec 2018 roku liczącej 131 807 osób[11].

Badanie było prowadzone metodą CAWI[12] od 27 lipca do 8 września 2020 roku. Ankieta została udostępniona w wersji elektronicznej pod dedykowanym badaniu adresem internetowym na stronie Starostwa Powiatowego w Wadowicach.

Wśród respondentów 64,43% stanowiły kobiety a 35,57% mężczyźni. Najliczniej reprezentowani byli mieszkańcy powiatu wadowickiego pomiędzy 30 a 49 rokiem życia, łącznie 61,78% oddanych głosów.

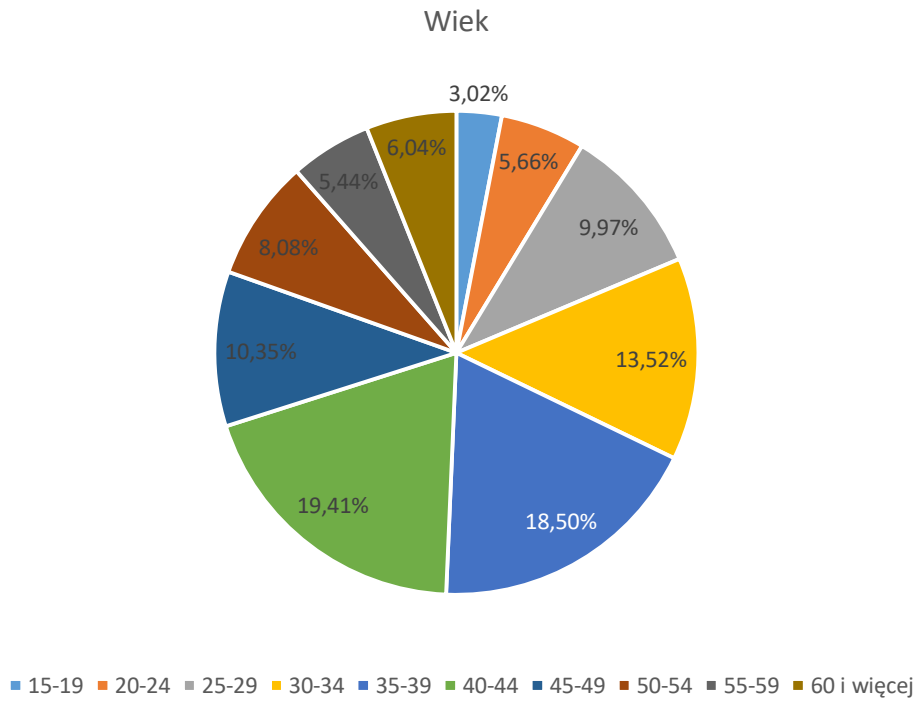

Najczęściej były to osoby legitymujące się wykształceniem wyższym (60,12%) lub policealnym, średnim zawodowym oraz ogólnokształcącym (32,02%).

[11] Dane GUS

[12] ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad prowadzony za pośrednictwem strony internetowej

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

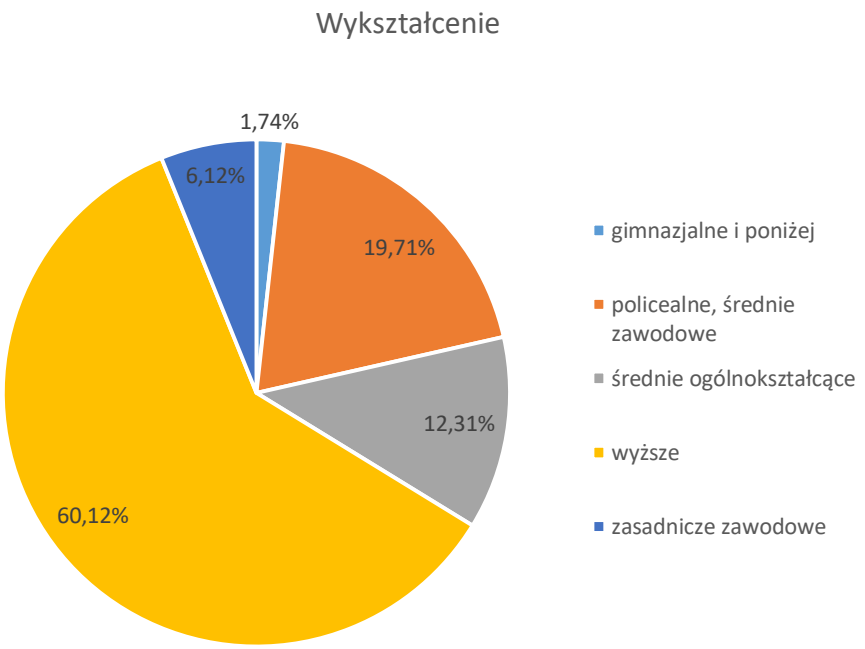

Najliczniej reprezentowane były osoby zatrudnione w administracji publicznej (35,57%) oraz pracujący w sektorze prywatnym (33,08%).

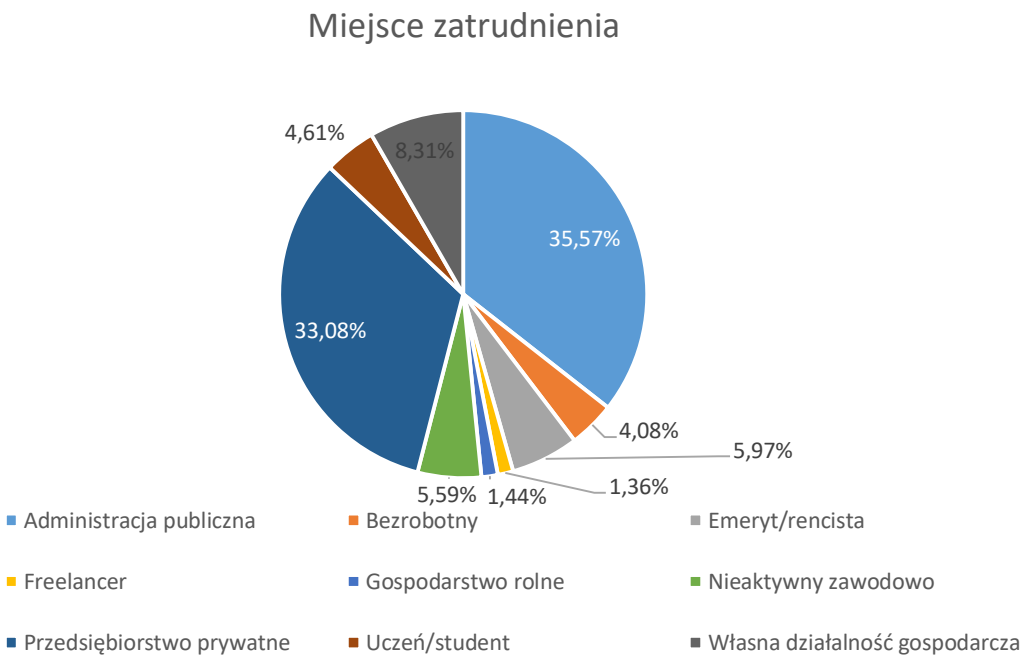

Spośród wszystkich ankiet najwięcej spłynęło od mieszkańców gminy Wadowice (51,44%).

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

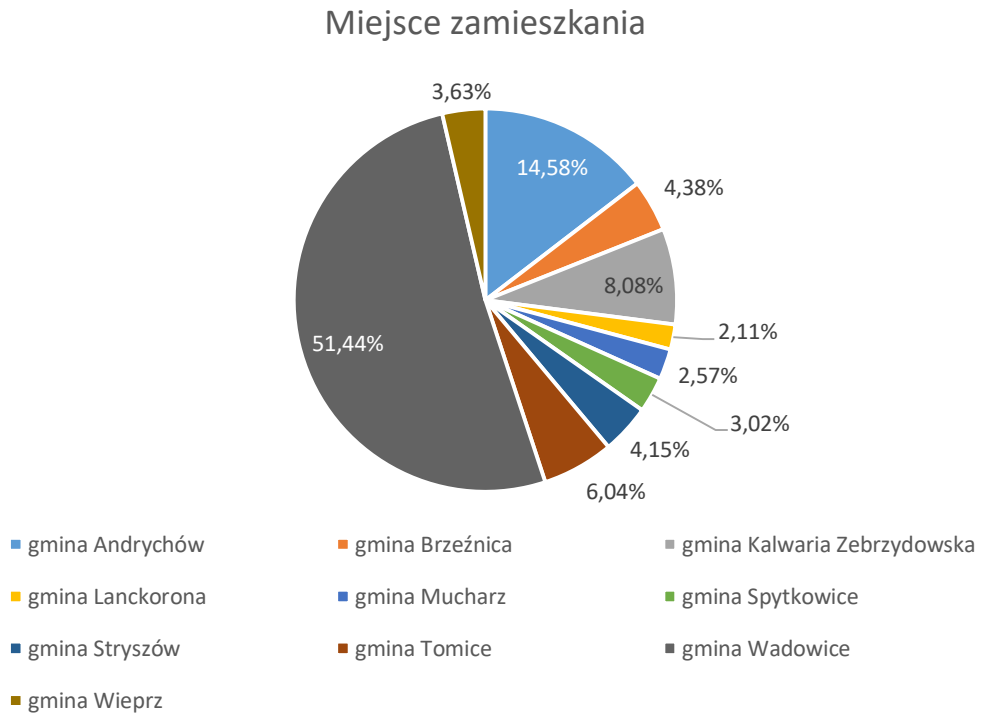

Obszar edukacji

W trakcie badania respondenci zostali poproszeni o ocenę jakości oferty edukacyjnej szczebla ponadpodstawowego na terenie powiatu. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Biorąc pod uwagę liczbę placówek publicznych i niepublicznych, co trzeci mieszkaniec powiatu wadowickiego dobrze ocenia ofertę edukacyjną. Niespełna jedna piąta respondentów wystawiła ocenę średnią.

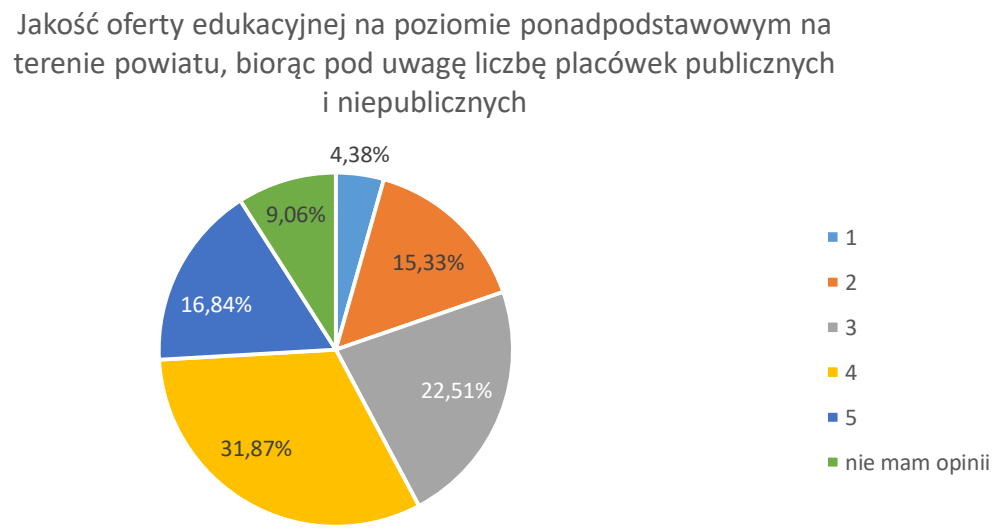

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Jakość oferty edukacyjnej na poziomie ponadpodstawowym na terenie powiatu, biorąc pod uwagę ofertę kształcenia

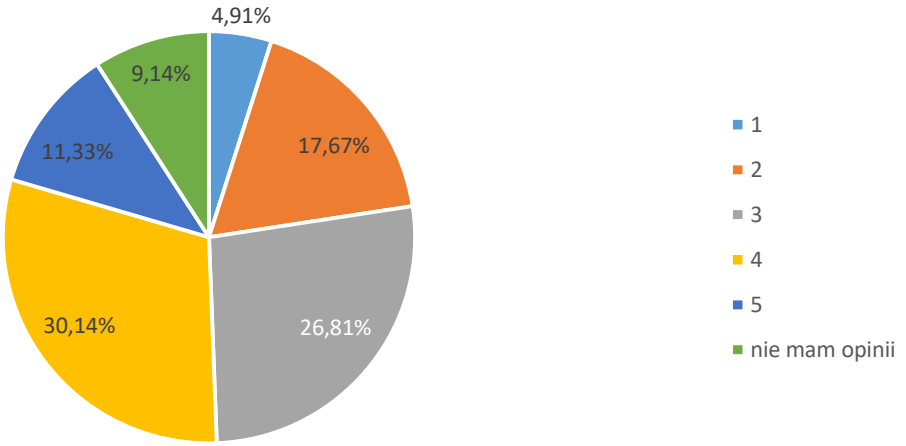

Natomiast gdyby wziąć pod uwagę ofertę kształcenia szkół średnich na terenie powiatu wadowickiego, co czwarty respondent uważał, że jest ona na poziomie przeciętnym, natomiast jeden na trzech ocenił ją dobrze.

Bardzo źle oceniona została dostępność do edukacji z punktu widzenia ułatwień w dojazdach młodzieży do szkół na terenie powiatu wadowickiego. Prawie jedna czwarta badanych przyznała z tego powodu oceną najniższą. Podobna liczba respondentów źle oceniła ten obszar. Jedynie 13,22% badanych uważało, że organizacja komunikacji publicznej dobrze wpływa na dostępność do edukacji szczebla ponadpodstawowego.

Dostępność do edukacji, biorąc pod uwagę ułatwienia w dojazdach

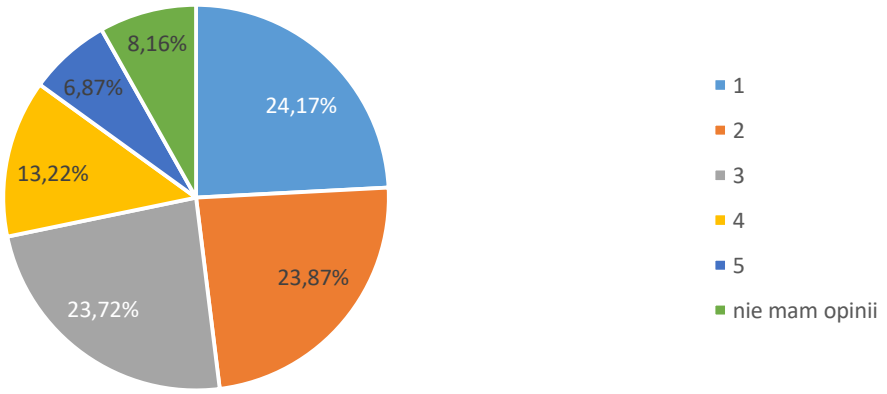

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Jako dobrą należy ocenić dostępność do edukacji z punktu widzenia kontaktów z rodzicami. Ponad połowa badanych uważała, że wymiana informacji pomiędzy szkołą i rodzicami zorganizowana była w sposób przeciętny lub dobry. Natomiast co szósty respondent ocenił ten obszar bardzo dobrze.

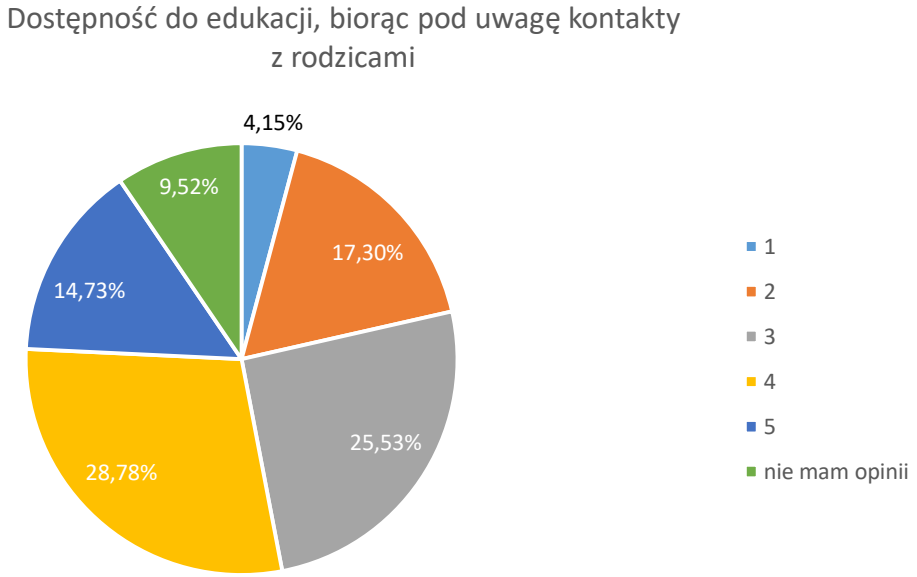

Jeszcze lepiej postrzegane było wykorzystanie nowoczesnych technologii przez szkoły na terenie powiatu wadowickiego. Prawie jeden na trzech respondentów ocenił te działania na poziomie dobrym a prawie jedna czwarta badanych uważała, że są one prowadzone bardzo dobrze.

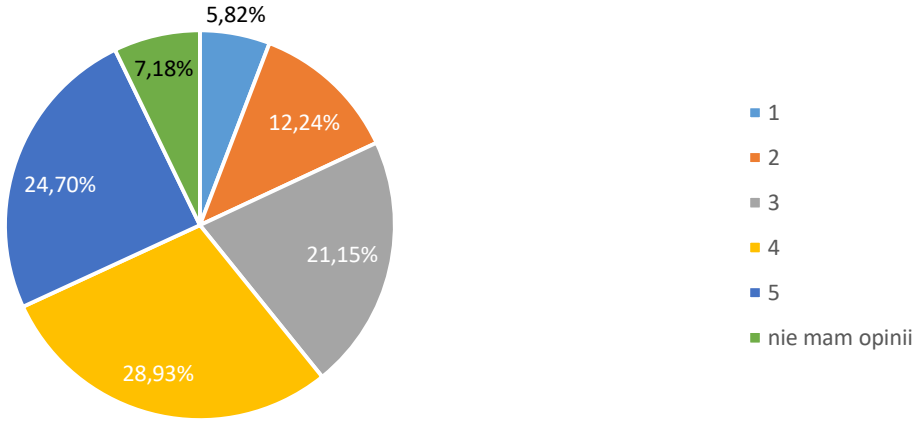

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar transportu i komunikacji publicznej

Badaniu poddana została również jakość transportu i komunikacji publicznej na terenie powiatu wadowickiego. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Biorąc pod uwagę stan techniczny i jakość taboru, ponad 75% mieszkańców powiatu wadowickiego bardzo nisko ocenia transport publiczny. Prawie co trzeci pytany ocenił jakość taboru bardzo źle, natomiast źle oceniła prawie jedna czwarta badanych. Podobna liczba respondentów oceniła jakość taboru na poziomie przeciętnym.

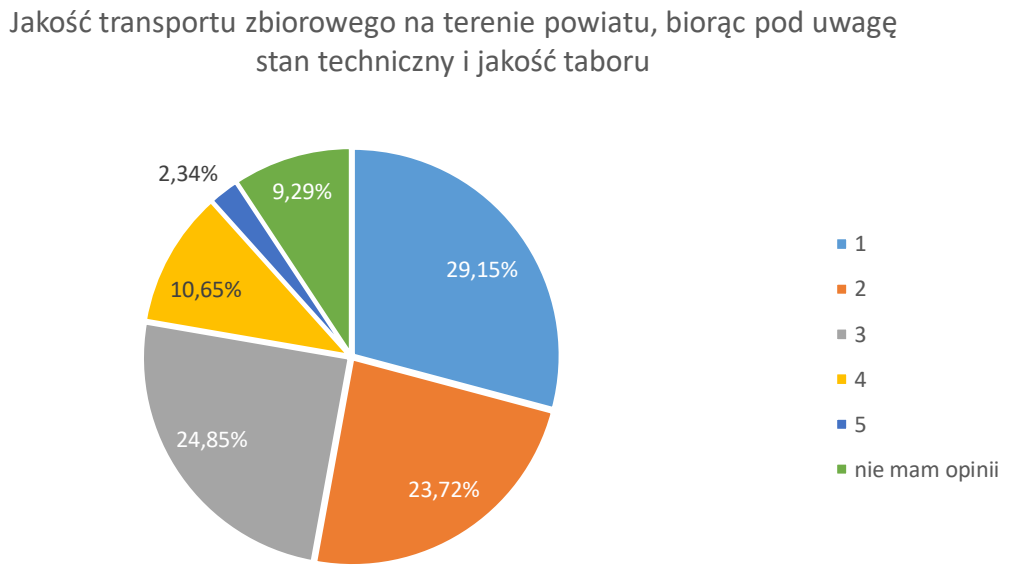

Analizując jakość transportu zbiorowego na terenie powiatu wadowickiego przez pryzmat częstotliwości połączeń należy uznać, że ocena w tym zakresie wypadła jeszcze gorzej niż miało to miejsce w przypadku jakości taboru. Co trzeci badany bardzo źle ocenił częstotliwość połączeń. Połowa respondentów wystawiła oceną złą lub przeciętną. Tylko 2% badanych oceniło częstotliwo połączeń transportu zbiorowego na oceną bardzo dobrą. Rozkład wyników badań w poszczególnych gminach był bardzo zbliżony, wyjątek stanowiła gmina Wieprz, gdzie najwięcej respondentów oceniło częstotliwość połączeń na poziomie średnim.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

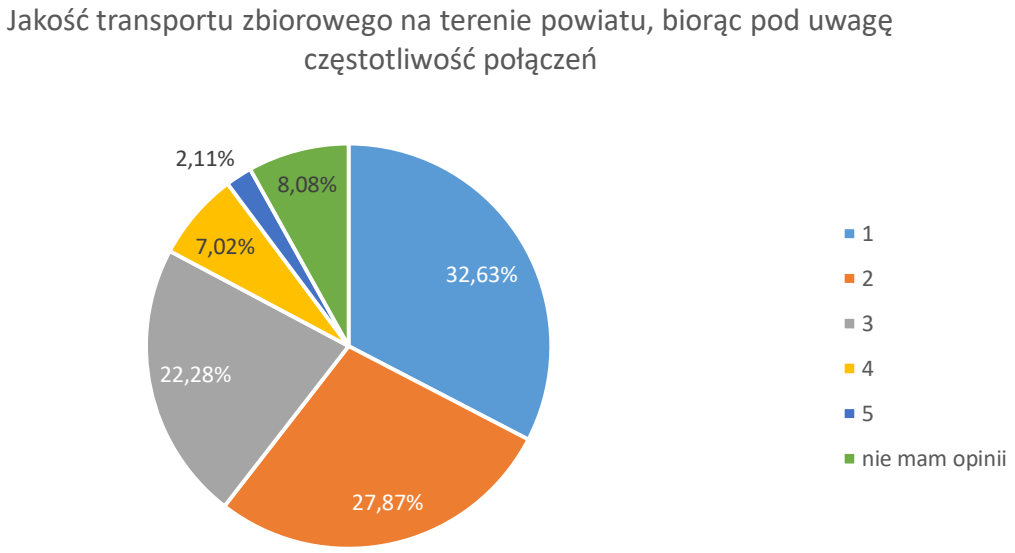

Bardzo podobnie jak w przypadku częstotliwości połączeń ocenione zostało dopasowanie transportu zbiorowego do potrzeb mieszkańców powiatu. Interpretacja wyników badań jest niemalże identyczna z wskazaną powyżej. Szczegółowy rozkład wyników badań został zaprezentowany na poniższym wykresie.

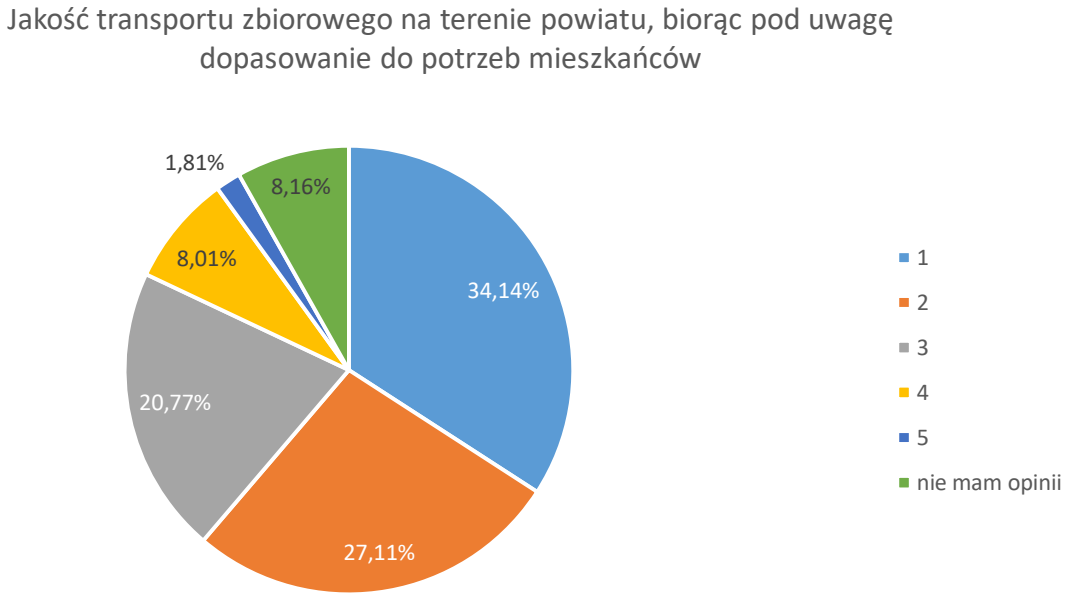

Niewiele lepiej ocenione zostały koszty transportu zbiorowego ponoszone przez mieszkańców powiatu wadowickiego. Niemalże jednakowo, bowiem co czwarty badany, ocenił wysokość tychże kosztów bardzo źle, źle lub przeciętnie. Tylko 3% respondentów oceniło w stopniu bardzo dobrym wysokość ponoszonych przez nich kosztów komunikacji zbiorowej.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

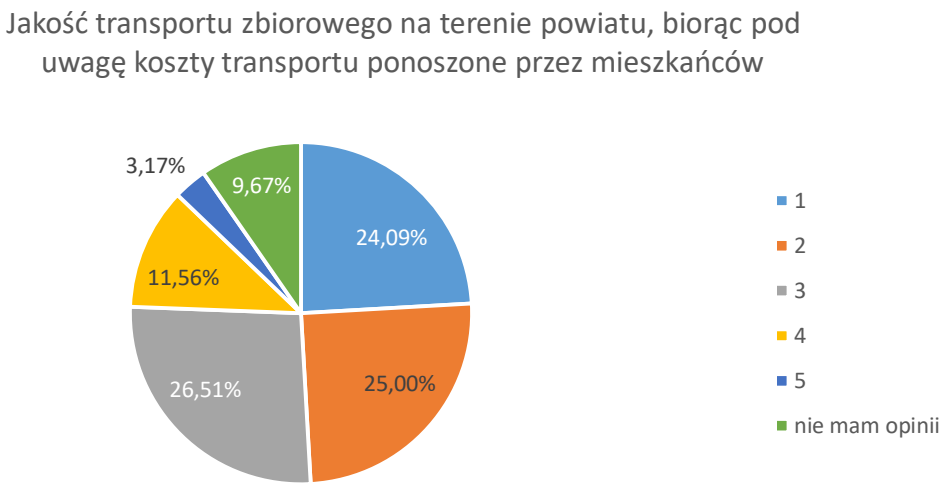

Obszar sportu, kultury i rekreacji

Badaniem objęto obszar sportu, kultury i rekreacji na terenie powiatu wadowickiego. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Respondenci, oceniając jakość organizowanych wydarzeń kulturalnych i sportowych na terenie powiatu, w większości wystawili ocenę przeciętną lub dobrą. Co trzeci badany uznał, że jakość tychże wydarzeń jest na średnim poziomie, natomiast niespełna jedna czwarta respondentów oceniła ją na poziomie dobrym. Niemała grupa, bo co piąty badany uważał, że jakość oferty kulturalnej i sportowej na terenie powiatu jest zła.

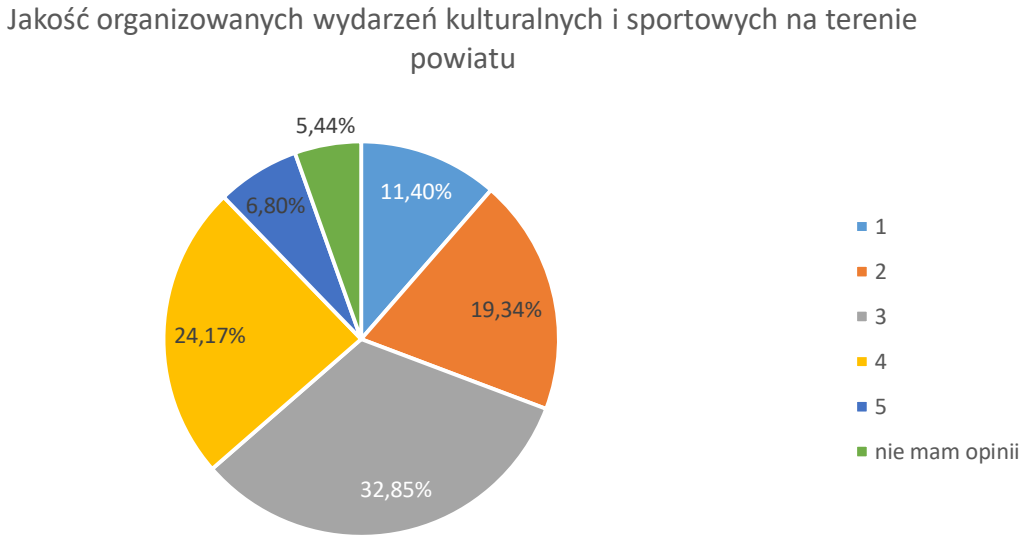

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

W zbliżony sposób rozkładały się oceny osób badanych pod kątem dopasowania oferty kulturalnej i sportowej do ich oczekiwań. Jakość oferty i jej dopasowanie do potrzeb odbiorców korelują ze sobą bardzo mocno, co też odzwierciedlone zostało w wynikach badań. W celu wzbogacenia i uatrakcyjnienia wydarzeń kulturalnych i sportowych na terenie powiatu wadowickiego, należałoby przeprowadzić szczegółowe badania w celu doprecyzowania oczekiwań mieszkańców powiatu w zakresie oferty kulturalnej i sportowej, proponowanej im w przyszłości.

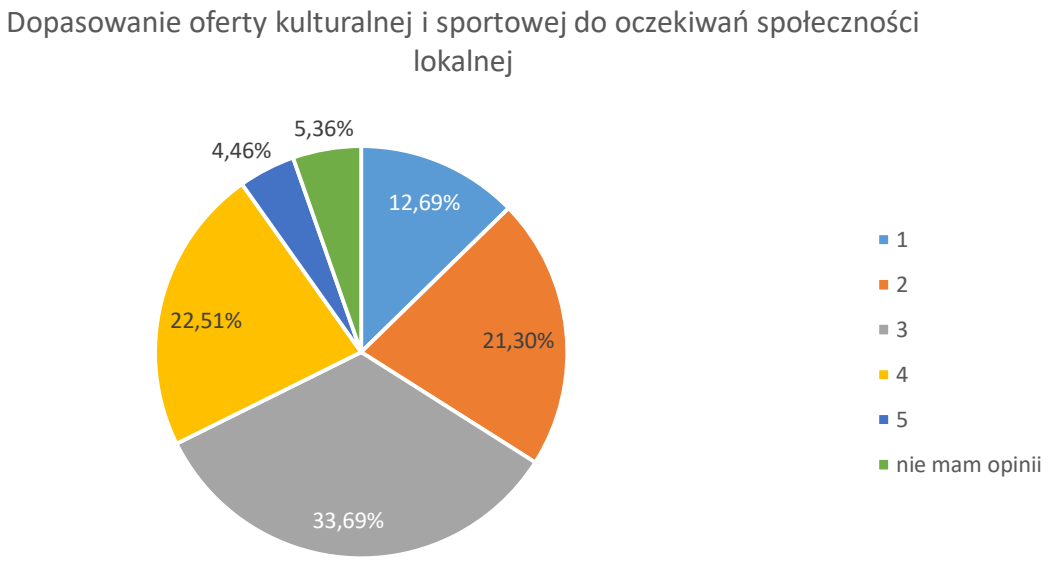

Oceniając dostęp do ośrodków sportowych i rekreacyjnych na terenie powiatu, respondenci wskazali, że był on w większości na poziomie średnim i dobrym. Co piąty badany źle ocenił dostęp do tej formy spędzania czasu wolnego a jeden na dziesięciu wskazał ocenę bardzo złą. Natomiast tylko 8% uznało, że dostęp ten jest zapewniony na poziomie bardzo dobrym.

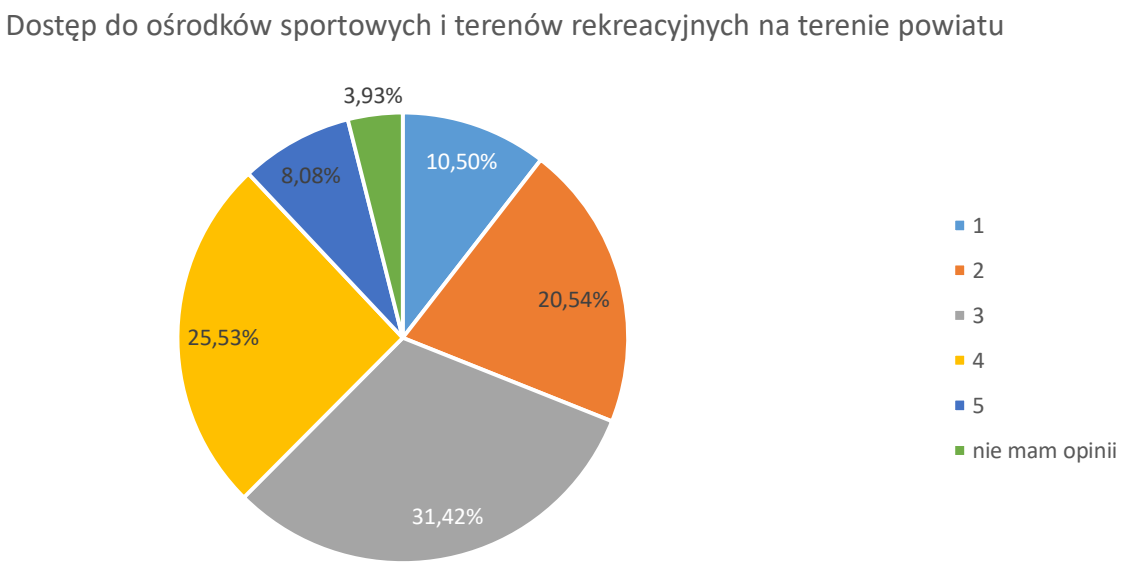

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Obszar bezpieczeństwa publicznego

Badaniu poddane zostało poczucie bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu wadowickiego. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Zdecydowana większość badanych wskazała, że czuje się bezpiecznie w stopniu dobrym bądź przeciętnym. Natomiast co dwudziesty badany bardzo źle ocenił poczucie bezpieczeństwa na terenie powiatu, jednocześnie jeden na dziesięciu wskazał na złą ocenę w tym zakresie.

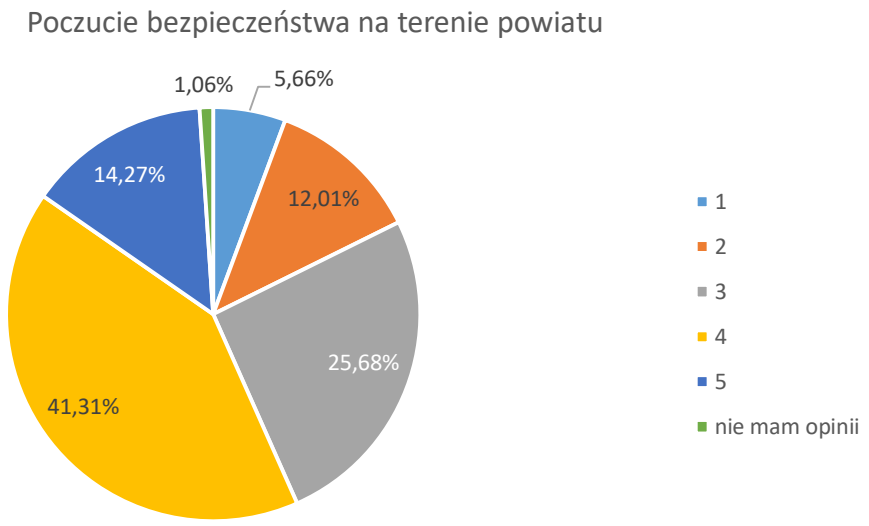

Respondenci oceniając pomoc Policji wskazali w 29% odpowiedzi, że jest ona na poziomie dobrym, natomiast co czwarty badany wystawił ocenę średnią. Tylko jeden na dziesięciu respondentów bardzo dobrze oceniał działania Policji, jednocześnie prawie taka sama liczba badanych wskazała na ocenę bardzo złą.

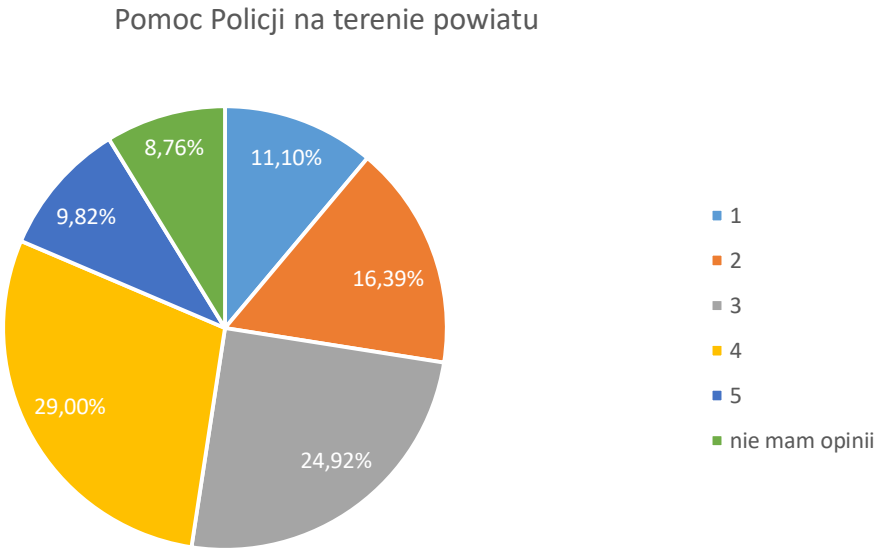

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Znacząco pozytywnie zostały ocenione działania podejmowane przez Straż Pożarną na terenie powiatu wadowickiego. Ponad połowa respondentów wystawiła ocenę bardzo dobrą, jednocześnie co trzeci badany dobrze ocenił działania Straży Pożarnej. Ta formacja mogła pochwalić się największym zaufaniem ze strony mieszkańców powiatu wadowickiego.

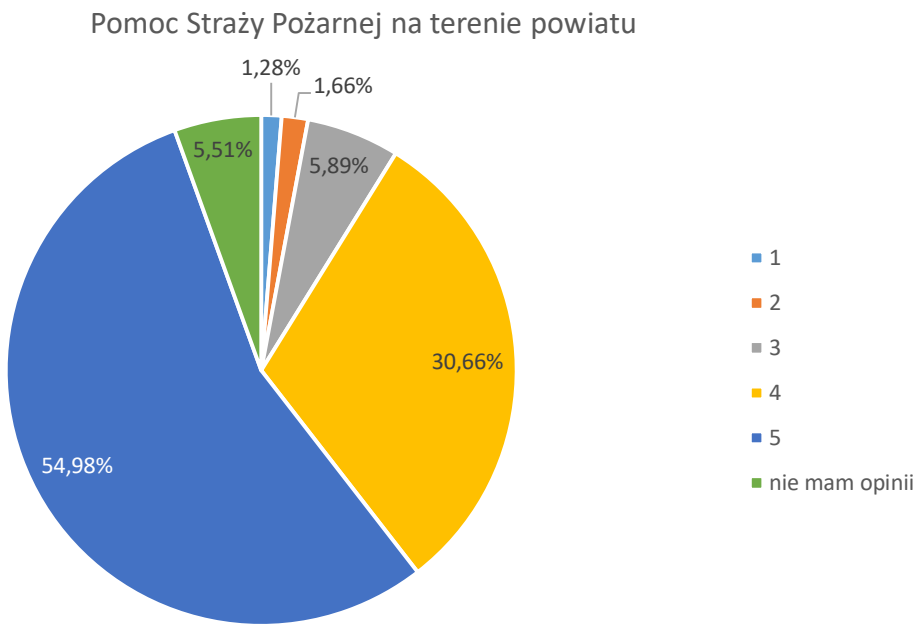

Obszar pomocy społecznej i ochrony zdrowia

Badaniem objęło obszar pomocy społecznej na terenie powiatu wadowickiego. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Należy jednocześnie podkreślić, że zadania z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej zostały precyzyjnie rozdzielone pomiędzy administrację szczebla powiatowego i gminnego. Jednakże z punktu widzenia mieszkańca powiatu bardzo trudne jest jednoznaczne określenie, jakie z zadań przypisane są do konkretnych jednostek samorządu terytorialnego. Z tego też względu, bez pogłębionych badań w tym zakresie, trudne jest jednoznaczne wskazanie szczegółowych zadań i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację w świetle zaprezentowanych poniżej wyników. Dokonując ogólnej oceny, należy stwierdzić, że większość badanych osób wypowiadając się na temat dostosowania przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych wskazała na ocenę przeciętna lub złą. Sugeruje to, że w opinii publicznej funkcjonuje pogląd o niskim stopniu przystosowania szeroko pojętej przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. Nieznacznie lepiej oceniona została oferta instytucji działających w obszarze pomocy społecznej, bowiem już mniej niż połowa respondentów oceniło ją w stopniu złym lub przeciętnym. Należy jednak zwrócić uwagę, że aż 15% badanych oceniło ofertę instytucji działających w obszarze pomocy społecznej jako bardzo złą, czyli niewystarczającą w stosunku do potrzeb. W związku z bardzo szeroką problematyką wchodzącą

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

w zakres działań systemu pomocy społecznej, zaleca się przeprowadzenie pogłębionych badań na różnych szczeblach samorządowej administracji publicznej w celu precyzyjnego zidentyfikowania niskich ocen w tych obszarach. Należy na poziomie strategii rozwiązywania problemów społecznych, do sporządzania których zobowiązuje ustawa o pomocy społecznej, przeprowadzić pogłębioną diagnozę i dobrać odpowiednie działania ukierunkowane na ograniczanie występujących deficytów.

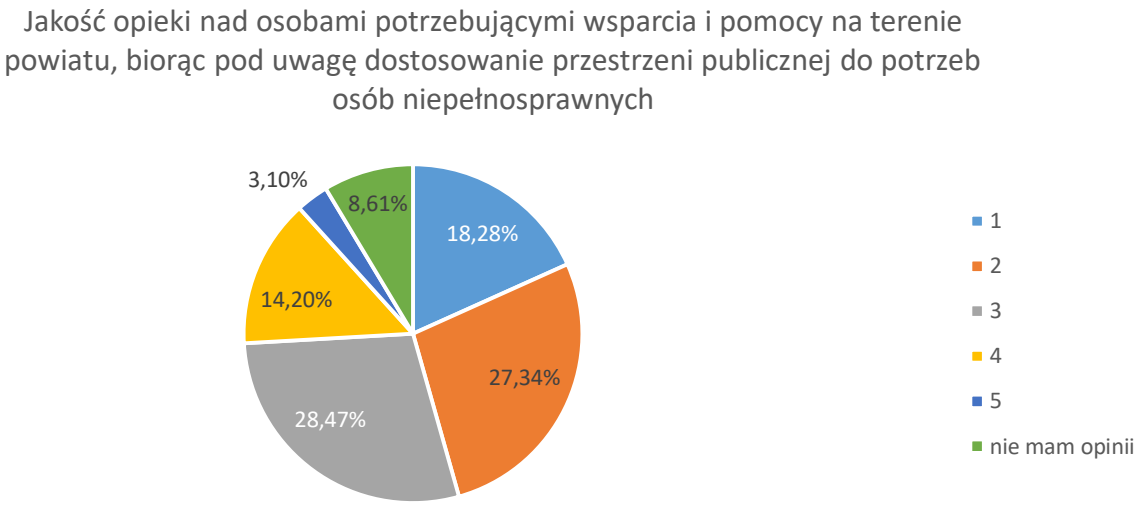

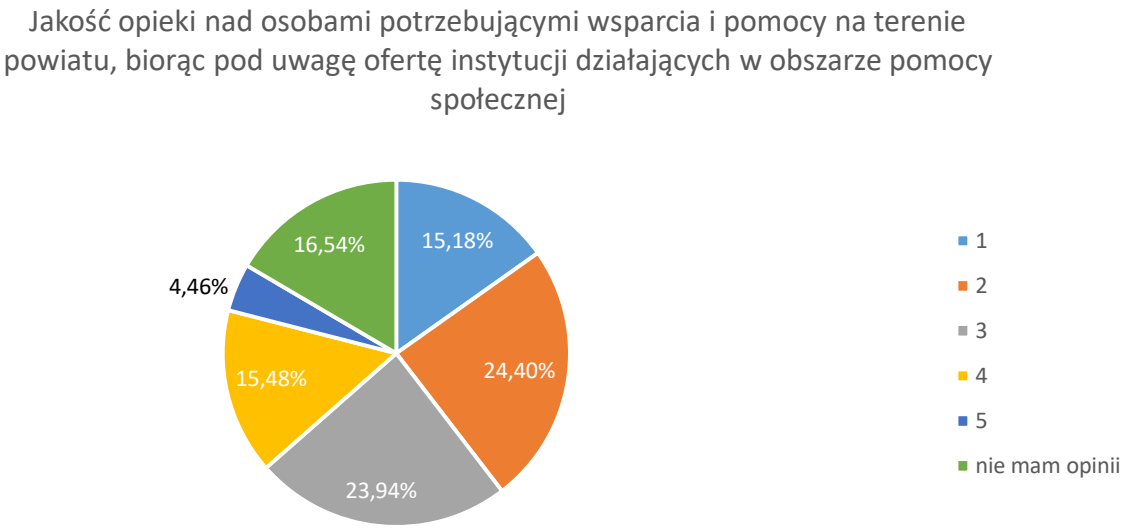

Kolejnym obszarem poddanym badaniu był dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej na terenie powiatu wadowickiego. Z zaprezentowanych danych wynika, że co trzeci badany bardzo źle oceniał działania w tym obszarze. Niewiele mniej, bo ponad 28% respondentów, oceniło stan podstawowej opieki zdrowotnej na poziomie złym i ponad 23% – przeciętnym. Warto podkreślić, że oceny w zakresie dostępności i jakości przyjmowały bardzo zbliżony poziom. Należy dodać, że ankietowani wielokrotnie przywoływali doświadczenia z okresu początku wybuchu pandemii wirusa COVID-19, gdzie ich zdaniem w bardzo dużym stopniu został ograniczony kontakt z lekarzami POZ. Doświadczenia te mogły znacząco wpłynąć na ich ocenę w trakcie prowadzonych badań.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

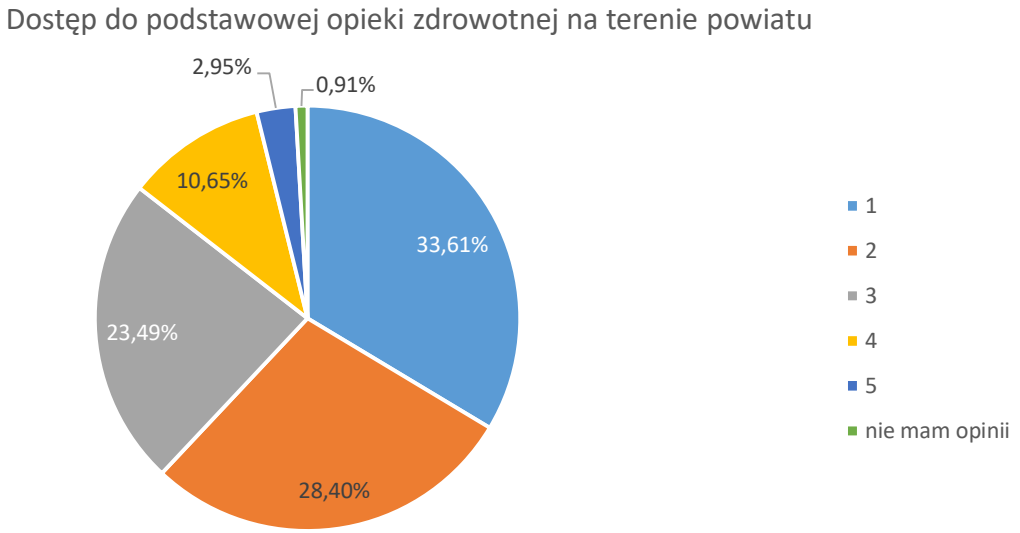

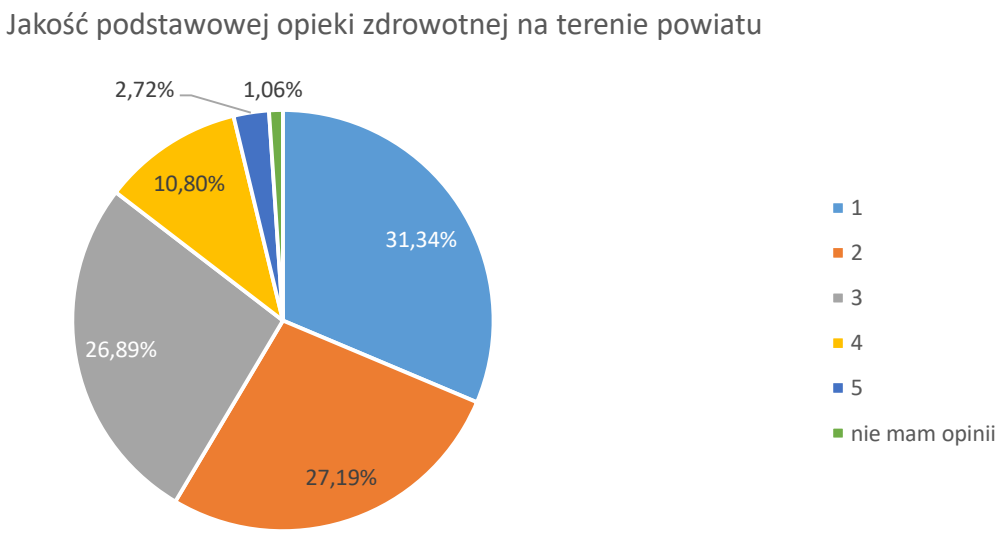

Bardzo źle został oceniony dostęp do lekarzy specjalistów, ponieważ co drugi badany w takim właśnie stopniu postrzegał ten obszar na terenie powiatu wadowickiego. Wydaje się, że w tym przypadku nie znajduje uzasadnienia odwoływanie się do warunków spowodowanych pandemią wirusa COVID-19, ponieważ problem niskiej dostępności do lekarzy specjalistów był podnoszony powszechnie jeszcze przed wybuchem pandemii. Źle i przeciętnie oceniło dostęp odpowiednio ponad 26% i prawie 17% respondentów. Bardzo niskie oceny wystawiały osoby badane w przypadku jakości specjalistycznej opieki zdrowotnej na terenie powiatu wadowickiego. Statystycznie co trzeci respondent oceniał jakość pracy lekarzy specjalistów w stopniu bardzo złym lub złym a co czwarty – w stopniu przeciętnym.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

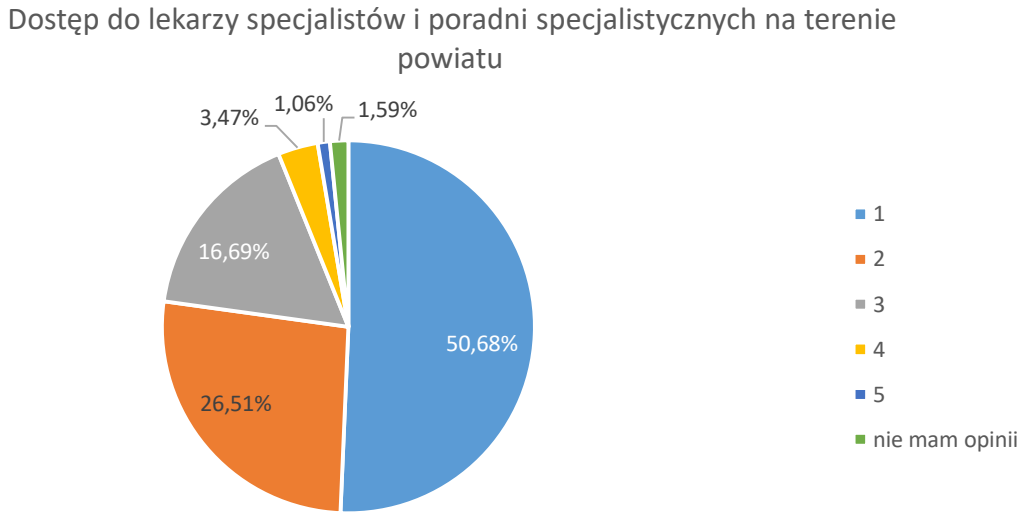

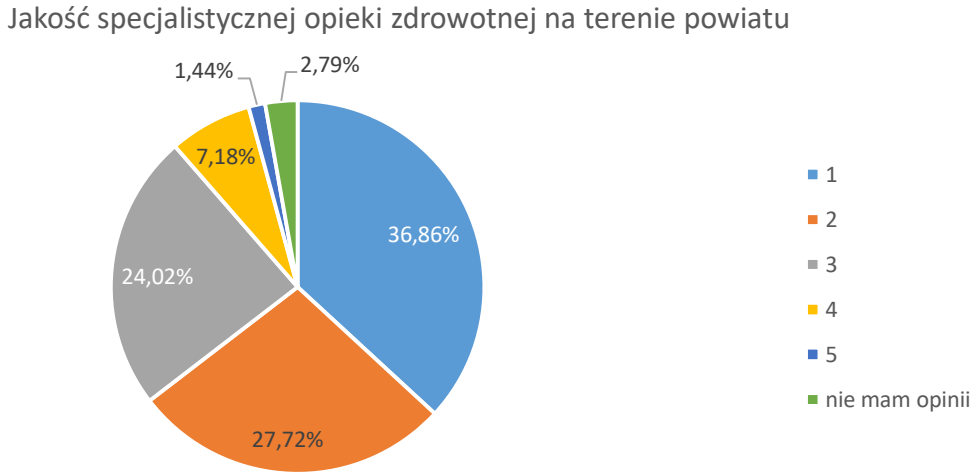

Rynek pracy na terenie powiatu wadowickiego

Badaniu poddana została jakość rynku pracy na terenie powiatu wadowickiego. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Biorąc pod uwagę liczbę miejsc pracy i ich zróżnicowanie, można było zauważyć, że co trzeci badany przeciętnie ocenił wartość rynku pracy z punktu widzenia przywołanych kryteriów, natomiast jedna czwarta badanych źle oceniła atrakcyjność rynku pracy w tym zakresie na terenie powiatu wadowickiego.

Biorąc pod uwagę liczbę nowych miejsc pracy oferowanych w ciągu ostatnich trzech lat, duża grupa badanych oceniła ją bardzo źle (17%), źle i przeciętnie (po 27%). Jeszcze niżej respondenci ocenili poziom płac oferowanych na terenie powiatu wadowickiego. Zdaniem co czwartego badanego obszar ten zasługiwał na ocenę bardzo złą lub przeciętną, natomiast źle oceniała ten obszar ponad jedna trzecia badanych.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Jakość rynku pracy na terenie powiatu, biorąc pod uwagę liczbę miejsc pracy i ich zróżnicowanie

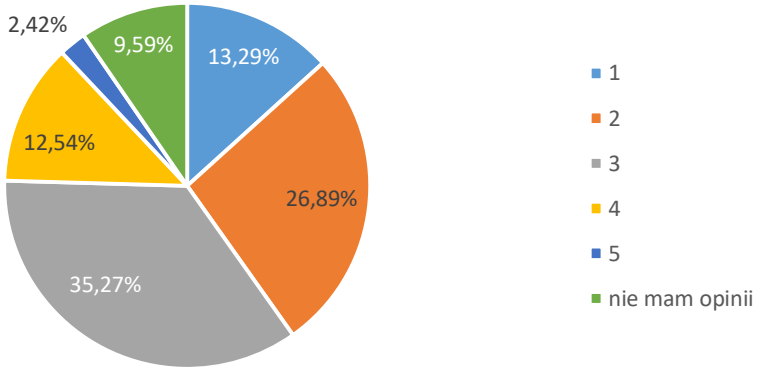

Jakość rynku pracy na terenie powiatu, biorąc pod uwagę liczbę nowych miejsc pracy w ostatnich trzech latach

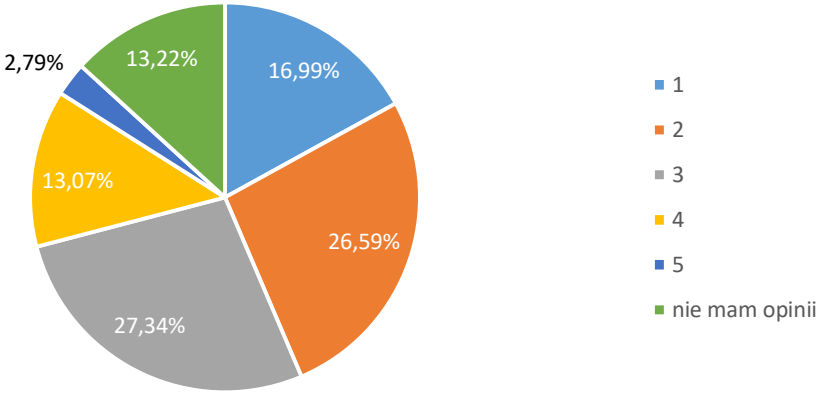

Jakość rynku pracy na terenie powiatu, biorąc pod uwagę poziom płac

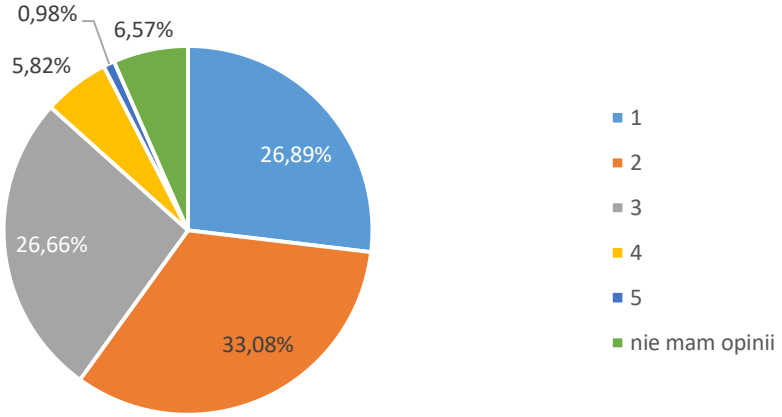

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Oceniając jakość rynku pracy, biorąc pod uwagę pośrednictwo pracy, co czwarty badany wystawił notę bardzo złą lub złą. Przeciętnie obszar ten został oceniony przez jedną piątą respondentów, natomiast ponad 18% nie miało opinii w tym zakresie. Bardzo zbliżone oceny pojawiały się, jeżeli spojrzeć na rynek pracy przez pryzmat doradztwa zawodowego.

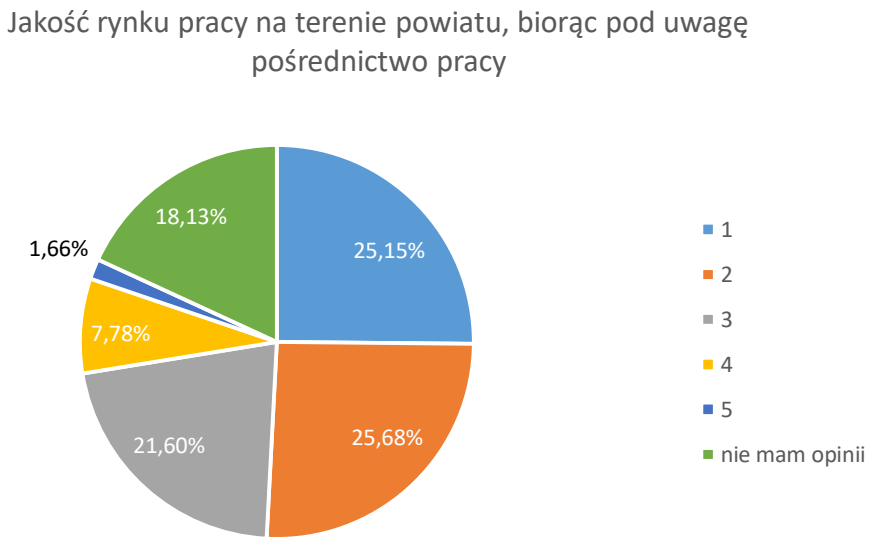

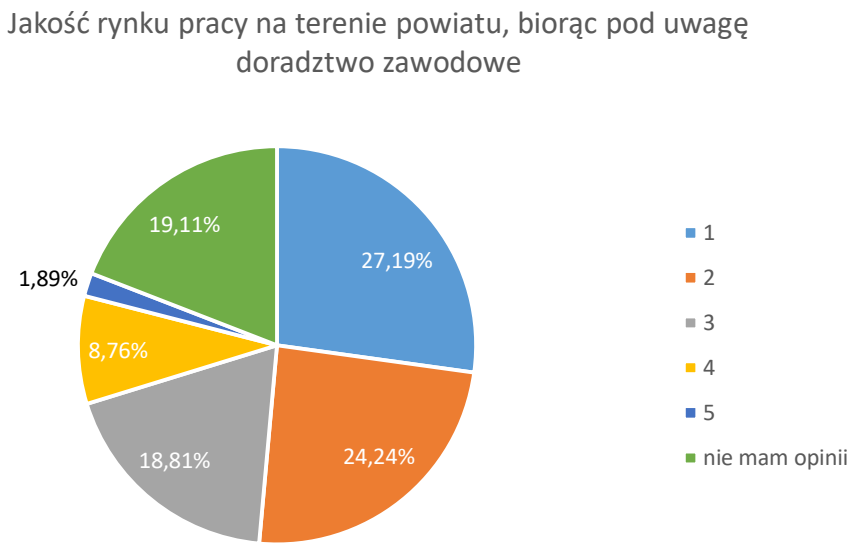

Obszar inwestycji sektora publicznego

Badaniem objęto obszar inwestycji na terenie powiatu wadowickiego. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Ze zgromadzonych danych wynika, że jedna trzecia respondentów oceniała liczbę i jakość inwestycji realizowanych na terenie powiatu w stopniu przeciętnym a co czwarty badany wystawił ocenę dobrą w tym zakresie. Bardzo źle oceniał działania podejmowane w tym obszarze tylko jeden na dziesięciu respondentów, natomiast bardzo dobre oceny przyznało 6% badanych.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

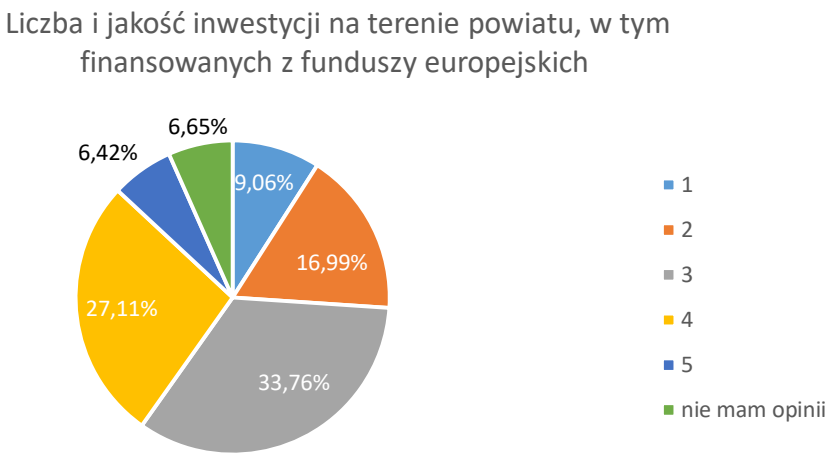

Dodatkowo respondenci mogli w trakcie prowadzonych badań zgłaszać swoje propozycje w zakresie zadań inwestycyjnych, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane w okresie obowiązywania Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027. Wśród najczęściej przywoływanych postulatów pojawiły poniżej wymienione.

Zadania postulowane przez mieszkańców powiatu wadowickiego
Domy seniorów dla mieszkańców poszczególnych gmin, wraz z zapewnieniem transportu dla seniorów. Zapewnienie opieki dziennej.
Na terenie starego szpitala wybudować ZOL oraz dzienny oddział dla osób starszych. Konieczny byłby oddział paliatywny.
Ośrodki zdrowia w każdej gminie, całodobowe.
Poprawa jakości opieki medycznej
Program dofinansowania In Vitro dla par w wieku produkcyjnym dla mieszkańców Powiatu Wadowickiego
Rozbudowa szpitala w Wadowicach. Obecne oddziały są bardzo ciasne, rozbudowa szpitala poprawi komfort pracy oraz zachęci do stworzenia nowych oddziałów.
Uruchamianie Domów Opieki dla osób starszych w Andrychowie, Wadowicach
Zapewnienie lepszego i szybszego dostępu do lekarzy specjalistów
Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej
Budowa ścieżek rowerowych i chodników
Dokończenie remontu linii kolejowej 117 i uruchomienie częstszych połączeń kolejowych do Krakowa Głównego i Bielska-Białej
Kolej szybka aglomeracyjna
Poprawa komunikacji miejskiej

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Przywrócenie szybkich połączeń kolejowych i autobusowych w powiecie i z powiatami ościennymi oraz ze stolicą województwa
Remonty dróg
Zapewnienie lepszej i sprawniejszej komunikacji zwłaszcza między miastami powiatu
Uruchomienie całodobowych posterunków Policji w każdej gminie
Atrakcyjne warunki dla inwestorów, aby mogli tworzyć miejsca pracy
Inicjatywy pozwalające podjąć pracę osobom w wieku 55+ w małych miejscowościach, które są nadal wykluczane z rynku pracy
Rozwój miejsce pracy i pomoc w rozwoju firmy
Lepszy dojazd dla uczniów do szkoły CKZiU Nr 2 na ul. Zegadłowicza 36 w Wadowicach
Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego - szkoła dostosowana do potrzeb rynku pracy i potrzeb kraju (braki personelu pielęgniarskiego i lekarzy)
Poprawa stanu środowiska naturalnego
Program małej retencji. Budowa lokalnych niedużych zbiorników (2-3 w skali każdej Gminy)
Budowa amfiteatru, Wadowice
Galeria handlowa z kompleksem rozrywkowym
Poszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych na przykład poprzez stworzenie miejsca przyjaznego mieszkańcom niezależnie od płci i wieku z bogatą ofertą gastronomiczną i kulturalną na terenie powiatu.
Rozbudowa infrastruktury wokół Jeziora Mucharskiego
Utworzenie nowych publicznych miejsc, które służyłyby integracji lokalnych społeczności

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

BADANIA PRZEPROWADZONE NA GRUPIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH POWIATU WADOWICKIEGO

Badanie zostało przeprowadzone metodą CAWI[13] w dniach od 27 lipca do 8 września 2020 roku. Ankieta została udostępniona w wersji elektronicznej pod dedykowanym badaniu adresem internetowym na stronie Starostwa Powiatowego w Wadowicach.

Wielkość próby statystycznej w grupie organizacji pozarządowych powiatu wadowickiego wyniosła 68 respondentów. Z uwagi na stosunkowo niską liczbę odpowiedzi w prowadzonym badaniu, należy uznać je jedynie za sondażowe.

Najliczniej w badaniu wzięły udział NGO z terenu gmin: Wadowice i Andrychów, łącznie 58,82% wszystkich ankiet. Pośród przebadanych organizacji 39,71% posiadały status organizacji pożytku publicznego.

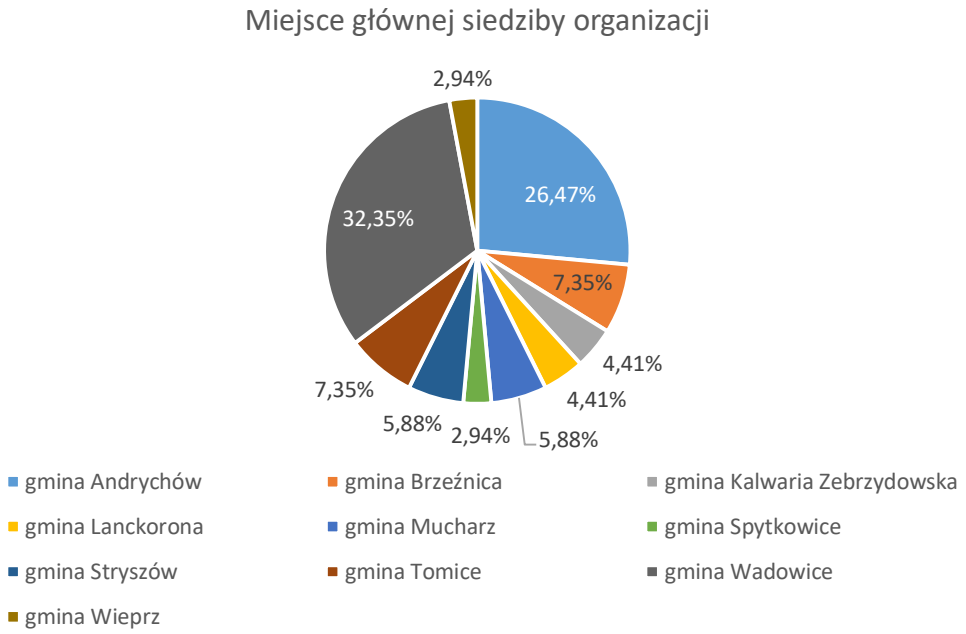

Najczęściej badane NGO skupiały się na następujących rodzajach działalności: sport, turystyka, rekreacja; kultura i sztuka; edukacja i wychowanie oraz badania naukowe.

[13] ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad prowadzony za pośrednictwem strony internetowej

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Rodzaj podejmowanej działalności[14]

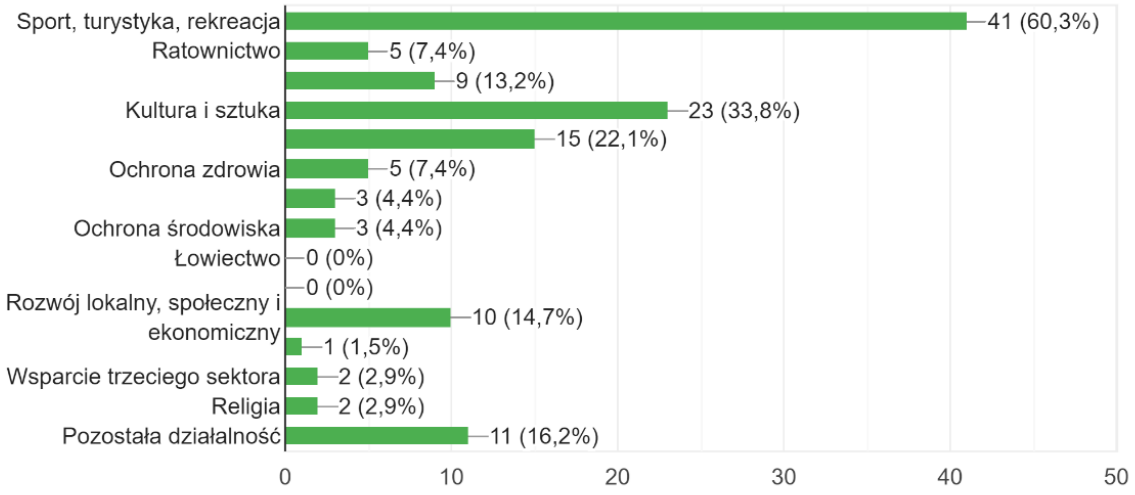

Prawie połowa NGO, które wzięły udział w badaniu, skupia w swoich szeregach 10-49 członków. Jedną piątą stanowiły organizacje posiadające 50-100 członków. Więcej niż połowa, bo 57% organizacji, nie zatrudniała żadnych pracowników. Jedynie co trzecia z przebadanych NGO zatrudniała 1-9 osób. Prawie co druga organizacja pozarządowa wskazywała zasięg swoich oddziaływań na powiat wadowicki, natomiast ponad 17% skupiało swoje działania na terenie całego województwa małopolskiego. Niespełna jedna na dziesięć organizacji deklarowały, że swoim zasięgiem obejmują obszar gminy albo całego kraju.

[14] Z uwagi na szeroki zakres podejmowanych działań poszczególne NGO występują jednocześnie w różnych kategoriach rodzajów działalności.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Liczba członków organizacji lub osób zaangażowanych w jej działalność

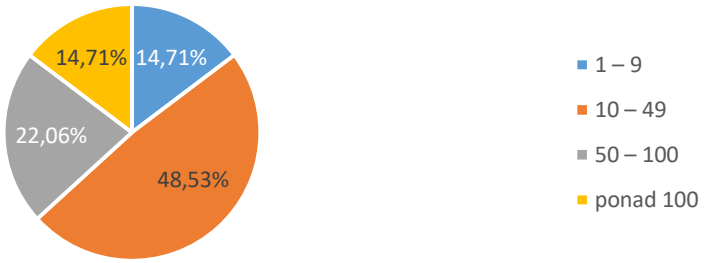

Liczba organizacji zatrudniających (w jakiejkolwiek formie) pracowników

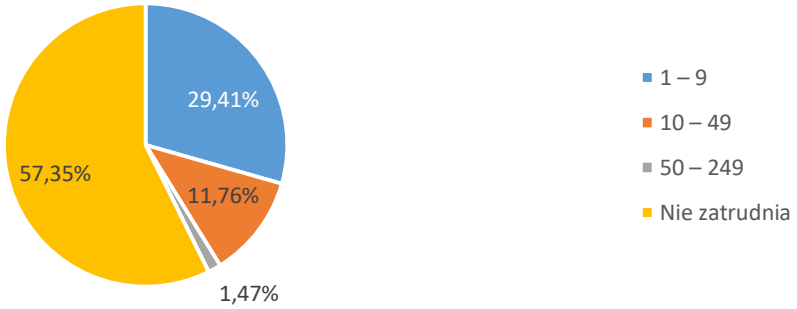

Zasięg oddziaływania organizacji

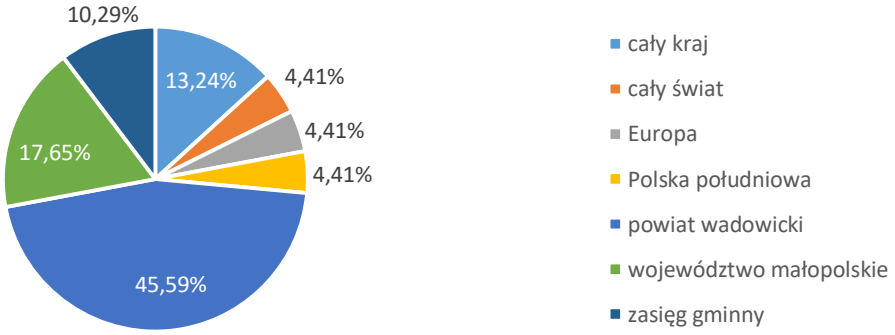

W trakcie prowadzonych badań zapytano NGO, jak postrzegają perspektywy rozwoju swojej organizacji na obszarze powiatu wadowickiego. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Na tak zadane pytanie co trzecia organizacja dobrze oceniła swoje perspektywy. Nieco mniej, bo 26% uważało, że są one przeciętne, natomiast jedna na pięć oceniła je źle. Ponad 17% NGO z terenu powiatu wadowickiego bardzo dobrze postrzega możliwości swojego rozwoju. Jednocześnie niespełna połowa przeciętnie oceniła swoją bieżąca kondycję finansową a prawie co czwarta uważała, że jest ona zła. Tylko ponad 17% oceniało swoją bieżącą kondycję finansową w dobrym stopniu a 7% – w bardzo dobrym.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

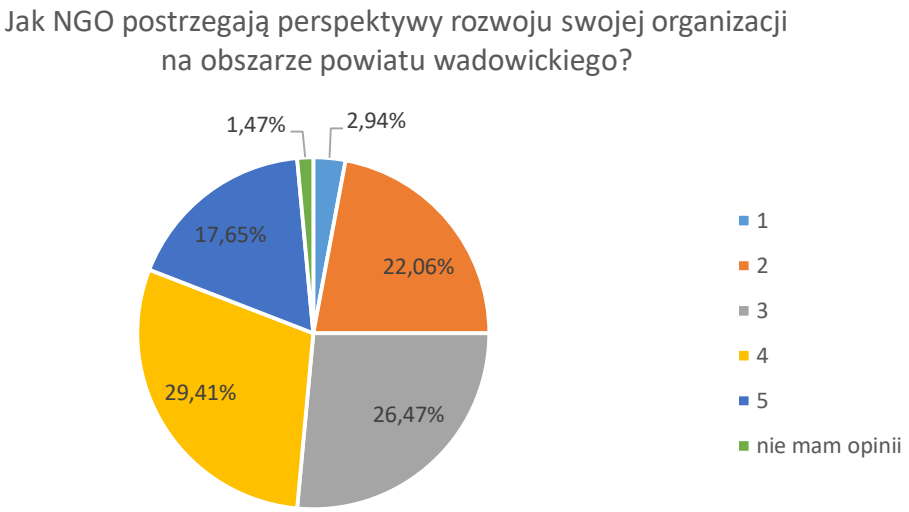

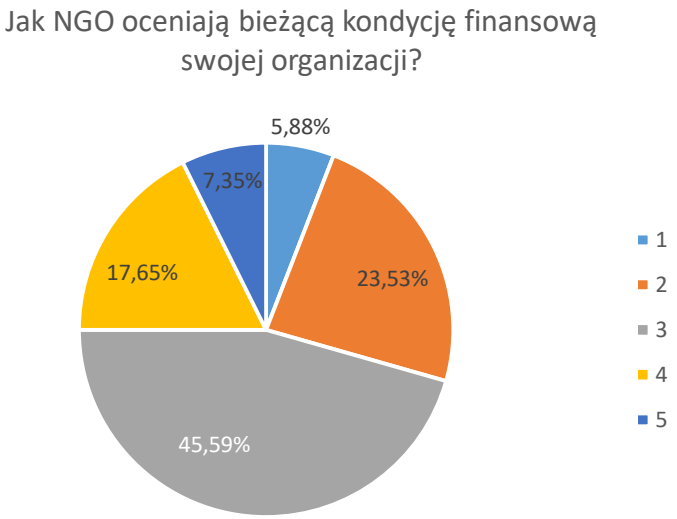

Większość współpracujących z samorządem powiatowym organizacji pozarządowych (25%), bardzo dobrze oceniło tę współpracę pod względem merytorycznym. Prawie jedna piąta oceniało tego rodzaju współpracę w stopniu dobrym a 16% badanych uznało ją za przeciętną. Co dziesiąte z badanych NGO uznało współpracę pod względem merytorycznym za bardzo złą. Prawie jedna trzecia organizacji pozarządowych w ogóle nie podejmowała takiego rodzaju współpracy z samorządem powiatowym.

Biorąc natomiast pod uwagę konsultacje z organizacjami działań podejmowanych przez samorząd powiatowy, zauważamy, że przeszło 23% NGO bardzo dobrze oceniło ten obszar współpracy. Prawie 18% oceniło go dobrze a jedna piąta przeciętnie. Jedna na cztery organizacje pozarządowe nie współpracowała z samorządem w tym względzie.

Wsparcie finansowe oferowane przez samorząd powiatowy co piąta organizacja oceniła w stopniu średnim. Jedynie 19% uważało, że jest ono realizowane dobrze, a 13% – bardzo dobrze.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Jak oceniają NGO współpracę z samorządem powiatowym pod względem wsparcia merytorycznego?

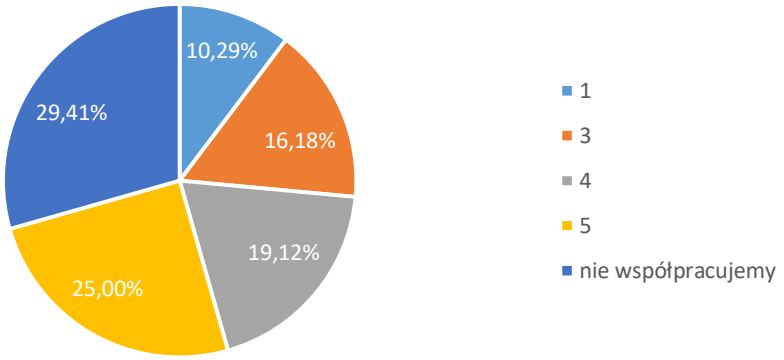

Jak oceniają NGO współpracę z samorządem powiatowym pod względem konsultowania zadań podejmowanych przez samorząd powiatowy

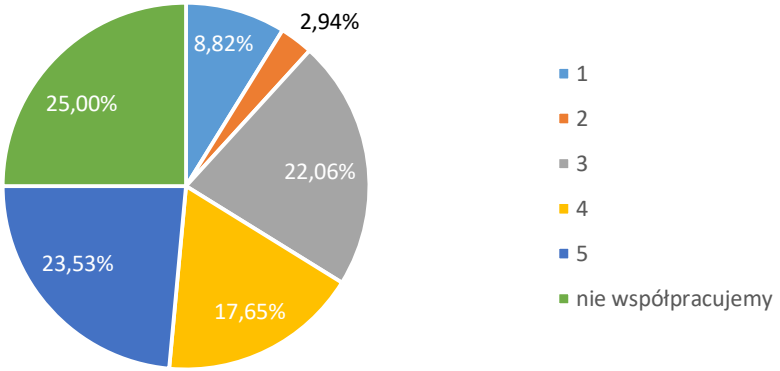

Jak oceniają NGO współpracę z samorządem powiatowym pod względem wsparcia finansowego

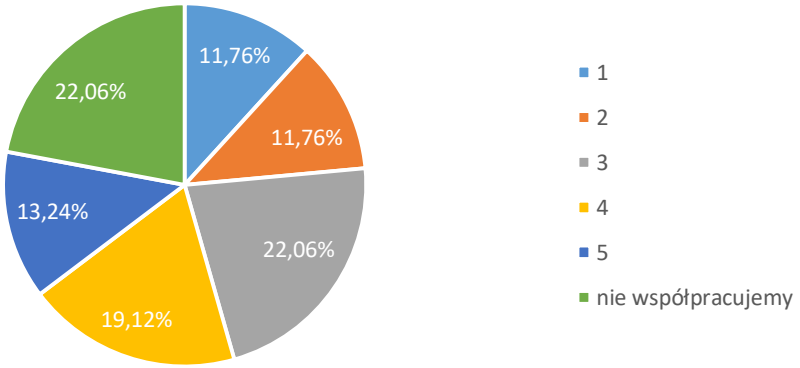

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Biorąc pod uwagę działania samorządu powiatowego w obszarze kreowania współpracy z organizacjami pozarządowymi, mniej niż jedna trzecia z nich uważała, że jest ono podejmowane w średnim stopniu. Nieco więcej (32%) uznało te działania za dobre, a 13% jako bardzo dobre. Ponad połowa organizacji pozarządowych, które wzięły udział w badaniu, uważała, że w sposób dobry lub bardzo dobry samorząd powiatowy podejmuje aktywność w obszarze przygotowania i realizacji projektów prowadzonych we współpracy z nimi.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Organizacje pozarządowe biorące udział w badaniu w przeważającej większości wysoko oceniły zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację ich zadań, przedsięwzięć i inicjatyw.

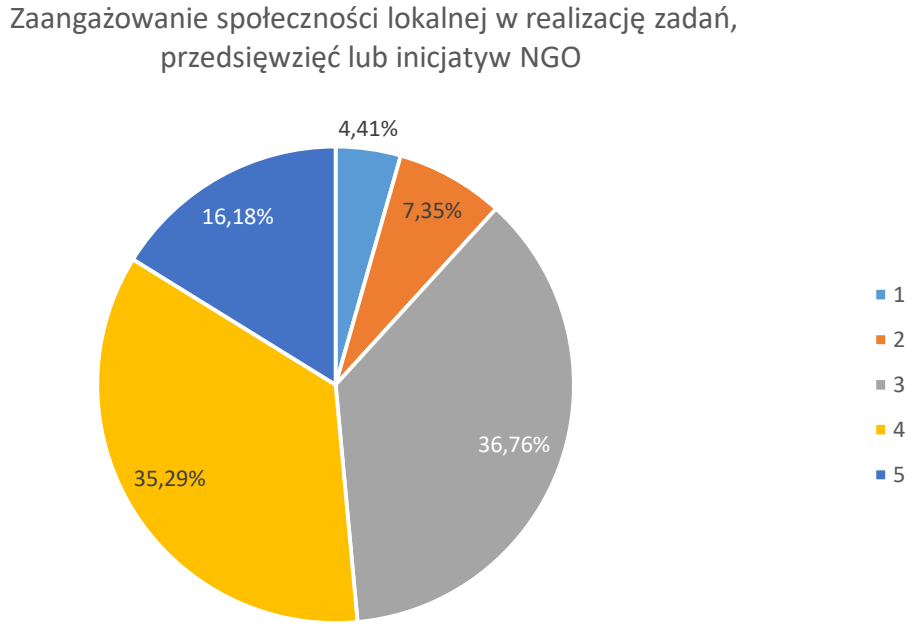

W trakcie badania organizacje pozarządowe zgłosiły szereg oczekiwań, które powinny zostać wykorzystane dla budowania coraz lepszej płaszczyzny współpracy samorządu powiatowego z trzecim sektorem. Wśród najczęściej poruszanych tematów należy zwrócić szczególna uwagę na:

- ✓ *powołanie Rady Pożytku Publicznego oraz jej uczestnictwo w planowaniu kierunków rozwoju powiatu min. poprzez spotkania, wspólne projekty, jak również kreowanie polityki zabezpieczenia wszystkich obszarów życia osób niepełnosprawnych;*
- ✓ *pomoc w przygotowaniu projektów w celu pozyskania środków unijnych, szkolenia tematyczne w ramach organizacji (zarządzanie, pozyskiwanie środków zewnętrznych);*
- ✓ *promocja organizacji pozarządowych;*
- ✓ *zwiększenie wsparcia finansowego dla NGO;*
- ✓ *wsparcie logistyczne;*
- ✓ *zwiększenie aktywności we współdziałaniu z organizacjami pozarządowymi;*
- ✓ *poprawa komunikacji poprzez jasne i klarowne informacje na temat prowadzonych programów, możliwości pozyskiwania środków (nie tylko z budżetu powiatu, ale także innych), które docierają bezpośrednio do potencjalnych beneficjentów np. drogą mailową;*
- ✓ *organizowanie i prowadzenie szkoleń, które pomogłyby w funkcjonowaniu i rozwijaniu organizacji.*

Ponadto organizacje pozarządowe wskazały konieczne inicjatywy, których realizacja przyczyni się do poprawy warunków życia społeczności lokalnej. Najistotniejsze z nich zostały wymienione w poniższej tabeli.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Propozycje zgłoszone przez NGO
Rozwój terapii i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.
Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych kończących edukację (zapobieganie ich izolacji i regresowi umiejętności społecznych) – rozwój szkoleń, zajęć usamodzielniających, rozbudowa działań świetlicowych, pomoc w poszukiwaniu pracy, zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Lokalizacja: Wadowice. Grupa docelowa: ok. 20 dorosłych podopiecznych Stowarzyszenia (grupa testowa).
Budowa BDI
Budowa traktów rowerowych, poprawa bezpieczeństwa - budowa chodników.
Zagospodarowanie zbiornika Świnna Poręba.
Budowa obiektu do uprawiania olimpijskiej konkurencji B.M.X., z toru takiego mogą korzystać wszyscy użytkownicy rowerów i byłby to jedyny obiekt na terenie woj. małopolskiego
Budowa pełnowymiarowego boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem; Poprawa bezpieczeństwa poprzez dofinansowanie wymiany stalowych bramek na bramki aluminiowe; Rozwój infrastruktury sportowej (boiska wielofunkcyjne) w najmniejszych miejscowościach powiatu, w ramach przeciwdziałania wykluczeniu.
Codzienna praca z dziećmi przez cały rok, wyjazdy na Festiwale. Udział mieszkańców, tych mniejszych i większych ze wszystkich gmin sąsiadujących z Andrychowem.
Co roku organizujemy Ogólnopolski Konkurs Taneczny TALENT SHOW, który ściąga do naszego powiatu każdorazowo ok. 1500 uczestników i ok. 500 widzów z okolic.
Kontynuacja Turniejów Szachowych o Puchar Starosty oraz Turnieju o Puchar Burmistrza. Zwiększenie rangi tych turniejów poprzez zapraszanie na zawody czołowych szachistów z Polski oraz z zagranicy.
Działalność kulturalno-oświatowa i turystyczna na bazie Dworu Emila Zegadłowicza, Gorzeń Górny. Centrum organizacji obywatelskich, np. siedziba PTTK. Otworzenie aktywności, które miały tam miejsce. Grupa docelowa: młodzież szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu wadowickiego.
Działania związane z popularyzacją katolickiej nauki społecznej zawartej w nauczania Św. Jana Pawła II oraz realizacją tego nauczania w różnych obszarach życia społecznego.
Festiwal piosenki religijnej.
Integracja i aktywizacja rodzin wielodzietnych z powiatu wadowickiego zmieniająca postrzeganie rodzin wielodzietnych jako rodzin patologicznych.
Międzynarodowe Warsztaty Gitarowe i Festiwal Terra Artis w Lanckoronie
Motywowanie dzieci do uczestnictwa w kulturze fizycznej.
Organizacja rajdów turystycznych na terenie Powiatu Wadowickiego / Beskidu Małego (grupa docelowa: wszyscy z priorytetem dzieci i młodzież) powiązanych z konkursami o tematyce turystycznej dot. regionu
Organizacja rajdu rowerowego szlakami gminy Stryszów, grupa docelowa ok 200 mieszkańców

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Propozycje zgłoszone przez NGO
Organizacja spotkań orkiestr tak jak ma to miejsce w innych powiatach w okolicy.
Plenery malarskie i wystawy prac w Domach Kultury na terenie powiatu wadowickiego, wystawy plenerowe towarzyszącym ważniejszym imprezom na terenie powiatu. Spotkania twórców z dziećmi i młodzieżą w szkołach i przedszkolach. Zadanie skierowane do dużej grupy osób z naszego powiatu.
Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz poprawa widoczności osób pieszych poprzez zakup i rozdysponowanie wśród jak najliczniejszej grupy osób elementów odblaskowych. Prowadzenie spotkań i prelekcji na zebraniach sołeckich i na terenie Gmin Powiatu w celu realizacji tego zadania.
Poprawa infrastruktury sportowej, wspieranie organizowanych imprez sportowych
Poprawa komunikacji
Popularyzacja sportu i rekreacji na terenie powiatu wśród dzieci i młodzieży. Prowadzenie zajęć sportowych i rekreacyjnych w oparciu o dostępną bazę sportową i rekreacyjną. Zajęcia mają na celu promowanie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego. Grupą docelową powinni być uczniowie szkół powiatu.
Rodzinne spływy kajakowe dla mieszkańców powiatu wadowickiego
Rośliny miododajne – popularyzacja i rozpowszechnianie sadzonek roślin w ramach pomocy pszczołom; beneficjenci to mieszkańcy gminy Wadowice, przede wszystkim rodziny z dziećmi
Rozwój komunikacji alternatywnej dla osób niemówiących, zakup wyższej komunikacji dla szkół i przedszkoli, w których są osoby niemówiące
Rozwój aktywności sportowo-rekreacyjnej we wszystkich grupach wiekowych
Rozwój środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych, poprawa bilansu udzielanej pomocy publicznej dla osób niepełnosprawnych
Stworzenie miejsc opieki dla osób niepełnosprawnych z czasowych pobytem całodobowym tzw. opieka wytchnienia dla rodzin osób niepełnosprawnych, starszych
Szkolenia rozwojowe dla kobiet
Trasy rowerowe połączone i zrealizowane wg. koncepcji UM oraz przy współpracy z LGD oraz organizacjami pozarządowymi, trasy singiel truck, Strefa ekonomiczna WADOWIC,
Wsparcie finansowe dla klubów, które pozwoli, szkolić dzieci i młodzież.
Wsparcie organizacji poprzez możliwość jej rozwoju poprzez projekty umożliwiające kursy dla pracowników, audyty itp.
Wsparcie szkół w zakresie prowadzenia dodatkowych zajęć mechatronicznych, tworzenie wystaw i publikacji poświęconych lokalnej historii i postaci związanych z regionem
Wycieczki objazdowe dla różnych grup społecznych (np. dzieci szkolne, młodzież, emeryci, inne) ukazujące zabytki i miejsca ważne dla kultury na terenie powiatu.
Zadania z zakresu edukacji ekologicznej, grupa docelowa mieszkańcy powiatu

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Propozycje zgłoszone przez NGO
Zlot Drużyn Hufca Ziemi Wadowickiej – coroczne wydarzenie, w którym uczestniczą wszystkie jednostki działające na terenie Hufca Ziemi Wadowickiej. Od kilku lat zlot odbywa się w Wadowicach, często połączony jest również z przedsięwzięciem (wystawa, koncert, występy) otwartym dla mieszkańców Wadowic. Dla nas zlot jest przede wszystkim wsparciem w wychowywaniu młodych ludzi, co jest głównym celem ZHP.

BADANIA PRZEPROWADZONE NA GRUPIE PRZEDSIĘBIORCÓW POWIATU WADOWICKIEGO

Badanie zostało przeprowadzone metodą CAWI[15] w dniach od 27 lipca do 11 września 2020 roku. Ankieta została udostępniona w wersji elektronicznej pod dedykowanym badaniu adresem internetowym na stronie Starostwa Powiatowego w Wadowicach.

Wielkość próby statystycznej w grupie przedsiębiorców z terenu powiatu wadowickiego wyniosła 124 respondentów. Z uwagi na stosunkowo niską liczbę odpowiedzi w prowadzonym badaniu, należy uznać go jedynie za sondażowe.

Najliczniej w badaniu wzięły udział podmioty gospodarcze z terenu gmin: Wadowice i Andrychów, łącznie 70,16% wszystkich ankiet. Najczęściej badane podmioty prowadziły swoją działalność w sektorach usług (55,65%), handlu (22,58%) oraz przemysłowym (22,58%). Ich rynkami docelowymi najczęściej, bo w co trzecim przypadku, był powiat wadowicki. Na kolejnych miejscach respondenci wymieniali województwo małopolskie (jeden na czterech badanych) oraz obszar całego kraju – w co piątym przypadku. Wśród respondentów przeważały podmioty gospodarcze zatrudniające 2-9 pracowników (prawie co drugi badany). Niemałą grupę stanowiły osoby prowadzące jednoosobową firmę, które deklarowały, że nie zatrudniają żadnych pracowników. Stanowiły one niemalże jedną trzecią wszystkich firm biorących udział w badaniu. Ponad połowę respondentów stanowiły podmioty, dla których rozpoczęcie działalności gospodarczej przypadało na lata 2009-2020 (co drugi badany). Najstarszym podmiotem biorącym udział w badaniu była firma działająca na rynku od 1945 roku.

[15] ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad prowadzony za pośrednictwem strony internetowej

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

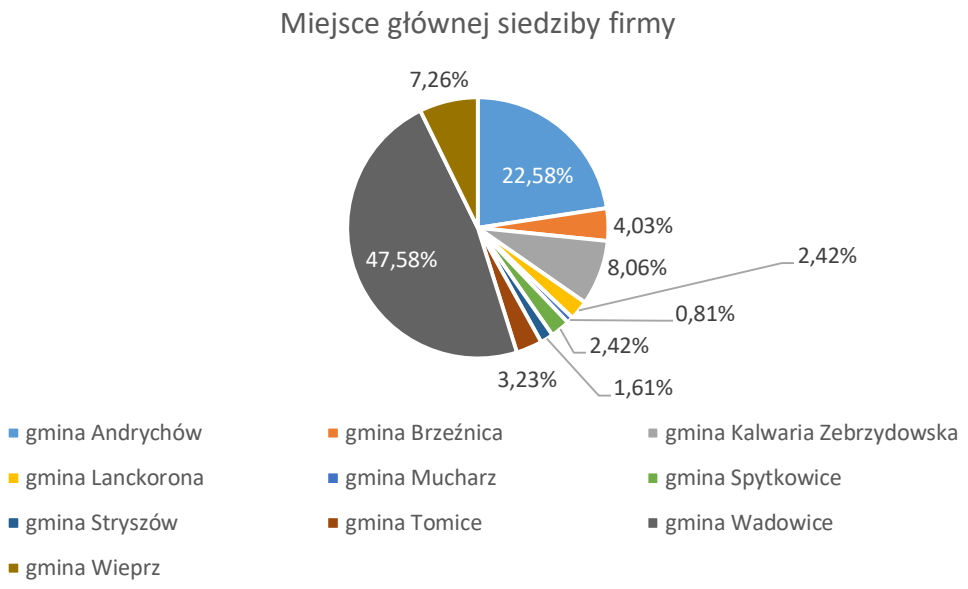

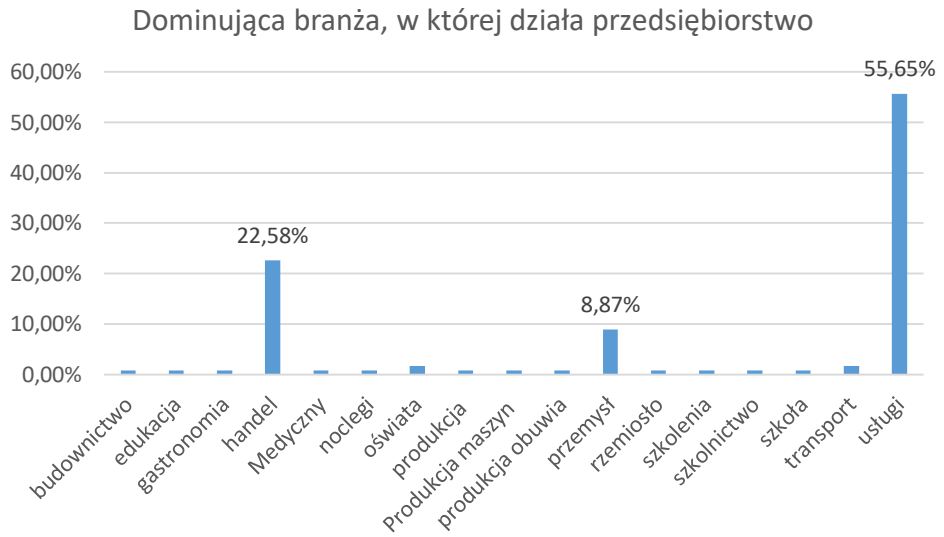

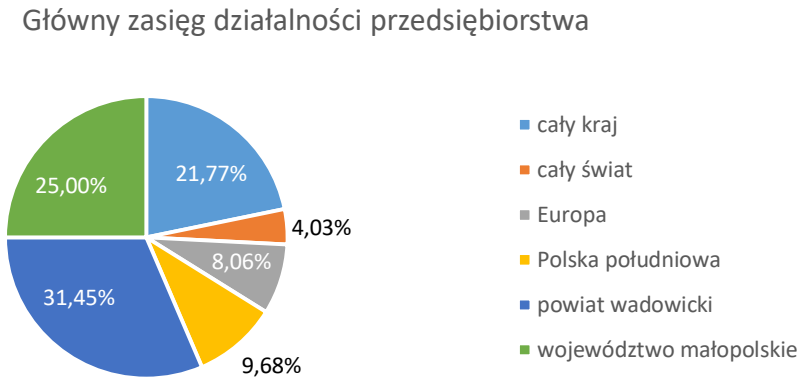

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

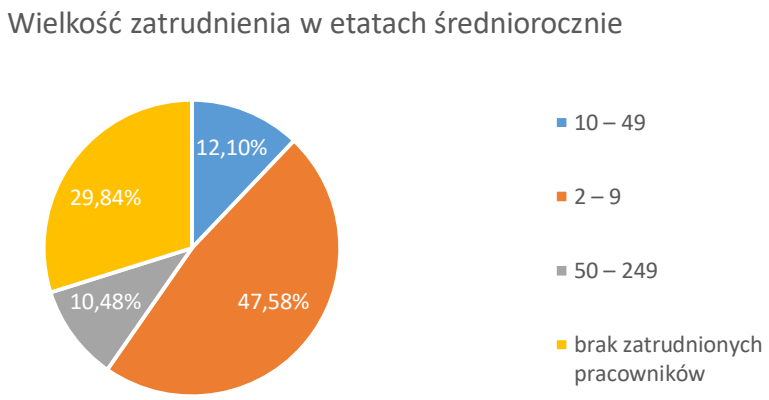

W trakcie badania poproszono respondentów o określenie perspektyw rozwoju ich przedsiębiorstwa na obszarze powiatu wadowickiego. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze. Najczęściej badani wskazywali na przeciętną ocenę w tym zakresie – uważał tak co trzeci respondent, natomiast jeden na czterech postrzegał je źle a co piąty bardzo źle. Tylko 15% firm dobrze oceniło perspektywy swojego rozwoju na obszarze powiatu wadowickiego. Jednocześnie tylko jedna trzecia badanych podmiotów korzystała z zewnętrznego finansowania, co może sugerować bardzo ostrożne podejście do prowadzenia działalności w odniesieniu do nisko ocenianych perspektyw rozwoju. Najczęściej finansowanie to przyjmowało formę kredytu lub pożyczki, udzielanych przez komercyjne instytucje finansowe. Prawie jedna trzecia finansowania została zrealizowana z wykorzystaniem funduszy unijnych a co czwarta była bezzwrotną dotacją przyznawaną z funduszy krajowych.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

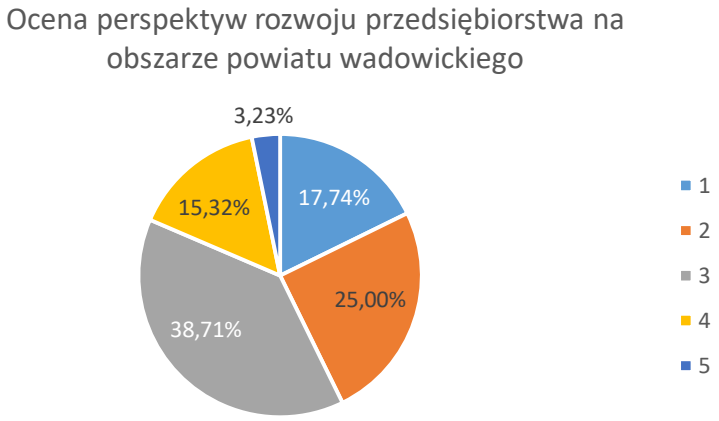

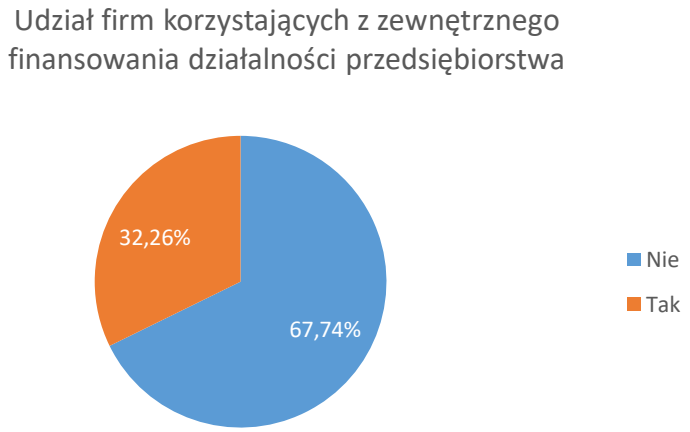

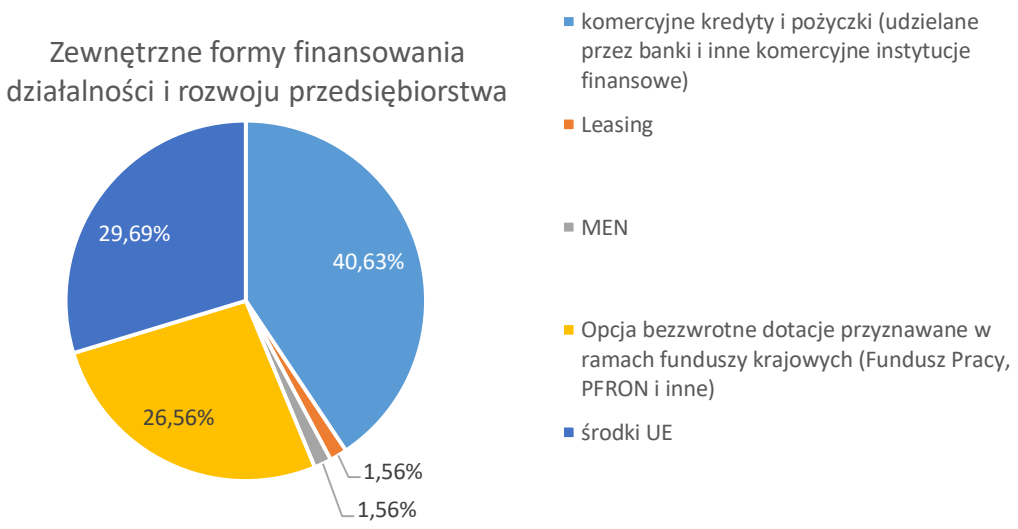

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Kolejnym zagadnieniem, które zostało poruszone w trakcie badań, był poziom infrastruktury technicznej na terenie powiatu wadowickiego, której jakość i stan mają przyczyniać się do efektywnego prowadzenia działalności gospodarczej. Obszar ten został przebadany w oparciu o pięć podstawowych płaszczyzn, którymi były: jakość dróg, sieć wodno-kanalizacyjna, gazowa, energetyczna, telekomunikacyjna i Internet. Oceny dokonano przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało bardzo źle a 5 – bardzo dobrze.

Przedsiębiorcy dość nisko ocenili jakość dróg na terenie powiatu wadowickiego. Co trzeci respondent uważał, że ich jakość jest przeciętna. Ponad jedna czwarta badanych oceniła ich jakość źle a co piąty uznał ją za bardzo złą.

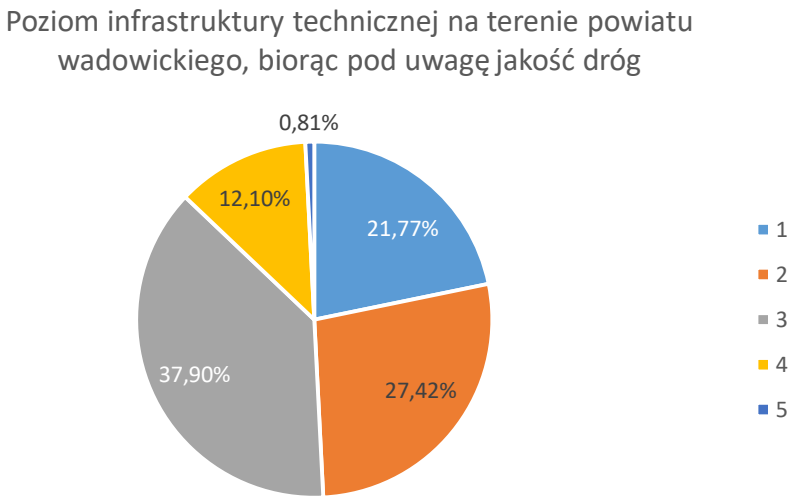

Biorąc pod uwagę sieć wodno-kanalizacyjną, co czwarty przedsiębiorca ocenił ją w stopniu złym lub przeciętnym. Jedna trzecia badanych uważała, że jej jakość jest na poziomie dobrym.

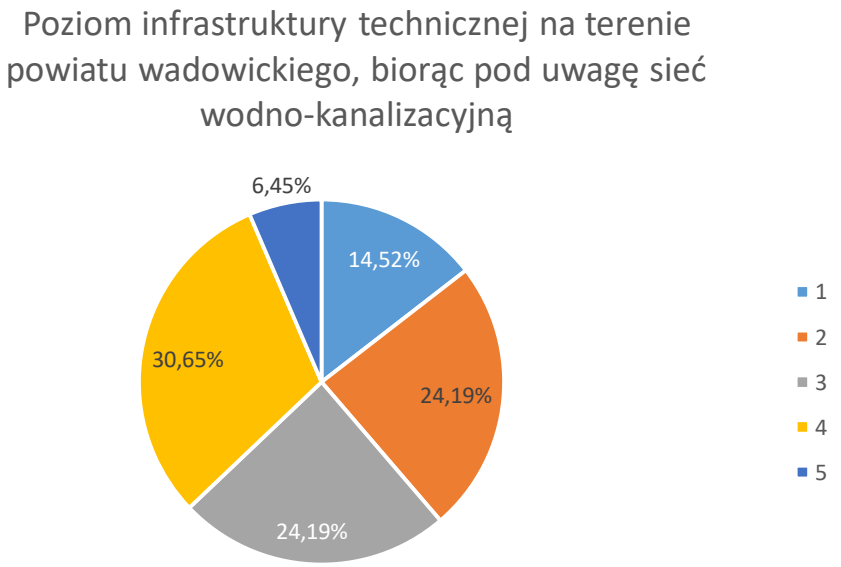

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

W przypadku sieci gazowej co trzeci badany uważał, że jej jakość jest na poziomie przeciętnym lub dobrym, natomiast jeden na dziesięciu oceniło ją bardzo dobrze.

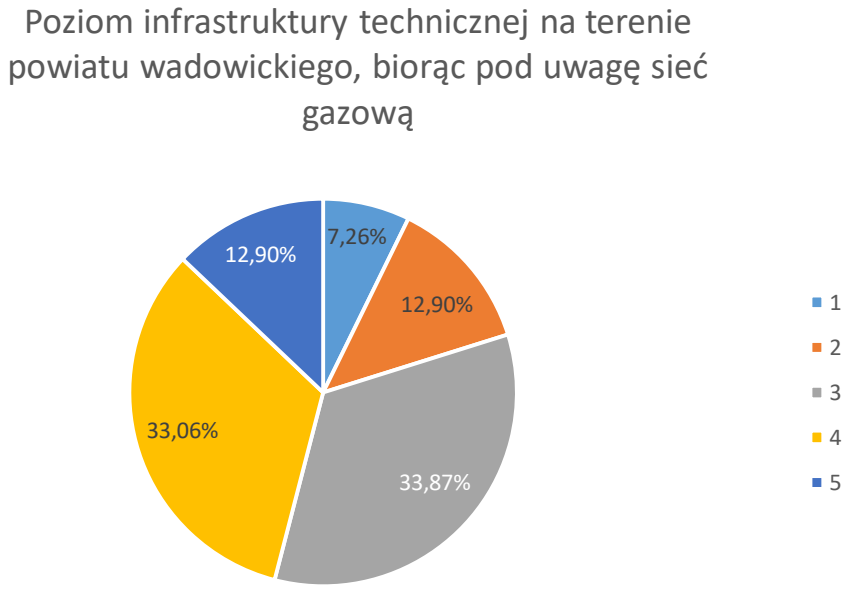

Bardzo wysoko oceniona zastała infrastruktura energetyczna. Jeden na trzech przedsiębiorców ocenił ją w stopniu dobrym a co czwarty uważał, że jest ona bardzo dobrze zorganizowana i utrzymana. Nieco mniej, bo 24% badanych uznało, że jakość sieci energetycznej w przeciętny sposób ułatwiała prowadzenie działalności gospodarczej.

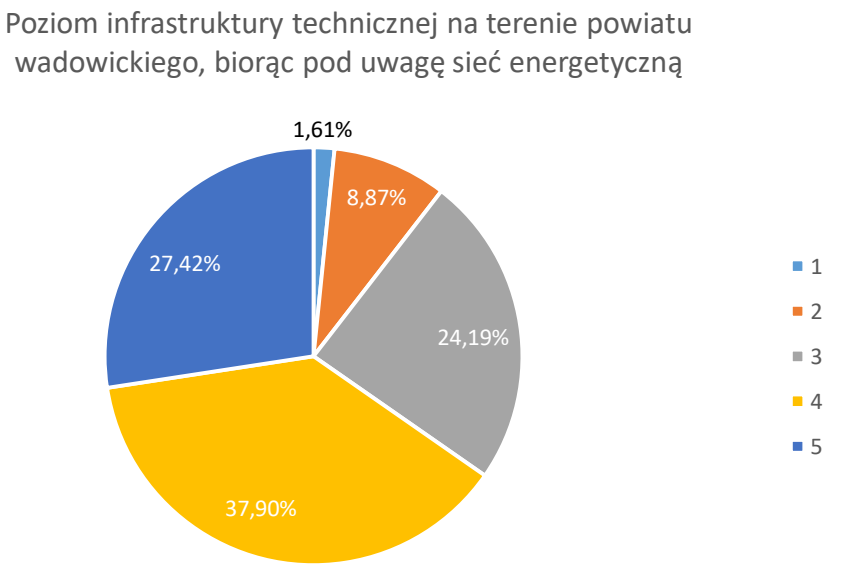

Patrząc natomiast na jakość sieci telekomunikacyjnej i Internet, podobnie jak w przypadku sieci energetycznej, co trzeci badany ocenił ją dobrze a niespełna 18% bardzo dobrze. Prawie co czwarty przedsiębiorca uważał, że jakość sieci telekomunikacyjnej i Internet była przeciętna, jednocześnie aż 16% uznało, że była zła.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

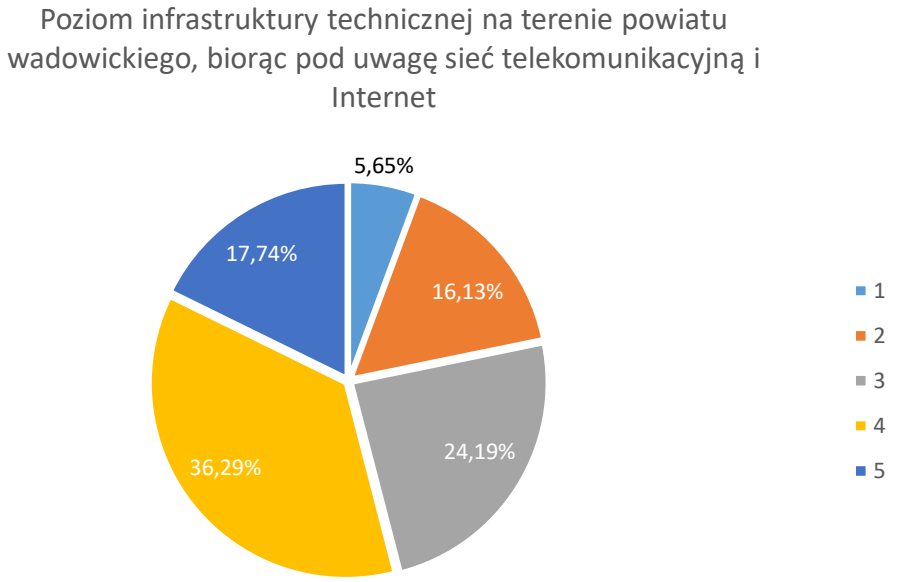

Przedsiębiorcy ponadto uznali, że dostępność do gruntów pod prowadzenie działalności gospodarczej na terenie powiatu wadowickiego była przeciętna. Uważał tak prawie co drugi respondent. Jedna czwarta oceniła ją źle a 16% wskazało, że jest bardzo zła.

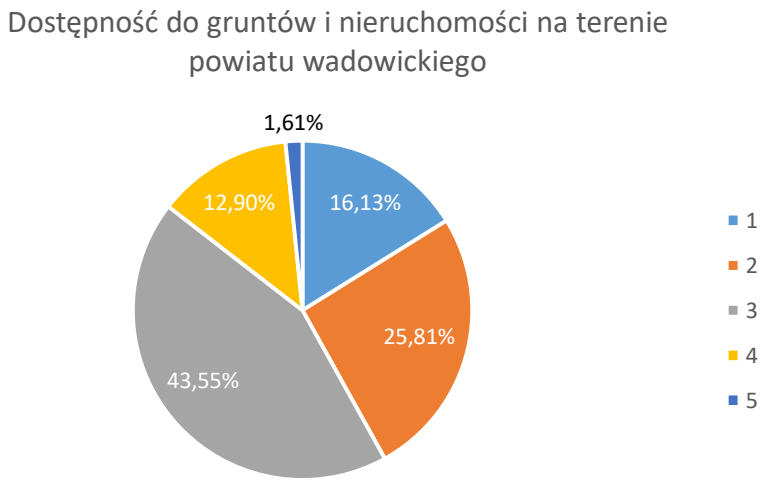

Jednocześnie analizując koszty prowadzenia działalności przez pryzmat kosztów najmu lub dzierżawy, badani w większości przypadków ocenili je na poziomach: przeciętnym (29,03%), złym (28,23%) lub bardzo złym (17,74%). Może to rodzić pogląd, że powiat wadowicki nie należy do obszarów, które stanowią dogodne miejsce do rozwijania działalności gospodarczej.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Koszty prowadzenia działalności gospodarczej na terenie powiatu wadowickiego, przez pryzmat kosztów najmu lub dzierżawy

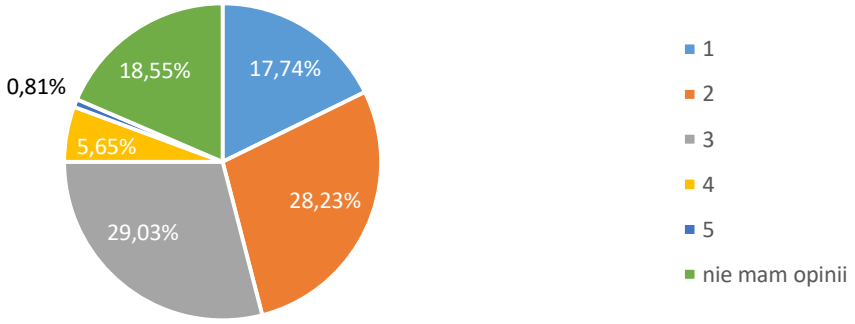

Podobnie nisko przedsiębiorcy ocenili wpływ podatków i opłat lokalnych na prowadzenie ich działalności. Ponad 67% badanych uważało, że wpływają one na efektywność w stopniu przeciętnym lub złym. Pogląd taki reprezentował co trzeci przedsiębiorca.

Koszty prowadzenia działalności gospodarczej na terenie powiatu wadowickiego, przez pryzmat wysokości podatków lokalnych

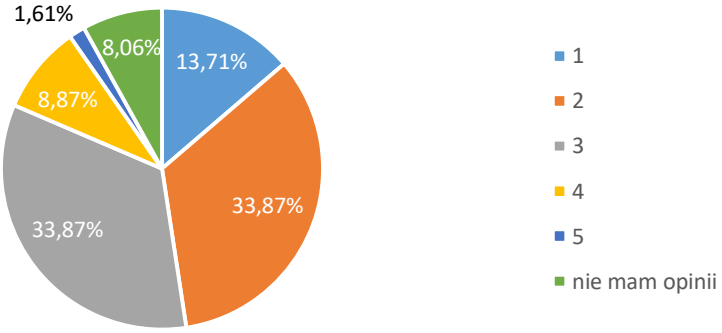

Jeżeli natomiast spojrzeć na koszty prowadzenia działalności gospodarczej przez pryzmat kosztów wynagrodzeń pracowników, to również można było dojść do wniosku, że obszar ten był bardzo nisko oceniany przez przedsiębiorców. W tym miejscu dodajmy, że w trakcie badań prowadzonych na grupie mieszkańców powiatu wadowickiego, bardzo nisko ocenili oni jakość rynku pracy z punktu widzenia wysokości wynagrodzeń. Reasumując – należy stwierdzić, że obydwie grupy respondentów nie zgadzają się w zakresie oceny poziomu wynagrodzeń, jakie oferuje rynek pracy na terenie powiatu wadowickiego. Pamiętajmy jednak, że przedsiębiorcy, dokonując oceny tego czynnika, brali również pod uwagę wysokość pochodnych kosztów wynagrodzeń, które jak wiadomo są stosunkowo wysokie. Jednocześnie przedsiębiorcy bardzo nisko oceniali dostępność wykwalifikowanych pracowników na terenie powiatu wadowickiego: co trzeci badany uważał, że jest ona przeciętna lub zła.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

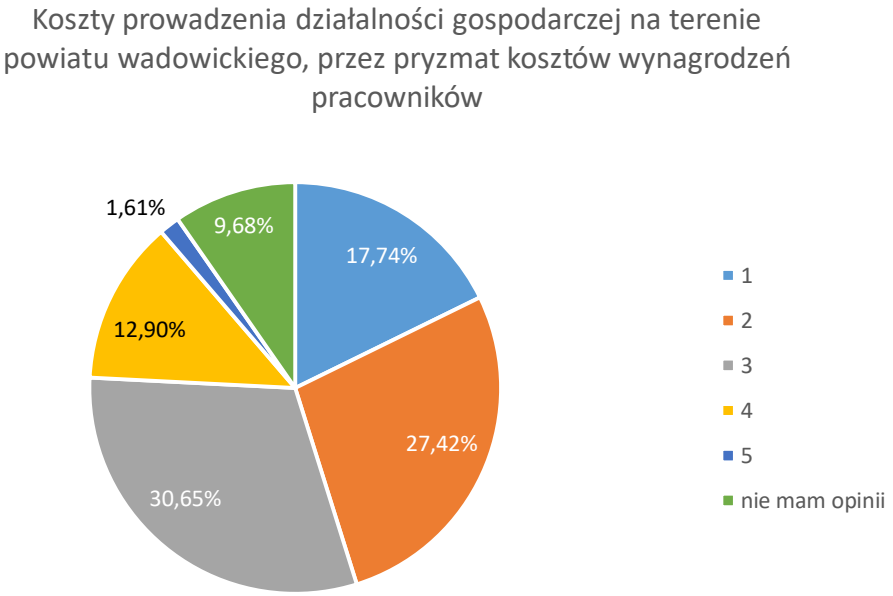

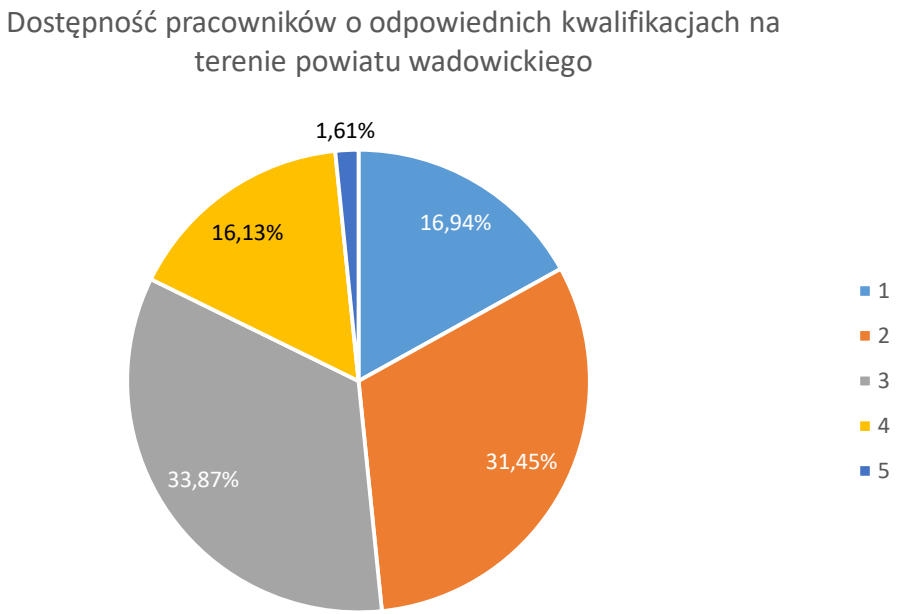

Przedsiębiorcy, zapytani o poziom współpracy z samorządem powiatowym, bardzo nisko oceniali tę płaszczyznę. Jeden na trzech badanych uważał, że jest ona na poziomie przeciętnym, natomiast co piąty pośród pytanych współpracę tę ocenił w stopniu złym lub bardzo złym.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

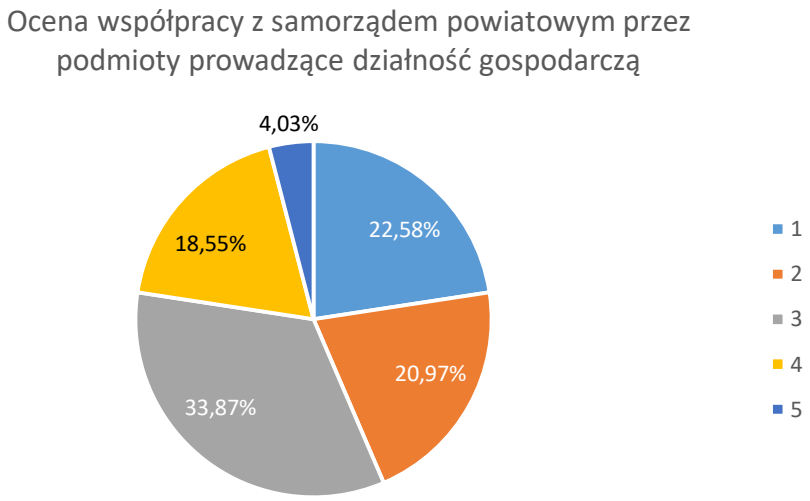

W trakcie prowadzonych badań zadano respondentom pytanie o formy wsparcia przedsiębiorczości na terenie powiatu wadowickiego w okresie ostatnich trzech lat. Najczęściej wymienianą odpowiedzią była poprawa poziomu infrastruktury technicznej i logistycznej, np. kanalizacji, prądu, gazu, sieci telekomunikacyjnej, Internetu. Na drugim miejscu wskazywano zrzeszanie grup przedsiębiorców (np. stowarzyszenia, klastry, izby gospodarcze). Niemały udział miało również wsparcie w zatrudnianiu pracowników, doposażeniu stanowisk pracy, np. przy zatrudnianiu młodych osób lub osób niepełnosprawnych.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

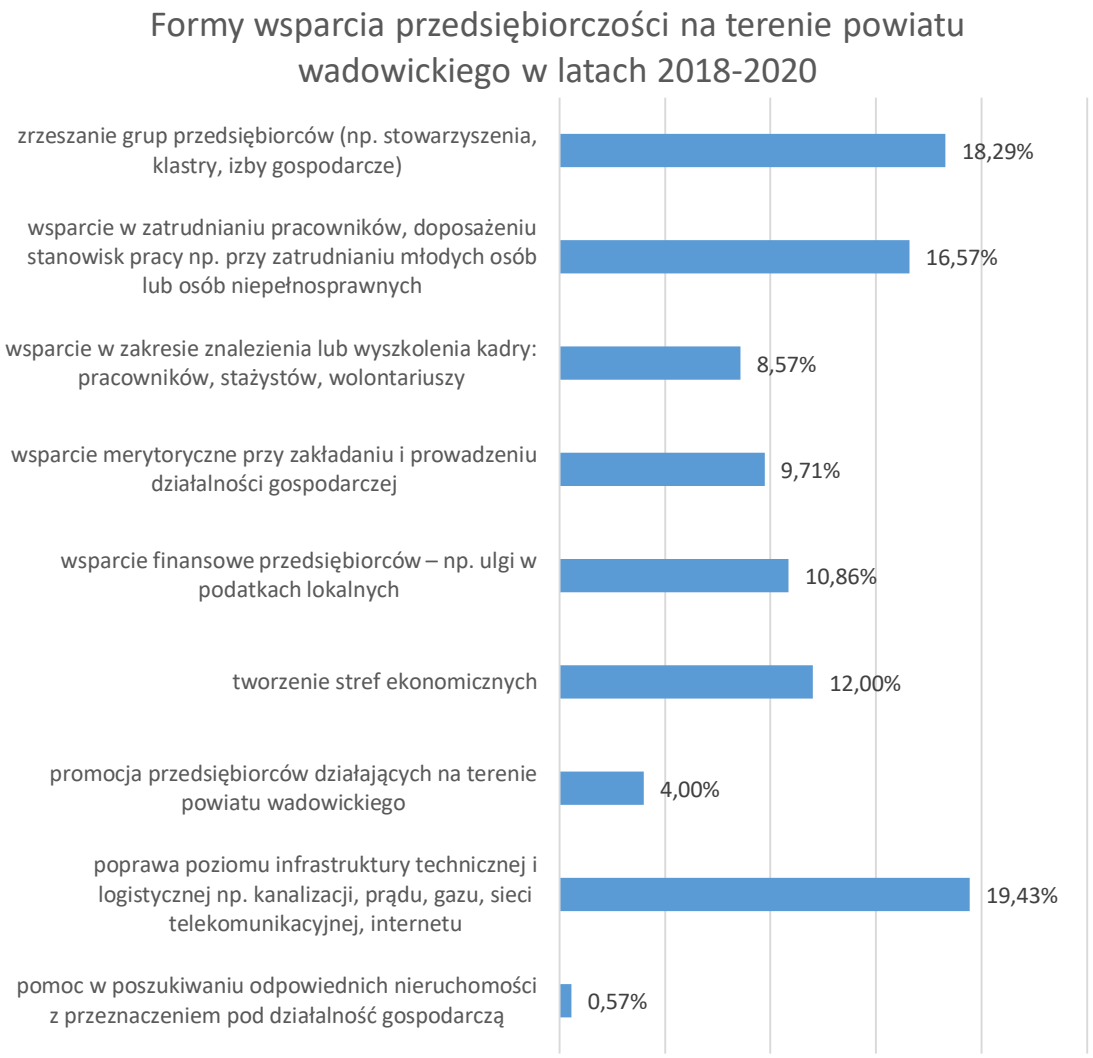

Wśród głównych barier utrudniających prowadzenie i rozwój przedsiębiorstw na terenie powiatu wadowickiego badani wskazywali:

- ✓ bariery administracyjne i środowiskowe,
- ✓ brak Beskidzkiej Drogi Integracyjnej,
- ✓ brak inicjatyw wspierających młody biznes,
- ✓ brak miejsc parkingowych,
- ✓ brak terenów inwestycyjnych,
- ✓ długotrwały i skomplikowany proces uzyskania pozwoleń na budowę oraz procedur geodezyjnych,
- ✓ niedobory wykwalifikowanej kadry,
- ✓ niedostosowanie oferty kształcenia w szkołach średnich i zawodowych do potrzeb istniejących zakładów pracy,
- ✓ trudności w kontakcie i niezadowalająca współpraca z pracownikami Starostwa Powiatowego w Wadowicach,
- ✓ wysoki poziom biurokracji związanej z zatrudnianiem obcokrajowców.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

W ankietach przedsiębiorcy wskazali zadania istotne z punktu widzenia prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, które powinny zostać zrealizowane na terenie powiatu wadowickiego w okresie od 2021 do 2027. Najczęściej były to:

- ✓ Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej;
- ✓ Budowa obwodnic Andrychowa, Wadowic i Kalwarii Zebrzydowskiej;
- ✓ Budowa podziemnych parkingów w Andrychowie;
- ✓ Aktywowanie wszystkich usług Geoportalu;
- ✓ Rozbudowa sieci gazowej;
- ✓ Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Babica;
- ✓ Poprawa stanu dróg;
- ✓ Tworzenie stref ekonomicznych;
- ✓ Promocja produktów tradycyjnych, lokalnego rzemiosła, dbałość o przedsiębiorców, stworzenie wspólnie z gminami miejsc pozwalających na inwestycje;
- ✓ Promocja przedsiębiorców, zrzeszenie grup przedsiębiorców;
- ✓ Wspieranie i reklamowanie małych firm lokalnych zajmujących się wyrobem i sprzedażą rękodzieła artystycznego oraz organizacja targów i wystaw;
- ✓ Poprawa bazy lokalowej i wyposażenia szkół.

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SPIS TABEL

TABELA 1. MACIERZ CELÓW: OBSZARY INTERWENCJI – CELE STRATEGICZNE – CELE OPERACYJNE 10
TABELA 2. MACIERZ CELÓW: CELE OPERACYJNE - DZIAŁANIA - MIERNIKI - PODMIOTY REALIZUJĄCE 12
TABELA 3. WARTOŚCI BAZOWE I REFERENCYJNE MIERNIKÓW. 67
TABELA 4. ROZKŁAD LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO WG STANU NA KONIEC 2019 ROKU 100
TABELA 5. WSKAŹNIK GĘSTOŚCI ZALUDNIENIA NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 101
TABELA 6. STAN LUDNOŚCI WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I PŁCI (STAN NA KONIEC ROKU) 102
TABELA 7. LICZBA MIESZKAŃCÓW POWIATU WADOWICKIEGO WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA W PODZIALE 103
TABELA 8. DYNAMIKA ZMIAN LICZBY MIESZKAŃCÓW W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH 103
TABELA 9. LICZBA MIESZKAŃCÓW POWIATU WADOWICKIEGO, Z PODZIAŁEM NA GMINY, ... 104
TABELA 10. DYNAMIKA PRZYROSTU MIESZKAŃCÓW W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W UJĘCIU TERYTORIALNYM POWIATU WADOWICKIEGO 106
TABELA 11. LUDNOŚĆ POWIATU WADOWICKIEGO W PODZIALE NA WIEK PRZEDPRODUKCYJNY, PRODUKCYJNY 107
TABELA 12. WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO W LATACH 2014-2019 108
TABELA 13. PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2013-2019 109
TABELA 14. MIGRACJA WEWNĘTRZNA LUDNOŚCI POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 110
TABELA 15. MIGRACJA ZAGRANICZNA MIESZKAŃCÓW POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2016-2019 111
TABELA 16. LICZBA OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2020 112
TABELA 17. LICZBA SZKÓŁ ZAWODOWYCH NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2019 113
TABELA 18. LICZBA SZKÓŁ BRANŻOWYCH I STOPNIA NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2017-2020 114
TABELA 19. LICZBA TECHNIKÓW NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2020 115
TABELA 20. LICZBA UCZNIÓW W ODDZIAŁACH SPECJALNYCH, INTEGRACYJNYCH, OGÓLNODOSTĘPNYCH NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2012-2019 115
TABELA 21. WSKAŹNIK ZDAWALNOŚCI MATUR NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO ORAZ POWIATÓW SĄSIEDNICH W LATACH 2014-2018 116
TABELA 22. WSKAŹNIK ZDAWALNOŚCI MATUR NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2019 117
TABELA 23. LICZBA NAUCZYCIELI SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH WG STOPNIA AWANSU ZAWODOWEGO NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2020 118
TABELA 24. LICZBA PRZYCHODNI LEKARSKICH NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 119
TABELA 25. LICZBA PRZYCHODNI LEKARSKICH W PRZELICZENIU NA 10 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2019 120
TABELA 26. LICZBA LUDNOŚCI W PRZELICZENIU NA APTEKĘ OGÓLNODOSTĘPNĄ, NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2019 121
TABELA 27. LICZBA PUNKTÓW APTECZNYCH, NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 122
TABELA 28. ZATRUDNIENIE LEKARZY I PIELĘGNIAREK, NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 123
TABELA 29. LICZBA I RODZAJE ODDZIAŁÓW SZPITALA POWIATOWEGO W WADOWICACH 124
TABELA 30. LICZBA ŁÓŻEK SZPITALACH OGÓLNYCH NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 124
TABELA 31. LICZBA ZGONÓW W PRZELICZENIU NA 100 TYS. MIESZKAŃCÓW, NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2018 125
TABELA 32.LICZBA ZGONÓW WEDŁUG PRZYCZYN NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 126
TABELA 33. SYSTEM RATOWNICTWA MEDYCZNEGO, NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 127
TABELA 34. LICZBA RODZIN, KTÓRYM NA PODSTAWIE DECYZJI PRZYZNANO POMOC WG PRZYCZYN NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2019 129
TABELATABELA 35. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ O ZASIĘGU PONADGMINNYM, PROWADZONE W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH LUB ZLECONYCH Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ, FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW NA POMOC SPOŁECZNĄ NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2020. 130

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 36. Jednostki pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej prowadzone przez powiat wadowicki w latach 2017-2020 ... 131
Tabela 37. Zatrudnienie w jednostkach pomocy społecznej prowadzonych przez powiat wadowicki w latach 2017-2020 ... 132
Tabela 38.Informacja statystyczna na temat rodzinnej pieczy zastępczej ... 133
Tabela 39. Liczba dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem grup wiekowych - wartości uśrednione ... 134
Tabela 40. Liczba dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem przyczyn umieszczenia – wartości uśrednione ... 135
Tabela 41. Główne przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej ... 137
Tabela 42. Liczba osób i podmiotów, które skorzystały ze wsparcia w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej na terenie powiatu wadowickiego w latach 2017-2019 ... 139
Tabela 43. Wysokość środków finansowych przeznaczanych na rehabilitację zawodową i społeczną na terenie powiatu wadowickiego w latach 2017-2019 ... 140
Tabela 44. Infrastruktura centrów, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 ... 143
Tabela 45. Liczba muzeów w gestii samorządu terytorialnego na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 ... 144
Tabela 46. Baza noclegowa na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 ... 144
Tabela 47.Hotelowe miejsca noclegowe na terenie powiatu wadowickiego ... 146
Tabela 48. Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach noclegowych, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 ... 147
Tabela 49. Rodzaje i liczba miejsc noclegowych innych niż hotelowe, oferowanych na terenie powiatu wadowickiego według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 ... 148
Tabela 50. Liczba miejsc noclegowych innych niż hotelowe, oferowanych ... 149
Tabela 51. Obiekty sportowe, na terenie powiatu wadowickiego ... 150
Tabela 52. Podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 9 pracowników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców według wag klas wielkości, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 ... 152
Tabela 53. Liczba podmiotów według klas wielkości, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 ... 153
Tabela 54. Liczba podmiotów zatrudniających do 9 pracowników, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 ... 154
Tabela 55. Liczba pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki ... 155
Tabela 56. Stopa bezrobocia rejestrowanego wg stanu na koniec roku w latach 2014-2019 ... 156
Tabela 57. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w latach 2015-2019 ... 156
Tabela 58. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w latach 2015-2019 ... 157
Tabela 59. Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia ... 158
Tabela 60. Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok ... 159
Tabela 61. Niepełnosprawni zarejestrowani w urzędzie pracy wg płci ... 160
Tabela 62. Bezrobotni zarejestrowani wg stażu pracy w okresie 2014-2019 ... 160
Tabela 63. Liczba mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności, na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 ... 161
Tabela 64. Liczba nowych mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 ... 162
Tabela 65. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 . 163
Tabela 66. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 ... 163
Tabela 67. Przeciętna liczba pomieszczeń w jednym mieszkaniu na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 ... 164
Tabela 68. Przeciętna liczba osób w jednym mieszkaniu na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 ... 165
Tabela 69. Przeciętna liczba osób przypadająca na jedno pomieszczenie na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 ... 166

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

Tabela 70. Wybrane dochody powiatu wadowickiego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2014-2019 . 167
Tabela 71. Struktura dochodów powiatu wadowickiego według źródeł ich pochodzenia w latach 2014-2019 168
Tabela 72. Struktura dochodów powiatu wadowickiego według działów klasyfikacji budżetowej 169
Tabela 73. Dochody powiatu wadowickiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w latach 2014-2019 170
Tabela 74.Wydatki powiatu wadowickiego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2014-2019 171
Tabela 75. Struktura wydatków powiatu wadowickiego według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2014-2019 171
Tabela 76. Liczba odprowadzonych ścieków ogółem na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 173
Tabela 77. Skala wykorzystania metod oczyszczania ścieków na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 174
Tabela 78. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 176
Tabela 79. Ścieki komunalne oczyszczane na 100 km2 na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019..... 177
Tabela 80. Ścieki przemysłowe oczyszczane na 100 km2 na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 177
Tabela 81. Zużycie wody na 1 mieszkańca w m3 na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 178
Tabela 82. Efekty rzeczowe inwestycji w gospodarkę wodną na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 180
Tabela 83. Efekty rzeczowe inwestycji w rozbudowę sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 180
Tabela 84.Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych 181
Tabela 85. Emisja zanieczyszczeń gazowych na terenie powiatu wadowickiego 182
Tabela 86. Emisja zanieczyszczeń pyłowych na terenie powiatu wadowickiego 183
Tabela 87. Tereny zieleni na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 184
Tabela 88. Drogi publiczne na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018..... 188
Tabela 89. Inwestycje drogowe na terenie powiatu wadowickiego 189
Tabela 90. Ścieżki rowerowe na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2019 191
Tabela 91. Pomiary natężenia ruchu na terenie powiatu wadowickiego w 2019 roku..... 192
Tabela 92. Wypadki na terenie powiatu wadowickiego w latach 2014-2018 193
Tabela 93. Wskaźniki zdarzeń wymagających udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu wadowickiego vs województwo małopolskie 194
Tabela 94. Rodzaje zdarzeń wymagających udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu wadowickiego w 2018 roku..... 194
Tabela 95. Szybkość reakcji jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu wadowickiego w 2018 roku 195
Tabela 96. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na terenie powiatu wadowickiego w latach 2016-2019 197
Tabela 97. Analiza SWOT..... 199

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SPIS ILUSTRACJI

RYSUNEK 1. MAPA POWIATU WADOWICKIEGO Z PODZIAŁEM NA GMINY 4
RYSUNEK 2. OBSZARY SZCZEGÓLNEJ OCHRONY PRZYRODNICZEJ NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO WEDŁUG STANU NA 30 SIERPNIA 2020 ROKU 186
RYSUNEK 3. SIEĆ DRÓG PUBLICZNYCH NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 189

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E

SPIS SCHEMATÓW

SCHEMAT 1. OBSZARY INTERWENCJI 9
SCHEMAT 2. CELE OPERACYJNE CELU STRATEGICZNEGO SRP1. WZMOCNIENIE KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW 43
SCHEMAT 3. CELE OPERACYJNE CELU STRATEGICZNEGO SRP.2 WZMOCNIENIE EDUKACJI, GOSPODARKI LOKALNEJ I RYNKU PRACY..... 48
SCHEMAT 4. CELE OPERACYJNE CELU STRATEGICZNEGO SRP 3. WZROST POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW 55
SCHEMAT 5. CEL OPERACYJNY CELU STRATEGICZNEGO SRP 4. WZMOCNIENIE POTENCJAŁU I SKUTECZNOŚCI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ 65
SCHEMAT 6. ETAPY REALIZACJI STRATEGII 97
SCHEMAT 7. PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2013-2019 110
SCHEMAT 8. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZATRUDNIAJĄCYCH POWYŻEJ 9 PRACOWNIKÓW WEDŁUG WAG KLAS WIELKOŚCI W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2019 153
SCHEMAT 9. UDZIAŁ ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W POWIECIE WADOWICKIM 158
SCHEMAT 10. PORÓWNANIE ZUŻYCIA WODY NA 1 MIESZKAŃCA W M3 W WYBRANYCH LOKALIZACJACH W 2019 ROKU 179
SCHEMAT 11. EMISJA DWUTLENKU WĘGLA DO ATMOSFERY NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO W LATACH 2014-2019..... 183
SCHEMAT 12. EMISJA PYŁÓW DO ATMOSFERY NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO 184

Id: B7209C0F-9847-4E5A-91B4-37490EC8211E